

MIC. # L 735A (RAB. 1975)

RASHI,

רש"י.

PERUSH RASHI 'AL HA-TORAH,
U-MEGIOT SHIR...

פירוש רש"י על התורה ומגילות שיר...

YEMEN: [16--]
YEMENITE SCRIPT

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

אתבא מדת הדין לקטרג עליהם לחייב אתהם אתהאות ונזרה זאת אזהרה
דאיהו דהשק ואתה לא הדי האות שאמרתי וחס הוא אבי כנען למה הוצרך לזה
למה שהיה עסקיה ובהא בשכרותו שלנח שקלקל בה חס ועליו נתקלל כנען
לא כתבת ונזרה חס ולא ידענו שכנען במ לפיכך הוצרך לומר כאן וחס הוא אבי כנען
התלששה עצמו חולין שהיה לו לעסוק תחלה בעליה אחרת איש האדמה אדונו האדמה
אמונתו נעמי ויטע כרם בשכנען לתורה הבטח עמו מנורות וייחוריתאנים אהלו אהלו
למלך שבטים שנקדו על שם שומרון שנקראת אהלה שגל על עסקיו שנהב
שנותנים מזיקיין ויתגל לשון ויתפעל וידא חס אבי כנען יש מדבנותיו אומרים
האחיהגיד לאביו לכל הזכר על הדבר ונתקל וידא את עדות אביו יאקדקו ויקח
ס ויפתח ויקחו לא ויקח למד על שם שנתאחז במצוה יותר מיתר לכל זכרובנו
למדת שנתאחז ויפתח זה לקבורה נצנו שאתה לבג מקום שסדקרה וחס שבזה אתאבן
אבי כנען ינהג מלך אשור את שבי מצרים ואת גלות כוש נעדים וזקנים עדום ויחף
ושפי שגוג ופניהם אחורנית למה נחמ פעם שניה ללמד ששקדבו אצלן והוצרכו
ויחפרו עמם לבסות הפכו פניהם אחורנית בנו הקטן הפסול והבזוי כמוהו קטון
שנתקדבו וסוג אחר כנען אתה ברמת לישלך אוליך רביעי אחר לשמשי ארורבע
דבעי להיות משמש את זרעם שלא הגדולים שהוטל עליהם טורח עבודת מעתה
אתה חס שקידם אמ להם לחי ואדם מלאשון שטבעם היו לו והרגזה אתה בעצמך
השטח עולם ואבינו יש לו ששעה בעם ועודנו מבקשך רביעי בדוך ה להישם שעתיד
שמה הבטחתו לזרעו לתת להם את ארץ כנען ויהי להם כנען למק עובד יפת להו ליפת
עתידה יפת ויחזיב וישכון באהלי שם ישלך שכתה ציגלה ומדרש חכמה ע"פ שיפת
איהם ליפת שבע פורע שהיה מבעי יפת בנות שני לא שדיתבו שכינה והיה שרתה
שקדש לאשון שבה שלמה שהיה מבני שם והיה כנען עבד אף משתלבו שם ימכדו להם
עבדים מבעי כנען ותיקח חפדק להיות גבול להמריז בלה עולם על הקצה בעצרת דוד הפלגה
הידיד יצד דעתן שלבדיות בפיו ומטין למדוד במדקס לפע ה מתבון להקטנו על פניו
לכך יחמד על כל אדם מרשיע בעזות פנים יודע דבנו ומתבון למדוד בו יאמזה כנמדיד
ויצד יתן הארץ כיון שדא אשור אתבכו שומעים לנמרו ומודין במקום לבנות
אלי יצא מתוכם העיד הגדולה היא ענוה שחמ וענוה הייתה עיר גדולה לאהים להבים
ינהס דומים ללהב פתרוקים וכסלוחים אשר יצאן משם כל ארצות משעיהם יצאן שהין
ידוקים וכסלוחים מחניפין משכב נשמתהם אלא יצאן משם כל ארצות ואחר נפוצו
אלה נפוצו משפחות הירבה גבולי סוף ארצו כלבגול לשון סוף וקצה בואחה שם דבר
כאדם האומ לחבירו גבול זה מגיע על אשר תבא לבגול פלוגי לכל אומות בארצות אע"פ
חלקן ללשונות וארצות כלם בעתה חס אבי כל עבר הנהר היה שם אחי יפת הגדול את
עם יפת הגדול חס שם כשחמ אומ שם במאת שנה וס שנים אחר המבול חס אומ
הגדול שהיה בן יתך שנה היה נח כשהתחיל להוליד ואמבול היה בשנת שש מאות שנה
יצא שהבול בבני היה בן שנה ושם לא הקיע למתה עד שנים אחר המבול אחי יתך
ח אחי חס שאל שנה כבדו את אביהם וזה בזה נפלגה נתבלבלו הנשונות ונפוצו
הנה ונתפלגו בכל העולם למדע שהיה עבר גבול שקדש שם בנו עם שם העיר
קנא בקדי עולם שבסוף ימיו נתפלגו שאת בתחת ימיו הדי יקטן אחיו צעיד מאבן
ולדמה משפחות וס לכל שחמ ויקטן לצד וס ואחר כך ויהי כל הארץ וס ואחרי

03835
L 735a

בדאשונה ואשר קרא שם אברהם בשם זה וגם יש לו ויקרא שם עבדיו בשם זה והולך
אברהם מי ידע שהיה לו שותף הליכתו עם אברהם וכל שכן לא היה יכולה להקטין מדע
למקנהם ולא שכן לשון קצרה וצריך להוסיף עליו כמו ולא נשא אותם מדע להקטין
ולא נשא בשם זה ויהי יציאתו שיהי דועין שללו דשעים ומדעיס בהמתם בשדות אחר
ודועי אברהם מוסיף אותם על הגזל והם חומה נתנה הארץ לאברהם לו אין יורש ולנו יור
ואין זה גזל והקטין והדבוע והפרזי אז יושב בארץ ולא זכה בה אברהם עדיין אנשי
אחים קרובים ומדעיס אברהם ואין בקטנת פנים אס השמאל ואימנה בכל אשר תשב לך
מטל ואעמוד לך למבק ולעזר וקוף צדד הדרך לו שני וישמע אברהם כי מצבה אחיו וכל ואח
אימין זאת עממי כמו ואשמה חילה אשמה את עצמי ואם תאמר היה לו ליקר ואימנה כן
מציע במקום אחר אהיה להימין ואין נקוד להימין כי בלה משקה ארץ נחלימים למע
ה את סדום ואת עמורה היה אותו מישור בלה לא יכיר כי חרץ מצרים לירצו בו
צער עד צוער ומדעיס אברהם דורשו לבגמי על שהיו שפופי זמה במלך כשם שדכונת
במסכת הוריות כדרי מישור בתרגומי מקדס נסע מאצל אברהם והלך לו למערב
אברהם נמצא כוסע ממזרח למערב ומדעיס אברהם הקיע עצמו מקדמונו של עולם אמר
אימני לא באברהם ולא באלהו ויחל בטה אהלים לדועין ולמקנהו עד סדום ואנשי סדום
דעים ואעפ"כ לא נמנע לולא מלשכון עמהם ודבותו למדו מזה שם דשעים ידקב רשע
בגופם וחטאים בממונם ילי מאד יודעים דבונם ומתכוונם למדוד בן אחרי הפרד
כל זמן שהדשע עמו היה הדבור פורע ממנו אשר אם יוכל איש בשם שר אפסור
לימנה בד שדעך לא ימנה ממדא שם אדם אמר מלי הוא נמדוד שאמר לאברהם מללה
רבע האש מלך גוים מקום יש ששמו גוים על שם שנהקצו שמה מכמה אומות ומקום
והמליכו איש עליהם ושמו תדעל בדאשית רב שנתב שונא אביו שבשמים ישמח אבר
שם אבר לעוף ולקפץ ולמדוד בהקצה בלע שם העיר עמק השדים כי שמו על שם שהיו
בשחת הדבה הוא יס המלח לאחר זמן נמשך הים לחובו ונעשה יס המלח ומדל אבר
אומ שנתבקעו הצורים סביבותיו ומשכו יאורדים לחובו שנים עשרה שנה עבדו חמש
מלכים הללו את כדד לעמר ובאדבע עשרה שנה למדדן בא כדד לעומר למי שהוא היו
בעל המעשה נכנס בעובי הקורה והמלכים אשר אתו לא עשה מלכים זנאים הם זמנ
בחדרם בהר שלהם איל פארן בתרגומי מישור ואומאני שאין איל לשון מישור לא מוש
של פארן איל שמו ושלממרא לוטמורה שמו ושלדדן כדד שמו ושלשטים אבד שמו אב
השטים וכ בעל גז בעל שמו וכלן מותרגמן מישור וכל אחד שמו עליו על המדבר
אצל המדבר כמו ועליו מטה מנשה עין משפט היא קדש על שם העתיד שעתידין
ואהדן להשפט שם על עסקי אותו העין והם מי מדיבה ואנקלוס תרגמי משפטו מקום
שהיו בני המדינה מתקבצים לכל משפט שדה העמלק עדין לא נולד עמלק ונקרא
על שם העתיד בחצון תמדי הוא עין גדי מקרא מלך בדדי המצוה ושפט אדבעה
מלכים ואעפ"כ נצחו המועטים להודיע שבבורים היו ואעפ"כ לא נמנע אברהם מלדדון
אחריהם יבא דותבא דותאמר בחדות הדבה היו שם שבוטלן משם אצמה לטיט שלבם
ומדעיס אברהם שהיה לטיט בהם ונעשה נס למלך סדום שיצא משם לפי שהיו באומות
מקצתן שלא היו מאמיני שפעל אברהם מאור כשרים מכבש האש זכיון שיצא זה מן הח
האמיני באברהם למקדש הדד נסן להד נסן הדד כמו להד כל תיבה שצריכה למד בח
הכל להבסור ויש חלוק בין הדד להד שהא שבקוף התובה עומת במחשם למד צמח
אבד חניה עומדת במקום למד ונקודה פתח וחתיה והדי הדד כמו להד אומות אלה ע

מכאן לא יזהר הרשע... וכן הוא נותן...
אדם בזה... וכן הוא נותן...
ואת כל... וכן הוא נותן...
המלכות... וכן הוא נותן...
והם הרמאים בעשותם... וכן הוא נותן...
מיתר הרמאים... וכן הוא נותן...
בא מעבד הנה... וכן הוא נותן...
יד יכס חרב... וכן הוא נותן...
חטיו למצות... וכן הוא נותן...
בזך לנער חנות... וכן הוא נותן...
מבדירא... וכן הוא נותן...
פסוקא... וכן הוא נותן...
גדרים... וכן הוא נותן...
גדה שחלק... וכן הוא נותן...
וחברה... וכן הוא נותן...
אזמנו... וכן הוא נותן...
תדיר... וכן הוא נותן...
אם כל... וכן הוא נותן...
הוא שם... וכן הוא נותן...
מדרש... וכן הוא נותן...
עושה... וכן הוא נותן...
יתן לו... וכן הוא נותן...
חלל לי... וכן הוא נותן...
ושבע... וכן הוא נותן...
עז שרון... וכן הוא נותן...
עבית... וכן הוא נותן...
אשר... וכן הוא נותן...
חביריו... וכן הוא נותן...
יחלק... וכן הוא נותן...
לא נא... וכן הוא נותן...
מוך... וכן הוא נותן...
אמא... וכן הוא נותן...
אגש... וכן הוא נותן...
ולך... וכן הוא נותן...
אמר... וכן הוא נותן...
גדר... וכן הוא נותן...
מה... וכן הוא נותן...
איה... וכן הוא נותן...
איה... וכן הוא נותן...

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מקום אשר יקראו שם יישיבתם ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
מקום אשר יקראו שם יישיבתם ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
חוקי ומוסדותיהם ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
אנה ומה שיהיה שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
שכל העולם הזה ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
לוקחי בנותיו שיהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
המזומנות הן בנותיו שיהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
כל הדור מתורגל עד דקף ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
וחזקו להפוך את קדושים לכל נחמ ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
להציל נפשות חיות חיות על הממון אל תביט אחר כך ויהיו שם יושביו ויהיו שם יושביו
אתה נצח אינך כדי לדחות בפור ענותם ואתה נצח בכל הכבוד כבוד הירדן וההרה המלכא
אצל אברהם בזה שהוא יושב בהר שן ויעתק משם ההרה ואף עבשין היה יושב שם שנחמ
אל המקום אשר היה שם אהלן בתחלה ואע"פ שכל יוחל אברהם וג' אהלים הרבה היו לו ונשט
עד חבדן והמלכא לשון השמטה וכן כל המלכא שבמקרא וכן והמלכא זכר שנשטא העבד
מקדחם בצפור נמלטה ונא יכלו מלכא משא להשמיט משא הרע שבעקביהם אל נא
אדוני דבות' ששם זה קדש שזכו להחיות את נפשי מי שיש צדן להחיות ונחיות ונחיות
בבעו כעא אל נא אל תאמרו אל להמלכא ההרה נא לשון בקשה פן תדבקו הדעה כשהייתם
אצל אנשי סדום היה הקצב רוחה מעשי ומעשה בעהעיר והייתי נדחה צדיק וכחאי להבדל
וכשאבוא אצל צדיק חנני ברשע וכן אמרה הערפית לאיהו באת לי להצדיק את עונותי עד שאל
באת אצלי היה הקצב רוחה מעשי ומעשה עמי וזה צדקת ביניהם ומשבת את אצלי לפי מעשי
אני רשעה העיר הזאת קרובה קרובה ישיבתה נתישבה מקדוב לפיכך לא נתמלכה קאת
עדין ומה היא קריבתה מדור הפלגה שנתפלג האנשים והתחילו להתיישב איש במקומו והיה
היתה בשנת מות פלג ומשם נעז נא נב שנה שפלג מת בשנת מאח לאברהם כיצד פלג חי
אחרי הולדו את דעו לו שנה מהם נב נב בשנולד שדוב ומשדוב עד שנולד נחור ל הדי קס
ומנחור עד שנולד תרח כ"ה הדי נא ומשם עד שנולד אברהם עהדי קסא תלפיהם מלך הדי
ואותה שנה היתה שנת הפלגה וכשנחדבה סדום היה אברהם בן צבא שנה הדי מדור הפלגה
עד כאן נב שנה וצועד איהרה ישיבתה אחרי ישיבת סדום ונחדבותה שנה אחת הוא ש
אמלכא נא נא בגימ נא הלא מצער הוא עונותיה מועטין ויכול אמה להעקה ונחמי נפשי
בהיזהו מדרשו ופשוטא עלמקרא הלא עיר קטנה היא ואנשים בה מעטא אינן להקפיד אכ
תענה ונחמי נפשי בה גס לדבר הזה לא דייך שאתה נצול לא אף כל העיר אצלי בגללך
הפני יחפז את כמו עד בואי אחרי רואי מדי דברי בני כלא חובל לעשות זה עונשך ש
מלאכים על שאמרו כי משחיתים אנחנו ותלו הדבר בעצמם לפיכך לא זזו משם עד
שהוצקו לומר שאין הדבר ברשותי כי לא חובל לשון יחיד מכאן אותה למד שהאח
הופך והאחד מציל שאין צד מלאכים נשחיתים לדבר אחד על כן קרא שם העיר צעדי על ש
והאח מצער וההמטיר כל מקום וההוא תבית דינו המטיר על סדום בעלות השחר וכמה
השחר עלה שעה שהלכנה עומדת בדקע עס החמה לפי שהיו מהם עובדין לחמה ומה
ללכנה חמה קצבה אס אפדע מהם יהיו עובדי לבעה חמה אלה היתה לבעה מושגת לא היו
חדבין כלנו ואס אפדע מהם כל הדין עובדי החמה ואמלא היה ביום כשהחמה מעשלת
היינו חרדין לכך בל ומהן השחר עלה ונבדע מהם בשעה שהחמה והלכנה מושגת נס
בפרית וחס בתחלה מטיר ונעשה גפדית ואשי מאת הדיך מקדאות לדבר כן כמו נש

ולא אמר נש וכן אמר וירא קחון מעבדי אדוני וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 ולא אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 כשצוהו קדוהו וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 מה שמים הנני ממתיק לכם וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 והלכתי מלמעי לה למטה שני עשרה אלף וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 ונתתי נתיב מלח במלח חסדה ובמלח חסדה ובמלח חסדה ובמלח חסדה ובמלח חסדה
 לו אחי המנהיג הרעה זה אתה צא להצילה ממקום הזה וכן אמר מעבדי וכן אמר מעבדי
 ששורשך בה את האבנים לקיר וכן כל בשר שנתורה ויזכור להם את אברהם מהזכירתו
 שלא ברהם על לולא נזהר שהיה יודע ששרה אשתו שלא ברהם ושמע שאמר אברהם
 במצרים על שרה אחותי היא ולא בלה הדבר שהיה חס עליו לפיכך חס הקב"ה עליו כי ידע
 גשבת בצעור לנפי שהיתה קרובה לקדוש אבינו זקן ואם לא עבשו אימתי שמא ימות
 אזו ופסוק מהו וליד אחיש חין בארץ קבורותהיו שכל העולם נחשב כמו בדור המבול דל וישקן
 וכן נדמה להן במערה להוציא מהן באומות וישכב את אביה ובעצמה כח ותשכב עמו
 בעירה לנפי שלא פתחה בגנות לא אחותה למדתה חוסך עליה הכח ולא פירש גנותה אבל
 בדירה שפתחה בגנות פרקמה הכח במפורש ובקומה שלבכירה נקוד לומר שבקומה ידע
 אעפ"כ לא נשמר ליל שט מלשנות ונתהוין אעפ"כ שאין הוא מתעבדת מביאה לאשון
 אשון בעצמו והוציאן ערותן לחן ועבדו מביאה ראשונה מואב אן שלא היתה צנועה
 פירשה שמא ביה הוא אבל בעירה קראתו בלשון נקיה וקבלו מאבר בימי אשה שנבדע
 עמו לא נתקדשם כלל ובמואב לא הזהיר לא שלא יחשבם אבל לצערן התיר לו ויקע
 משם אברהם בשראה שחברו הכרזים ופקקו העובדים והשכים נקע לו משם רא
 להתרחק מלולא שיצא עליו שסדע שבה על בטנתו ויאמר אברהם בן לאטל רשות
 אן על בריחה שלא בטובתה לנפי שחבר לוקחה לבית פרעה על ידי כך אף שרה אשתו
 על שרה אשתו וכיוצא בו אל הלך ארון וגו' למות אחיה שניהם בלשון על לא קרב איה
 המלחך מכעו כמו שנלא כתיב לכבוע איה הגוי גם צדיק ההרג: אף אם הוא צדיק והרגו
 שמוך כך דרכך לחבד האומות חסם כך עשית לדור המבול ונצור הפלגה חס אומה שהרגתם
 על לא דבר כשם שאתה אומה להרגי גם היא נרבות עבדים אלהם ואמריים שלה את כלם
 שאת ואמדו לי אחיה הוא: בתם לבבי שלא דמית לחטא ובנקיון כפי נקי אפ"כ החטא
 שלא נבער בה ידעת כי בתם לבבך אמת שלא דמית מתחלה לחטא אבל מקוין כפי
 חין כח שלא ממך היה שלא נבער בה לא חשבת חטא ונתק מחטא לי לא נמחק סתם
 לך כוח וכן לא נתן להם וכן לא נתנה חביה לבא השב אשת האיש ולא תהא קבור שתתנה
 בעיניו או שנתן ולא יתפלל עליו כי נביא הוא ויודע שלא נבער בה לזכור ויתפלל בעדך
 מעשים אשר לא יעשו מבה אשר לא הורגה לבא על בריה בזה לנו על ידך עזיחת כל
 חבים שנגדע ושלקטנים ורע ואזנים וחוטא דין אין יראה אלהם אכסני שבה לעיר על
 חקי חכילה ושפיה שולין חותו חו על עסקי חשיתו שולין חותו חשיתו כיא חן חותו
 שא אחת בת חבי ובה אב מותרת לבצע שאין חבות לבוי עעא וכדי לאמת דברין
 השיב כן ואם תתמונה בת חחין היתה בעצמם הדין כבנם והדין הוא בתו שלח
 ובה הוא אומלל לטוב כי אגשים חחיס חנחנו: אך לא בת אמי הדין מאם חחית היה ובה
 שגד התעו אחרי חונקלוק תרגמה שתרנגו נע לישבו עוד דבר דבור על חותנו כשתע
 אף מביא חבי להיות משוטט ונר ממקום למקום ויזעזעו שאתעבור במקל רעשים
 ומהלך זה חסדך טאש התעו לשון רבים וא תתמה כי הדבה מקומות לשון אמת ושל

מדות קבו בלשון רבים אשר הוצו להם להקים קדושים וכל לשון אלהים לשון יד
וכאשר אלהים נסח ארצות הארצות וכן בעליו עמו והוא על בבעליו ואף מה
לשון המלכות ממקומות וכן בעליו עמו והוא על בבעליו ואף מה
יתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד
אשרתו וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד
כדי שיתפייס ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד
שניתוח שהמציאם שיתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד וכן ויתעל ללשון יד
כבוד זה נתתי ממון לוחך שאמר עליו אחי הוא הנה הממון והכבוד הזה לך כמות עתים
לכל אשר אתך יכסו עיניהם שלא יקלון שלא ישיבוך דיקנה יש להם לומר לאחר שנתעל
בהחזירה יעשו שהו צדכתי לבצע ממון ולפייסן ויעשו ידו שעל כדתי השיבותיך ועל
ידי ש ואף כל ויש כל כפי עולם ונכחת ידו לך מתחון פה להתוכח להדאות דברים נכדים
הללו ולשון תוכחה בכל מקום ברור דברים ואף בפנים אחרים ולשון המקרא הוא כן כולם
התרגום הנה הוא לך כמות שכל כבוד ענה עינים שני ששכלו ביד ובכל אשר אתך ועל כן תרגם
וחזית יתך ויתכל דעמך ויש מדרש אברהם אבל ישוב לשון המקרא פירשתי וילדו ויתעל
ואתחזון נפתחו נקבותיהם והולידו והוא נודה שלהם יבעד כל דחם כנגד כל פתח על דבר
שדה על פי דבורה של שדה ויה פקד את שדה סמך פרשה זו למדך שכל המקרא שדה
חזירו והוא צריך לאותו דבר הוא בענה תפלה שגויה מכלל וקמץ ליה והפקדו כבוד קולם
שדח את אבימלך פקד את שדה בהרין באשר דבר בלילה ומה היח אמירה והיכ
הנח דבור אמירה ויאמר להם אבל שדה אשר דבור היה דברה לאחדם בברית ביק
הבררים שם נחם לך ידעך זה והביא היורש משרה ויעשה לשרה כאשר דבר לאברהם
אשר דבר אותי דמליל יתה את המועד דבר וקבע בשמל לו למועד אשר שוב לך שדל
שריטה בבותל אמלל כשתגיע חמה לשריטה זו בשנה האחרית תלד יצחק וישמחה
עלי ומדרש אברהם הדבה עקדות נפקדן עמה הדבה חולים נתרפא עמה בנביוס הדברה
תפלות נענו קמה ורוב שחוק היה בעולם מי מלל לאברהם לשון שבה וחשיבותו ואן מעלה
וכמה הוא גדול שומר הבטחה ומבטח ועשה מלל שנה הכר ונח אמר דבר גמל שני ק
לקוף מאה לאברהם העקה בעם שדה ומהו בעם לשון רבים ביום המשותה הביאו השדות
בעתם עמם שהיו אומדות לא יורה שדה לא אקופי הביאה מן השורק והעקה אותם ויג
לשון כל חדש משנה גדול שהיו עם גדול הצור עם ועבד ואבלימלך מצחק לשון עמל כמל
שמה ויקחו לצחק דא לשון גלוי עריות כמה ויתמה לצחק ביו לא לשון רצחה וקומו כח
הנעדים ויצחקו ללוי היה מליץ עם יצחק על הידועה ואמר אני בבור ונחל פי שנים ויוצא
בשדה ונטל חשתי ויורה בוחים כדאמר במתלה היוצא קים ואמר הלא מצחק את
עם בע עם יצחק מבין שהוא בע אכלו אם אינו הבון שצחק אכלו אינו בע אין זה כחל יד
עמו קן עם בע עם יצחק ששתיהן בו על אודות בכו ששמע שיצא לתרבות דעה ופסע
על שאומרת לו לשלחו שמה בקולה למדכו עגס היא היתה גביה לים וחמת מים
כספיה לפי שהיה שונח על שיצא לתרבות דעה ואמר הלא אתה הלא שם על שמה
שהלכיה בו שדה עין דעה ואחזתו חמה ונח יכול ללך בדגליו ותעבדנה לך
בית אביה וכל המים לפי שדרך חולים לשנות הדבה מנגד מרחוק כממתי קשרה
כשתי טיחות והוא לשון ידית חן בלשון משנה שהטיח באשתו על שם שהזרע יורה
כחץ ואף היה לו לבתוב כממתיק שדה משפט חוץ לכנס לבחן כמו בחגי הסלע
והיתה ארמתי הודה למעדים לחגא ומגזרת יחובו ויבועו כעבור וכן קדו אדך
קצה ותעב מנגד כיון שקנת למות חסיפה להתחזק את קול הנער מבין שיתעל

שם
שם
א
הנח
כחץ
אכלו

החולה מתפלל אחדים עליו והוא קומע להודות בזה שיש לו חיים וקיום
עכשיו והוא כדון וזה לפי מה שנתן בזה לעשות לפי מה שנתן בזה
דבובו של עולם מי שנתן בזה להמית בזה בזה בזה בזה בזה בזה בזה
הוא צדיק ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק
(היה) המלך ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק
כשהיו מלך ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק
ישמעאל ויהימו עליו שני אורחות דרכים ארבע אמות של צדק ארבע אמות של צדק
לזה בשר מלוח ונודות עמוס כבורים ישראל שהם מלכים מים וכשמתעורר לפרק פיו ונתחן
הדון נכנסת בגופו ומתדוזה קשה יורה חיים בקשה קשה על שם האומנות כמון חמר
המלך צדיק לפיכך היש מורגזת היה יושב במדבר ומלכטים את העובדים יהוא שנידן בגל
והמלך מצרים ממקום גדולה שנתנה שפחה מצריה הינו דאמרי אינשי גדון חוטל
לא נירא אעיקרה קאיי אלהים עמך לפי שהיו שיער משכונת קדוש לשלום ועם המלכים
לחס ונפלו בידו וכפדה אשתו לזק וכו' ולעט ולנכדי יעד בן דאמרי האב על הבן יחסד
אשר עשיתי עמך תעשה עמדי שאמרתי לך הנה ארצי לפניך והוכיח נתנוכח עמו על כך
בעבור תהיה לי יצאה לעדה לשון עדות שלקבה כמו ועדה המצבה כי חפרה את הבד
מדי ציסי היו עליה דועי אבימלך ואומרים אנחנו חפרה אמו בניהם כלמי שיתראה על הבר
יעלן המים לקחתו שלן היא ועלן לקחת אברהם אשן דב ושמואל אחד אמר מדרס להביא
פירות לא ורחים בסעודה אחד אמר פונדק לא קסעא ובוכלמית פירות וברכבו לשון נגיעה
אהלים שניטע אהלי חפרה וקדא שם עלי ידיחותו ושל הוקדא שמו של הקדא אור
לכל העולם לחוד שאוכלו ושוקק אמר להם ברכו למי שאכלתם משלן קבורים אתם שמש
אכלתם משלמי שאמר והיה העולם אכלתם ומים רבים מרובים על שלחברון בחברון
עשה לה שנה ובאן עשה לו זה הדין ענה היה בצאתו מחק חותה שנה ויבא וישב באור
ממרא שלח מצטק קדוש לבאן שנתישב לא שם שבכל מקומותיו היה כאורח חונה ונחש
והולך שני עבוד חברים ויעתק משם ויהי רעב וירד אברהם מצרימה ובמצרים לא עשה
לא שלח חרשים שהרי שלחן פרעה מיד וילך למקצו עד ויבא וישב באור ממרא אשר
בחברון שם ישב עד שבהפכה קדוש מיד ויסע משם אברהם מפע בנשה שלללס ובא לחק
פלשתיים ובן תשעים ותשע שנה היה שהרי בשלישי למילתו באו ודלו המלכים הדין
שנה ונח) כתוב ימים רבים מרובים ענה דאשונים ולא בא הכה לקתום לא לפדש ואם
היו מרובים עליהם שני שנים חנויות היה מפרשם על כרחך אינסתרי יותר משנה הדין
בן שנה מיד יצא משם וחזר לחברון ואותה שנה קדמה לפע עקידתו של יצחק שנה
בן בקדו עולם וחר הדברים הלא יש מדבא אומ חחר דברין שלשטן שהיה מק טרג
ואם מכל קעודה שעשה חברהם לא הקריב לפעך פר אחד אן חיל אחד אמלן כלום
שה לא בשביל בנו אלהיית אומלן שח חותו לפעל לא היה מעכבי נילא אחר דברין
שלשטן לא שהיה מתפחד על יצחק שאל בן יג שנה ולא מיחה אמלן יצחק בחבר
זו חתה מירדית לא אמלן הקדו לבח עצמך לפעל לא הייתי מעכבי הנני בכך היו
דניתם שלח קידים לשון עבד הוא ושון זמון קח לו חין נח לשון בקשה אמלן בבקשה
באך עמוד לי בזה הנסיון שלח יצחקו הדא שזכות לא היו בהן ממעש את בכך חמלן
חני צנים ישלי אמלן את יחידך אמלן זה יחיד לאמו וזה יחיד לאמו אמלן אשר
האמר אמלן שנהם חתה אהב אמלן את יחידך אמלן חתה אהב אמלן חתה אהב
נחלה שלח לשבבא מתחום ותחום דעתו עליו ותלך וכדי לחבב עליו את המצוה

וליתן לו שכר על כל צור וצור: ארץ המוריה ירושלים (וכן) בדברי הימים לבטות בית לה צרה
המוריה: וירבו פירשו על שם שמעם הנראה יוצאה לישראל: ואנחנו תרגמו על שם עבודת
הקטורת שיש בו מור נוד ונאד בשמים והעלה לא אמשחטו לפי שלא היה חפץ הקבה
לשחטו לא לה עלהו להר לעשותו עולה ומעלה: אמר לו וירידהו אחד ההרים הקבה
מהא הצדיקים ואחר כך מגלה להם וכל זה כדי להרבות שדן (וכן) אל הארץ אשר אדחיק
(וכן) צונו וקדח עליה את הקדח הנישבים נזדרז למצוה: ויחבש הוה בעצמו ולא צוה
לחחר מעבדיו שהאבה: וקדח לה שורה: ויחבש בעדיו יישמעאל וליעזר שאין אדם
חשוב ושאלי לעצמו לדרך כלל שני אנשים שאם יצטרך האחר להקבין ויתרחק יהיה השני
עמו: ויבקע ירדנו ונלח כמו ונלח הירדן לשון ביקוע: ביום השני שיילמה אילת מלחמותו
מיד כדי שלא יאמרו הממו ונעלה בפתאום וטרף דעתו ולא ייהיה לו שהורג להואלך אל לבול
היה עושה: וירא את המקום דחה ענף קשור ענהה: עד כה כלומר דרך מועט למקו אשר
לפנינו ומדרש אברהם ארצה היבשה מה שאמ' ליה המקום כה יהיה זרעך: ונשובה יתעלה
שישבו שניהם המאכלת סנין על שם שחוללת הצבא: במה דתימה חרבותא כלל
ושמכשרת את הצבא לחיילה דא זאת נקראת מאכלת על שם שישאל חוללים מת
שכרה וילכו שניהם יחדיו אברהם שהיה יודע שהולך לשחוט את בנו היה הולך בדעת
ועמחה כי צחק שלא היה מרגיש בדבר: ויראה לו השם כלומר יראה ויבחר לו השם (ואם)
הין שה לעולה בעיניו: ונחמץ שהבין יצחק שהוזה הולך לישחט וילכו שניהם יחדיו בלב שורה
ויעקוב ידיו ורגליו מאחריהם הידים והרגלים ביחד היו עקידה והוא לשון עקודים שהיו קדקדו
לבנים מקום שעוקדן אותם בו היה נכד: אברהם אברהם לשון חבה הוא שכולל את שמו
אל תשחט לשחוט אמר לו אם כן לחנם באתי לבחן אעשה בנחצלה ואוציח ממנו מעט חם
אמר לו אל תעש לו מאומה אלתעש בו מוס' כי עתה ידעתי אד אבא אל אברהם אפרש
לענין את שיחותי חתמול אמרת לי כי צחק יקדח כל זעע וחזרת ואמרתי קחני את בנת
עכשין אתה אומ' לי אלתשחט ידך אל הנער: אמר לו הקב"ה לא חזל צדיקתי ומוצא שפתי לא
אשנה בשאמרתי לך קח מוצא שפתי לא אשנה לא אמרתי לך שחטו לא העלהו אקדח
אחתיה: כי עתה ידעתי מעתה יש לי מה להשיב לשטן ולאומוות התמיהים מה היה חבלי
אצלך ישרי פתחון פה עכשיו שדואים כי ירא אלהים אתה: והנה איני מוכן היה לכל משש
י: כי צדק שית' אחד אחרי שאמר המלאך אלתשחט ידך דא הוא כשהוא נחח והוא שמהו
(זקף אברהם עיניו בהר' אן בצבך אינך) בקדחני שהיה דן אצל אברהם והשטן קעבך
ומעבדו באיטות תחת בנו מאחד שבה ויעלהו לעולה לאמר המקדח כלום מהותחם
בכו על כל עבודה שעשה ממנו היה מתפלל ואומר יהי רצון שתהא לו כאלו הוא עשיר
בבע כאלו בע שחוט כאלו דמו זדוק כאלו הוא מופלג כאלו הוא נקשר ונעשה צדק: ויחא
נשמו וטריגומה יבחר ויראה לו את המקום הזה להשרות בו שכינתו ולהקדיש
קדשות אשר יאמר היום שיאמרו לימי הדורות עלו בהר הזה יראה הקב"ה לעבדו
היום הימים העתידים במנוע היום הזה שבכל המקדח שכל הדורות הבאים הקולאים
את המקדח הזה אמרים עד היום הזה עז יוס' יעמוד ביו וימיר שאתה ה' ידע
עקידה זו לסלוח לישראל בכל שנה ולהעלים מן הפורענות כשישאל היום הזה בכל צור
הבאים בהר ה' יראה אפרו שני צחק צבור ומונה לכפרה: בדרך אחרת אחר לא
ואחר לבן: והרבה אברהם יחל לאב ואחר לבן וישב אברהם בבית שבע לא ישיג
ממש שהרי בחביון היה יושב יב שנים לפני עקידתו שניצח יצא אצד שבע
לו לחביון כמו שחולל אברהם צדק כלשמים ימיר ביום מרובין משלחביון מה
והם ששה נעשים שיה כמו שפירשנו למעלה: אחרי הדברים האלה יגד בסוף מה

המורה היה אברהם מהדהד וזה לא היה בע שחוט כבוד היה לו להשיאן אשה מכנות עבר
חשכו וממלא בשרו הקצה ענוה דבקה בת זאוג נזהר הדברים האלה הדבורי דברים שחין
על ידי עקידה גם היא אף היא השוות משפח וזיה למשפחות אברהם יצא אברהם שבע
שיצאן מעקב בל בעבדות וד בע שפחות אף לו בע גבירות וד בעפלות נחמתי יצא
חזר דבקה כל הייתוסף הלא לא נכתב לא בשכח פקוק זה חסד וידי אלה ויהי
חיי שרה מאה שרה ועשרים שנה ושבע שנים לכך נכתב שרה כלל זכר ללומלך
שכל אחד קדרש לעצמו בת ק בבת כלל לא מה בת ללומלך איה בה עונשין אף
בת מאה בלא חלא ובת כל בבת ל ליופי שני חיי שרה יצאן לטובה בקרית חדבע על שם
ד ענקים שהיו שם אחימן ושעית ולמי חזיהם יצא על שם ד זוגות שפחדו שם איש ואשתו
אדם וחיה יאברהם ושרה יצחק ודבקה יעקב ונאמה ויצא אברהם מבאר שבע לקפוז נשר
ונבבותה ונסמכה מיתר שרה לעקידת יצחק לפי שעל ידי בשורת העקידה שנקדמן בנה
לשחיטה וכמעט שלא נשחט פדחה נשמחה ומתה בדמות שב אנכי עמכם גר מארץ אחרת
ונתתי עמכם ומידש אברהם אס תדעו הדין גר ואם לאו איהיה תושב ואטלנה מן הדן
שחמ ליה קצה לזדעך אותך את הארץ אחזק קברי אחזק קרקע לבית הקברות לא יכלה
לא ימנעו כמון לא תכלה לחמך וכמו ויכלה הגשם נפסקם דזונדס ופגעו בלשון בזה
במו אל תפגעו בו המכילה בית ועליה על גביו יצא שפונה בזוגות בדשף מלא אשלים
כל שנויה וכך דוד אמר לארונה בדשף מלא ועפרתן ישב כח חסד אותה היום מכונה שומר
ויהם מפת חשיבות ש לא ברהם שהיה צריך לו עלה לגדולה לכלבאי שער עוזי שכול
במלך ממלאכתן ובאו לגמול חסד לערה לא אדע לא תקנה אותה בדמים נתתי לך
הדי היא כמו שנתתה לך אף אם אתה לו שמעית אתה אומלל לשמע לך וליקח בחס
תג חי חפש בדך אם אתה לו שמעית הלואי שמעית נתתי מוכן הוא אצלי הלוא נתתי
לך כבודי וצדק בן שני אנהבים כמוט מה היא חשובה לכלום לא הנח את המכר
א נמתך קבור וישקול אברהם לעפרתן חסדו לפי שאמרה ופא מעט לא עשה שכל
גמל שק לים גדולים שק קטדין שנאמר עובד לקוחר שמתקבלים בשקל בכל מקום ויש
מיוס ששק ליהם גדולים שכן קטדין ויקם שרה עפרתן תקומה היתה לו שיחא מידהיוט
לחי מלך ונשטבו שלמה קרא ויקם השדה והמעדה אשר בו וכל העץ לאברהם למקנה אכל בכל
אוי שער עיזו בקרב כלם ובמעמד כלם הקנה לו בדרך את אברהם בכל עלה בגיה
ב ויהי שרה בן איה צריך להשיאן אשה יצא ביתו לפי שהוא דבוק בקוץ זקן וחת
ידי בלפי שהנשבע צריך שיטול בידו חפץ של מצוה כגון סף או תכלין והמילה היתה
מצוה ראשונה ובאה לו עי צעד והיתה חביבה עליו ונטלה יי אלהי השמים אשר לקח ממנה
ו ב ונא אמה ואלהי הארץ ונאמנה אמה ואשבאך וג אמלן עכשיו הוא אבי השמים ואלהי
הארץ שהדגלתו בפי הדיוות חבל בשלקח מביית אבי היה אלהי השמים ואלהי הארץ
שלא היו באי עולם מכירים בו ושמו לא היה רגיל בארץ מבית אבי ממחן ומחל משלח
וידע פשדים ואשר דבר לי לצרכי כמון אשר דבר עלי וכן כל לי ולן ויהם הקמוכים
לדבור מפורשים בלשון על ותרגו שלם על עלוהי עלהן שאין נופל אצל דבור לישון
אלו ואלה לא חזי אלו איהם ותרגום שלם עמי עמיה עמהון חבל אצל אמירה מלך לו
ויהם ואשר נשבע לי בן הבתרים ונקית משבועתי וקח לו אתה מבנות עמי אשר
לך וקח את בתיך מעמך הוא בע אימ חזר אבלי יעקב בן בעסופו לחזורי ממשל
נדרין היו משאל גמלים שהיו יוצאין ממנו מפת הגל שלא ידעו בשדות אחרים
וידעו שטר מתנה טרוב ליעקב עלכל אשר לו כדי שיקצו לשלום לו
ויהם נדרים בן שתי נהרות ונשבעתי ויצרך הגמלים והדביצם אותה הנכחת

ראיה היא לו שיהא גומלת חסדים וכדי ליכנס בבידו של אברהם ולשון תורת
 ובראדע לשון תורה הודיע לי בזה כי עשית חסד. אם תהיה ממשיכת וכוונת לן אדע
 כי עשית חסד: בתורה ממקום בתולים ואף על פי שלא נזכר בזה שבתות הנכדים
 משמדות מקום בתולים ומספר דורות בזה במקום אחד העיר שלם וכוונתו כן וירץ
 העיר לקראתו לבי שמה על המים לקראתו הבמיתו נדי לשון גמיעה ותרד בזה
 מעל שמה: עזאז בלוי וכוונתו שמה על שם כל דיקפקין שאהיה גמר עתה
 כשעתו דיקפקין ויתעלה שם ויתעלה שם ויתעלה שם ויתעלה שם ויתעלה שם
 יש לו ומה אל תער נפש אשר העדה למות נפשו: שוקת אב חלולה ששונות בה הגמל
 משתתה לשון שאייה כמו שאן עדים תשאה שמה: משתתה משתתה ומתבהל על
 שדה דברו קדוש לה עליה אבל אינו יודע אם ממשיכת אברהם היא אם לאו: ואל תתמה
 בתין של משתתה שאין כל תיבה שתחלה עץ ומדברת בלשון מתפלל שאין תין מפריד
 בין שתי אותיות של עיקר היקוד כגון משתתה משתתה שאל וישתתה משתתה
 שמה וישתתה חקות עמרי מגזרת וישמר חף נח משתתה מגזרת תשאה וכשם
 שאתה מוצא לשון משומם באדם נבדל ונאם ובעל מחשבות כמו עליון נשמן אחרון
 שומן שמים משתתה כשעה חדא. כך תפדש לשון שאייה באדם בהול ובעל מחשבות
 ואין לוק תרג לשון שיהיה ובדא שהי שוהא ועומד במקום אחד לדנות הה עליה כדרכו
 ואין לתרג שתי שהי אינו לשון שתייה שאין אף טפלה בלשון שתייה. משתתה משתתה
 עליה כמו אמרי לו אחיהוא אנשי המקום לא שתי: בדק רמז לשקל ישאל בק לגלגל
 ושני צמידים דמז לשני לוחות מצומדות: עשרה זהב משקלם דמז לעשרת הדברות
 שבהן ויאמר נתתי את לאחד שנתן לה עאה לפי שהיה צפון בזכותו של אברהם שהענין
 הקצה דרכו: ללן. ליה אחת לין שם דבר והיא אמרה ללן בזה ליוות בת בתא היעברו
 על דאשון דאשון ועל אחרון אחרון: מקפוא בל מאכל הבמנים קדו מקפוא כגון תבן
 וקעורים: בדרך דרך המצומד דרך הישר באותו דרך שהייתו צריך וכן כלבית ונמד
 והא המעשים בצדא שיהיה ונקודים בפתח מדברים בדבר הפשוט שנזכר כבר
 במקום אחד או שהוא מצודר וכבר באינו הוא מדבר: לבית אמה דרך הנשים להיות
 להן בית לישב בו למלאכתן ואין הבית מגדל לא לאמה: וירץ: למה וירץ ועלמה רץ
 ויהי בדאן את הכזם אמר עיר הוא זה ומתן עינו בממון: עלה גמל לשם לשמך כהן
 והוא עומד עליהם לשמש מניתי הבית מעא: ופתח היתד אדם שלהם שהיה שונם
 את פיהם שלא יעו בדרך בשדות אחרים. על אס דברתי יהי אס משמש בלשון
 אשר ובלשון כי כמו על כי יבא שונה וזהו שאמר חכה כי משמש בדל לעונות ויהא
 היא והוא אס יתן לו את כל אשר לו וישטר המיתה בידי. לוא תתן אשה לבט מבסר
 הכנע אס לא תלך תחלה אל בית אבי ולא תאבה ללכת אחריו: חנני לא תלך האש אלו
 בת בת היתה לו לא יעזר גיהיה מתזר למצוא עליה שיאמרו אברהם לפנות אלו להשיג
 בתו אמרו אברהם בני בדון וישא אדון ואין אדון מצדו: ואכזם היום: היום
 והיום באותי מכאן שיקפה לו הדך: אמר אמת יפה שיתן שבע ערי אבות לפע היום
 מתוך ששנים שהיה שאל יעזר כפולה בתורה והרבה גופי תורה לא נתן
 בד מזה: גם אתה גם לבבות אנשים שעמנו: הוכיח בידו והודיע נבלי הוכיח
 מקדא בדור דבה טרם אכלה טרם שאני מכלה וכן כל לשון חנה פעמשהוא מ
 בלשון עבר ויכול לכתוב טרם כלית ופעמי שמדבר בלשון עתיד כמו בזה
 לשון עבדי כבה יעשה אבי די לשון עתיד ופידוש עליהם לשון הווה כזה

חוב אלו וקטלנו בננו והיה עשה בך ואשאל נא שנים שהרי הוא תחלה נתן ואחרי
 של אה שאלה שאלות בדבריו ויאמרו היאך תתלה ועדיין אימך יודע מי הוא: על אלה
 ישמעאל: על שאלה שאלות לנפשו היה יושב לשמאלו של אברהם כל ימיו לבן ובתולדותיה
 וקפץ לפניהם לאחור וכל שאלה שאלות לנפשו היה יושב לשמאלו של אברהם כל ימיו לבן ובתולדותיה
 דבר הקו ונכד לפי שמה יצא הדבר לפי דברך שזימנה לך וישיתחן אברהם שמונים
 על בשורה טובה: ומברכות לשון מברכים שזימנה עמו מניע פיסות של אברהם: ולינו כל
 לית שבתקרא לית לית אחתי ויאמר אחיה ואחיה בנפשו לית לית יצא חרש לפרנס עצמה
 בתבשיטיה: אן עשור יחדשים ואם תאמינים ממנו אין דרך המברקים לבקש דבר
 מנוע ואם לא תרצה תן לכו מרובה מזה ונשאלה את פיה מכתן שאין מציאין את האשה לא
 מדעיה: ותאמר אן מעצמי: ואף אם איכנס לזעים אתהיי לאפי יצבה את וזעך ותקבל
 אנותה בדבה שנתקלל אברהם בהד המוריה הרבה הרבה את זרעך יהיר צון שיהא חורבן
 הצרע ממך ולא מאשה אחרת: ימבא אדל לחי דואי: שהלך להביא הגד לאברהם אבין עינא:
 יושב בחזק הכבד קרוב לאותו באר שנאמר הנבגי יושב בין קדש ובין שור נשם היה הצד
 שנאמר בין קדש ובין בדד: לשון לשון תולה כמנו ישפוך שיחו: ויתרא את יצחק דאדל אותו
 הדור ותולה ותל השמיטה עצמה לארץ בתרגום נא תרבינה הסתה עצמה לארץ ונא הבנה
 עד הקדקע במן הטיח כדך אדכיע: וניט שמים ואדכין לצון מנוה לארץ ודומה לו כי יפול
 לא יפול כל אלהים יטה לארץ לא יגיע עד הקדקע: ותתלבס לצון ותתמטל כמנו ותתנו ותשבר
 ויקפר העבד: לית לית שנים שגשגו לו שקפצו על הארץ ושכזרמנה לו דבקה בתתלת: והאדל
 שרה אמנו ויבאיה האלה: ועשית דוגמת שרה אמנו כל אומה ריחיה שרה אמנו שכל
 זמן ששרה קיימת היה נדלוק מערב שבת לערב שבת וברכה מצויה בעיסה ועטף עור
 על האהל ומשמים פסקו וכשבאת דבקה חזמ בל אחרי אמנו דרך חרץ כל אמן שאמנו
 של אדם קיימת בדרך הוא אצלה ומשמים הוא מתעס באשתו קטורה זו הגד ונקראת
 קטורה על שם שנאים מעשיה בקטורה נשק שרה פתחה שלא נדווגה לאדם איום שמה
 ימאברהם יחשורים ונא שנים שם דאשי אומות ותרבו שלא נקלוק אין לל לישמו על לשון
 והמקרא: ויתן אברהם אל נחמיה בדבה דאיתיק יאלו נתן לו שאמלן הקצה לאברהם
 היה ברכה הברכות מקורות בדרך לבדך את מי שתדע נא ברהם מקרא לישוק: הפלגשים
 חל בל שלא היתה לא שכלש אחת היא הגד הוא קטורה: נשים בכחבה פלגשים בלא
 בתובה ובאמרין בקנה יריץ בגשים ופילגשים דוד: ונתן אברהם מתנות פירות שם
 כולאמה מקד להם מאת שנה ושבעים שנה וחמש שנים בל קבץ: ובל קבץ ה' בלא חטא:
 יצחק וישמעאל מכאן ששעה ישמעאל תשובה והוליד את יצחק לפניו והיא שיבה טובה
 שנאמר באברהם: ויביא אחרי מ' אברהם ויבדך יצחקו תגדומי אברהם: דא אעפ
 יצחק הקצה את הברכות למצבה סתירה לבדך את יצחק מפני שצפה את שמו
 יצא ממנו אמי יצא בעל העולם ויבדך את אצד ייטב בעיניו ובל הקצה וברכו: וישמעאל
 ויתן לו ויתן קד לידת זה אחר זה בתצויהם כדכח שאין להם חומה: ותרגום בתצויהם
 שהם מתנחלים לשון מתיחה כמנו מצחו ונכחו: נאנה שני חיי ישמעאל אמר לחיך בד אצא
 למה נמכו שבותיו של ישמעאל כדי לחס בהם שנותיו של יצחק משנותיו של ישמעאל למדנו
 מישמעאל יעקב בבית עבד יד שנה כשמדע מאבין קודם שבא אל לבן שהרי כשפירש
 יצחק מאבין את ישמעאל שז וינל עשו אן ישמעאל ונ' כמו שמתורש בסוף מגלה נקראת
 קאנה לא נאמרה בויעה לא בצדויהם נפל שכן: כמו מדין ועמלק וסע קדם נפלס בעמק:
 אף הוא אומל לשון נפילה ונהל אומל על פני בלאחיו עד שלא את אברהם יושב: משנת אבד מלך

ואלה

[illegible]

[illegible]

ויצא לאהיה צריך לכתוב לא וילך יעקב חרנה ולמה הזכיר יצאנו לא מגיד שיצאנו
צריך מן המקום הנשאר לנום שבצמח שהצריך צעיר הנה הנה צעיר הנה הנה צעיר הנה
יצאנו מן המקום הנשאר לנום שבצמח שהצריך צעיר הנה הנה צעיר הנה הנה צעיר הנה
חרנה יצאנו מן המקום הנשאר לנום שבצמח שהצריך צעיר הנה הנה צעיר הנה הנה צעיר הנה
במקום אחד בלח הד המנהיג שגבו וירא את המקום מרחוק ויפגע כמו ופגע ביראחו
ופגע בדבשתי ויפגע בדבשתי ויפגע בדבשתי ויפגע בדבשתי ויפגע בדבשתי ויפגע בדבשתי
הכתוב לא כתובת לכל למעשה שפסע לו הארץ כמו שפסע בפ' גיד הנשה: כי בזה השמש
היה לו לכתוב ויצא השמש וילך שם כי בא השמש משמע ששקעה לנחמה פתאום שלא
צעונתה כדי שילך שם: וישם מרחשנותו יעשאו כמין מרזב קרוב לדאשו מפני חיות
רעות התחילו מרובות זו עסא זהה אומרת על יצא צריך את ראשו וזאת אומרת על
ינח מיד עשאו הקבה חב אחת וזהו שזניקו את הארץ אשר שם מרחשנותו וישעב
במקום ההוא לשון מיעוט באותו מקום שכב אצל יד שנה ששמש בבית עבר לא שכב
בלילה שהיה עוזק בגולה: עולים ויורדים עולים תחלה ואחר כך יורדים מלאכים שגוהו
בארץ חין ונצחין חנה לארץ ועלן לכהן וידעו מלאכים חנה לארץ ללוותו כעב עליו
לשמלו: ואהיה יחיד אעפ' שלא מצנו במקרא שייחד הקבה שמו על הצדיקים בהיהם
לכתוב אהי פלוט משום שנה בקדושים לא יחמין בוחן ייחד שמו על יצא לפי שבהו ענין
וכלוח בבית והרי הוא כמת ויצא ה' פסק ממנו: ונחמא: שוכב עליה יפיל הקבה כל
ארץ ישראל תחתיו כדי שתהא נוחה ליכבש לבנו: ופדעת וחזקת כמו וכן יפדע: אנכי עמך
לפי שהיה ירא מעשו ומלבו: עד אשר אם עשית אם משמש בלשון כי ידברתי לך לערובך
ועליך מה שהבטחתי לאבדהם על זרעו כל הבטחתי ולא לעשו שלא אמרתי לי כי
יחזק יקרא לך זרע לא כי יחזק ולא כל יחזק וכן כל לי ולך ולא וזהם הקמוכים אצל דבור
משמשים לשון עלוזה מוכיח שהרי עס יעקב לא דבר קודם לכן ואנכי לא ידעתי: שאם
ידעתי לא ישנתי במקום קדוש בזה: כי אם בית אהים אמר לעזר בשם יוסף זמרא הקום
הזה עומד בבאר שבע ושפוע/מביע בבגד בית המקדש שבה עומד בדומה
שלהודה וירושלים בצמנה בגבול שבין יהודה ובנימין ובית אהיה בצמון שלנחלה
בנימין בגבול שבין בנימין ובין בני יוסף נמצא קולם שרגלן בבאר שבע ולאשן בבית
אמביע אמצע שפוע/מביע ירושלים וכלפי שאמרו רבו שאם הקבה צדיקה בא לבית
מלכות ויפטר בלא ליעה: וצד אהי יעקב קראו לירושלים ציון א' וזו לזו היא וזה ירושלים
ומהיך למצוא לומר כי אהי חנה שגעתק ה' המוריה ובא לנחם וזו היא קפיצת הדרך הקמו
בשחיות חולין שבה בית המקדש לקראתו על בית א' וזהו ויפגע במקום ומן השמים
עיכבוהו איהו עד חין אצל כזאמרי' בפ' גיד הנשה וקרא מן ביתו וילך חנה כי מלא
לחן אהי חפשי עבדתי על מקום שהתפללן חבנותי ולא התפללתי בן יהוה דעת' למחר
נחזר על בית א' וקראה לו הארץ: מה נדא תרגו מה דחילו חתרא הדין דחילו שם דבוי
הוא כמו סופלתי וכן למלכש: וזה שעד השמים מקום תפלה לעל' ופלתם השמים
ומדרשו שבת המקדש שלמעה מכוון בגד בית המקדש שלמטה אהי אהי
עמדי אהי שמו' ל' הבטחות הללו שהבטיחתי להיות עמדי כמו שאמר ל' אהי אהי
עמדי ושמרתי כמו שאמר לי ושמרתיך בכל אשר תלך יונתן ל' לחס לאכול כמו שאמר
כשלא מעזבך וה' מבקש לחס הוא קדוש נעזב עז ולא דאיתי צריך נעזב וזו עז מבקש
לחס חבתי כמו שכתוב שבותך חלה אדמה: בשלום שלם מן החלוא שלא לרוב
מדר ב' ל' והיה ל' לאהים שייחול שמו על מתחלה ועד קוף שלא ימצא פסול בשם

קדמון

[illegible]

שהבנות הן צאצאי לא היה עמו לא כסף ולא זהב ולא מקנה לא מקל לבדו ונמרד שחזר
 נתן מקל צורדן ובקע הידדן מרדחיו מני עשן ימי אחי שאץ נוהג עמי טחא לא כסף
 הר שעי היטב חיטוב היטב צצבתך איטיב בצבות אבותיך. ושמתי את זרעך בחול היס
 זה יכין אמר לו כן והלא לא אמר לו לא והיה זרעך בעפר הארץ. לא שחמלו עליו אעזבך עד אשר
 חס עשיתי את אשר צדדתי לך ולא צדדתי אמהדבה ארבה את זרעך בבובצי השמים ובחול אשר
 על שפת היס הבא צידוי בדשותי וכן וידח את בל אדעו מידו. ומדש אגדה מן הבא צידו אבנים
 מאבות ומרגליות שאדם צד בצדור ונשאלם בידו: לא מן הבא צידו מן החולן שנטל מעשר ממנה
 זאת אמר עשר אעשרנו לך והצר לקח ממנה: עזים מחתים ותישים עשרים מחתים עזים
 צדיקות עשרים תישים וכך כלם הזכרים כדי צורך הנקבות וצדי דורש מבין לעונה ואמרה
 בונדה הטוילנים בכליוס הפונגלס שתיס בשבת החמדים וזאת בשבת הגמלס אחת לשלשים
 יום הקפנס אחת לשעה חדשים ואיני יודע לכוון המדרש הזה בדון אך נראה בעיני שחמלון
 מכאן שאין העונה שונה בכל אדם לא לפי טורח המוטל עליו שחמלון באן שמקד לכל תיש
 עשר עזים וכך לכל איל לפי שהם פנויים ממלאכה דרך להרבות תשמיש ולעבד עשר
 נקבות ובהמה משנה גדרה אינה מקבלת גדר ופרים שעוסקין במלאכה לא מקד לקד
 לא לנקבות ולחמור שהולך בדרך רחוקה שתי נקבות לשבד ולגמלים שהולכים דרך יותר
 נקבה אחת לשבד: גמלים מי ניקות שלשים ובעה עמדם ומדש אגדה ובעהם בנאיהם.
 גדר בכך נקבה ולפי שצנוע בתשמיש לא פרקמו הפה: עידים חמורים גדרים: עזר עזר
 לבדו כל מין ומין לעצמו: עבדו לפי דרך יוסף או פחות ואם אבוא אחריכם ינחם תשימו.
 עזר לפי חבדו מלא עין כדי להשביע עינו שלרשע ולתנוהו על דבוי הדורון: למיאתה
 שלמי אתה מי שולחך ותרגומך דמחך את ולי אלה לפעך ואלה שפנך שלמי הם למי המנחה
 הזאת שלוחה: למי משמשת בדאש התבה במקום שחמלון: וכל אשר אתה רוחה לי הוא
 שלי הוא לה הארץ ומלוואה שלי: ואמרת לעבדך ליעקב על דאשן דאשן ועל אחרון
 אחרון שאלת למי אתה לעבדך ליעקב באע ותרגומך לעבדך דיעקב ושאלת ולמי אלה
 לפעך מנחה היא שלוחה ולי והנה גס הוא יעקב: אכפדה פנוי אבטל דוגזו וכי וכו' בדיהרס
 את מות לא תוכלי כפרה: ומחה בעיט שכל כפרה שאצל עון ואחא ואצל פנים כלן לעון קנוח
 והעבדה קולשן אדמי הוא והרבה בגמ' וכפי ידיו: בעי לבסורי ידיו בה הוא גבדא וגם בלשון
 המקדא נקדאים המהדקים שלקודש כפודי זהב על שם עז: כהן מקדש ידיו בה בשעת המסירה
 על פניו כמו לפעו וכחמך ושור ישמעבה על פני תמיד וכחמלעיקים אות על פני המדרש
 אגדה על פניו אף הוא שדן בכעס שהיה צריך לבלה: ואת אחז עשר יצין וציה הית הית
 נתנה בתבה ונמל בפניה שלא יתבה עשו עינו ולבד נעש יעקב שמענה מחין שכלא
 תחזירנו למוטב ונפלה ביד שכם יבק שם הנה: את אשר לו הבהמה והמטלסלים עשה עצמו
 כבשד נטל מכאן ומניה כאן ויותר יעקב שחכ פנים קטנס וחזר עליהם: ויחבק איש מניה
 פידש ויתעפר איש לשון אבק שהיו מעלים עפר בדגלניהם על ידי נעטעס: ולי נראה שהווא
 לשון ויתקשר ולשון אדמי הוא ברי דאבין ביה ואבין ליה מיבד לשון עעבה שכן צריך ב
 שמת עצמים להפיל איש את רעהו שחובקו ואובקו בצדועותיו ופילשון רבו שהווא שר
 שלעשו: ותקע נתק עקעה ממקום מחברתה ודומה לוף תקע נפשי ממך לשון הקדה ונמשן:
 לקעקע ביצות לשדש שדשיה: ויגע בכף ידכו קולית הידך התקועה בקולבוסה קדוי כפ
 על שם שהבשד שעליה כמין כפ שלקדירה: כי עליה השחר וצריך אע לוג שידה: צדדי
 הודה לי על הבירות שבדכתי אצי שעש מעדע עניה: לא יעקב: לא יאמר עוז שהצדיק
 באו לך בעת צרה ודמיה כי אם בשדרה וגמלי פנים וסופר שהקצה גבלה עלך בבית ואמחלך
 שמך ועם הוא מברכך ואם שם אהיה ואיני לך עליה נזה שפיר וישר לא מלאך ויוכל

בכה ויתחנן לן בכה המלאך ומה נתחנן לו בית לימאנו ויש ידבר עמנו המוסר לי עד
שידבר עמנו ונא רצה יעקב ועל כרחו הודה לו עליה וזהו ויצרך אחת ושם שהיה מתחנן
להמתין לו ונא רצה ונעם חננים עשו ונבך תוכל ללם למה זה תעל אין לנו שם קבוע משתנים
שמותינו לפי מצות עבודת השלחות שאנו משתנים וית דח בן יצחק: לרפאת את צלעתו
במה דתמא שמש צדקה ומרפא בכנפיה וחותן שעות שמירה לשקוע בשבילנו בש יצא
מצוד שבע מיהרה לזרוח בשבילנו והוא היה יוליע בשזרחה השמש ויזרח לן השמש
לשון בע אדם הוא כשהגענו למקום פלג האיר לנו השחר זהו פשטו: גיד הנשה ונמה נקרא
שמו גיד הנשה לפי שמה מנקלנו ועלה והוא לשון קפיצה וכך נשדה בקורחם וכך בי נשע
אהים ואת לוא וילדיהם חרונים אחרון אחרון חצוב יעבד לפניהם אמאם יבא וזאת דשע
להנחם ינחם ביה חלה ויחבקהו בתבליטו לואמיו כשהוא משתחוה כל השתחוואות הכלל
וישקהו נקוד עליו ויש חונקין בדבר הזה בצדיתא בקפדיש שדדשן נקודה זו לומר שלא
נשקן בכל לבו: אמר שמשן בן יוחאי הנביא היה בדוע שעשו שונא ליעקב אה שובמכו
דחמיו בחנותה שעה ונשקן בכל לבו מי אלה לך מי אלה להיות שלך: כגש יוסף ורחל בכל
האמהות נבשות לפע הבנים אבל בדחל יוסף נבש לפניה אמאמי יפת תאר שמת יתלה
בה שני אות דשע חממו כנבדה ואעבדו מלהקת כל בה מבין גבה יוסף לבדית על
בן מיכל בלהמחנה מיכל המחה אשר פגשתי שהוא שלך כלומר למה הוא נג פשוט
אעמקרא על מילי המבחה ומדדשן כתות שלמלאכים פגע שהיו דוחפין אותה ואתאשין
לזמ להם שלמי אותם והם חומ להם שגששו והן אומרים הכו הכו ואלאומ העחו בנו של יצחק
הוא ולא היו משגיחים עליו בן בנו שלא בדהם ונא היו משגיחים עליו אחיו של יצחק הוא אמר
להם חס כי משלכו אתם יהי לך אשר לך כח הודה לו עלה בלכות אל נא חל נא ואתמר לך
אם נא מעזרתך בעינך ונקחת מעמתי מידי כי על כן דחית פער כי בדח והגון נע שתק כל
מנחת על אשר דחית פער והן חשבוין לי בדחית פער המלאך שדחית שר שלך ועוד על
שגה דחית לי למחול קודחת ולמחול דחית לו דחית המלאך כדי שיתרא הימנו ויאמר דח
מלאכים ונעל חיי יכול לו מעתה ותרציע נח פיוסות לי וכך כל דחן שבמקרא לשון פיוס
כי לא לדחן יהיה לפס הדרכות בחות לפיוס ולדחות וכך שפח צדיק ידעון דחן ודחנים
לפיוס ולדחן בדחית מנחה זו הבאה על דחית פער לפדקים אינה באה לא לשחלת
שלוס וכל בדחיה שהיא לדחית פער כגון ויצדך יעקב חת פדעה עשו אתה בדחה דסנחייב
וכן לשחול לו לשלוט ונכדכו דתועי מלך חמרת בלם לשון בדחת שלוס הן יחף זו אשר
הוצא לך לא לדחת בה ואע יבעת להגיעה עד שבחה לידך חננ נח דחשונה מורגש לפי
שהיא משמשת במקום שני כונן שהיה לו לומר חננ שחן חנן בלא שני כונן והגלשמוש
כמו עשני גברתי יש לי כל ספקי ועשו דבר בנשון באוה יש לי רב יותר ויותר מכדי צדתי
קסעה כמו שבעה קנאה שבה במן שמע קנא חפ כחן נקעה כמו נקע והנו יסוד בתובה
ותדגן שלתקן לוס כולו ונהך עשו אמר ליעקב נשע מכח ונל: ולכה לכגדיך בשוה לך כוובה
אן אעשה לך שחאריך ימי מהנדה ללכה לחט כאשר אתה צריך וזהו לכגדיך בשוה לך עליה
עלי יחפן והבקר שהן עלות מועלות על לנהלן לחט: עלות מוגלות עלוליה לשון עולל
וכך: עול ימים ושתי פדות עלות ודפקוס יוס אחד ליגעם בדרך במדונה (מאכלה העם)
ודפקוס כגון חול דופק בוקש בדלת יעבד נא חדוע אל נא תאריך ימי הליכתך עבוד בפני
ידך ונא חס תתחיל את תלמי: לא יתירה כמון חרדה אשמעה: לאמיו לאט שלי לשון
נחתה: נחם לאט לאט לי לנעה: לאמיו חלמא מן היסוד ואינה משמשת אתהל נחת

שלי לדרגל המלחמה ילפי עורך הניכר דגל המלחמה המוטלת לפע להגות ולדרגל הניכר
לפי דגניהם שהן יבולן לילך עד אשר חבא אל חדע שיערה ירחיב לו הדרך שאל היה דעתו
ללכת לאח עד סוכות אבאם דעתו לעשות לזעה ימתך עד בואי אצלן והוא לא הלך ואימת
ילך בימי המשיח שנעלו מנשיעים בהר ציון לשפוט את הדר עשו ומדרשי אגדה יש לפדשה
זו רבים ויאמר כמה זה תעשה לי טובה זו שאני צריך לה: אמצא חן בעיניך ולא תשלים לי
עתה שום גמולי וישב ביום ההוא עשו לזכרו עשו לזכרו ואדבע מאות איש שהלכו עמו
נשכטו מן הצל אחד אחד והיכ פרע להם הקצה בימי דוד שנכאס אדבע מאות איש
אשר רכבו ענה גמלים ויבן לביתו שמה שם שיענה עשר קיץ וחדש וקיץ סוכות קיץ
בית חורף קורות קיץ שלם בגופו שיתרפח מצלעתו שלם בממונו שלא חסד כלום מכל
חותו דודן: שלם בתורתו שלא שפח תלמודו בבית לבן: עיר שכם במו לעיר ובמורה עד
בואנה בית לחם בבחו מפדן אדם כחדס האומ לבחירו יצא כל מבין שני חריות וצא שלם
חף בחו ויבא שלם מפדן אלס מלב ומעשו שנגדו וכו' לזכרו: קשיטה ימיה: אף עקיבא
כשהלכת לברכי הים היו קורין למעה קשיטה: ויקראו לו אלהי ישראל לא שהמזבח קדו לא
ישאל לא על שם שהיה הקצה עמו והצילו קרא שם המזבח על שם הנס להיות שבחו שלמק
כשכד בקריאת השם כלומי שהיה א הוא הקצה הוא לאהיס לי ששמו ישאל: וכי כמינו
במשה ויקרא שמו נס: לא שהמזבח קדו לא על שם הנס קרא שם המזבח להזכיר
שבחו של הקצה הוא נס ודבדדשן שהקצה קדשו ליעקב לי וצדי תורה כפטיש יסודן
מתחלקים לכמה טעמים ואף ליישב פשוטו של המקרא באתי: בית לאה ויתאבות יעקב: לא
על שם יצאתה נקדחת בת לאה שאחיה יצאתה היתה שנתצח לאה לקדחתו וישכב
אחיה בדרכה ויעמה שלא בדרכה: על לב הנעמה יצדים המתעבים על הלב ראי
חביר בחלקת שדה קטנה כמה ממון בצבז אף חשון ותקע העיר: הלא יצאתה: וכי לא
יעשה לענות את הבתולות שהאומות גזרו עצמן מן העדיות על המבול חשקה חפצה
מהר בתובה במרמה בחכמה ואשר טמא הכתא אומ שלא היתה רמיה שהדי טמא את
דינה אחותם: חרפה הוא שמץ פסול הוא אצלנו הבא לחרף חבירו הוא אומ לו ערל חרפה
אובן ערל חרפה: בכל מקום גלות נאות נתיצה להם לשון ואותו להמוני להיות כמו לאומ
לשון לפעול לא להפעל ונתנו כן שניה מודגשת לפי שהיא משמשת במקום שני כוונ
ונתנו ואת בנותיכם נקח לנו אתה מוצא בתנאי שאמחמוד ליעקב ובת שוכת בעיניה
לחמוד שתלו הקשיבור בצע יעקב ליקח בנות שכם את שיבולת להם בנותיהם יתכן
להם לפי דעתם זכר ומתנו את בנותינו לפי דעתנו ואת בנותם נקח לנו בכל אשר נחפז
ופשדבדו חמוד ושכם בנו א יושבי עירם הפכו הדברים את בנותם נקח לנו לנשים ואת
בנותינו נתן להם כדי לצוותם שיאותו להמוני שלמים בשלום ובלב שלם והאריך הנה דמיו
ידיים כחדס שידו רחבה וותדעת כלומר את תפקידו כלום פדקמטיא הדבה בזה לכא ואין
לה קוים ביהמוני בהיות נמוני נאותה להם לצד זה ועל ידי כך ישבו חתנו: יצע בעיניהם
בנו היו ואעפ כן מהבו עצמן שמעון ולוי כשאר אנשים שאינם בעו שלא נעלו ענה הומלו:
אחי דינה לפי שמקדו עצמן עליה נקדחו אחיה בכות שהיו כוחים ומדרש אגדה
בפונחיס היו על כחו שלקק על החללים למשט החללים חילם ממונס וכן עשה ל אחת
וישאל עושה חיל ונעבו לאחדים חילם שבו לשון שביה לפיכך טעמו מלדע עבדות
מיס עבדים אין דעות צלולה עכשיו: ואגדה צלולה היתה החבית ועבדותם אונתה מאתה
היתה ביד כנענים שיפלו ביד בעיניקב לא שהיו אומרים על אשר תמרה ונחלת אחיה

מת בשנת מאה ועשרים ליעקב שנ ויצחק בן ששים שנה אס תוציא ששים ממחאה
 ושמעון שנה נשאדו כמאה ועשרים ויוסף נמכר בן שבע עשרה שנה וחזתה שנה שנה
 מאה ושמנה ליעקב כיצד בן ששים ושלש נקדרך ארבע עשרה שנה נמכר בן שנה
 הרי שבעים ושבע וחצב עשרה עבד באשה ובסוף ארבע עשרה כולו יוסף עז ויהי
 כאשר ילדה רחל את יוסף והרי תשעים ואחת ויז עד שלא נמכר יוסף הרי מאה ועמנה
 עדה בת חילון היא בשמת בת חילון ונקראת בשמת על שם שהיתה מק פחד בשמים
 לנא אלהיבמה היא יהויה והוא כנה שמה יהודית למה שהיא כופרת בעל כדי להטעה
 את אביו: בת ענה בת צבעון אס בת ענה לא בת צבעון יונה בנו של צבעון עז ואנה בע
 צבעון ואיה וענה מלמ שבא צבעון על בלתו אשת ענה ויצאת אלהיבמה מבין שניהם
 והודיעה הכר עכל בני ממזרות היו בשמת בת ישמעאל ונלך קווא לה מחלת מעיכו
 באגדה מדרש ספר שמואל שגשה מוחלן להן עונותיהן מר שנתמייד והעולה לבחולה
 והבוסא אשה ולמו הטעם מבחן לבד נקראת מחלה שנמחלו עונותיהן אחות רביות
 על שם שהיא השיאה לו משמת ישמעאל נקראת על שמו ואהליבמה ילדה קדחה ממזר
 היה ובן ליפז היה שבא על אשת אביו אל אלהיבמה אשת עשו שהיא הוא מכוי עם
 אופ ליפז בקוף העני וילך לארץ לגור באשר ימצא ונא יכלה ארץ מגוריהם להקפיה
 מרעה לבהמות שלהם ומדרש אגדה מפע יעקב אחיו מפע שער חוב על גדות כר
 יהיה זרען המוטל על זרעו של יצחק אמר לו מכאן אין לך חלק במתנה שנתנה לוהאן
 הזאת ונא בפרעון העטר ומפע הבושה שמכר במדותיו ואנה התולדות שהולדו בנן
 משהלך לשעיר ותמנע היתה פילגש להויע גלותו של אברהם כמה היו תאבוס לידבק
 בזדעו תמנעו בת אפיס היתה עז ואחות לטן תמנע ונלך מאופי יושבי שעיר היה
 מן החורים שישבו בה לפעם אמרה אינה זונה להנשא לך הלואי ואהיה פילגש ובצד
 הימים מונה אותה בבעו של ליפז מלמ שבא על אשתו של שעיר ויצאת תמנע מבוערם
 וכשגלה בעשת פלגשו וזהו ואחות לטן תמנע ונא מנחה עס בע שעיר שהיתה אחותו
 מן האס ונא מן החב אנה אופי בע עשו ראשי משפחות יושבי הארץ שהיו יושביה
 קודם שבא עשו לשם ורב ודרשו שהיו בקיאים בישובה של ארץ מלך קנה זו לזתים מלך
 קנה זה לבפנס שהיו טועמן העפר ויודעין איזו נטיעה ראיה לו ואיה וענה וילך יתנה
 ונא במו איה וענה והרבה יש במקרא תר וקדש וצבא מרמס נדס ורכב וסוס הוא
 ענה האמור למעלה שהוא אחיו של צבעון וכאן הוא קולא אותו במו מלמ שבא צבעון
 על אמו והוליד את ענה את הימים פדרים הרביע חמור על קוס נקבה וילדה פדר
 והוא היה ממזר והביא מקולין לעולם ולמה נקרא שמו ימים שאימתן מוטלת על הגדול
 דאמר חננא מימי לא שלט אדם על מכת מידה לבה וחיה ונא הנזק לכתוב לבן
 משפחות החורי אס מפע תמנע וזהו יע גדולה אברהם כמו שפירשתי למעלה
 ונא המלכים שמנההין וכנגזן השמידי יעקב וצטל מלכות עשו בימיהם ואלו הן שאון
 ואיש בשתרד וישלמה רחבעם אביה אסא יהושפט וצימי יורם צנו כר בימי פשע
 אדום מתחת יד יהודה וימלכו עליהם מלך וצימי שאול כרת חין מלך באדום נצב מלך
 יובב בן גדח מבצרה בצרה מערי מואב היא עז ועל קדיות ועל בצרה ולפי שהעמית
 מלך באדום עתידה ללקות עמה שני זרע נא בצרה המכה את מדין בשדה מוא
 שבא מדין על מואב למלחמה והלך מלך אדום לעזר את מואב ומכאן אנו למדי

שהיו מדיו (ומהב מדיבים זה עס זהב) בלום עשו שלום להתקשר על ישראלי בת מי זהב
 מהו זהב עשיר היה ואין זהב חסוב בעינו לבלום חלה שמונת אפי עשו שנקדחו על עס מדינותיה
 לאחר שמת הדוד ומסקה מהם מלכות והדח שעס בנצחיים למעלה הם עמות תולדותם (וכן
 נמסר רש בדברי הימים וימת הדוד ויהי אופי אדום אוקת מעט נלך מדיטל היא דומי

וישב

הקלת וישלח יעקב בדרך קצרה שלא היו ספונס וישובי יעקב אחר עתה לך יישובי עשו ותולדותיו
 הורישו את החרו פירש לך יישובי יעקב ותולדותיו בדרך חרובה כלבול סבותם לפי שהם
 חסודים לפעם המקום להחריך בהם (וכן חתה מוצא בעשרה דורות שמחדס ועד נח פלוגולו
 פלוג ושבח לנח החריך בו (וכן בעשרה דורות שמנה ועד חברהם קצרי בהם ומשהביב
 אצל אברהם החריך בו: משל למדגלות שנפלה בין החול אדם ממשהש בחול ונכבד בכמה
 עד שמוצא את המרגלית ומשמחה הוא מעליך את הצדירות מידו ונוטל המרגלית: אלה
 תולדות יעקב ואלה שלמותו יעקב אלה ישוביהם וקלגוליהם עד שבחן לבלוישוב: קבה
 דחשונה ונספ בן שבע עשרה שנה תע' זה נקלגלו וירדו למצרים וזהו אחד ישובי פשוטו
 שלמקדח להיות דבור על אפסו ומאן חרש תלה הכת תולדות יעקב בוספ מפני כמה דברים
 אחת שכל עצמו שליעקב לא עבד אצל לבן לא בדחל ושהיה זיו איקונן שליוסף דומה לו וכל
 מה שאירע ליעקב אירע ליוסף: זה נשטס (זה נשטס זה אחיו מבקש להדגו וזה אחיו מבקש
 להרגו: וכן חברה בדי: ועוד נדדש בו ושב ציקש יעקב ליעב בשלוח קפץ עליו דוגמו שליוסף
 צדיקים מבקשים ליעב בשלוח חמה קצבה לח דיין לצדיקים מה שמתוך להם לעולם הבר
 לא שמבקשים ליעב בשלוח בעולם הזה יהוה נעדי שהיה עושה מעשה נעדות מתוך בשעין
 ממשמש בעינו כדי שיהיה נראה יפה: אחת בע בלה: כלום נקלגול בע בלה לפי שאין
 אחיו מבקש אותם והוא מקדב: את דבתם דעה כל דעה שהיה דומה באחיו בע נאה היה
 מגיד לחביו שהיו אובלין אצל מן החי ומזלגלין בצע השפחות לקדוה עבדים וחשודין
 על העריות ובשלשתן לקה יעקב שער עזים במכירתו ונלח חכלוהו חי: ועל דעה שספר
 עניהם שקורין לחחיהם עבדים לעבד נמכר יוסף: ועל העדות שספר עליהם ותשא אשה
 אדונו ואל דבתם כל לשון דעה פלגלין בל כל מה שהיה יכול לצדד בהם דעה היה מספר:
 דעה לשון דובב שפתי ישע'ס'ב' זקנים שנולדו לעת זקנתו ונקלגולקתרג בדחכים הוא
 יליה: כל מה שלמד משם ועבד מקד לו: לא שהיה זיו איקונן שלו דומה לו: פסים לשון כל
 מילת במת כדפס ותכלת נמנו בתורת הפסים דת מדרגאכון: (מאן ע'ש עדותו שנמכר לפי צדק
 ונקוחרים ולישמעלים ולמדנים ונלח דברו לשלום מתוך קנותם למדנו שבחם שלח דברו
 אחת בפה ואחת בלב: יצדו יצדד עמי: מחנמים אמים: יתרגומ מאקדן אקדן עמדין וכן
 נושא אמותו ונכסוהו בלשון משנה והלומות נפול ומכדי: קמה אמת נזקפה וגם נצבה
 לעמוד על עמדה בזקיפה: ועל דבריו על דבתם דעה שהיה מביא לחחיהם: ויספר חלחבין
 נאלח חיו: לאחד שספר אותו לאחיו חזר וספרו לחביו בפניהם: ויגעד בו לפי שהיה מנהל
 שנה עליו: הבוח נבוח והלא אמך כבד מתה והוא לא היה ידע שהוצדדים מגיעין לבלהה
 שגולתו כחמו ודבותו לו למדו מבחן שאין חלום בלח דברים בטלים: ויעקב נתכוון לבנות
 היצדד מלב בנן שלא יקנחוהו לכל חלל הבוח נבוח וברשם שאח באמת כל הלא בטל
 שמד את היצדד היה ממתין ומצפה מה יבא וכן שומר חמונים וכן לא תשמד עלח פאקע
 לא תמתין: לרעות את צאן הקוד על את שלח הנלו לא לרעות עצמן: הנע' לשון עבה
 אצחיות וצדד למצות חבב ואנפ' שהיה יודע באחיו שש ונחין אותו יממה חבדו
 והלא חבדו צדד שנויעל בנגב ויבא עד חבדו: לא מעצה עמוקה שלח ותן עליה הקצוד

בחדרין לקיים מה שצוהם בין הצדדים כי ידעו כי יצא שפחה מקום מוכן
לפועלנות שם קלוקל השבטים שם עבדו את ד' ינה שם נחלקה מלכות בידו שג' וי' וק' וד' וק'
שכמה יומצאה חיש זה גב' יא: נשעו מזה היסועו עצמם מן האחרונה נלכה דתניה נבדק
לך נכלי חזקה שימיתוך בהם ולפי ששטו שם מקום הו' ואין מקדא ינעו מידי פשטאן ויהי נע
נתמלאו נבלים וערמנות חותו כמו אתו עמו כלום חנו ונראה מה יהיו חלומותיו א' ל'
יעקב מקדא זה אומדן שני ודוח הקדש אומדן ב' הם אומדן נהדגהו ונהדג מקיים מה
יהיו חלומותיו נראה דבר מי יקום און שלום און שלי ואף שיאמרו הם ונראה מה יהיו חלומותיו
שמכיון שיהדגהו בבלו חלומותיו: לא נכבו נפש ימרת נפש איהא מיתה: למען העי' אומדן
דוח הקדש מעידה על ראובן שלא אמר זאת לא להעיל חותו שיבוא הוא ועלבו משם אמר
אני בבד וגדול שבכלל לא יתלה הקדחן אלא ב' חת בתנתו זה חלק: את בתנת הפקים הוא
שהוסף לו אביו יתד על אחיו: ונהבור דק חין בומים ממשמע שנהבור דק חין יודג
שאין בנמים מה תל חין בומים מים חין בן אבנ' נחשים ועקלבים יש בן: אחרת כתרדגומו
שירת על שם הולכי אורח: נמלנהם נשאים ו' למה פדס הכת אחר משאם להודיע מית'
שכדן שלצדיקים שאין דרכן של ערביים לשאת לא נפלא ועטקן שדיחן דע ולמה נכדמכל
בשמים שלא יזרק מדיח דע: נראה כל מנוסי בשמים הרבה קחי נראה וכן ויראם את ביו
נכתה מדקחת בשמיו ואנקלוס תדג לשון שענה: צדי שרף הנוטף מעצ הקטף והוא נטף
הנמנה עם סמני הקטורה ולט' ל' וטיתא שמו בלשון משנה: ודב' פירשן שרש עשב ושמן
במקבת מיה: מה בצע מה ממון כתרדגומי: ובקינו את דמו ונעלים את מיתתו: וישמעו
וקבילו מניה וכל שמועה שהיא קבלת דברים כבון זה ופגון וישמעו עקב אביו נעשה
ונשמע מתרג נקבילו וכל שהיא שמעת האזן כבון וישמעו את קול ה' אלהים מתהלך בגן
ורבקה עומעת וישמעו יצא שמעתי את כלל מתורג' ושמעו ושמעתי ושמעו
שמעתי קדמי: ויעבדו אנשים מדינים זו היא שיירה אחרת והנריען הכת שגמדר פעו
הרבה: וימשכו ב' יעקב א' יוסף מן הבור וימנעוהו לישמעאלים והישמעאלים למדעם
והמדנים במצרים וישב ראובן ובמכירתו לא היה שם שהגיע יומן לנע' ונשמע את
אביהם לא שאוק היה בשקן ובתענית על כלבן יצוע חבין: אנה אנה אנה אנה
מיעדו של אבא: שעיר עזים דמו דומה לשל אדם הכתונת זה שמה נכשהיא דבוקה
היתה אחרת כבון כתנת יוסף כתנת פסים כתנת ב' נקוד כתנת ויחמר כתנת ב' היה
זו היה דעה אחרת: ונראה בורח הקדש קופו שתתגלה בן אשת פוטיפר ונמה לאגלה
לו הקצה לפי שהחרימו וקללו את כלמי שתלה נשתפן להקצה עמהם אבן יצח היה
יודע שהוא חי אמה יאך אגלה והקצה איבורוזה לגלות כל: ימים קדש כב שנה משפיר
ממנו עד שירד יעקב למצרים שני יוסף שבע עשרה שנה וג' שנים שנה היה בעמ'
לפני פרעה וז' שנה השבע ושנתים הרעב בשבא יעקב למצרים הר' כב שנה כנגד כב
שנה שלם קיים יעקב כבוד אב ואם י' שנה שהיה בבית לבן: וב' שנים בידך בשבן
מבית לבן שנה וחצי בזכות נשעה חדשים בבית א' זהו שאמ' לב' זה ל' עשרים שני
בבית לבן וקופי ללקור כנגד: וכל גבותיו ל' יהודה אומ' חיות תחומות כולו עס כנ
י' צט' ושבט' וצא אס: ל' נחמה אומ' כנענות היו לא מהו וכל בנותיו בל' ונעו שאין אדם
כמטג מקדא להחבו בגו ונלגתו במו וימח' להתנחם אין אדם יקבל תחומין עלת' וקבוצ'
עמית שעל המה נבזזה גזירה שישתקח מ' ה' ול' עלת' ח' יחד אב' יחד ע' יחד
והרבה אל משמשין בלשון על' אל' שאל ואל' בית הרמים אלקח ארון האלהים ואל' מזה

וזו היא חכמה שאלה כפשוטו לשון קבר הוח בחבל הקבר ולא חתנום כל ימינו ונמר
 מהם סימנה היה מסור צדי מפי הגבורה אם לא ימות אחד מבני מוסטח את שני
 וזוהי ביהכס. ויבך אותו חביו כלפי יצח בוכה היה מפני צרתו של יעקב חבול לא היה מתקבל
 שהיה יודע שהיה חיו הטובחים שוחטו בהמות המלך ויהי בעת ההיא למנומכה פרשה
 זו לכתוב והפתיק בפרשתו של יוסף ללמד שהורידוהו חתיו מבדולח וכשראו בצרת חביוס חמ
 אתה אמרת למכרו לאמרת להשיבו היינו שומעים לך ויטי מאת חתיו: עד איש עד למי
 נשתתף עמו כנעני והקדא ויהי בכזיב שם המקום ואמא אני על שם שפסקה מלדת נקדא
 כזיב לשון היו תהיה כמו חזב אשר לא יקצבו מימיו ואם לא כן מה צא להודיעו וצדד לאותו
 ונקדא שמו של יוסף דע בעתה כדעתו של אונן משחית זרעו שנבאונן וימת גם אותו במיתתו
 של יוסף מיתתו של אונן ולא היה עד משחית זרעו כדעל תתעבר ויבאש יפיה: והקם צדע
 הצדקדא עץ המה ושחת חרצה דע מבפנים וצורה מבחוץ: כי אמרנו כלומד חזה היה אותה
 בקש שלח היה בדעתו להשיח לו: כי אמרנו מות מוחזקת היא שימותו אנשיה: ויעל על גוזזי
 צאנו על ימנתה לעמוד על גוזזי צאנו: עולה תמנה ובעמסון הוא אומר וירד שמשון
 תמנה בשמש עההר היתה יושבת עולין לה מכאן ויורדין לה מכאן: ותתעלף כסתה מצה שלא
 יחד בה: ונתעב בפתח עינים בפתחת עינים בפרשת דרכים שעל דרך המעלה ורבו דרשו
 בפתח של אברהם חביו שכל עינים מצפות לדאמות: כי דאמה כי גדל שלה וק' לפי הפקיה
 עצמה חזן יהודה שהיתה מתאוה להעמיד ממנו בעים ויוחשבה לזונה לפי שנוסעת
 בפרשת דרכים כי כסתה פעה ולא יכול לדאותה ולהכירה ומדרש דבית כי כסתה פעה
 פשהיתה בבית חמיה היתה צמנה לפיכך לאחשדה: ויט איה אל הדרך מדרך שהיה בה
 נטה אל הדרך וזוהי היא בה ובלשון לעז דושטול ציד: הבה נח הכיט עצמך ודעתך ללך כל
 לשון יהיה לשון הצמנה הוא חוק ממקום שיש לתרגם בלשון נהנה ואף אותה שלהזמנה
 קרובים ללשון כתיבה הם ערבין משכון: חותמך ופתולך עזקתך ושויפך טבעת שאתה
 חותם בה ושאלתך שאתה מתכבה בה ונתה לו גבורים כיוצא בו צדיקים כיוצא בו הקדושה
 נקודת ומזמנה לזכות תקח לה יהיה שלה מה שבידה: יפנהיה נכח אס תבק שנה לו
 ויפרסם הדבר ויהי גנאי כי מה עלי לעשות עוד לאמת דברי: הנה שלחתי הגדי הזה ונני
 שיה יהודה את חביו צדי עזים שהטביל כתת יוסף בימנו דמנהו גם הוא בגדי עזים
 כפי לשון חדשים דובו של אשון ורובו של אחרון ואמצי שלם ונשון כמשלש חדשים כהשתלש
 החדשים כמו ואשנח מכות לשלוח ידם וכך תרג' אבקלוק בתלמוד ירחיא: הרה לזכונים
 שם דבר מעובדת כמו אשה הדה וכמו בדה בחמה ותשדף אמא פרים מקשאה משון
 ומאיר בתו שלם היתה שהוא כן לפיכך דנה בשריפה: היא מוצאת לשרף ויהא שנה
 אל חמיה לא דעת להלצין פטו ולומ ממך אע מעובדת לא לאיש אשר אלה לו אמרה אם
 יודה יודה מעצמו ואם לאו ישרפנו ולאבין פטו מכאן אמרו נוח לו לאדם שיפילנוהו (כבש)
 הקטן ואם ילכין פטו חביו בדכים הכד נח אין נח לא לשון בקשה הכר נח בודאך ואתאבד
 שנשכפשות צדקה בצבדיה ממע היא מעובדת וילצד דרשו שיצתה בת קול ואמא ממע
 ומאית יצאו הדברים לפי שהיתה צנונה בבית חמיה גדלת שיצא ממנה מנבים ומשבכא
 יהודה גדלת להעמיד מנבים בישדא כי עלת לא נתינה כי בדין עשהה על אשר לא נתינה
 לשלה בעי ולא יסף עור יא לא הוסיף ויאלץ פסק בעת לדיקה ובלבדק הוה אומר ומלוא ימיה
 ללאת להלך למלואם ובא לחקרים והנה תאומים מלוא ונהל תאומים חל לפי שהאחד דשע אבן
 לו מניה צדיק ויהי יד הוצא האחד ידו לחוק ולאחד שקערה עליו השע החזירה ופדע
 חזקת עליו חזק אשר עליו השע יד ידית תבולת נח: כגדו חמיהם שמעל עכ) שיצא ממנו
 כגדו דבדים שלקח חדרת ענני וזו תיבות הלף שלמארים שהלם ונשון זהב צדי

וידברו שמואל ודחיה על שם זריחת מדרגת השען ויוסף מרד חוזר לענין האצטלא שהיה שם
כדי לקמור דיהיה שנהודה למבירתו של יוסף לומר שישכיל הורידוהו מבדולחו (עוד כדיל)
מעשה אשתו של נפולית למעשה תמר לומר מהאזלעם שם חף זלעם שם שראתו באצטלא
שלה שערחה להעמיד בעם ממנו ואינה יודעת אם מאנה אם מבנה ביה איתו שם שמים שגור ביה
וכל יעל ויהי לשון קצרה קצרה ונא ידעת מאומי לא היה כוח לבו לבלום כי אם הלחם היא אשר
אח שדגדג בשון נקיה ויהי יוסף יפה נמרציון שראה עצמו מושל התחיל חובל וישמע ומה קלסל בשע
אח הקצרה חביב ומה חבל ומה חבל בשערך את מנה בדאח הדוב מייר ומהא אשר אדעו כל
שם חוזר סיווך וחלאתי לזהים בענח כעטלו על הערירי לזהב אצלה אחי בלאת שמיע להיה
עמה לעולם הנח ויהי כהים הזה כלומי ויהי כאשר הגיע יוסף מיוחד יוסף חזק יוסף איד שנהם
שהלבו כלם לבית עמא חמה חן ליוסף הגן ליעקב ליוסף כהים הזה חמה כלם חולה את ואי
יהיה לך לעשות מלחכתו בדוש מולאח את מלחכתו ממע וחד את לעשות צדכיו עמה
אח שדאית לו דמות דיוקנו של אביו כדאי במסל ספלה דאח הציא לכו יהיה זה לשון קצרה
הציא לכו ונא פמי הביח ועל בעלה אומרת כן עבדי מעבד הער מבט עבר אצלו של יוסף
בא חן לצחק ביה עבד העבדי אשר הצאת לכו ויהי בשמוע אדעו בשעת צמחש חמה
לו כן נאן שאמרה כדברים האלה עשה לי עבדך עניתי שמכזה ויטא ליו חסדי שהיה מקונו לכל
דוחק לשון כללה נחה וחסודה שבמשנה הוא היה עושה דתרגומו במימריה הנה מתעבדי צדכיו
האיתו בשביל שהאיתו אחד הדברים האלה לפי שהרגילה אונתה אצורה אתה צדכיו כלם
לכיד בו הציא להם קצרה קודחם שלא שיפנו אליהם ולא לאו ועוד שתהא הדיוחה לצדק על יוסף
דאח נמצא טוב בפילי פוטירי שלווה נמצא צדוד בגלוקקן שלווה אופה את פת ואל
ויון לשון אפייה לא בפילי ופקוד שד הטבחים את יוסף להיות אתם ויהיו נמים במשנה
שם שער חדש ויחלמו חלום שניהם ויחלמו שניהם חלום זהו פשוטו ומדרשו כל אר
חלום חלום שניהם שחלם את חלומו ופתרון חבירו וזהו שנחמ וידא שד האופיס כי טוב היה
היה בפתרון חלומם כל אחד חלום חלום הדומה לחברו העתיד לבוא עליהם שופם עצמם
באוסד וזעק זעק אשח שדיגים זמורות חלום ויהיה כפ דחת דומה לפורחת ה
כפורחת נמלה לזלומי לאו היא פורחת ואחד הפרח עליה נעשו אסמדי ואחד הפרח חל
ויהי כד פורחת אפיקת לבלבץ עד כאן תרגומו של פורחת בן גדול מפלח כדכד וצדק
חלל יהיה נצה וכת וינצח פרח והדר וינצח צדק ונחש חטי כתר דג ונעציה והדבה ש
לשון משנה שלשת ימים הם סימנים כל לשנת ימים ויש מדרשי אגדה הדבה ה
ויעל את דאשך לשון חשבון כשיפקוד שאר עבדין בשוית בקעורה ימנה את עיניהם
וכך בדי שכל ומו צדק אס זכרת חת אשד אם זכרת חתך גאחר שיהיה לו
ועשית ואעמדי חסדי חן נח לא לשון בקשה קלי חורי קלים שלעצמים קלופים חוץ
חורין ובניק ומינוי הרבה ודרך מוכרי פה ביסנן שקידין אובליש לתתם באר כ
ימים יוסף הולכת את פרעה יוסף צידתו וקורין ליוס געו קיאן לשון הוליה לפי שאין חוץ
כלי לא יגידו אחדים שהיה מלכת חת האשה ועלכא היא נקראת מילדת וכן ואלו ונע
ביום הולדת חותך וכן אחדי הוכבס את הנבע שכיבוסן כי אחדים וישא את יא
מיאם עס שאר עבדין שהיה חונה המשרתים שי שרגל כל בקעורתו וזכר את אביו
כמו שאן את ראש לשון משן ונא זכר שד המשיקין בו ביום וישבחו לו אחד מכ
הפע שפלה בו יוסף לזכרו וזקק להיות חסור שתי שנים שצמח אשרי הגבד אשר יוס
החבטו ונח מנה אלהים ונא בטח על מצרים הקדושים הלב
חקלת וישב יעקב

ויהי ביום

בשית וירי מקץ כתר גימור משק וכך כשון קץ סיפיה קץ על הירי כ
לשון נהרות חיים קדושים יאורים חזק מכליה מפני שכל האדם
עשויין יאורים יאורים בלי אדם ועלום עולה צדקה ומשקה אותה לפי שאין גמולם
קדושים במצרים תדיר בשחר ארצות יפות מראה סימן הוא לימי שובע שהבריות
נראות יפות לזו שאין עין ברה צדה בחברתה באחו באגם מדי שך כמו בגא חת
ודקות בשר טיב באש בלעז לשון קץ ותחכלנה כימם שונה כן יחזה השבע
ישכחת בימי הרעב בקנה אחד יאוציל בלעז בדיאור שיינש בלעז שדופות הל"ש
בלעז שקיפן קדוש חבונות לשון משקוף החבונות תמיד על ידי הדלת המכה עליו
קדושים דוח מזלחת שקורץ בישא הבריאור שיינש בלעז והנה חלום והנה גשלים חלום
שלום לפענו והוצרך לברורים ותפעם דוחו ומטרפה דוחיה מק שקשת ברובו בפעמון
ובבובד נצר חומות תפעם דוחו לפי שהיו שם שות פעימות שכחת החלום והעלמות
פחדונו חבונותי הנחשים במימי מתים ששואין בעצמות טימם הן העצמות
בלשון הרמז ובמשנה בית שהוא מלא טימם מלא עצמות ואין פותר אותם לא
פותרים היו אותם אבל לא לפדעה שלא היה קולם נכנס באשנו לא היה לו הודת דוח
במדינות שהיו חומרים שבע בנות חתה מוליך שבע בנות חתה קובד איש
כפתרון הלומו חלום הראוי לפתרון שנפתר לנו ודומה לו נער עבדי עבד
חדושים הרשעים שאין טובתם שיימה מצדו בלשון בזיון נער שיהיה חתה
לכדולה עבדי אפלו לשוננו אינו מביד עבד וכתבנו מוסר מצרים שאין עבד
מילך ולא לובש בגדי שרים איש כחלומו לפי החלום וקדוב לענינו יהשע עבד
כני כרעה הנזכר למעלה כמו שאמר פרעה קצף על עבדיי ה"י מקדח קצר
לשון ולא ערש מי השיב לפי שאין צריך לפדש מי השיב מי שביד לה שיב והוא
פדעה וכך דרך כל המקראות קצרים עליה שעליו לעשות הסקית מעם את הוצר
מא הבור מן בית הקהר שהוא עשוי כמין גומא וכן כל בור שבמקרא לשון
גומא הוא ואף חס אין בן מים קדו בור פושא בלעז ויגלה ממנו כבוב
המלכות ותשמע חלום לפתור אותו תאמין ותבין חלום לפתור אותו ותשמע
לשון הבנה והאזנה כמו שומע וקף אשר לא תשמע לשינוי אגב נידא בלעז
בלבדי אין משללי לא שהים יענה יתן עניה בפי לשלום פדעה דלות בחושית
כמו מדוע אתה בכה דכך המלך דאמנון ודקות בשר כל לשון דקות שבמקרא
תקירין בשר ובלעז בלושע צדומות צונמא בלשון ארמי קבע הדי והן בעצבלי
לחלון ויבשות בקלי ותגומא נען לקיין נען אן בהן לא הנץ לפי שגדוקו מן
הגדע שביג שנים ושבע שנים כולל אינך לא שבע וא של גשנה החלום לפדעה
לפי שהצד גומא כמו שפירש בו בסוף ועל השמות החלום אף וגשכח בלעז
הוא מתרון הכלימה ולא ידעה שבע הוא פתרון ולא כדע כי באו אל קיבוי

נכון. מזמן שבע שנים העומות שם. הנה לפי שהיה קומץ יושב שבע שנים
 רעב נאמרה לה את פדעה לפי ששם קומץ נאמרה ודחה נאמרה לו לשון מדרגה. וקומץ
 בתרגומו ויזדעזעו וכן תמושין. את כל אופל. שם דבר הוא. לפיכך טעמו בלשון וקומץ
 בפתח קמץ. ואוכל שהוא פועל כהן שכל אוכל חלב טעמו בכה וקומץ קמץ קמץ. ונתת
 יד פדעה. וברשותו ובחוצותיו. והיה האוכל העצור בשאר פקדון הגנוז לקיום
 הארץ. הנמצא כזה. הנשכח כדין חס כלן ובקשנו הנמצא כמוהו. הנמצא לשון
 תמימה. וכן כל הא הנשמעת בראש התורה ובקודה בחטף התורה. אין נכון. וחכם בלשון
 לבקש איש נכון. וחכם שאמר לא נמצא במוך. ישק ייתן. ויתרונם כל צרכי עמי.
 יהיו נעשים על ידך כמו בן משק ביתי וכמו נשקו ביד גלגלשון בלעז. דק הכסף
 שיהיה קורין לו מלך. כקא. לשון שם המלוכה כמו ויגדל את כסאו מכסאך. נתת
 אותו. מנתת אותו ואעפ"כ לשון נתתה הוא. כמו ונתת עליך. בין לגדולה. בין
 לשפלות נאמרה לשון נתתה עליו. כמו נתת אתכם נבזים. ושפלים. ויקד את טבעתו.
 ונתת טבעת המלך היא אות למי שנותנה לו להיות שטן לו לגדולה. בגדי שש.
 דבר חשיבות הוא במצרים. רביד. ענק. ועל שהוא רצוף בטבעות קדו רביד.
 וכן רבדותי עד שיהיה צפתי עד שיהיה מדרגותיו בלשון משנה מוקף רובדן שלחם על
 הלוח. שפגזיה והיא רצפה. במדכבת המשנה השניה למדכבתו המהלכת
 חצל שלח. חבדך. בתרגומו דין חבא למלכא. דך. בלשון חרמי מלך בהשקותפי
 לא רכא ולא בר רכא. ובדברי חגיה דרש ל. יהודה חבדך זה יוסף שהוא חב בחכמה
 ורך בשנים. אמר לי בן דוד מקקית עז מתי אתה מעוות עלינו את הכתובים.
 אין חבדך לא לשון ברכים שהכל היו נכנסין ויוצאין תחת ידו כענין שזאנתון
 אותו. את פדעה. שיש יכולת בידי לגזור גזרות על מלכותו ואנן גוזר שלא ילם
 איש את ידו. בלעזך. שלא ברשותך. לא את פדעה. את אהיה מלך ובלעזך.
 וזהו דוגמת דק הכסף. את ידו ואת רגלו. בתרגומו. צמנת מעניח. מפרש
 הצפומות ואין לפעניח דמיון במקדש. פוטי פרע. הוא פוטי פרע. וקדח פוטי פרע
 על שנקתדס מעליו לפי שחמד את יוסף. ותעשה הארץ בתרגומו. ואין הלשון
 נשקד מלשון עשייה. לקמץ. קומץ על קומץ יד על ידיו אונצרים. אכל
 שדח העיר נתן בתוכה. שכל ארץ וארץ מעמדות פירותיה ונותנין בתבואה מעפר
 המקום ומעמל את התבואה מלדק. על פי חרץ לספור. על פי חרץ לו הקומר
 לספור והרי זה מקדח קצר. כי אין מספר. לפי שאין מספר והדי כמשמש בלשון
 זה. בפרס תבוא שנת הרעב. מלחן שאדם חקור לשמש מלחן בשטן לעבדו.
 ותרעב כל ארץ מצרים שהדיקבה תבואתם שאצרו חוץ משני וסף. חשי. אמר לכם
 תעשו. לפי שהיה יוסף אומר להם שימולכו ובעצמו אכל פדעה. ואומרים כך הוא
 אומר לנו אמר להם ונמלה לא צבדתם ביד והלא הכריז לכם ששטן הרעב בא יוסף
 אמר לו אספנו הרבה והדיקבה אמר להם אספן כל אשר יאמר לכם תעשו חסד
 ביד פדעה והדיקבה מה אספנו ונמלה. על כל פני הארץ. מי הם

א
במחנה

כע הארץ לו העשירים את כל אשר בהם ונתתם ונתתם עמך איד שבי לנא
 שבר לשון מכר ולשון קנא הוא באן משמש לשון מכר שבו לנו מעט חכל לשון
 קנא וכל תאמר כי חינו בתבונה עוקבין והלכנו מצונו ולכן שבו כלל כסף וגומה
 וידא נעקב פי יש שבר במעדים ומהיכ דאה הלא לא דאה לא שמע שנהנה בא
 שמעתי מהו וידא דאה בדחמק דאה שלקדש שעדיין יש לו שבר במעדים וכל היתה
 נבואה ממש להודיעו בפידוש שזה יוסף וכל הארץ באו מצרימי ליוסף לשבור
 חס תרשיהו וקדרו היה צריך לכהוב לעבוד מן יוסף למנה תתראו למנה תראו
 עצמכם בפעצני ישמעל ובע עשו בלא אתם שבעים בחותה שעה עדיין היה להם
 תבואה ומפי אחרים שמעתי שהוח לשון מחישה למנה תהיו בחושים ברעבי ודומה
 לו ומררה בס הוא יורה רחן שמה ונא חמ לכורמז למחתם ועשר שנים שנתעבדו
 למצרים כמגן דלוי וידרו אחי יוסף ונא כתב בני יעקב מלמ שהיו מתחרפים במדות
 ונתנו לבם להתעבה עמו באחיה ונפרדות בכל ממון שיפקדו עליהם עשרה מה תל
 והנא כת ואת בעמין אחי יוסף לא שנת לא לעטן האחיה היחלוקין לעשרה שנת היתה
 אהבת כלם ושנאת כלם שנה לו אבל לעטן לשבור בר כלם לב אחד להם בדי
 ס יקראנו אסן ובבית לא יקראנו אמר לי עזר ב יעקב מכאן שהשמן מקטרת
 בשעת הקנה בתוך הבאים מממין עצמם שלא יכידוס לפי שנה לא אביהם
 שלא יתראו שלא תשלטו בהם עין רעה שכולם נאים וכולם גבירים וישתחוו לו
 אפים נשתחוו לו על פניהם וכן כל השתחוה פשוט ידים ורגלים הוא ויתכבד
 אליהם נעשה להם כנכרי בצבדים לדבר קשות ויכר יוסף לפי שהנחם חתומי
 זקן והם לא הכירוהו שיעצו מאכלם בלא חתימת זקן ועכשיו בא בחתימת
 זקן ומדע אברה ויכר יוסף את אחיו בשנמסדו ביד הכיר שהם אחיו ודחם
 עליהם והם לא הכירוהו כשכפל בידם לנהוג בו אחיה אשד חלם להם עליהם
 וידע שנתקיימו שהדי השתחוו לו עדות הארץ גלוי הארץ מהיכ היא נוחה
 ליכבש כמו את מקורה העדה וכמו עדוס ועדיה וכן כל עדות שבמקדא
 לשון גלוי וחדג אתה בדקא דאדעא כמו בדק הבית רעוע הבית אבל לא דחד
 לפדשו אחד לשון המקדא לא חדות לא תאמר כן והדי עבדיך באו לשבר
 אוכל כלנו בע איש אחד נחנו נכנעה בהם דוח הקדש וכללוהו עמהם שאם
 הוא בן אביהם כנים אמתיים יבטו בן דברת כן בכות עלפחד דוברות לעבדתי
 לא כן בדיו כי עדות הארץ באתם לדאות שהדי נכנסתם בעשרה שעדי
 העיר למנה לא נכנסתם בשער אחד ויאמרו שנים עשר עבדיך וג' ובשבים
 אותנו אחד שחיננו נתמזנו לבקשו הוא אשר דברתי הדבר שדברתי שאם
 מרגלים הוא האמת והנכון שזה לפי פשוטו ומדדשו אמ להם ואל מנחתם אותנו
 ויפקדו עליכם ממון הדבה תפדוהו ויאמרו לו הן אמ להם ואם יאמרו לבם
 שלא יחזירוהו בשום ממון מה תעשו אמרו לכל באכו להדוהו ויהיה אמר

להם הוא אשר יצדקו לוי' ליהודי' בבעד באתם מנחש אתי נבזיע שני שנים
 מבס החריבו כרך גדול מאד כח' פניה' אם יחיה פרעה כשהיה נשבע לשדר
 היה נשבע בחיי פרעה אם תצא מזה מק המקום הזה האמת אתכם אם חמת
 אתכם למיכאל נקוד פתח שהוא כמו בלשון תמה ואם לא תביחו והו חו פרעה
 כי מרגלים אתם משמר בית האסורים בבית משמרכם שאתם אסורים
 בו עכשיו ואתם לכו הבית לבית אביכם שבר דעבון בתיכם מה שקניתם
 לדעבון אנשי בתיכם חבל כתרדומה בקשטא ורחיה בבית רבא לישאנא
 דדומחה הוא אכל בדם וייאמכו דבדיכס יתאמתו ויתקיימו כמו אמר חמץ וכמו
 יאמר נח דבדך בזה אינו יעמו בבית לפי שהוא בלשון עבר שכבר בזה ותרדומה
 אתה לנא וגם דמו חתין וגמין דבויין וגם דס הזקן והם לא ידעו כי שמעיוסף
 מבין לשונם ובפניהו היו מלברין כח' המלך בינותם כי כשהיו מדברים עמו היה
 המלך ביניהם היו דע לשון עברי ולשון מצרי והיה מליץ דבדיהם ליוסף ודבדיהם
 להם לכך היו קבדים שאין יוסף מכיר בלשון עברי המלך זה מנשה ויוסף מעלהם
 נתרחק מעליהם שלא ידעוהו בוכה ויבך לפי ששמע שהיו מתחרטין את שמעון
 הוא שהשליכו לבור והוא שאם כלויהנה בעל החלומות הנזה בא לא נתכוון יוסף
 להקרידו מלוי שמא יתעצו שניהם להרוג אותו ויוסדור אותו לעיניהם לא אסדור
 לא לעיניהם וכיון שיצאו הוציאו והאכילהו והשקהו ויפתח האחד את שון הוא
 לוי שנשאר יחידי משמעון בן זוגו במלון במקום שלנו בלילה אמיתות הוא שק
 וגם הנה באמתחתו גם הבקף בו עם התבואה מה זאת עשה להם לכו להביאנו
 לדי עליה לו שלא הושב לא להתעונל עלינו ואת הארץ תקחדו תקובבו וכל לשון
 סוחרים וסחורה על שם שמחזרים וסובבים אחד הפרקמליא דדוד כספו קשר כספו
 אותו שכלם מלך שחשדן שמא הדגהו חן מכרהו כיוסף שכלתם כל מי שבעו
 אבדוים קדו שבו לא יד בני עמכם לא קבל דבדין שדחאב אמ צדור שונה הוא
 זה הוא חומ להמת בעו וכי בעו הם ונח בעי כחשד כלו לאכול יהודה אמ להם המרעו
 לזקן עד שתבנה פתח הבית כאשר כלו כי שיצאו והמהרגם בד קפיקו פועה
 כחשד כלו הגמלים לשתות מתורגם בד קפיקו בששתו די ספרים הוא גמר שתייתם
 אבל זה כחשד כלו לאכול כחשד תס האוכל הנא ומתרגמין כד שיצאן העו
 העיד לשון התראה שקתם התראה מתדה בו בפע עדים וכן העידותי באבותיכם
 דד העד בעם לא תדאן פנ בלתי אחיכם אתכם לא תדאנו בלא אחיכם אתכם
 ואנן לוק תרג להי כד אחוקון עמכון ישב הדבר על אפנו ולא דקדק לתרגם
 אחד לשון המקרא לט ונמתחתינו למשפחתנו ונמדדשו אפי' עדי קותנו
 בנה לנו ונגזלו שיש לנו חב ואח על פי הצבדים האלה על פי שאותו אשר שא
 הוזהקנו להגיד כי יאמר אשר יאמר כי משמש בלשון אם ואם משמש בלשון אשר
 הדי זה שמוע אחד מארבע לשונותיו שהדי כי זה כמו עד אם צדתי דבדי ונחיה
 נצננה בו דוח הקדש על ידי הלכה זו תחי דוחך שז ותחי דוח יעקב אביהם ונחיה

בדעב בנימין ספק יתפס ספק לא יתפס ואם כלם ויתפס בדעב אם לא נלך מוטב
שנחיה את הקצק ותתפוס את המאכל והתקין לנכד. ~~על ידיהם~~ ליד מת כי אם יד
והתקין כך כל המים לפתח המזון. ~~לפיכך~~ על ידי כבוד היינו עבים
עם שמעון ולא בעטעדת כל המים הללו. חתם. לשון יתר הוא לזמן מלה בלשון
עבדי חסד. אזדקק לעשות שדלחמו עמכם עדיך את לחזר ולבקש היה פה תקנה
ועתה להשיאם ואומר אני זאת עשו. מעמדת הארץ. מעמשה בארץ שהכל
מזמרים עליה כשהוא צח לעולם. נכחת שעולה בר' בטנים. לוח יד עת מה הם יבפחש
אל בית שני מכיר ראית פישט יאק. ודומה לי שהם חפרקין. ובצרא עירוב בטנים
ושקדים משה וצטנים ומשה דלזים וכן הוא בתרגום יושע. ובקפמשה. פי שנים
כדאשון קחו בידכם לשבול חבל. שמא הוקד הערה חונו משה הוא שמא הממונה
על הבית שכחו שוגג. ואשדי. מעתה אינכם חסידים כלום את תלה הריע מתפלל
עליכם אשדי. שדי בנתינת רחמיו. ופדי היבולת בידו לית ית. לכם רחמים זהו
משאון. ומדרשו מי שמא לעולמו יאמר לעדותי דו. שני שחטתי מעטוד צדק
לבן צדק עשו צדק רחל. צדק דינה. צדק יוסף. צדק שמעון. צדק בנימין. ושלח לכם
ויפטר לבן בתרגום. יפטרנו מאסוריו לשון לחפשי ישלחו ואינו נוסף בתרגום לשון
וישלח שהדי לשם הם הנזכרים אצלנו. את אחיכם זה שמעון. אחר ידו הקדש נזדקק
בו לרבות יוסף. ואני עד שובכם אהיה שכול מספק. כחשך שכלתי. מיוסף ושמואל
שכלתי מבנימין. ואת בנימין. מתרגמים. ודבר ית בנימין לוי שאין לקיחת הכסף. וזה
האדם שונה בלשון אחמי בדבר הנקח ביד מתרגמים. וקייב. ודבר סנףס במנהגת צדיקים
מתרגמים. ודבר. ופבוח טובח ודק. כמו (טבוח טבח ודק) ואין וטבוח לשון ציווי
שהיה לו לומר וטבח. בצהדים זה מתורגם בשיר ותק. שהוא לשון סעודה ראשונה
בילשון אחמי. ובלעז דיגרי ויש הרבה במרא שדא נבלבז שידותיה. בנע אכול לא
שידותיה. אבל כל תרגום של צהדים פויהרא. ויידאו האנשים. כתוב הוא בשע יודין
ותרגמו ודחילו. כי הוצאן בית יוסף. ואין דרך שאר הצאים לשבד צד ללן בבית יוסף
כי הם במנצקאות שבעיד. ויידאו שאין זה לא לאקפס. למשמד. אנהנו מובאים
אתור הבית הזה. להתגולל. להיות מתגלגלת עלינו עלילת הכסף והיותה נותנת
עלינו וזנקלוק תרגם. ולתקתק עלנו הוא לשון להתעולל כד מתרגמים עלילות
דצדים תקדופי מלין. ולא תרגמו אחד לשון המקרא. ולהתגולל שתרגם לתרגם
הוא לשון גלת הזהב. והצב גולתה העלתה שהוא לשון מלכות. בי אדע. לשון בעינא
ותחנונים היא לשון אחמי. ביא ביא. ירד ירדנו ירדה היא לנו. דגילס היינו למדנא
אחרים עכשיו אנו צדיקים לך. לאכפ. בצכותכם. ואם אין צכותכם כדאי אהדי
אביכם בצכות אביכם נתן לכם מטמון. ויצא האיש הבאה אחד הבאה לפי שהיו
הן דוחפין חותו חוץ עד שדברו אין פתח הבית. ומשאם להם שלום לכם נמשכו
ובאו אחריו. ויבינו. הזמינו. עטרוה בצליל נאים. הביתה. מפרוזדוד למדקלן.

ויקדו וישתחוו על צאת שלום קידה כפיפת קדקוד השתחוה משתטח לאדן להם
 ויחלצו בעצמם שבעים שבעו חנניה אשר חן אהים את עבדיך ובעמך עדין לה נולד
 לבן בירכו ויסקף בחנניה כי נבמדו וחנניו שאלו יש לכל אח מאס אמלו אח היה לו חנני
 יודיע היכן הוא ישלך בעם אמלו יש לי עשרה בעם אמלו ומה שם אמלו בלע וצבר
 וגו' אמלו מה עיב שבעמות הללו אמלו כלם על שם אחי והדרת אשר מצאוהו
 בלע שנבלעין האומות בכר שהיה בכור לאמו אשבל ששבחו אגדא שנתמיד וישיב
 ונעמן שהיה נעים ביותר אחי ורש אחי היה ורשתי היה מופים מפי חבילמדי וחפוס
 שלח דחה חופתי ונח דאיתי את חופתי וקדד שידוי לבין האומות כדאיתא במסכת סנהדרין
 מידי נבמדו לחמיו נבמדו נתחממו ובלעו אשנה על הכומר שלזתים ובלעו ארמי
 משום מממד בשלח ובמקרא עורינו כתבול נבמדו נתחממו ונתקממו קמליס קמליס
 מפעלעפות רעבין כל דרך כל עור בשמחממין חותו נקממו ונכוץ וייתחמך נתחמך
 והוא לשון חפיקי מבניסחוזק וכן ומזיח חפיקים רמה כי תועבה הוא דבר שגוי הוא
 למצרים לאכול את העבדים ואנלקוס נתן טעם לדבר הכבוד בבכוריתו מכה בגביע
 וקורא ראובן שמעון לוי יהודה ויששכר ושבולן בעאס אחת הקצו כסדר הזה שהוא
 קדר תולדותיכם וכן כולם כשהגיע לבנימין אמר זה חין לו חס ואני חין לי חס ישב
 חצני משאות מבוא חמש ידות חלון עם אחיו ומשאת יוסף ואסתר ומנשה ואפרים
 וישכר עמו ומינס שמכרוהו לא שתי יין ונח הוא שתי יין ואותו היום שתי גביע
 בוס אדוך וקורין לו מדידנו חלנה לעבדיך חולין הוא לנו לשון גנאי ותרגום חס
 לעבדך חס מאת הקב"ה יהא עלינו מעשות זאת והדבה יש בממדא חס ושלום
 הן כסף אשר מצאנו זה אחד מעשרה קל וחומה אמורים בתורה וכולן מבני
 בבחאי רב גס עתה חן זו מק הדין כדצריכסין הוא כן הוא שכלכס חילביס צדק
 עשרה שנמצאת גביע ביז אחז מהם כלם נפשים חבל את אעשה לכם לפנים
 משורת הדין אשר ימצא חתו יהיה לי עבד בגדול החל שלא ידבישו שיהי וודע
 היכן הוא ויעמק חיש על חמורו בעלי חמורו ונח הוצרכו לקיימם זה ארזה נטעון
 וישבו העירה מטרפונן היתה והוא חומה העירה העיר כל שהוא אף שלח היתה
 חשובה בעיניהם אף בעיר בינונית שלעשרה בני אדם ליגלן המלחמה עודנו שם
 שהיה ממתיק להם הנא ידעתם כי נחש יחש וג' הנא ידעתם כי חיש חשוב כמנוח
 וודיע לנחש ונלעת מדעת ומקבדא ובינה כי אתם גנבתם הגביע האהים מצא
 יודעם חנן שלא קדחנו אבל מאת המקום נהיתה להביא לנו זאת מצא בעל
 חוב מקום לגבור שטר חובו מה נצטרך לשון צדק כך כל תיבה שתחלת יקודה
 צאד והיא באה לדבר בלשון מתמעל חן יתפעל חן נתפעל נותן טיף במקום תיו
 ואינו נותנה לפע אנת ראשונה שלקוד התיבה אף באמצע אותיות העיקר כהן
 נטורק מגזרת צדק ויצא בע מגזרת צדק ויצטויר מגזרת ציר אמונים חנני
 מגזרת צדק ותיבה שתחלתה סמך כשהיא מתפעלת התינו מכרדת את אותיות
 העיקר כגון ויקתבל החגב מגזרת קבל מקתבל הוית בקדנא וישתמר חקות
 עמדי

עמדי מגזרת אחר: וקד מרע משתולל מגזרת מולך יועצים שולל ממתולל בעמך
מגזרת דרך לא קללה: חקלת ויהי מקץ:

פרשת וירגש

ויגש אליו יהודה דבר בחזני חדוני יכנשו דברי
ואליהו חפר מכחן חתה למד שדבר חנן קשות כי כמון כפרעה חסוד חתה
בעיני באלך זהו פשוט: ומדדשו קופך ללקות עליו בצדעת כמו שלקה מדעה על ידי
זקניו שדה על לילה אחת שעזבה: לא מה מדעה גוד ואינו מקיים מבטיח ואינו עושה
חל חתה כן וכיז שנימת עין שאמרת לשוט עינך עליו: לא כי כמון כפרעה יאס תקעטני
זהו חתה ואת חדוני: חדוני של חת עבדיו מתחלה בעלילה בזה עלינו למה היה לך
שאול כל חלה בתך היינו מבקשים או חחותינו חתה מבקש ואעפ"כ נאמר חן חדוני
לא כי חדוני ממך דבר: ואחיו מת מפני היראה היה מוציא דבר שקר מפיו אמרס חונן
לו שהח קיים יחמל הבחורו חנן: לבדו לא מו מאותה האם חן לו עוד אחי ועזב את
חנן ומת: אס יעזוב חת חביו דואגים חנו שמא ימות בדרך שהדי חמו בדרך מתה:
והיהו אקון שהשטן מק טרג בשעת הסכנה והורדתם את שיבתי עכשיו כשהוא
חנן את מתנקס בו על חמו ועל אחיו ואס ימות זה דומה עלי ששנשטן מתו ביום אחד
יהיה כראותו חן הנער ומת: חביו מצדתו: כי עבדך ערב חת הנער: ואס חתה למה
חנן לתגר יותר משאר אחי הס כלס מבחון ואנ נתקשרתי בקשר חזק להיות ממורה
בשני עולמות ישב נח עבדך וג לכל דבר חנן מעולה ממנו לגבורה ולמלחמה ואעפ"כ
להתאפק לכל הנצבים: לא היה יכול לקבול שיהיו מצריים נצבים עליו ושומעין שאחיו
מת: וישין בחדעו להם וישמע בית פרעה: ביתו שלפרעה כלום עבדיו ובני ביתו
ואחיה לשון בית ממעל לא כמו בית ישראל: בית יהודה מישנדה בלעז כי נבה לו
מפני הבושה: גזען לי דתה אותם נקובים לאחר חמ עכשיו אחי נכלמים קדא להם
בלשון רכה ותחבונים והדאה להם שהוא מהול: למחיה להיות להם למחיה: כי זה
שנתיס הרעב: עבדו משע הדעב: לאב: לחבר ולמטרון: ועלו חן אבי חדץ ישראל
גבורה מכל הארצות פ תודע: דלמא תתמסק לשון מוריש ומעשיר: והנה עיכס
דוחות בבבנו: האני אחיכס שאט מהול ככס: ועוד כי פיה מדבר איכס בלשון הקדש:
ו ינ אחי בנימין השוה את כלס חד לומ שכסם שאק לי שנאה על בנימין אחי שהדי
לזיה במכירתו כדאין בלבי שנאה עליהם: ויפל על דואדי בנימין אחיו ויבך על
וע מקדשות שערדין להיות בחלקו שלבנימין וקופ לחרב: ובנימין בכה על דואדיו
על משכ שניה שעתיד להיות בחלקו שליוסף וקופ לחרב: ואחרי כן מאחר שדאוו
בזכה וכל שלס עמהם: דברו אחיו אתו: שמתחלה היו בונים ממנו: והקול נשמע
בית פרעה: כמו בבית פרעה: וזה הוא לשון בית ממעל: טענו את בעידכס תבוקה:
את טוב חדץ מצריים: חדץ גשן: נבא ואינו יודע מה נבא קופס לעשותה במצולה
שאין בה דגים: חלג הארץ: כל חלג לשון מיטב הוא: ואחיה דוחה: מפני לומ להם:
שאת עשו: כך אמור להם שדשותי הוא: שנה כזאת כח שבון הזה: ומהו החשון
גשרי: חמודים: מטוב מצריים: מצינו בגמרא ששלח לו יין ישן שדעת זקנים נאה

[illegible]

בכל שנה לחק שלא יעבור וישב ישרא בארץ מצרים והיה בארץ גושן שהיא מארץ
מצרים חסלת ויגש כד עשר ויחי ויחיו יעקב וכל אלה פרט
אבותינו ויחיו ויחיו יעקב וכל אלה פרט
מצדת השעבוד שהתחילו לשעבדים לא שבעו לא שבעו ונתתם ממנו בדי
ויחיו יחיו ישרא למות כל מי שנאמדה בוקריבה למות לא הגיע לימי אבותינו
ויהיה לבנו ליוסף שהיה יכולת בידו לעשות שים נא ידך והשבע חקד ואמת חקד
שעושים עם המתים הוא חקד ואלאמת יש אנו מצפה להשלים הסאה לא תהיה בידנו
במצרים קופה להיות עפרה בעם ושאלו מיתר חוצה לארץ חיו לא בצעד גלגול מחלות
ושלח יעשוע מצרים עזי ושבבתי עם אבותי ויון מן מחובר למעלה לתחת המהרה שים
נא ידך תחת ידי והשבע לי ואני קופי לשבע עם אבותי ואמה תשאל מממדים ואין לומר
ושבבתי עם אבותי השכיבתי עם אבותי במערה שהרי בן אחדיו ונשאת מממדים
וקברתם בקבורתם ועוד מצונו בכל מקום לשון שכיבה עם אבותיו והיא הגויעה ולא
הקבורה וישכב דוד עם אבותיו ואחכ ויקבר בעיר דוד וישתחו ישראל תעלה בעזרה
קבור ליה על ראש המטה המך עצמו לצד השכינה מכאן אמרו שהשכינה למעלה
ממדרגות שכלולה לא על ראש המטה על שהיתה מפתח שלמה ולא היה צד לשע
שהרי יוסף מלך הוא ועוד שנשבה לצו הגוים והיה הוא עומד בצדקו ויאמר ליוסף
אחד מן הממדים הרי זה מקרא קצר ויש אומ' חפרים היה רגל לפי יעקב בת למוד
וכשחלה יעקב בארץ גושן הלך חפרים אצל חבין למצרים להגיד לו ויקח את שבע עמו
כדי שיבדכס יעקב לפי מותו ויגד המהר ליעקב ולא פירש מי והרבה מקראות קצור
לשון ויתחזק ישראל אמר חפץ שהחזק מלך הוא אחרון לו כבוד מכאן שחזקין כבוד
למלכות וכן משה חנן כבוד למלכות וירדו כל עבדיך אלה וכן אלה וישנא מתען
ומתתך לך עמים בשעת שעתיד לצאת ממנו עוד חנן ועמים ואמר מי שחמר כי
היו וקח גוים גוי אחד לי על בנימין ויהי גוים הדי שנים לבד מבנימין ושנא לא נולד לו
בן למצא שעתיד אחד משבטי ליהלך ועתה חותה מתנה את נותן ליהנוגים לך עד
באי איך לפי באי איך כלום שנוגדן משפד שרת ממני עד שבאנו אצלך ליהס
בשבונו שאר בני הס ליהנוג חנה בארץ איש כנעני ומולדתך חס תולד עוד לא יהיו
במני בני לא בתוך שבטי אפרים ומנשה יהיו מלכותם יהא שם בשבטים לעבד
הסנה ואמר שנתנה הארץ למני גלגלותם כדחת לדב תרבו נחלתו וכל איש ואיש
נוגד בשונה חוץ מן הכבודות מכל מקום לא נקראו שבטים לא ואמר בבתי מפרץ
ואמר שאני מפרץ עליך להוליכתי ללבד בארץ כנען ולא כך עשית לאמר שהרי מתי
קמוך לבית נחם כבודת ארץ מדת ארץ והם אפים אמה במדות תחום שבת כדבדו
משה הדדשן ולא תאמר שבענו על גשמים מלהולכה ונקבדה בחבדון עתה הגרוד היה
שהארץ חלה ומנוקבת בכבדה ונקבדה שם ולא העליתה חסלו לבית נחם שנתנה
למדת שיש בלבד עלי אבנע שעלפי הדבד קבדתי שם שנתה עזרה לבנה
שהארץ חלה ומנוקבת בכבדה ונקבדה שם ולא העליתה חסלו לבית נחם שנתנה
למדת שיש בלבד עלי אבנע שעלפי הדבד קבדתי שם שנתה עזרה לבנה

בנים לגבולם ואנן נוס תרג כדוב חדעא כדי שעוד חרשת יום ואומי חט שהיה להם קצב
שהיו קרין אותו כדי מחרישה אחת קריתיה בלעז כדחמדין כדוב ונתב כמאן חמדין
מבי כחבא וידע ישרא אתבני יוסף בקש לבדכס ונתת לך שכינה ממנו לך שעתיד יבנים
ואחשב לצאת מאפרים ויהוא ובנו ממנשה ויאמר מי אלה מהיכ יצאו לו שאינן ראויין לצדקה
בזה הדעה לו שטר אידוסין ועטר כתובה וקש יוסף רחמים על הדבר ונחה עליו דוח הדע
ויאמר קחם נא לי נא בדכס זהו שאמר הכה ואנכי תרגלתי לך פדים קחם על שחזקת תרגלתי
דוחי ביערב בעצמך פדים עד שנקחם על גדועותי לך מלתי לך מלאני לבי לחשב מחשבה
שדחה פניך עוד מלתי לשון מחשבה כמון הדבא עצה עשו מלתי ויוצא חותם יוסף לאחד
שנשקם הוצאם יוסף מעם בדביו כדי לישבם זה לטעם וזה לשון לקמור ידיו ונלהם ונבדכס
וישתחו לאפיו כשחזר לאחוריו מלמע אביו את אפרים בימינו משמי ישרא הבא לקראת
חבירו ימינו כנגד שם חבירו וכיון שיהא הבכור מיומן לבדכס שכל אתידע בתרגומן
אחכמינו בהשכל וחכמה השכל אתידע לכך ומדעת כי יודע היה כי מנשה הבכור ואעפ
כך לא שת ימינו עליו המלאך הגל אותי מלאך הרב ללשתל לבי בצדתי כענן ענן ויאמר
אלי מלאך האלים בהלום יעקב אנכי הא בית ל יבדך את הנערים מנשה ואפרים וידעו
לדבס הלכו שפדים ודבס ואין עין הרע שוללת בהם ויתמוך יד אביו יהימה מעלדאש
בנו ותמכה בידו יידעתו בני ידעתי שהוא הבכור וגם הוא יהיה לעם ויגדל שעתיד קצונו
לצאת ממנו שהקבה עשה נק על ידו ויחולס אחיו הקטן יגדל ממנו שעתיד יהושע לצאת
ממנו שינחיל את הארץ וינמד תורה לישדא ויזרעו יהיה מלא הגוים כל העולם יתמלא
בצאת שמו ושמו בשיעמוד חמה בגבעון ויריח בעמק חילון כך יבדך ישרא הבא לבדך
את בנו יבדכס בבדכס ויאמר איש לבנו ישימך אלים כחפדים וכמנשה וישם את אפרים
בבדכס לפי מנשה להקדימו בדבס ובחנכת הנשיאים ואנני נתתי לך אתה כוונה להתעקף
בקבורתו וקם את נתתי לך נחלה שתקבר בה ואזן זו שם שזן ואת עצמות יוסף אשר
העלו ממצרים קברו בשכם שם אחד על אחיך שכם ממשה ויהיה לך חלק אחד יתורה
על אחיך בחרב ובקשת כשהרגו שכם עון ולוי את אנשי שכם נתבנסו כל שביבותיהם
להצדוק להם וחבר יעקב כל מנחמה כנגדו לא שכם אחד הוא הבכור שיטלו בנו
שני חלקים ושכם לשון חלק הוא והרבה יש לו דומם במקדש אחלקה שכם כי תשיח כבן
שכם תשיח שונאי לפני חלקים דרך ירצחו שכם איש חלקו לעבדו שכם אחד אשר נחמתי
מיד האמורי מיד עשו שעשה מעשה אמורי לא שהיה עד אביו באמרי פיו בחרב ובקשת
היא חכמתו ותפלתו ואגידה לכם בקש להלות את הקץ ונקתלקה ממנו שכנה והתחיל אומ
דברים אחרים דאשית אומי היא טפה דאשונה לו שנה דא קדי מימין יאומי כחיו כמו מצות
און לי מדוב אומים וזאין אומים יתר שאת ראוי היית להיות יותר על אחיך בכהונה לשון
נשיחות בפים ויתר עז במלכות כמו ויתן עוז למלכו ומי גרם לך להפסיד כל אלה פחז
קמים יפחז והבהלה אשר מהרת להראות בעקך במים הללו הממהרים למד וצתם לבן נחמ
לתותי אל תרבה לטול כל היתירות הללו שהיו ראויות לך ומהו הפחז אשר פחזת בו עשה
משבבי אביך חז חללת אותו שעלה על יצועי שם שכינה שהיה דרכו להיות עונה על יצועי
פחז שם דבר הוא לפיכך טעמו למעלה וכולו נקוד פתח ואן היה לשון עבר היה נחמ
חזיו קמץ וחזיו פתח וטעמו למטה פחז יכלומת בונה וקלית היצי היה לך במים הקלית

הישע

ישעיה

חבירים לפיכך אל תתבולל ואל יהיה לך יתרון ויעווי לשון משכב על שם שמדענים חזתו על ידי
 לבדן וקדישן והרבה דומין לו ומה שיהיה על ערש יצועי אס זכרונך על יצועי ונקראת בן המטה
 על דרך הבגדים המציעים תחשבהם שמעון ונני אחים בצצה אחת על שם ועל יצועי וואמרו אש
 אל אחיו ועתה לבו ונהדרהו מהם אס תחמך דאובן או ירודה הדי לא הקדישן בהדיגתו אס תאמך בנ
 בעהשפחות הדי לא שנתת שומה שנהוא נער אתני בנהא אס ישכר וצולח לא היו מדברים בפני
 אחיהם הבדולס מי הם על כרחך שמעון ונני הם שקראם חבירים אחים פני האס אומנות זו
 שלרציה חמקחא בידיהם מברכת עשו היא זן אומנות שלו היא וחתם חמקתם אותה ממנו
 מכרותיהם לשון פני זיין הקיף בלשון יוני מפיך תחומא ילא מכרותיהם בחדך מגורתם נהגו
 עצמן בכל חמק כמו מכור ותקי ומולד ותקי וזהו תרגום של אנקלוק בקודם אלתבוא נפשי זה
 מעשה זמרי כשנתקצו שכלו של שמעון להביא את המדינות לפני משה ואמר לו שן אקורה
 או מותרה אס תאמר אקורה בתיתדו מי התיר לך לו שר שמי בדבר זמרי בן קלוא נשיח ביר
 אב לשמעון ולא כתב ביעקב ובקהלם שיקהיל קרח שהוא משבטו שללוי את כל העדה
 על משה ועל אהרן לתחד כבודי שם אלתיהחד עמהם שמי שנקרח ביעהר בן קהת בן לוי
 ולא נאמך ביעקב אבל בדברי הימים כשנתייחסו בעקרח על הדוכ נאמך בן קרח בן יצהר בן קהת
 בן ישדא לתחד כבודי כבוד לשון שר הוא ועל כרחך חתה צריך לפדש במדבר להכבוד
 ואומא חתה כבודי יאל תתייחד עמם כמו לתחד חתם בקבורה כי באפס הדגו איש אן חמור
 ואנשי שכם ואינס חשובים כלום לא כחיש אחד יוכ הוא אן אומ בגלען והכית את מדך טאש
 אחד יוכ במצרים סוק ודוכב רמה בים זהו מדרשן ופשוטו הדגה אנשים קורא איש כר
 אחד לעצמו באפס הדגו כל איש שבעסו עליו וכי וילמד לטרף כרף אדם חכל ובדצוגס
 שקדו שוד יצו לעקור את יוסף שנקרא שוד שן כבוד שווא הדל לו עקרו אש השגור בלעג
 לשון את קוסיהם תעקרי חרוד אפס כי עז חפילו בשעת תוכחה לא קלל אס אס וזהו שחמ
 בלעס מה חקב לא קבהא אהנאם ביעקב חפידם זה מזה שלא יתא לו במען השבטים
 והדי הם חלוקים לא אין לך עניס סופרים ומלמי תיגודות אס משמעון כזי שיהיו בפועל
 ושבטו שללוי עשאן מחזר על הגדנות לתדומות ונמעדות נטלן חתנותו דרך כבודי והורה
 חתה יודוך חתך לפי שהוכיח את הדא שונס בקנטורים התחיל יהודה נסוג לאחור וקדאן
 יעקב בדברי דצו לא חתה כמותם ידך בעורף חייבך במי דוד וחיבי תתה לי ערף בע אבך
 על שם שבו מגשים הרבה לא אמך בדרך שאמיחך מר אריה על דוד נתנה בתיך קור
 בחיות שאן מלך על גן חתה חמקחא והמציא את ישראל ונבאך חדיה כשהמכנהו עליהם
 וזהו שתרם אנקלוק שלטון יהושי בידיו חתה חמקחא ממנה שחשדתיך במרחק טורף
 יוסף חיה דעה חכמהו וזהו יהודה שנמשל לאריה בע ענא סלקת חת עצמך ואמרת מה
 בצעונך וכן בהריגת תמר שהורה צדקה ממנו לפיכך כדע שכב אס בימי שלמה איש חכם
 גמנו לא יסור שבט מיהודה מדוד ואילך לא ראשי בנות שבט שרודים את העם
 בשבט שממונים על פי המלכות ומחקה מבין רבני תלמידים אן נשיא חרף ישרא על פי
 יבא שירה המלך המשיח שהמלוכה שלו וכי תרג אנקלוק ומדרש אגדה שכל שן לו
 שן יובילן שי למחא וכן יקרה עמים אסיפות העמים שהיז היא עיקר ביקור במנו
 יפעל יפעלים שנותב ממנו וכמה חתות משמשור בלשון זה וכן בקדאים עיקר גומל
 כהן בן שלכוגר ושלכושך אף שבחחות ותיבאזעבם ושבחחות חרב ואחור שמי אס זה
 קהת עמים אסיפות עמים שנא'ו בנים יצדושן וצומה לו על תלעג לאב ותבוא לתיקת
 אס לקבוצ קמטים שבפניה מפני שקנתה וברמרח דיתביה ומקנהו אקה אתה בשוקא

החזק

ויהי דוד עמא במערת יבמות וכול היה לוהי ההית עמים ליקהתאם והקוף דבושה וחוננה
 יוד ליקהתאם והטולה תבועתה על הנמד ומשפטא ליקהתאם ופירוש שניהם משמש
 וקבול המנה ופי' יקהת עמים אצלו ישמעון לקבל עליהם מה שדוס ופי' ליקהתאם עץ חנני
 למשמעתה ולמה שתצוה עליו אקדי לבק עתה נתגבא על ארץ יהודה שתהא מושבת
 יין במעון איש יהודה יחפור לבק עיד אחד ויטענו מרגל אחת ומשורה אחד בן חתן אחד
 שורקה אמורה חדוה קור' ירא בלעז שורקה הוא המשובח ממילי הגם והם העלים
 שלח ימצא בהן חרץ כבד ביין כל זה לשון רבנו יין קוה' לשון מין בגד הוא ואין לו צמין
 במקדא ואקדי כמו אקד' דוגמת מק ימי מעד דל' יושבי בעמים וכן בעתונו בעני' זה
 וחנקלם תלג במלך המשיח גס' הם ישל' עירה יז' יושנים שורקה ישרא' ואנני נטעיתך
 שורק' בע חתונו יבנו היכליה לשון שער היתן בקמל יחזקא ועוד תרגמו בפנים אחרים
 גס' לו צדיקים בע חתונו עבדי חוריהא באפי' עש דוכבי חתונות צחורות כבד ביין ייח
 אלקונו טוב לעבדנו דומה לין וצבעוטן הוא כלשון קוה' שהאשה לובשת ומקיתה בהן
 את הזכר לית' עינו בה ואף דבוננו פירשו בגמרא לשון הסתר שכדות במלכת בתובות
 ועל היין שמה תאמצינו מדוה תל' קוה' חכלילי לשון אודם בתרגומ' וכן למי חכלילות
 עינים שכן דרך שותיין עיניהם מאדימין מתלב' מדוב חלב שיהא בחרצו מדעה טוב
 לעד' צא' וכן פירוש המקדא' אדום עינים יהא מדוב יין וכן שנים יהא מדוב חלב ונפי
 התרגום עינים לשון הדיו שמשם צופים למרחוק ועוד תרגמו בפנים אחרים לשון מעצות
 וקנ' ח' היקבים בעוהי יקבים שלו ולשון אדמי הוא במקפת על געוה חרצו יחורץ
 צה עתיה תרגום שנים לשון שבהקלעים לחוף ימים על חוף ימים תהיה אדמי חוף יתענה
 סמל מהקדא בלעז והוא יהיה מצוי תייר חל חוף אנוות במקום הנמל שאנוות מביא
 שם פדקמטיא שהיה צבולין עוקק בפרקמטיא וממצא מצון לשבט ישעכר והם עוקקים
 בתורה הוא שחמ משה שחמ צבולין בצאתך וישעכר באוה' נך צבולין יוצא במדקמטיא
 וישעכר עוקק בתורה באהלים וידעו על צידון קוף גבולו יהא סמור צידון ידברו
 קופו כמו ונידכתי המשכ' ישעכר חמור גרם יחמור בעל עצמות קובל עול תורה
 כחמור חזק שחמ עיניו אותו למשוי כבד דובץ בין המשפטים כחמור חמור ציוס
 ובנינה ואין לו לונה בבית וכשהוא דובץ לנוח דובץ בין החוטא בתחומי העיריות שהלך
 לשם פדקמטיא וידל' מנוחה כיטוב ללח' לחלק ארץ מבורכת לחוציא פירות טובים
 ויב' שכלו לקבול עול תורה ויהי לכל ישראל למק עובד למק להם הוראות שנתורה
 וקדדי עיבורין שג' וקבצי ישעכר יודע בינה לעמים לדיעת מה ועשה ישל' דא עיניהם
 מאתים מחזקים וידעו העמיד וכל אחיהם על פיהם ויט' שכלו השתין שכל
 כמו ויט' שמים האנו' חזקים ואנ' תרג בפנים אחרים ויט' שכלו לקבול מלחמות
 ולכבוש מחוז והי' שמים יושבים על קדדי ויהי' החויב כבוש וחתיו למק עובד יקום
 מקמת שמו מפלשתיים כמו עי' יד' יעמ' באחד שכלי ישראל כל ישראל יהי' כח
 עמו ואחר כלם יד' ועל שמשון בבא נבואה זו ועוד יש לפדש באחד שכלי ישראל
 כחמור שבעבטים הוא דוד שבא מיהודה שפיס' הוא נחש ואומ' חט שקדוי' על
 שם שיהא בשם ואתה תשוננו עקב' הנשך עקב' קוף כך דרכו שלמה ודמהו
 הנשך עקב' קוף ויפ' לבו אחר שכל נגע בו דוגמתו מלכ' בשמשון ויב' חת'

עמורי הדרך וגו' ושלל הבג מתו ואנקלוס תרגומו חרמין שם כן נחש שאין רפואה לנשיבתו
 והוא צפונות וקדו חורמין על שם שעושה הכל חרם וכתית נחש כמו פת' יכמן יארוב
 לישועתך קוית' וכן נחש שירקדו פלשתיים וקופו לומ' שכלו וחקדי' אף הפעם אף
 גידו גודלו כלם לצונגו וזהם וכך חבדו מנהם ואם תחמ' בלח שע דלת' יש לומ' גידו
 שם דבר צדיק שע דלת' שכן דרך תוצה בת שר' אותיות לכפול בקופה ואין יקודה אף שר'
 אותיות וכן חמ' בצפור כלוד מבגדר שבעתי נדודים שם נפל שדוד מגדל' ישוע צהרים
 אף יגוד יגודו וגידו מבגדר וחתהם ופשהו'א מדבר בלשון יפעל אינו כפול כמו יגוד יגוד
 יד'ם ישוע יקוב ופשהו'א מתפעל חו מפעל אחרים הוא כפול כמו יתגודד יתגודם יתגודל
 יתגודד ובלשון מפעיל יתום אמה יעודד לשובב יעקב לין משובב נתיבות יגודו האמור
 כח' חין לשון שיעל'הו חרדים אף כמו יגוד הימנו כמו בע' יצאונו יצאו ממנו גידו יגודו
 גדולים יגודו הימנו שיעבדו הירדן עם אחיהם למלחמה כל חלוצ' עד שיכבשו חת הארץ
 והוא יגוד עקב כל גדודיו ישו'בו על עקבם לנחלתם של חקו' בעבד הירדן ולא יפקד מהם איש
 עקב בדרכ' ובמסי' לות שהלכו ישו'בו כמו עקבותיך לא נודעו וכן בעקב' הצא' בלשון צע'
 טר' צא'ס מאשר שמנה לחמו' מאכל הבא מחלקן שנאשר יהא שמת' שיהיו זהים מלובין
 בחלקן והוא מושך שמת' כמעט' וכן בירכו משה וכו' בל בשמת' רגלו' כמו ששכנו במחנה
 פעם אחת הוצרכו אנשי לודקיו לשמת' אף איי'ה שלוחה שו' בקער' געשר שהיא קנה לבשל
 פידותיה כאי'ה שו' שהיא קנה לרוץ אי'ה שלוחה אי'ה משולחת לרוץ הנות' אמרי שפר'
 כתר'ומו לא על מלחמת סיסרא מתגבר ונחת עמך עשדה לפי איש מבט נפתל וגומ'
 והלכו שם בצדיות וכן נאמ' שם לשון שלוח בעמק שלח ברבלי' הנות' אמרי שפר'
 על ידם שדו דבורה ובלק שירה ודבורתנו דעוהו על שם קבורה יעקב כשע' עד עשו
 על המעדה במקבת סוטה ונתקומו יהדמי עדביה יפול חבלו והוא יורה על חלון אמדים
 נאים ושבת' ב' פלתי' ב' חן והוא לשון אדמי אפרין נמכרה כל שמת' בקוף בצא מעינת'
 ב' פלתי' עלי' עין חנו' כפוי על העין הדואה אותה בנות צעדה על שור' בנות היו צועדות
 להסתכל ביפוי בנות הרבה צעדה כל אחת נחת במקום שתוכל לדאותו מעש' עט'
 שר' על ראייתו כמו חשודו ולא קרוב ומדרש אגדה יש רבים וזה נופה לישוע המקרא
 מרת' תין שבו הנח תקון הנשון כמו על דברת בע האדם יסוד' כמו לשור' עלי' שור'
 בשביל לשור' ותרגום של אקלוק בנות צעדה עלי' שור' תרין שבטין יפקון מבנוהי
 וכן בנות על שם בנות מנשה בנות זלפחד שבטלן חנה בשע עברי' הירדן בדי'
 יי' קפי' יוסף פלתי' לשון מדיה ורביה ויש מדרש' חברה המלות שבים על הנשון בשעה
 אבא עשו לקדחת יעקב במלך קדמע האמהות ללכת לפע בעהם להשתחוות וברחל
 ה' נבש יוסף ורחל וישתחו' אמ' יוסף רשע זה עינו רעה שמת' עינו באמי יצא
 לפנה ושובב קומתו למחותה והוא שברכו אביו ב' פלתי' הגדלה לעמך יוסף עלי' עין
 של עשו לפיכך זכית למדולה בנות צעדה על שור' להסתכל בך בצאתך על מצד י'
 ועוד דעוהו לעין של י' ש' לט' בזרעו עין הדע' ואף בשבירך מנשה ואפרים ברכ'ם
 ברכ'ם שאין עין הדע' שולטת בהם וימדרוהו ורבו וימדרוהו אחין וימדרוהו בנדי'ם
 ואשתו לחמדו לשון וימדרו חת'יהם ורבו יעשו לו אחין אנשי ליב' ואין הנשון הזה
 לשון פעלו שאם כ' היה לו לנקד ורבו כמו המה מי מדיבה אשר רבו אף הם לשון

רביות חכים הוא כהיה לו לנבדק אצלו למה לשון כבודו שיהיה שמו כבודו
 ולשון דמיו מעט שהוא לשון הורמו לא לשון הורמו והושמו על ידי אחרים ולשון שמו דמיו
 דבו מאליהם הוא משוממם את עצמם בלדומה מן המעצמם נעשו יצא ריב וכן דמיו יושבו
 אי כמו דמיו וכן תרגם אנקלוס ונקמהו: בעלי חזנים שלשונם כחץ: וזה דמיו לשון וזה המלה
 אותה שהיו ראויים לחלה עמו נחלה: וזה שכתב בזה יתקשטו חזקו ויפזו
 שרועי ידיו: זו היא נתינת כובעת על ידו לשון זהב מופז זהב היתה לו מידי הקצה שהוא
 אביר יעקב ומשם עלה להיות דועה אבן ישראלי עיקרן של ישראל לשון האבן הדאשה לשון
 מלכות ואנקלוס אף הוא תרגמו: ותשב בזה יתקשטו: ותבד בהן נביאותיה החלומות אשר
 הלם להם על דהיינו אוריתם בסתרא תוקפת הוה וכן מלשון עבדי שבמקרא: ושוני תקרא
 דחצנה תרגום שלבית יתקשטו: וכל לשון התרגום על העבדי ותשב נבואות ובעיני שאלתו
 הקצה היתה לו לקשת ולמבעה בן יתקרא זהב לבד ויפזו שרועי ידיו: אבן ישראלי לשון
 נפאריקון אבן ובן אבן וקטן יעקב ובעני מא אבן היתה לו זהב והוא יעקב: וזה שדי
 ועם הקצה היה לבד בשלח שמעתי לדברי אדוניך והוא יברכך: ברכות שלום ורחם ברכות
 דאבא ודאמא: כללם יתבדכו המוטרדים והיו נדות שיהיו הצורעים מצד יען טפה הראויה
 להידיון: והנקבות לא ישכלו חת רחם שלהם להפיל עובריהן: שלום ירה ירה מתרגם אשתאק
 ישתדי אף שלום כחן עש שהזדע יורה כחץ: ברכות אבן גסו: הברכות שבירכנו הקצה
 גבולו על הברכות שבדרך חת הורי: עוד תאות גבעות עולם: לפי שהברכות של גבולו על
 סוף גבול גבעות עולם שנתן לי ברכה פדוה בל מצרים מבעת עד אדע קצות העולם
 שנפדצת ימה וקדמה וז' מה שלח אמ לאברהם אבינו וליצחק: לאברהם אמ שאת עשך
 ודאה צפונה וז' את כל הארץ אשר חתה דאה לך אתגנה ולא הראהו אלא ארץ כלבדי:
 ליצחק אמ כלל ונזרעך את כל הארצות הא והקיים את השבועה וז' זה הו שאמ יעקב
 והאכלתיך נחלה יעקב אבך ולא אמ נחלה אברהם: ותאמר אשמואל כן חבדו מנחם בן
 קדוק: הורי: לשון היריון: שהורוני במעי אמי כמו הורה גבד: עוד תאות כמו והתאנותם
 כלם לבנות דמה: תתאו לבוא חמות: תהיי כלם לדאש יוסף: נזיר אחיו פרישח דאחיה:
 שנבדל מאחיו כמו ונזדו מקדשי: בעי ישראל נזדו אחור: ורבות צדשו ותשב באיחך
 קשתו: על בבישת יצדו באשת אדונו וקודאו קשת עש שהזדע יורה כחץ: ויפזו שרועי
 ידיו: כמו ויפזו שרועי ידיו: מידי אביר יעקב: שגדלתה לו דמות
 דיוקנ שגבול וז' באיתא בדוכא: ואנקלוס תרגם וזאת עולם לשון תאזה וחמדה: ובעות:
 לשון מצוקי ארץ שחמדתו חמו והזקיקתו לקבלם: בעימין זאב יטורף זאב הוא אבר
 יטורף נבא על שהיו עתידין להיות חלופני וחטופתם כלם איש אשתו במלגש בגבעה:
 ונבא על שאול שהיה נוצח באויביו קביב שג ושחל לכד המלכה וינחם באדום וצמא
 ובכל אשר יפנה ירשיע: בבקר יחכל עד לשון בזה ושלל המתרדגם עזאה: ועוד
 יש לו דומה בלשון עבדית אש חונל עד שלל ועל שאול הוא דומה שעמד בתחלת בחר
 וזדיחת של ישראל: ונעבד יחלל אף משתקע שמע של ישראל על נבוכד נצח
 שיגלם לצבא: יחלל שלל מרדכי: וחסיד שהם מבטמין יחלקו את שלל המלך שחמ
 הנה בית המן נתיב לאסתר ואנקלוס ארז על שלל הכהנים בקדשי המקדש: וזה שדי

וצד להם אביהם ויצדק אתם והלח יש מהם שלח בידכם לא קנטרן לאחד פירוש
ועתה אשר צד להם אביהם מה שאמר בענין יכול שלח בידך לדאוב ושמעון וכל
הלל ויצדקותם כלם באשמה אשר בברכתו צדקה הענייה לצדק על כל אחד ואחד
בדרך אותם לא היה לו לומר לאיש אשר בברכתו בדרך חתנו מה תלך ביד אחים לפי שנתן
לה אדה גבורת חרי ונבנימין חטיפתו שלחב ונפתלי קלותו שלחייני יכול שלח כלל
כלם בכל הבדכות תלך בידך חתם נחסף עמי על שם שמכניסין הכפשות אמהות
בנינת שיש חסינות בלשון עברי שהוא צנען הכנסה כגון ואין איש מחסר אותי הביתה
וחקפתי חלתיך בתיך באספכם את תבואת הארץ הפקתם לבית מלך הגשמים באספכם
את מעשיכם וכל חסיפה האמורה במיתה אפהיה לשון הכנסה א חבורי עס חבורי ויאסף
רגליו הכניס רגליו ויגוע ויאסף ומיתה לא נאמרה בו ואמרו רבותינו ועקב אבינו לא
מת להקנא את אביו עט מרחת בשמים הוא וימלאו לו השנימו לו ימי חטותיו עד
שאלחו לו חרבעים יום ויצכו חותו מערים שבעים יום מלחניה ושלשים לבכי לפי
שבחה להם ברכה לרחל שכלה הדעב והיו מי נילוק מתדרכך אשר כריתתי לי במשפחתי
במלכותי יורה איש ומדרשו עוד מתישב על הלשון כמון אשר קטתי חמור עקידה כשהלכתי
לברכה הן קורין למבירה בידה ועוד מדרשו לשון כרי דגור שנטל ועקב כלל כסף וזה
שהביא מבית לב ויעשה חותו כרי ואמר לעשו כוונה בשביל חתן במערה כח אשר
השבער ואם לא בשביל השבועה לחהיית מעהך אבל ידא לומר עבור על השבועה שלח
יאמר אם לא אעבוב על השבועה שנשבעתי כל שלח חגלה על לשון הקדש שאע מכיר
עודך על שבעים לשון וחתה אינך מכיר בו כחאיתא במקדש פאולה גל האטור מוקף
אמרין היה יודותו דלשו על שם המחדע שבחו כל מלכי כנען ונשיאי ישראל למנחם
וכיון שדאן כהנו שניוסף תלוי באדונו שניעקב עמדו כלל ותלוי בברכהם והקיבוהו
כתרים כבוק המוקף ק"ג שניקצים כחשר צום מהו אשר צום וישאן חותו בעו וינח בע
צנו שכל צום אישאן מקתו לא איש מצדי ולא אחד מבעבם שהם מבנות כנען לא
חתם וקבע להם מקום שלשה למאדח וכל לוי דוחות וקדשן למקע מחנה שלדלים נקבעו
כאן לוי לא ישח שהוא עתיד לשאת את החרון ויוסף לא ישח שהוא מלך מגשה
ויקדים יהיו תחתיהם וזהו שאמ איש על דגלו באותות שאמר להם אביהם לישח
מכותיהם ויחיו וכל העולם חתו ביחזרתן כח הקדים אחיו למצדים העולם חתו
ובהליכת הקדים מצדיים לאחיו שני ועל איתו כל עבדי מדעה ואחכ כל בית
יוסף ואחיו לא לפי שדחו כבוד שעשו מלכי כנען שתלו כתריהם באדונו שניעקב
נהגו בהם כבוד וידאן אחי יוסף מתאביהם מהו ויראן הכידו במיתתו אצל
יוסף שהיו רגילים לקעור על שלחון שניוסף והיה מקדש בשביל כבוד אביו ומשמח
יערב לא קידש לו ישמיונו שמא ישמיונו לא מתחלה לענינים הרבה יש לך
משמש בלשון בקשה ולשון הלוואי כגון הן לו יהי כדבדיר לו שמעני וכן האנו לו
מקדמי ויש לו משמש בלשון אם ואולי כגון לו חכמו לו הקשבת למצוות וכן אנכי שית
על בפי ויש לו משמש בלשון שמא לו ישמיונו ואין לו עוד דומה במקדש והוא לשון
אופי כדאולי לא תלך האשה אחריו לישון שמא הוא ויש אולי לשון בקשה כגון
אין יראת יס בנני אחי ושיב יא אתי הדי הוא כמון לו יהי כדבדיר ויש אולי

ויחי

לשון

פסל לחדש תרגום פילנות חיותה נרבותנו דדשוהי משולות לחיותה שדה שאינן צדיקות
 מנורות וחיוב משולות לחיותה גורמה שחב יטח' בכור שדו חילה שלמה וחיוב
 נכתב בזהדי הכתב כללן מה אמך לביאה וייטב להם תיפוצ להם וזה חלק במכה
 וחיוב שחב חיותה וטח' לחי' וין בדאש כשהיא צחה לדבר לשון ויפעיל הוא כקוד
 חי' צדידי שהוא קמץ קפ' כגון וייטב להם למילחות רר' בבית יהודה הדבה וחיוב
 וחי' גל חת השארית ונכונ' אדן הגלה את השארית ויפ' זנב' הפנה הנגבות כל א'
 לשון הפעיל את אחדים ויכשהו מדבר בלשון ויפעיל הוא נקוד היוד בחיד' כגון וייטב
 בעיניו לשון הוטב וי' וירב העם מתבה העם ויג' יהודה הגלה יהודה ויפ' בה ובה הפנה
 לבחן ונכחן ואתשיביע וילך וישב ויירד ויצא לפי שאינן מגזרות שלשן שהליהי יקוד צה'
 ירד יצא יפ' ילך יוד חות שלישית בוי וייטב להם למילדות מהו הטובה וועש להם צתים
 חתי כהונה ול' ויה ומלכות שידיון בתים וי' חת ביתה ואת בית המלך כהונה ול' ויירד
 מיוצבדי ומלכות ממרים כדאיתא במסכת סוטה לכל עמו חף עליהם גזיוס שכול
 משה אמרו לו חטאנו היום כולנו וחי' אבו ירען אם ממעדים אם מיער' ויראן אבו
 שקופו ללקות במים למיכך גזל ח' וחי' היום חף על המערים שנ' כל הב' היצור ופ'א נאמ'
 היכוד לעבדים והם לא היו יודעים שקופו ללקות על מי מדיבה וי' חת חת בת לך מוש
 היה ממנה מפט גזירת מדעה והחזירה ועשה בה לקוחים שנים וחי' הוא נהפכה להיות
 בערה ובר' ק' שנה היתה שנונה בצואה למערים בין החומות ומאחרים ועשר פעם נשמה
 שם וכשיצאו היה משה בן שמונים שנה כשמתעבדה ממנו היתה בת משה ושלשים
 וק' ורא אותה בת לוי כי טוב הוא כשנולד נתמלא הבית בולואודה ונ'א יכלה עור
 הצפינו ישמנו לה המערים מיום שהחזירה והיא ילדתו לעשה חדשים ויום אחד שהחזרה
 לעבדה ונלדת למקוטעין והם צדיקן אחריה לקוטעיה גמא גמי בלשון משנה
 ובלעז חנן דך הוא ועומד בפ' דך ובפ' קשה בחמד ובצפת גפת מבחין ופ'א
 מבמים כדי שלא יריח אותו צדיק ליחדע של צפת ותשם בסוף הוא לשון אדם דושי'ן
 בלעז ודומה לו קנה וסוף קמלו לרחץ על היאור קדם המקדש ומדשהו ותרד בת
 מדעה על היאור לרחץ בו על יד היאור אצל היאור כמו דאו חנקת יואב על ידי
 והוא לשון יד ממש שיד האדם סמוכה לו ודמותו אמ' הולכות לשון מיתה הולכות
 למות לפי שמחו בה וחי' מקייען כי למה לנו לכתוב ונעדרותיה הולכות חת חממה
 את שפחה ורבותנו דדשו לשון י' אצל לפי דקדוק לשון הקדש היה לו לינקר
 חממה מים דגושה והם דדשו את חממה את ידה ונעדרותיה חממה אמות הדבה
 ותמתה ותלחה את מי רחמה היכ' זהו פשוטו ומדדשו שדאית עמו שכינה
 והנה נער בבה קולו כנער מן העבדיות שהחזירנו על מצדיות הדבה ל'נה וחי'
 ינה לפי שהוא עתיד לדבר עם השכינה ותלך העלמה הוכה בצדיות ועל מלת
 בעלם הלכ' נתעבדה ונ'א ידעה מה נתעבדה היו שני' משניהו שחלוציה
 הוא לשון הוצאה בלשון אדמי במשחל בינתא מהלצא ובלשון עבדי ממש יתיהו
 לשון הקדושתו כמו לא ימוש לא מנשי כל הצדן מנחם וחי' אומ' שאינו סמך צד
 מנ' וימוש לא מגזרת משה ונשון הוצאה הוא וכן ימנע ממס' דבים שאן הנה
 מנחצרת מנ' לא יתכן לומר משיתיהו לא המי שותיהו שאמר אימ' קס הק' שותיהו
 ומן שב השיבותי ומן לא הביאותי וחי' מנחצרהו כמו ומנחצרהו חת עון הארץ ופ'א

משיית איתא שח מגזרת תורה שמעל עליה מיוק בזה פסוק היתה כגון פסוק בזה
למשה ישיא ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו
והיה אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו
לגדולה שמענהו פדעה עלביתו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו
מגדרי כנגש היה ממנו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו ויהי אלהים עמו
איש עבדו מלקהו ורודהו ובעלה שלש מאות בת דברי חיי ומתן עיניו בה וכל לה העמידו
והוציאו מביתו והוא חזר ונכנס לביתו וכל על אשתו וקבורה שהוא בעלה וחזר האיש
לביתו והרגיש בדבר ונעדרה חותו המצרי שהרגיש בדבר חיה מכהו ורודהו כל היום
ויפן בה ובה ידחה מה עשה לו בבית ומה עשה לו בשדה וכלי פשוטו במשמעו וירא
פי און איש עתיד לצאת ממנו שיתגדירי שני אנשים עבדים ידון ואבירם הם שהותמו
מן המן נעים מדיבים לממה תכה יחלף שלח העני נקדח רשע בהתחלת ידוע רשע
כמותל מי שמך לאיש והנה עודך נערה להרגיע אתה אומי מבחן חנו למדך שהרגו
בשם הממירש ויירא משה כפשוטו ומדרשו דאב לו עלשדה בישל רשעם וכלורץ
אומי מענה שמח חנים ראויים ליגא אכן נודע הדבר במשמעו ומדרשו נודע לי הדבר
שהיית ומה עליו מה חטאו ושרא מכל שבעים חממות להיות נדדים בעבודה פחד אב
לואה אט שהם ראויים לכך וישמע פרעה הם הנשינו עליו ויבקש להרוג את משה ומסח
לקלקליו להרגו וכל שלמה בו החרב הוא שאמ משה ויבליע מחדב פרעה וישב על הכס
למלך מיעקב שנעדרה לו זוגו מן הבשר ונכח מדין דב שבה ופירש כל פסוק ונדרהו מתחיל
את הדברים את בדיחות מדועות המים העשויים בארץ ויגרשום מפני הענין לממה
זה עזבתו שהכיר בו שהאז מזרעו שליעקב שהמים עונים לקראתו ויחלל לחם
שמן וישא חקת מכס כלל כן אם הלחם אשר הוא א וכל ויוא כדקדמונו וזממה לו
הוא נח ונין וכלו הוא הולת לדבר ומדרשו לשון אלה נשבע לו שכל יסוד ממדך כן אם
בד שותו וימת מלך מצרים נעטרדע והיה שוחט תינוקות ישראל ורוחץ בדמם נאקתם
צעקתם וכן מעיד מרים ינחקו יסוד בדיתו את אברהם עם אברהם וידע אלים
נתן עליהם לב ונח העלים עינו אחד המדבר להתרחק מן הגל שכל ידעו בשדות
אחרים ואלה האלים יע שם העתיד בלבבת אש בשלהבת אש לבן שלש כסו לב
השמים לב האלה ואת תננה על התנו יש לבן ביוצא בו ימה אמונה לבית מתוך חסד
וכח אילן אחד משם עמו אש בצהרה חכל עתה כמו לא עבד בה אשר ברח משם
אקורה נח ואראה חסודה מכאן להתקרב שם של שלוח והוא את ימנו תשל הדבר
של זיתך אדמת קדש הוא המקום ועדה נדה ואש נחך א פרעה ואם תחמ מה תועיל
והוצא את עמי יועילו דברך ותוציאם מי אנכי ימה אט חשוב לדבר שם המלכים יחי
אוצא את בני ישראל ואף אם חשוב אט מה זכו ישל שיעשה להם נח ואוציאם ממצרי
ויאמר איה עמך השיבו על ראשון דמי וכל אהרן אחרון שאמרתי מי אנכי
כי דאכל ופדעה לא שלך היא כהא משל כי תהיה עמך וזה המראה אשר ראית בעד
לך האותות אני שלך ודא אט לחצית כאשר ראית הקנה עושה שלחוח ואיפיו
אובב שרץ בשלחותי ואינך מדק ששאת מה זכות יש לשרא שיצאו ממצרים
דבר מוחש לי על הוצאתו שהדי עתידים לכל התורה על ההרעה כלום שלש
חששים דא כי תהיה עמך וזה שתצניח בשליחותך כל האות על הכפחה וזהו

איוב
ל

[illegible]

[illegible]

ציהור

[illegible]

[illegible]

32

האמר בזה אהיה ביום אבד וזה מהבדל למקרא של אחריו ויהי כן ענינו האמר
למעלה לא מתוך שהפדיק עליו הענין כדי ליתוססו חשבון ענין להתחיל בו ויציב יסוד
הדבור עצמו האמר חב ישי כדאי חב לשלחן ולקיים חביו של חותני צד דבר אפרעה מכל
מצרים ינתתך אלהים למדעה שופט ורודה לדמות במכות ויפריץ ויהיה נבאך בחרת
מדת מנח וכל לשון נבואה אדם המכריז ומשמיע לעם דבריו תוכחות והוא מגזרת נבאך פתח
יבוצ חכמה ויכל מהתנבות דשמואל ובלעז קוראין לו פלייביד אחת תדבר פעם אחת בל שחוק
ושלחות לפי ששמענו מפי וזהו חידן ימני צנו ויטעמנו לאזע פרעה ואז חקשה מאחר
שהדע יע והתדיק כנגדו וכלי לפי שאין נחת רוח באומות עליו לתת לב שלם לשוב טוב לו
שיתקשה לבו למען הדבות בו וזהו חידן חתם בגזרות וכן מדתו שיהיה מבין פרענות
על האומות עליו שישמעו ישאלו ויהיו שנהכרתו בוים נשמו פנותם אמרת חך תירא וחקו
מוקדי וזהו חידן בחמש מכות הדאשונות לא נאמ ויחזק יק את לב פרעה לא ויחזק לב פרעה
חתי יידי ממש בלכות בהם מופתיות לזהו חידן שיש צורך במי ששולח אתם יהי
ליתן ונח אמר ויהיו אף חמ אחד שתשליך אותו אמר למטה וכן כדאי שיצא מעפר ענה
שעל פי דבורך יהי תנו ליתן בחש בלהטיהם בלהטיהן ואין לו דמיון במקרא וישלחות
לו לרדו החרב המתהפכת דומה שהיא מתהפכת על ידי חש ויבלע מטה זהו מאחר
שהזר ובעשה מטה בלע את כל כבד כבודו וידי וקד וכל חתיק מפת שהוא שסוד פמו
כי כבד ממך הדבר הזה יוצא המימה לנשכיו שהיה עושה עצמו אזה ואומ שאינו צריך
לנשכיו ומשכים ויצא לעלוק ועושה עם צרכיו עד כה יעדנה ומדע עד ששמע ממנו
מכת בגזרות שחפתה בהבדה אמר יא בחאת הלילה ונהפכו לדם לפי שאין גשמים יורדים
במצרים נעלוק עולה ומשקה את ארץ מצרים ומצרים עובדים לעלוק לפיכך הנה את האתם
ואחר כך הנה אותם וכלאן מצרים לבקש רפואה למי היאור שיהיו ראויין לשמירת אמורא
זהו חידן חידן האור על משה כשנשלך לתוכו לפיכך לא לזה עליו לא צדס ולא בצדדעס
ולזה על ידי אהרן נהדחתם הם נהדחת המושכים בעץ נהדחת שלטו יאוריהם הם בדיבות
נבדלים העשויות בידי אדם משפת הנדר לשדות ונעלוק מימיו מתבדלים ועולה דרך האורים
ומשקה השדות והמיהם קבוצת מים שאין באבין ואין מושכין לא עומדין במקום אחד
וקורין לו אשכולין בכל ארץ מצרים אף במרחצות ובאמבטיות שבבתים ובעצמותם
מים שבבבלי עץ ובכל חב צלפיהם לחש שאומדין אותו בלג ובחשאי ודבות אמר
מעשה שדי צלפיהם מעשה כשפים ויחזה לב פרעה לומר על ידי מכשפות אתם עושים
כן תבן אתם מדעקן לעפרוים עיר שכולה תבן אף אתם מביאין מכשפות למצרי שפנה
כשפים גם לזאת למופת המטה שנהפך לתנן ולא לזה שלדס ומלא מנין שבעת ימים
יולא שבהיאר לקימותו שהיתה המטה משמשת דביע חודש ובחשאים היה מביד ומקרה
באם ואם מאן אחת ואם קיב אחת מאן כמון מאן מקרב לא פנוי האדם לאם המטה
שם עליו ושהוא יד וזעף גאון את כל בלג בלג מכה כן כל לשון מגפה חינו לשון מיתה
לא לשון מכה וכן ונפסו חשונה הדה אינו מיתה וכן בטלס יתגברו דגלכס פתגון בארץ
דבלין וכלל בלג ומא ויהי חידן המטה את כל המפותי כלם ענין הדחיה והמכה
יש מהם בליותה יש מהם בלח מיתה ועל מן היאור בביתך ואחר כך בבית עבדיך
אחך החל בעצה תחלה ויאמר א עמו וממנו התחילה הפורענות ובכה ובעמך בתוך
מחנה נבנך ונקדקדקין ותעל הצפרדע צפרדע אחת היתה והיו מבין אותה והיא

ויהי
חידן

לא על אמת פלגות בלבד יסב במקנה אשר בשדה היתה ואת דבר יי הכנס את מקומו
 חלה בלשון שבויה במבילתו ויקח שם משותף ויהיה לו חלקו ללגמתי ללמדו מלחן שבת
 בבדוה שקולה כנגד כל המדות כי עתה עתה חתירי כי לא רציתי פשהתה ידי במקנה
 שהכרתם בדבר שלחתי והכיתו אותו ואת עמך עם הבהמות ודבדו מן הארץ וסב בעבור
 זאת העמדתך וג' עוד מקתלל בעמי בתדבוח כבשת ביה בעמי והוא משלה למתדבוח
 אורה כבישא ובלעז הקליר ותבד פירשתי בסוף יהי מקץ כל תיבה שתחלת יסודה קדש
 והיא בזה לדבר בלשון מתפעלות התיז שלשמוע באמצע אותיות שלעידך כקזנו וכבון
 ויקתלל החגב' מגזרת קבל כי תשתדד עליו מגזרת שר ונגיד מקתלל הוית בעת מחד
 בעת הזאת למחר שדט לו שריטה בכותל למחר בשתביע חמה לכאן ירד הכרדי הוקדה
 שנתקדה וכל תיבה שתחלת יסודה יוד כבון יקד ילד יקד יקד כשהיא מתפעלת תבד הויו
 במקום היוד כמוה הוקדה הולדה וידע וקל ליוסף בדבד' לא יקד עבד: שלח העז בתרגום
 שלח כמשי' וכ' יושבי הגבים העיזו העיזו בעימין: ולא יוסקף הביתה לשון הכנסה הוא
 הנס' הבריה על השמים לצד השמים וארדש אברה הגביו הקצה למשה למעלה מן השמים
 מתלקחת בתוך הבריד נק בתוך נס האש והברד מערבין והברד מים הוא נלעשות רבון
 קזנס עשו שלום ביניהם רב ילן במה שהוריד כבד' בעצותי וחתעש' אכל בתוך העיר
 לא נתפלל לפי שהיתה מלחה בלונים טרם תהאון עדן לא תיראון: וכ' כל טרם שבתקרא
 עדיין לא הוא ואינו לשון קדם טרם ישכבו עדין לא שביבו טרם יצמח עד לא צמח: אף לא
 כן הוא ידעתי כי עדין אינכם ידעים ומשתתיה הדוחה תעמדון בקלן ונכב' והפשתה והשעורה
 נכיתה: בשערה לשון פרעה נכה וקראו כן לפי שהיה כדה רגלים תרגם יונתן פרעה חבדא
 נכזים' וכ' לא כבון: ולא יתכן למי' לשון הכחה שאין נון במקום הא' לפי שנוסחה כמוה היתה
 כב' כמו הכו: לא הכון שרש בתיבה והדי הוא מגזרת שר עמנותי: בשבדו ונכתתי תרגם
 ואבות אותן טחון ושפית יתה: וכ' בדבד' רלג' ששפה עא' ב' השערה אביב' עמדה
 באביה לשון באבי החל: כי השעורה חביב' כבד' ביכרה ועומדת בקשיה ונשתבדו ונפלו
 וכ' הפשתה גדלה כבד' והוקשה לעמוד בגבעוניה: כי הפילות הנה מחוזות ועדין היו רעות
 ויכולות לעמוד בפע קשה וא' ע' שזחת כל עטבה שדה כדה הברדי: יש צמח פשחו שלחן
 כעשבים העומדים בקתם הראויים ללקות בשדה ומצד ש' תנחומא יש מרבבותנו שחלקן
 על גאלי' וד' ש' כי הפילות מלח' מלח' נעשו להם שנת לקו: לא נתק' לא הגיע ואף אות
 שבוני' לא הגיעו לארץ ורומה לו ונתק' עליה האלה והשבועה יעצא ותרע' עבדנו ומלחם
 ב' קדון חבדו בחלק בהתוך כסף לשון יציקת מתחת' ורומה אע את לבדן כתרוממו ויין
 וחתיך' לצקת' לחתמא: אף זה לא נתק' לא הוצ' לארץ: חקלת וארא:

מכאן
 בלג
 איוב
 לא

סבא אל פרעה ויאמר

שמי' עאשית אבי' בוח' בבי' גרמ' לו שלש
 מדות יבוא עוד עליו בחזק' בנך (ב) במק' שער פון דחמי האב על הב' התעללותי' שחית
 כמו כ' תעללת בי עשית בי מעשה צמין ותעבועים וצחקת בי והלא כחשך התעללתי בים
 האמה' וסדרים' ואינו לשון כועל ומעללים שאם כן היה לו לכתוב עוללתי כמו ועללתי
 כחשך עוללתי: אשר עולל לי התעללותי' שהרוא ית' בהם מעשים הבוהים והגרועים
 לחבנות' סע' לחתכנעא: והיא מגזרת עט' מחבת להיות עט' ושפ' מפע' אתעין הארץ
 את מרחא הארץ: ולא יוכל היואה לדאות את הארץ' ונשון קצרה צבד' יהיה ש' תתן
 בלכתך זה משה האיש האשים בגי' קדושים עם קטנים' הטרם תדע העור לא ידעת

מחבורה מצדדים ויושב הושבו על ידי שליח ששלחו אחריהם ויהושיבום אלמנה דאן כי
היה כגד פנימם כדגדומם ומדרש חבדה שמעתי כוכב אחד יש ששמו דעה אומללם פדעה
דעה אחת בחצטגטת שלי חות כוכב עולה לקדחתכם והוא סימנים והרעה דעה וגד פנימם
קל הדם וכשחטאן ישראל בעגל ובקדש הקדש להדגם אמר משה בתפלתו למנה יאמרו מצדדים
לאמר ברעה הוצאם זו היא שאם לרש דאן כי דעה כגד פנימם מיד וינחם יי על הדעה והפך
את הדם לדם מילה שמל יהושע חותם וזהו שיש יום בלתי את חרפת מצדדים מעלנים שהיו
אומרים לכם דם אכנו דואן עלכם במדבר ללכת כחשד חמדתם להולך הטף עמכם לא כמו
נח הגברים ועבדו את יי כי חותם בקשתם עד הנה נזבחה ללהינו ואין ידך הטף לזבוח ויגרע
אותם הדעה לשון קצר ולא פירש מי המגדש בראשית בשביל משה הארבה ואחריו לא היה
כך ואותו שהיה צימיו של שם כמוהו לא נהיה מן העולם למדנו שהיה כבד משה למשה על ידי
מקטן הדבה שהיו יחד הדבה ילך חסיד גזם חבש שלמשה מן אחד וכמוהו לא היה ולא היה
כל ידך עלה ידך וירדורא בלעז בעץ במקורות הכח ואידך ונערים בעץ בשלח בשביל
הנערים שלא רעה לשלח שאמרו כי דרך הטף לזבוח נכשל בעץ שלא בותר כל ידך בעץ לא
נשאר ארבה אחד אפה המלוחים שמלחן מהם ודח הקדים דוח מזרחות נשח חלה ארבה
לפי שבו כגדו שמצדים בדומות מערבית היתה כמו שמקורש במקום אחרי דוח ים
דוח משה ימה סוף אומאכ שים סוף היה מקצתו במערב כגד כל דוח דדומות וגם במזרח
שלא ישרא לפיכך דוח ים תקעו לארבה בימה סוף כגדו וכך מצדנו לענין תחומין שהיו
מערב מזרח שם מים סוף ועדים פלשתיים ממזרח למערב שים פלשתיים במערב היה
שם בפלשתיים יושבי חבל הים גוי בריתים וימש חשך ויחשיך עליהם חשך יותר מחשכו של
לילה יחמיש ויחשיך עוד וימש כמו ויאמש יש לבו תיבות הדבה חסדות לפי שאין הדבר
האין נבדד כל כך הכת מקפיד על חסדונה כגון לא ילך שם ערבי כמו לא יאהל לא יטה אהל
והן ותורג חיל כמו ותחזיקי ואנך בלוק תרג לשון הקדה כמו לא יגיש ביד דיעדי קבל לילוח
כשיגיע מן לאור היום חבש חן הדבור מושב עלהויו שנימש לפי שהוא כת אחד ויהי
חשך ומדרש אגדה פותחו לשון ממעש בצהרים שהיה בפול ומובל ועב על שהיה בו
ממש שלשת ימים שלוש שנים סוד צ"ל בלעז וכן שבעת ימים צבאן מקום שטי"ת
שנים ימים ויהי חשך חפילה שלשת ימים חשך של אופל שלא דאן חיש את אחז שלשת ימים
יעוד שלשת ימים אחרים חשך מופלג בלילה שלא קמו חיש מנחתין וישב חן יבול
לעמוד ועומד חן יבול לישב ולמה הביא עליהם חשך שהן בישל רשעים באותו הדור
ולא היו רוצים לצאת ומתבשר שלשת ימים חפילה בדי שלא ידאן מצדדים במפלתם ויאמרו
אחיהם לוקים כמונו ועוד שחפשי ישרא ודאן את פניהם בשיצא והיו שאלן מהם והיו
אומרים חן בדינו כלום אומלו את ראיתו ובמקום פל הוא יוצג יהא מוצא במקדונו
גם אלה תהן בדינו לא דייך שמקדונו ילך עמנו לא משלך ותקן פדקה פדקה דגל
פל (היה בלעז) לא נדע מה נעבד כמו תפכד העבודה שמא ישרא יוצג ממה שיש בדינו
לך גש. ברה בצפח רמז שצפח יצא (כ) צדתי יפה צדתי ובזמכו צדתי חמדת
שלא חסיד עוד דאות פטך בלה. גמירא כליל כלבים ישלח צד נח אק נח לא לשון
בקשה בבקשה ממך הזכירם על כך שלא יאמר אותו צדיק אברהם ועבדו וענו אחתם
קיים בהם (ואחרי כ) יצאו ברכוש גדול לא קיים בהם ויאמר משה כה צדתי צדתי
לפני פדעה נאמדה לו שהדי משיצא מלפניו לא הוסיף דאות מנני בחצות הלילה כחצות
הלילה בחצות כמו בעלות בחרות חפס בכו שהו פשוטו לישבו על אפני שתי חצות

[illegible]

[illegible]

[illegible]

והיה דבר ויהי אחרית חתום אל תהיה נח ויחד העם על בשורת האוהב וביחוד השר ויחד
הבעם שיהיו להם וינצו ויעשו בני ישראל ויכבד עשו והלח מלח נאמ להם לא מלח שיהיו
עליהם מעלה עליהם כל אדם וינצו ויעשו אף ההלכה מנה השר למד שפר להלכה ושר
לעסיה. כאשר עוה"ק שר משה ושר אהרן. להגיד שבחך עלמלך שכל העין דבר מכל
מאות משה ואהרן אמרו כי שמו אף משה ואהרן עשו ויין כל הקום שכל העין הוא ובית
השר והיו לשון תוספת השר ושר כל העין. אף שלחמה חדרת והוא במע
מבדור פרעה בכור היה ונשתייר מן הבכורות ועליו הוא אמר בעבור הרחוק את כחי
ביום קוץ עד בכור השבי. שהיו שמואל לאידם של עשר ועוד שלא יחדו ירחיקו הציאה
הפורענה ובכור הנשמה בכלל היה שהיו מנה מן החשוב שבכל עד הפחות בכור
השמה חשוב מבכור השבי ויקם פרעה ממטתו לילה ולא מדרך המלכים בשלש שעות
ביום הוא יתנה ואחר כך עבדו מגמ שהיה הוא מחד על בתי עבדיו ומעמליו כי אין
בית אשר אין עמלית יש שם בכור מת אין שם בכור גדול שבבית קדו בכור שנה
גם את בכור סתיו. אף מזנות תחת בעליה וינצו מדאוקים כנויים והיו להם בכורות
הדבה מעמיסא חמשה לחשה אחת כל אחד בכור לח ביו ויקרא למשה ויחדו לילה
מביר שהיה מחזר על פתחי העיר וצועק היכן משה שדני היכן אהרן שדני גם חתם
הגבדים גם בעישר הטף ולכן עבדו כדרכם הכל כמו שאמרתם ולא בשחמדותי אני
בטל לא חשתי בטלמי ומי החלבים בטל מונכס ובקרכם ויחדו אהרן גם בקרכם
קחו ומהו כאשר דברתם גם חתם תתן בידינו זבחים ועולות קחו כאשר דברתם ודברתם
גם אתם התפללו עלי שלא חמות שאנו בכור כלנו מתים אמר לא כגזרת משה הוא
שהיו אמרת כל בכור וכן אף הפשוטים מתים חמשה חן עשרה בבית אהרן
טרים יהמץ המצרים לא הכיחוס לשהות כדי חמוץ משחרותם ישידי מנה ומדור
על עכמס אף שיהיה הדבה הולכו עמם כחבבים היו את האלוה בכדרי
מנה ישאם להם במצרים וישאלו איש מאת דעהו וישאלו את אהרן היו סופות להם
מן הכסף ומן השב והמח וחד בפסוק חשוב וישאלו יא מנה שלא היו שלום מהם
היונותם להם חתם אומ אחד טול שנים ולך וינצו ויחדו מדעמסד שכתה
מנה ועשרים מן היו ובחן שם לפי שעה שז ואשא אתכם על כנפי נשרים הגבדים
מנה עשרים ומעלה עבד רב יתעורר חמות שלבירים יגלות מצות חדרה
שלא אהרן שכל החמץ קדו מנה וגם צדה לא עשו להם לדרך להגיד שבחך שכל
שלא אמרו היאך נצח לדרך למד בד בלא צידה לא החמיר והלכו הוא שגבדו
בקבלה זכרתי כל חסד בעולין אהבות כלולותין לכותך אחרי במדבר בארץ לא חתה
מה שבר מפרש אהרין קדש ישראל לך חשי ישרו במצרים יחד שור השר
שישבו גדים בארץ לא להם שלשים שנה חודש מאות שנה ביו חסד משה יחד
על עכשיו היו ארבע מאות שנה משה לזרע לאברהם נתן יוסף ביה ויחדו
ושלשים שנה היו משגבזה גזירת בין הבתרים על סגול יצחק ואחרי כן
בארץ מצרים לצדה שהדי קהת מן הבתים עם יעקב היה צו וחשוב שיהיה ויחדו
עמלם בנו ושמונים שלמשה לזאת מצאם כל כך ועל כדך הדב שיהיה ויחדו
על שלא ירד למצרים והדבה משבות עמלם נבלעים בשנות קדוה שבה מגמותם

פלאקה נבלעים בשבות עמרים הרי שלא תמצא חד בעמנות לביאות מצרים והזקקת
לחם על ברחץ שאח שאר היעצות נקדחו בידות חסדו בחבדון שנאשר גד שם חברה
ויצחק ואחיה את ארץ מצרים אשר גדו בה למיכר חתה צריך לחם כי קר יהיה זרעך משהיה
לזרע ובעתמה תמאזת שבה משכנתי יסוד תמאזת מביאות למצרים עד יצחק לי וזה
אחד מן הדברים שעשו לתלמי האלף ויהי מקץ שנשים שנה יהי בעצם היום הזה מגיד
שבין שהגיע הקץ לא עכב המאס כהרץ עין צפון בעסן באו מלאכי השדת אצל חברה
לצטלן בצפון בעסן בול יצחק בצפון בעסן נגזרה גזירת צין הבתרים לזכ שמונים שהיה
הקרה שומר ומעפה לו להיס הבטחת להוציאם מארץ מצרים הוא הנלזה להזה לזכ הוא
הנלזה שאמ לאברהם בלילה הזה חלום אחר בעך שמונים לכל בני ישראל לדורותם משומר
ובח מן המזיקין כעטן שנולד יתן המשחית זאת חקת הפסח בארבעה עשר בעסן חמרה
להם פרשה זו כלב נבר שיתקדו מעשיו לאביו שבשמים ומלכה אותו אזיחכל בו מגיד
שמינת עבדיו מעכבתו מלכותו במקדש חכ מה תלחז יאכל בו העבד יתושב זה גר תושב
ושכיר זה הגוי ומה תל והנח ערלים הם ונאמ כל ערל לא יאכל בו לא כגון ערבי מהול וגבעוע
מהול והנח תושב או שכיר בבית אחד יאכל בחבורה אחת שלא יעשו הנמנע עליו שרצי
חבורות ויחלקוהו חתה חומ בחבורה אחת או חינו לא בבית אחת במשמעו ונלמד שאם
התחילו והיו חופכים בחצר וידו בשמים שלא יכנסו לבית תל על הבתים אשר יאכלו אותו
בהם מנח שהאנוכל חובל בשני מקומות לא תוציא מן הבית מן החבורה ונעסם לא תשכח
בו הדחוי לא חילנה כגון שיש עליו כזית בער יעבו משום שבידת עצם חץ עליו כזית בער
חץ בו משום שבידת עצם ואם פיה לפנה אפילה לפעמים כלב נבר לא יאכל בו ובכח
ב וד להאשן שלא להאכיל הפסח לישור מומדי והב שלא להאכיל לתושב והב שלא להוציא
מבשרו מה חבורה והב שלא לעבור עצם בהבשר על עדת ישראל מעין אותו למל נאמ
לפי שהוא אומ בפסח מצרים שה לבית חבורה שנקמו עליו למעפחות יכול אף פסח חורר
כאכל כל עדת ישראל יעשו אותו ועשה פסח יוכל כל המתהיר יעשה פסח מיד תל והיה
כחזקח הארץ מה אצרח צד חף קר בארבעה עשר וכל ערל לא יאכל בו להבוא אה שמתו
אחי מחמת מילה שאינו מומד לעדלות ואינו למד מבד לא יאכל בו תורה אחת
להשוות בד לאצרח אף נאמר מצות שצתורה פטר כל רחם שפתח את הרחם תחלה
כמו פסוק מים ראשית מדע וכן יפסידו בשעה יניעו ראשית קחן שפתים לי הוא לעצמי
קצתם על ידי שהבית בכורי מצרים שבור את היוס הזה למד שמזכירין יציאת מצרים
בכל יום בחדש האביב וכל לא היוכו חרען באטה חדש לחבר אמ להם דאן חסר שבמלכ
שהוציא אותם בארץ שהוא כשר לצאת לא חמה ולא צנה ולא בשמים וכן הוא אומ
מוציא אסורים בכושדות חדש שהוא כשר לצאת חל חרץ הכנעני ואעפ שלא מנה לא
חמשה עמים כל שבעה גים במשמע שכולם ככלל כנעני הם ואחת ממשפחות
כנען היתה שלא נקרא לה שם לא כנעני נשבע לאביתך באברהם הוא אומ כדת צן
את אבדים וג ויצחק הוא אומ בור צדק הזאת וביעב הוא אומ הארץ אשר אתה שוכב
עליה וג צאת חלב ודבש חלב מן העצים והדבש שב מן התמרים ומן התאנים את העבדה
הזאת שנקדח והלח כבד נאמ למעלה והיה כי תבוא לארץ וג ונאמר חסד ושנה צעכל
דבר שנתחדש בה בפרשה ראשונה נאמ והיה כי יאמרו לים בעכס מה העבודה
הזאת לכם בצ רשע הכת מצד שהוציא עצמו מן הכלל וכן והגדת לבנך בצ שנת

דבר יל
ויצחק

ידע לשלוח ויהיה מלמדך שתתבונן לו אתה בדברי אגדה המעשית את חלבי בשבוע זה
 בשבוע שחקים מדווחו כבן פסח ומהם הללו: ששה ימים דמיון שבעה ימים
 עשה ימי ולא כל שאלו היית שם לא היית כדאי ליגלי והתקנת בנות ידועות מדיים תהיה לך
 לאות על ידך תלמודו ונתבונן עיניך שתבטב פרצות הללו וקפדנים בדאש ובפדוה של ידך
 יד עמל לפיכך ידכה מלא במדעך שיהיה לזרע בה שהיא כהה הדומה חסד ידך דמך שבמכה
 עשירית ונתנה לך למועדה מלא ואז דמך לו ימים בשבוע חייב בתפלה מימים ימימה
 מטעה לשנה נשבע לך והיך נשבע לך והבחי אתהם אהרן חסד בשאר ונתנה לך תהא
 בעיניך כאלו נתנה לך בזיוס ואיתי בעיניך כי דושה אבותיך (כינתה לך) תגן על הלא לולאם
 תשמוד חמשה חומשי תורה ונתנה לך והעבדת חן העבדה לא לשון הפרעה וכי הוא חומה
 והעבדות את נחלנו לביתו עגד בהמה נפל ששברתו אמו ושלחתו בלא עתה ונלמד הכה
 שהוא קדוש כבכורה לפטור את הבצח חריו ואת שאריו נפלקו שגד כמו עגד אפיק
 אצל זה לא בא לא ללמד על הנפול שהרי כפי כלפטר רחם ואם תלמודו כבוד בהמה
 למאה במשמע בא ופירע במקום אחר בבקדך ובצאנך לשון אחר יש למדש והעבדת כל
 פטר רחם בבכור אדם הכה מדבר פטר חמור ונא פטר שאר בהמ' למאה ובגידה הכה
 היא לפי שמשלבו בכורי מצרים לחמורים ועוד שקייעו את ישראל ביראתה ומצרים שאין
 לך אחד מישל שנת הוציא עמו הדעה חמורים לעונם מכספם ומזהבם של מצריים ותפלה
 בשנה נבט עה לכתן ופטר חמור מושב בהמה והשה חולון ביד כפי וערפתו עורמו בקפון
 מאחריו והורגו הוא הפקיד ממנו שלכה לפיכך יפסד ממנו (כל בכור אדם תפלה
 חמש קנים פדיונו יצוב במקום אחר כי ישלך בנך אחרי ישמחך שהוא עכשיו ויש מקד
 שהוא לאחד זמן כבון זה וכבון כי יאמרו בעיכם לבעטו מאחד דבע גר ודבע לאדם מה זאת
 זה תיבוק טפס שאינו יודע להעמיק שאתו וסותם ושוא מה זאת ובמקום אחד הוא חומה
 מה העדות והחקים והמשפטים הדי שאת בך חכם דברה תורה כבגז ארבעה בשם
 דשע ושאינו מבין לשל והשול ארך סתומה והשול דרך הכמה ולכלאופת תפלה ועל שם
 שחם ארבעה בתים קדוים כוונתה לט בלתי שמים פת צחפדיק שמים ומלש חבד
 עם הכח אידוס ארטימי לשון דבור כמו ונזכרון שהדואה אותם קשורים בן העינים
 יצמד הנק וידברו ידכה לתגן על הלא כבגז חמשה פדקים שמעתי בן תפלה
 חסד בא אפרעה א ויהי בשלח

4-17-48
 100
 100

חֲסֵדָה בָּא לִפְדֹּתָהּ
 נָחֵם יְהוָה כְּמוֹ לִבָּהּ אֶת
 וְנוֹחַ לָשׁוּב בְּחֻתּוֹ הַדֶּרֶךְ לַמַּעֲרִים וּמַדְרֵשׁ אֲבֵדָה יֵשׁ הַרְבֵּה בִּדְאוֹתָם מִנְחָה בְּבֹקֶר מִלְּקֹמֶר
 וַיֵּרֶד הָעַמְלִיק וְהַבְּנֵעִי אִם הִלְכָּה דֶּרֶךְ יֵשׁ הַיְחֻזָּרִים מֵהָ אִם בִּשְׁהִי יִפְסֵה דֶּרֶךְ מַעֲוִיָּה
 אִם נִתְּנָה רֹאשׁ וּבִשְׁוֹבָהּ מַעֲרִימָה אִם הוֹלִיכִם בְּפִשׁוּטָה עַל אֶחָת בְּהַלְוִמָּה יִבְחֹשׁ
 יִחַשְׁבוּ מִחֲשָׁבָה וַיִּתְּלוּ לָב לָשׁוּב וַיִּקְבְּ הַקִּיבִים מִן הַדֶּרֶךְ הַפִּשׁוּטָה לְדֶרֶךְ הָעֲקוּמָה
 יִסְקוּ בְּמוֹ לִים סוּף וְסוּף הוּא לָשׁוּב אִם שֶׁבִּדְלִיכָה בְּזוֹ קִרְעָה וְכִן וְתֵשֶׁם בְּסוּף אֶת וְסוּף מִמְּלֹךְ
 וְהַמְּוִלִּים חֵין מְוִלִּים לֹא מְוִלִּים וְכִן חֵין אֹרֶךְ וְחֵין תַּעֲבֹדָה מְוִלִּים וְכִן תִּדְגַּל אֶת־לֹא
 מַעֲדִין בְּמוֹ וַיִּדְק אֶת חֲטִיבוֹ וְזִלְזִל לֹא חֲמוּשִׁים מִחֲמוּשִׁים אֶחָד מִחֲמָשָׁה יִסָּח וְאֵל בַּעַל
 חֲתִיכִים מִתּוֹ בְּעֵלֶיךָ יִמְנֵא אֶת־הַשְּׂבִיעִה שְׂבִיעֵה הַשְּׂבִיעִים שִׁשְׁבִּיעוּ לְכַתּוּב הַשְּׂבִיעִי
 בְּעֵלֵי שִׁשְׁוֹא וְהוּא לְדָךְ בְּנֵעַן מִיֵּד בְּמוֹ שֶׁהַשְּׂבִיעִי יִקְבֹּץ אִם יוֹסֵף אֵל שֶׁלֹּא הֵיכָל בְּמַעֲרִים
 וְהִיָּה קִפְדָּה בְּדִי לַעֲשׂוֹת חֲבִלֵּי בֵּל יִנְחוּס מַעֲרִים לַעֲשׂוֹת לְכָל הַשְּׂבִיעִים שִׁשְׁוֹא וְהוּא מִלֵּא
 שִׁשְׁוֹא

שישאוהו והעלותם את עצמם ימזה חתם למה שהשבעו למדנו שאף עצמות כל
האדם הם נבנים על חסד ורחמים וחסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
לכונן את העולם הזה וזהו חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
כמו שהיה בזה חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
מנצח למטה והוא חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
הם הנבנים על חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
ועמוד האש עליהם שיהיה בזה חסד ורחמים
שעל שאל שאלה עולה זה חסד ורחמים
להפלות את המדע שיהיה בזה חסד ורחמים
לפני ההידור הוא פתח ועבשו נקראת החידות על שם שנתעורר שם בזה חסד ורחמים
קלעים נבונים וקופים והגיא שביניהם קדוה חסד ורחמים
מצדדים בזה חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
בשיעור שאל שאלה עולה זה חסד ורחמים
ליאחז הוא אמר על נבונים הם בלתיים ומשוקעים ובלתיים שיהיה בזה חסד ורחמים
מבני נהדות נבונים הם כל אלהם הם במדבר שיהיה בזה חסד ורחמים
ולאון נבונים ענין בלבול ואכזבה בפדעה שיהיה בזה חסד ורחמים
וכן הוא אומר ופזעפזתי אתו ואל ואכל והתקדשתי ונודעתי ואל ואכל שמה שיהיה בזה חסד ורחמים
קשת ואכל בזה חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
בעבירה תחלה וממנו התחילה הפורענות ויעשו כן להגיד שבח ששמו לקול משה
ולא חסדו היחיד נתקרב אליו ופזעפזתי אתו ואל ואכל והתקדשתי ונודעתי ואל ואכל שמה שיהיה בזה חסד ורחמים
ויחיד למלך מצדדים חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
וראן שאינם חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
לאל שביעי ידו ואלים בעשרות אחרות שיהיה בזה חסד ורחמים
ציוס השביעי ויהפך נהפך ממה שהיה שיהיה בזה חסד ורחמים
עבדיו שהיה לשעבד היו חסד ורחמים לו עד מתי יהיה זה לנו למוקשי ועבדיו כחמו לרצון
אחרים שיהיה בזה חסד ורחמים שיהיה בזה חסד ורחמים
ואת עמו לקח עמו משכס בדדים לקחו ונכחו ממנו ונשחמוס בן און ענין ואכל לא חסד ורחמים
בשאר מלכים דרך שאר מלכים עבדיו קודמין לו במלחמה ואני אקדים לפעכם שן ופדעה
הקדיב הקדיב עצמו ומיהר לפע חסד ורחמים דרך מלכים לילול בזה חסד ורחמים
אשור עמכם שן אהל שכלי בחור נבחרים בחור לשון יחיד בלרוב ורכב שצמני זה
היה בחור וכל רכב מצדדים ועמכם כל שאר הרכב ומיהר היו בהמות הנלו אס תאמ
משל מצדדים הרי נאמי ומת כל מקנה מצדדים ואם משל ישראל הלא בזה חסד ורחמים
עמנו משלמי היו מהירא את צדיק מביא היה שבען אומכשד שבמצדדים הדוג טוב
שבחשים דעון חסד ורחמים ושנים ענין על כלו שרי צבאות בתרגומי ויהי חסד ורחמים
שהיה חסד ורחמים חסד ורחמים לאן וחזק את לבו לרדוף בידי רמה בגזרה גבוהה ומצדדים
ופדעה הקדיב חסד ורחמים לו לשכוב ופרעה קרב מהו הקדיב הקדיב עצמו ונראה חסד ורחמים
לפעמים בזה חסד ורחמים עמכם נוסע אחרים בזה חסד ורחמים אחד באיש אחד וזה מצדדים
נוסע אחרים חסד ורחמים שן של מצדדים נוסע מקה שמנים לעזור למצדדים תענוג ואין חסד ורחמים

וַיִּסְמְנוּ חֲבוּתֵם בְּחֻדָּם הוּא אֲנִי הַמִּקְוֶה אֲשֶׁר עָמַד עִם בְּיָחֵק לְשׁוֹן בְּשִׂיחָה
בִּיעָקֵב וַיִּסְמְנוּ בְּמִקְוֶה הַמִּכְלֵל אֶתְּכֶם בְּמִצְרַיִם וְכִי מִחֲמַת הַחֲדָדִים קָבְדִים שֶׁאֵין קִיָּה
בְּמִצְרַיִם לִי דָבָר עִם לִקְחָתָם מִלִּפְנֵי שִׁפְדֵי הַלְוִיָּהּ וְיִסְמְנוּ אֶתְּכֶם דָּבָר לִי בְּמִצְרַיִם
וְהִיכָרְדוּ יִדְּאִי יֵן עֲלֵכֶם מִשְׁפּוֹטֵי מִמּוֹתֵינוּ מֵאֲשֶׁר נִפְתָּח וְחֵם הִיָּה נִקְוֶה כִּדְּאִי פֹסֵה הִיָּה
נִבְחַד מִמִּיתָנוּ עֲבָשׁוֹן שֶׁנִּקְוֶה בְּשׁוֹרֵק נִבְחַד מֵאֲשֶׁר נִמְנָה וְכִי מִי יִתֵּן מִוִּתְּנוּ שֶׁנִּמְנָה
וְכִי מִי יִתֵּן מִוִּתֵּי דִאֲבָשָׁנוֹ שֶׁאֲמִיתֵי לָמוֹ לִיּוֹס קוֹמֵי לְעַד יֵסֵעַ שׁוֹבִי בְּשִׁלּוֹס שֶׁחֲקוֹס
שֶׁאֵשׁ וְכִי אֲשֶׁר דִּאֲוִיתֶם אֶת מִצְרַיִם מֵהַ שְׂרָאִיתֶם חֲוֹתֶם אִינוֹ אֵל הַיּוֹם הַזֶּה הוּא שְׂרָאִיתֶם
חֲוֹתֶם וְלֹא תוֹקִיפוּ עוֹדִי יִלְחֶם לָבִים בְּשִׁבְיָבִים וְכִי כִיֵּן נִלְחֶם לָהֶם וְכִי אֵם לֹא תִרְיִבּוּ וְכִי
חֲשֶׁד דָּבָר לִי וְכִי הֵאֱתֶם תִּרְיִבּוֹן לְבַעֲלֵי חֻדְבַּע כְּתוּלַת עַמְדוֹן יִשְׂרָאֵל עַל הֵם אַחַת אֲוֹמֶדֶת נִחְזָר
לְמִצְרַיִם וְאַחַת אֲוֹמֶדֶת נִעֲשֶׂה עֲמָהֶם מִלְחָמָה וְאַחַת אֲוֹמֶדֶת נִפְלֹל לֵם וְאַחַת אֲוֹמֶדֶת נִצּוֹחַ
כְּכַדְסֵנוֹ שֶׁאֲמִידָה כִּפְלֹל לֵם אֲמִי לָהֶם מִעֲשֶׂה הַתִּצְבוֹ וְלֹא חֲוִיתֵי שׁוֹעֵת יֵן וְזֶן שֶׁאֲמִי נִחְזָר
לְמִצְרַיִם אֲמִי לָהֶם מִעֲשֶׂה לֹא תוֹקִיפוּ לְדֹאֲוֹתֶם וְזֶן שֶׁאֲוֹמֶדֶת נִעֲשֶׂה מִלְחָמָה אֲמִי לָהֶם מִעֲשֶׂה
יִלְחֶם לָבִים וְזֶן שֶׁאֲוֹמֶדֶת נִצּוֹחַ כְּכַדְסֵנוֹ אֲמִי לָהֶם וְאַתֶּם תִּחְדְּרוּ יִשְׂרָאֵל מֵהַ תִּצְעֶק אֲנִי לְמִצְרַיִם שֶׁהִיָּה
מִעֲשֶׂה עוֹמֶה וְמִתְפַּלֵּל אֲמִי לֹן הַקִּבֵּה לֹא עֵת עֵתָה לְהִאֲדִיךְ שִׁישְׁרָאֵל תִּתְּנוּ בְּצִרְהֵי דֹאֲמֵה תִצְעֶק
אֲנִי עַל הַדָּבָר וְלֹא עֲלִיךְ כְּמוֹ שֶׁנִּלְחֶם עַל בְּעוֹלָם פִּעֲלֵי יְדֵי תִצְוֹנוֹתֵי דָבָר לְבִעִי שִׁישְׁרָאֵל וַיִּסְמְנוּ
אֶתְּכֶם לָהֶם אֵל לִקְחָתָם הֵם עוֹמֶד בְּפִעֲהֶם כְּדֹאֲמֵה חֲבוּתֵהֶם וְהֵם וְהֵאֱמִינוּ שֶׁהֵאֱמִינוּ
בִּי וַיִּצְאוּ לְקִדְוֶה לָהֶם הֵם וַיִּלְחֶם מֵאֲחֵרֵיהֶם לְהַבְדִּיל בֵּין מִחְנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מִחְנֵה יִשְׂרָאֵל וְלִקְבֹּל
חֲזִים וּבְלִקְטָר דֹּאֲוֹת שְׁלֹמִצְרַיִם בְּכָל מִקְוֶה הוּא אֲמִי מִלֵּאֲרֵי יֵן וְכִי מִלֵּאֲרֵי אֱלֹהִים אֶתְּכֶם
בְּכָל מִקְוֶה אֲמִי לִי מִלֵּאֲרֵי שֶׁהִיָּה יִשְׂרָאֵל נִתְּנוּ בְּדִין בְּחֻתֵּה שֶׁעַל אֵם לִי מִלֵּאֲרֵי אֵם
מִצְרַיִם וַיִּבְחַד בֵּין מִחְנֵה מִצְרַיִם מִשְׁלֵם לְמִהֲלֶךְ בְּדִרְךְ וּבְנֵי מִהֲלֶךְ לִבְעוֹ בְּאֹן לִקְטִים לְשִׁבּוֹתוֹ
נִתְּנוֹ מִלִּפְנֵי וְנִתְּנוֹ לִתְּנוֹ לִתְּנוֹ בְּאֹן מִלֵּאֲרֵי נִתְּנוֹ לִפְנֵי בְּאֹן לִקְטִים לִפְנֵי וְזֶאֱבִים מִלֵּאֲרֵי
נִתְּנוֹ עַל דְּלֹעֹתֵינוּ וְנִלְחֶם בָּהֶם כִּי אֲנִי תִרְגְּלֵתִי לִפְנֵי מִלֵּאֲרֵי יִשְׂרָאֵל עַל זְרוֹעוֹתֵי וַיִּסְמְנוּ עוֹמֶד הַעֵץ
מִשְׁחָ שִׁיבָה וְהַעֵץ עוֹמֶד הַעֵץ אֶת הַמִּחְנֵה לְעוֹמֶד הַעֵץ לֹא נִקְטָלָה הַעֵץ כְּמוֹ שֶׁהִיָּה רִגְלֵי
לְהִקְטָלָה עַד בֵּית לְבָמֶרֶי אֲלֹא נִקְטָלָה לֹא מִלֵּאֲרֵי לֹא מִלֵּאֲרֵי לֹא מִלֵּאֲרֵי לֹא מִלֵּאֲרֵי לֹא מִלֵּאֲרֵי
לְמִצְרַיִם וַיִּאֲדֵי עוֹמֶד הַעֵץ אֶת הַלְוִיָּהּ לִי שִׁישְׁרָאֵל וְהֵלֶךְ לְפִעֲהֶם כְּדֹאֲמֵה לְלִבְתָּל הַלְוִיָּהּ וְהַחֲשֵׁן
שֶׁלְעֵרְפֹל לְצִד מִצְרַיִם וְלֹא קָדַם זֶה אֲמִי מִחְנֵה לֹא מִחְנֵה בְּדִין קָדִים עַד בְּדִין קָדִים
שֶׁהִיָּה עַד שֶׁבְּדִין הוּא הַדִּין שֶׁהִקְבֵּה נִפְרַע בָּהּ מִן הַדְּשָׁעִים שֶׁל בְּדִין קָדִים אֲפִעֵם
לִי קָדִים דֹּחֵי יֵן דֹּחֵי קָדִים שֶׁבִּיךְ בְּלִבְוִמִים הִגֵּה בְּדִין הַקִּשָּׁה בְּיוֹס קָדִים וַיִּבְדְּלוּ הָאִים
כִּי מִי שֶׁבְּעוֹלָם כִּי קוֹס פְּדֵה וְכִי קוֹס אֲחֵד הִיָּה מִגִּיד שֶׁאֵין כֹּלֵם חֲסוֹבִים לְבִעִי הַמִּקְוֶה
לֹא כִּסּוֹס אֲחֵד בְּאֲשֶׁר מִוִּתֵּי הַבִּקְרִי שֶׁנִּשְׁתַּחֲוֶה הַלְוִיָּהּ קָדִים חֲשִׁמּוֹרָה וְאַתֶּה שֶׁלִּפְנֵי
הַבִּקְרִי קוֹרָא חֲשִׁמּוֹרָה הַבִּקְרִי וְאֲוִי אֲנִי לִפְנֵי שֶׁהִלְוִיָּהּ חֲלֹקָה לְמִשְׁמָרוֹת שִׁיר שֶׁלִּמְלָכֵי
הַשָּׂדֶה כְּתִיב אֲחֵד כְּתִיב חֲלֹקִים לְבִקְרֵי דִוִּים חֲשִׁמּוֹרוֹת וְהֵאֱמִינוּ שֶׁתִּרְגְּסוּ אֲנִי מִסְּדֵרֵי
וַיִּשְׁדָּךְ וַיִּבְטֹ בְּלֹא פֶה אֲנִי לָהֶם לְהַשְׁתִּיחֵם וְתִרְגְּמוּ וְאַתֶּם תִּכְרִי אֲמִי לֵשׁוֹ הַשָּׁמַיִם כְּכִי
שֶׁהִיָּה צוֹפִים חֲשֵׁן קְבִיעָה בְּעוֹמֶד אֵשׁ וְעַבֵּי עוֹמֶד עֵץ יוֹדֵד וְעַל שֶׁהִיָּה אֲוִי בְּאֵיטָן וְעוֹמֶד
הָאֵשׁ מִדְּתִיחֹן וְעַל פִּי קוֹסִיהֶם מִשְׁתַּמְטוֹת וַיִּהְיֶם לֵשׁוֹ מִהֲוָה אֲשֶׁר וְעוֹמֶד בְּלֵעַ
עַד בְּכֵס גִּבְלֵי קִגְבִּיּוֹת שֶׁלִּהֶם שֶׁנִּתְּנוּ בְּפִרְדֵּי לִי עֲזָרָה בְּנֵי שֶׁלִּי יוֹסִי הַלְוִיָּהּ כִּי מִקְוֶה עַל
בְּ מִהֲוָה הַדְּשָׁה קָדִים הוּא וְזֶה אֲבִי לְכֹלֵךְ וַיִּדְעוּ יֵן בְּקוֹל גְּדוֹל עַל פִּתְחוֹת וַיִּהְיֶם
וַיִּקְדּוּ אֶתְּכֶם מִדְּבָרוֹתֵינוּ מִבְּחָ הָאֵשׁ שֶׁנִּשְׁרָפוּ חֲלָלִים וְהִמְרָבּוֹת כְּבִירֵי חֵל וְהִנֵּשׁ כִּים

בהם נעם ואיבריהם מתברקים וינהגו כבבדות בהנהגה שהיא כבדה וקשה להם צמדה
 שמדדו ויבדד לבו הוא ועבדיו אף כן וינהגו כבבדות להם במצרים במצרים
 לא במצרים צדק מצרים שבשם של חקים עלה כן לקיים חותם ששאר במצרים ויעוב
 המים שזקופין ועומדין כחומה ישובו למקומם ויבאו על מצרים למעט בקר לעת שהבקר
 מזה לבא לאיתנו לתקן הדאשן כדים להקדשן שהיו מהוממים ומאורמים ורצין להקדש
 המים לא לנו חנותות לתנאן שהתנה הקדש על הים במעשה בדאשית שיבקין לפני בעישרו
 ויבדדו ים שמנער את הקדרה והופך העלין למטה והתחתן למעלה כדכין עולין
 ויורדין ומר גדין בים ומת הקדש בתהית לקבל היסודין וינער וישיק הוא לשון טירוף
 בלשון ארמי והיבה יש במדדשי הגדה ויבאו את הרבב לכלחיל מרעה כן ודרך המהמאות
 לבתוב למד יתירה כמו לכל בלית תעשה נחשת וכך לכל בני המשכן לכל עבדיו ויתלחם
 ומיתריהם לכלכליהם ואינה לא תיקן לשון וירא ישראל את מצרים מתי שפלטן הים על שפכו
 כדי שלא יאמרו ישראל בשם שאנו עולמים מצד זה כן הם עולין מצד אחר דהוק ממנו וירדון
 אחריו את היד הגדולה חתה גבורה הגדולה שעשתה ידו של הקדש והדבה לשונות
 כוללן על לשון יד וכל לשון יד ממש הן ואמרוש יתקן הלשון סחר עטן הדבור אז ישיר
 משה אז כשראה הנס על בלבו שישיר שירה וכן אז ידבר יהושעני וכן ובית יעשה לבת
 קדעה חשב בלבו שיש עשה לה חן כחן וישיר אמר לו לבו שידבר שירה וכן עשה וישיר משה
 לשון נמריקן ים שפחה ויורד ראיה משה שראו הנביאים ויאמרו לאמר אשירה בלש
 וכן ביהושע כשראה הנס אמר לו לבו שידבר וכן עשה ויאמר לעיני כל ישראל וכן שירת הנס
 שפתח בה אז ישיר ישראל מידש אחריו על באר עטן לה אז יבנה שלמה במה יסדו בו
 חכמי ישראל שצקש לבנות ונח בנה למדנו שהיו על שם המהשבה נאמרה זהו ליושב
 משולו אבל מדרשו אמר רזל מכח דמז לתחיות המתים מן התורה וכן בכל חן משלם
 שפירשוהו בקש לבנות ולא יזה ואין לומר ולישב לשון הזה כשאר דברים הנכתבים בלשון
 עתיד וכן מיד כגון ככה יעשה ארבי על פי יי' יחביו ויש אשר ישכון הענן לפני שהן
 דבר ההווה תמיד וכול בו בן לשון עתיד בן לשון עבר אבל זה שלא היה לא לעשה אינו
 יכול ליישב בלשון הזה ויהי גאה גאה בתלמוד לא כן גאה גאה על כל השירות וכל מה
 שאמרו בו עוז יש נוספות ולא כמדת מלך בשיר ודם שנקלסין חותן ואין בו סוסוד כבן
 שניהם קשורים זה בזה והמים מעלן חותן ויורדין לעומק ואין כפרדין דמה הישנן
 וכן ודמו לבן ארבע כורא ידיר תא ומדדש אגדה בת אחי אומדמה וכתב אחד אומדמה
 מלך שחיו עליו לרום ויורדין לנהום כמו אן מי ידה אב פתה מלמעה למטה עזי
 וזמרתיה ונקלס עזי עזי כמו עזי וזמרת כמו נאמרת וזמרתיה על לשון ממקדא
 שחן לך כמוהו בנקודתו במקדא לך בשלשה מקומות שהוא סמוך אל זמרתו וכן
 שם המקומות נקוד שורק יי' עזי ומעזי עזי לך שמודה וכן כל תיבה צרעת
 חתוכות הקדשה מלך פוס כשהיא מארבת צאות שניסית ואין היצית בשבא צמח
 הדשניה נקודה בשורה כמו עזי עזי דוק דוקי חקיקה על עזי יסוד עולין
 ושניהם על כל יסוד שלשה עזי מדה שכלן ועל שניה ושניהם נקודות
 חקיקה ועל אן צמח מלך עזי וזמרת וזמרת וכלל סמוך להם עזי
 לישועה לכל אן אומד לישועה חקיקה עזי עזי כמו עזי
 וזמרת כמו זמרת לא עזי שם דבר חקיקה ויש
 עזי עזי

בשמים שוכני בחגוי קלע שוכני קנה וזהו השבח עון וזמרת יתהיה ללשונה וזמרת
דבוק הוא לתעבת השם כמו לעזרת השם על דבוק בעי האדם ונשקן וזמרת לא
תזמור זמיר עדינים לשון בידוח וכדיתיה עזו ונקמתו שלא יחיה לנולד לשועה ולתעבה
על לשון ויתו שנת נאמרה שיש למ מקראות מדברים בשטן זה דוגמתו את קידות
הבית קבוב להיכל ולדבדד ויעש עלות קבוביה לו לוה עשה עלות קבובי וכן בדבדדיה
ובע ישראל ונעדים בערי יהודה וימלוך עליהם לחבעם היה לו לומר מלך עליהם לחבעם
כובלתי יכלתי וישקטם סם הזה לו לומר שחטם והאנשים חשד שלח משה וימותו היה לו לומר
מתו ואשר לא שם לבן אדבר ין ויעזב היה לו לומר עזב זה לו בכבודו נגלה עליהם והין
מרחץ אותו בתצבע דתתה שפחה עליהם מה שנת ראו נביאים ואנניהו אנקלוס תרג לשון
נוה ינה שאנן לנה צאן לא ונחמה לשוןנו אספרנו ושבתו לבתי עולם כגון מה דורך מדוד
דודי צח ואדום וכל העין להי חבי הוא זה ואדום מנהו להי חבי לך את חלנת הקדושה
לח מוחזקה ועומדת לה הקדושה ולהותו על מיתו חבתי ין איש מנחם בעל מנחמה
כמו איש נעמי וכל איש ואישך מתורגמן בעל וכן חזקת והיית לאיש לבבדד ין שמו
מנחמותו לא בלתי ין לא בשמו הוא נלסם ואני בא לך בשם ין צבאות לא ין שמו אף
בשעה שהוא נלסם ונלסם מאיביו אוחז הוא במדתו ללסם על קדוהו ונלסן את כל בתי
עולם ונלס במדת מלכו אצלה בשמו עקור במלחמה מונה עצמו מכל עקרים ואין בו כח
לעשות לו ונלס ידה בים שדי בימאי שדי לשון ידיה וכן הוא אומר אני ידה ידה אן
אשתדלה אשתדי והתן משמשת כלא במקום יתעל ומבחד שם דבד כמו מרכב
משכב מקרא קדש טבעו אן טביעה לא במקום מים כמו טבעתי ביון מצולה ויטבע
ידמיהו בפיט מלח טבעה הים פוט לבמול להם כמדתם שטעבדו את ישראל בחמר
ובלבעם יכיומו כמו יבקום והיוץ האמצעית יתדה בו ודרך מקראות בדדי כמו
יריון מרשן בתיך והיוץ הדאשונה שמש מעה לשון עתיד כך פדשהו טבעו בים שוף
כדי שיחללו המים ויבקו אותך יכיומו אן דומה לו במקרא בגזנותו ודרכו להיות
ננקד יכיומו מלח סם כמו אב ובמקום אחד נלסו בעופרת ובמקום אחד יאכלמו
שקש הדשעים בקש הולכין ומלסין עולין ויורדין הביטנים באב והכשרים בעופרת
שכחו מיד ימינך ימינך בפעם כשישדש עושים את רצונו של מקום השמא נעשית ימין
ימינך תדדי בכח להציל את ישראל וימינך השנית תדעץ חויב ונלס דאה אותה יכבד
עצמה תדעץ חויב מה שאי אפשר לאדם לעשות שתי מלכות ביד אחת ופשוטו של מקרא
ימינך הנאצלת בכח מה מלכותה ימינך היא תדעץ חויב וכמה מקראות דוגמתו
כי הנה חויבך ין כי הנה חויבך יאבדו על מתי רשעים ין על מתי רשעים יעלו שדי
כשאן נהדות ין נשאן נהדות קולם לא לבן ין לא למי אענה נאם ין אענה השמים אכבי
לין אכבי אשירה לולי ין שחיה לבן ואמר כח ישראל לולי ין שחיה לבן בקום עליהם
עודי עודי דבורה עודי עודי שיר יתמסנה רגל רגלי עני ונען ארצם ללכת נהיה
לוישראל עמדי נאדדי בכוח כמו רבתי עם שדתי במהירות גבוהי ונען ארצם ללכת
תמיד היא דועצת ומשברת את האויב ודומה לו וילעזו וידועצו את ישראל בשמים
תהדוס תמיד אתה הולך קמין הקלים בגדך ומהם הקמים כגבדו לך קמים עליהם
היה אלה כי הנה חויבך יהמיון ומה היה המיניה על עמך ישראל עוד ועל
אנלס אונסם חויבין וצדוק אפיר שיהיה מעתה חידים שיהיה חבב כביכול
שכנה דוגמתו בשר ודם כדי להשמיע אמן הבדלת שיהיה הנה שיקבלו
הבין דבר כשאדם בונה יצא רוח מנהיג וכן עשה עש

הקדושים בענין שני שמענו את אשר הוביש עד יעבד עד יעבד כדכתיב וקצת
מסודר ומוות פחדו הקדושים יקרים שחבב עם האדם וקצת ימו וקצת ימו
לחץ לכך נאמרו ואלו נאמרו ואלו נאמרו ואלו נאמרו ואלו נאמרו ואלו נאמרו
שלמנו חשד סגולה מקדש העולם עליו קצת גדול להפדיו מתיבת השם עליו חידו המקדש
אשר כוננו ידיו ויחבב בית המקדש שהעולם נבדל בזה חזק וידועה ארץ ומקדש
בשתי ידים ואיננו יבנה בשתי ידים בזמן שיח ימלוך לעולם ועד לעתיד לבוא שכל המלוכה
שלו ולעולם ועד לשון עולמית הוא והוא כי יקוד לפיכך היא מלכותה חבל אנכי היודע ועד
שהיו בו שמוש המנוחה הוא ידיו ידיו ויתרה דמז לעשרה נסים שנעשו במקדש ובשכל
עשר קדושות נתקדשה הארץ כי בא קוק פרעה כאשר בא ונתקדש מקדש הנביאה היכן
נתבטלה כשהיא אחות אחד קודם שכלל משה אמרה עתידה חמי שתלך בזה כדכתיב
בסופה ולא אחות אחדן לפי שמקדש נמשו עליה בשנצטדעה נקדחת על שמו את התוף
כלי שלמנו נאמר בתפוס ובמחלות ימנעוהו היו עדינות שבדור שהקדש עושה להם
נסים ומוציא תפוס ממעדים ותע להם מדים משה אמר שיהא לנשים הוא אומר והן
עונן אחד יו ומדים חמדת שירה לנשים ויקע משה הקיע בעל כרחן שעטרו מצדדים
קוסיהם בנפשי כי זהב וכסף ואבנים טובות והיו ישרא מנצחין אותם ביום וגדולה היתה
בינת הים מבית מצרים שנתורגמה נעשה כך עם נקדויות הקסם לפיכך הוצרך להקיעם
בעל כרחם ויצאן מדתה כמו למדה הא בסוף תיבה במקום למד בתחלתה והתו היא
במקום הא הנשדשה בתבת מדה ובקמיתת כשהיא נדבכת להא שהוא מוקיף במקום
הלמד תיהפך ההא שנשדש לבין וב כל הא שהיא שורש בתיבה תיהפך לתו בקמיתתה
כמו חמה וכן ל ווחמה בערה בו ידיו הא שנשדש מהפכה לתו מפע שנמכה על הוין
הנפסות וב עבד ואמה הנה אמתי בלה לנפש חיה וזה המעו חיתו לנס בן הדמה
ותשובתו למתתה וילכו לשון נפול הוא וכ התרגמו וכן דרך
לשון תלונה להקב הדבור אל האדם מתלות מתדעם ולא אמר לוק דועם וב יאמר הלועז
דקו מפלשין שיי מוקב הדבור אל באמרו שיי שם שם לו צמדה בת לים מקצת
פד שיות שנתורה שיתעקו בהם שבת ופרה חדומה ודיני שם בגמל פדס אלו
ששם שעה ממתיק המדים כדן מטה הדת הטמאים ושם נקהו לעם וראו שיהיה
שלא נמלכו ממשה בלשון יפה בלש ענין שיהיה לבן מים לעתות לא מלוננו על
בגמ שם ההויה וצידופו ווד בהא הא ביו ואן בהא הא באנו עליה קוף כמנן עץ אם
שמוע תשמע לו קבלה שיהבלו עניהם תעשה היא עשייה והאצבת תטה חזנים
לדקדק בהם כל חקין דברים שאינם אף בזירת מלך בלא שום טעם ויצד חדע מקמור
עליהם מה חקוד בלא למנוסו כגון לבישת כלאים ואכילת חזיר ופרה אדומה וכל
בהם לא חשים ענין וחס חשים הדי הוא בלא הנשמה באנו יד דופאך ענין
כי חני יד דופאך ומלמדך תורה ומצוות למען תנצל מהם כדופא הזה חסד לאדם
אל תחבב דבר זה כי ביחך לדי חוניה וכן הוא אומר דמחות תהי לשריך כי מחלה
אותיות השם חותיות המלח לו מלך ששמים וחזנים מיני חלוקה וחס במדה
ופת במלח וקיתן שמוע במלכות וכן קמך לו עינת מים דפאך וחס ידפא
דגמי שדפואה שבידי שמים בזה באנו ונשדדי אדם באם בזה עשדה
ענות מים כנגד יב שבעים נזדמנו להם ונשבעים תמרים כנגד יב שבעים נזדמנה

פתי שבו
נפשו האכל
לפניה והוא
חדש המנוח
בן מנוח
האלים
ממנו
ויסדרו
על עני
המנוח
פ
יח חמה
פעל
הוא שדי
פעל
היה ואלו
המלך
השם
סגולה
לדי
שעמו
הדי
לפניה
שירה
ע

לשון העבדות ואין לו תיבה בפסוקים הוא הכנת מזון הוא כמו ויטן להם המלך כי לא ידעו מה
הוא שיקראוהו בצמיון עמר שם מדה מקפד נפשותיהם כפי מוטן נפשות שיש לאיש צדקה
תקחו עומר לגלגלית המלכה והממעיט יש שיתקן הדבר ויש שלקטו מעט וישבאו לבייתם
מלדן בעומר מטה שנקטו ומטו שהמלכה ללקוט לא העדיף על עומר לגלגלית לחישר
בזהלנו והממעיט ללקוט לא מצא חקר מעומר לגלגלית והוא כדול שניעשה בו חיותו
אנשים ידעו ואבירים וידם חללים לשון חסד ויבואו שיהי זה מקדש הפוך שבתחלה הצמיש
ולבסוף התלעי בענין שכל ואלה הצדקש ודמה לא היתה בו וכן דרך כל המתלעים וחס העומש
ונגמס הנשאר בשדה נעשה נחלים ושדות ממנו איילות וצבאים וחיות העולם צדין מהן
וטועמים בהם טעם מן וידעו מה שבהן שישא פשר לשון פושדן על ידי השמש
מתחמם ומפשיד ונגמס דוגמתו בקהדרין בקוף הדבע מיתות לקטו לחם משנה
כשמדדו את נקיטת בזהלניהם מצאו כפלים שני העמר לאחד ומלדש אגדה לחם משנה
ח ותו היום נשתנה לשבח בדיחו וטעמו ויגידו למעשה שאוהו מה היום מימים ומקדש
יש ללמד שעדיין לא הגיד להם מעשה פרשת שבת שנצטווה לומר להם והיה ביום השש
והבינו אב עד ששאלו חכמים את המלך אשר דבר יק שצטווה לומר להם ונכך עשה הבר
שאמרו לו עד אנה מאתם ולו הנציחו מן הכלל חת אשר תתקן אפן מה שחתם דושים לא פור
בתנוד אפן היום הכל לשני ימים ומה שחתם צדיקים לבשל ממנו במים בשלל היום לשון
אפייה כופל בלחם ולשון ציטון בתבשיל למשמרת לגמלה ואממשה אכלוהו היום
שחרית שהיו רגלין לצאת וללקוט באו לשחול אס נצח חס לאן אמר להם את שצדקם
אכלו לערב חזרו לפניו מהו לצאת אמר להם שבת היום דאח אתם דואגים שחם פקד המן
ולא ירד עוד אמר להם היום לא תמצאוהו בשדה ומה תל היום היום לא תמצאוהו אצל המחר
תמצאוהו וביום השביעי שבת שבת הוא המן לא יהיה בו ולא בא הכתר לא לבנות יום
השמיני וימים טובים עד אנה מאתם ממש הדיוט הוא בהדי הוצא לקי במוצא על ידי
הדשעים מתבטח הצדיקים האו בעיניכם כי יצבבדו מזהיר אתכם על השבת שהדי נס
נעשה בכל ערב שבת לתת לכם לחם יומים שבו חישתחתיו מברא סמכו חמם ארבע
לינצא חוץ לתחום איצא איש ממקומו אל אפים אמה ולא במפוגש שחן תחומן אל
מזבחי סופרים ועיקרו שמתקדש על לוקטו המן נחמי והוא בשרע גז לא עשש שמבן
אל כלדי ושרע שלו עבול ואינו לבן והמן היה לבן ואינו נמשל לשרע גז אל לעש העבול
בשרע גז היה והוא לבן ומה סמך המן א הגז שיהיה עינו כן כחין הגז לבן אהיה
גדגד ים דקים בדמות גרגרי הגז אבל המן היה לבן וכן ברת ועינו יצני הבדלה להוציע
בין חן קמיותו לגז בעבוד עינו כי אם לתבונתו בצפיחית בעק שמטבין אנה
וקורין לו חקד"טין במשן משנה והוא תרג של אנה לוק ופהבאן צפיחית שבת
המים כי עשין מהן בדמות כלים וצדקים דבים וכן תרגום צמדות זהב אנה
דזהב ולשון כלים הם ומל יומה צמדות שדכטי זהב ויותר נכין להיות שני כלים
כמין שני צדורות כמו שחם המטיקים מעניהם הזהב וכן תרג וכן וכן וכן
שכלי למשמרת לגמלה לדורותיהם בימי ידמיהו כשהיה עשין מוכים להם
אין אדם עסקים בתורה והם חוננו מלכות ונעקד בתורה וכן תרג
הוציא להם צמדות המן אמר להם אתם דאן דבר יק שמשל לא נחמי אהיה צמדות

כתוב זאת צדקן. שם עמלק להזדון לישלל חורב כלל החומות ושים צדקן יהושע המלחם את ישראל לארץ שיונה את ישראל לשלם לו את גמולו כאן נדמה לו למשה שיהושע מכנס את ישראל לארץ שיונה את ישראל לכל את מזהידך בן חפץ את למחותו ויקרא שמו שלמסבחי נסי הקב"ה עשה לנו כאן נסי לפי שהמסבחי קרוי יסלח המזכיר שמו שלמסבחי אבד את הנה שעשה המקום יסלח אתכם שלנו ויאתמר משה כי יד עלכם יה ידו של הקב"ה הודמה לישבע בבשרו להיות לו מלחמה וחובה בעמלק עתה ידו ומה/כס וכל זאת כקח ואח השם נחלק לחציו נשבע הקב"ה שאין שמו שלם ואין כדאן שלם עד שימחה שמו של עמלק כלל וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכקח שלם שנ' האויב תמו חרבות לנצח זהו עמלק שצדקו ועבדו שמה נצח ועדים נחשת אבד זכרם המה מהו חומר אחריו ויין לעולם ישוב הדי השם שלם כוכן למשפט כדאן הדי כדאן שלם

[illegible]

לשון רדוי ומדות היד שהיו מכבידים עליהם את העבודה עתה יזעתי מבירוי הייתי
 לשעבר ועשיתי בחרתי מכל האלים מלמד שהיה מכיר בכל עמל שבועותם שלא העז
 על שאל עבדה כי בדבר אשר יזון עליהם סדרה מנאסדמה לאבדם והם נאבדו במים
 אשר זון אשר הדעינו ודבדנו ודשוהו לשון וזר יעקב נזר בקדשה אשר בשל
 בה נתבשרו עולה כמזמנה שהיא כולה בלתי וצחים שלמים ויבא אהרן ומשה
 היכן הלך והלח הוא שיצא לקראתו וגרם לו את כל הכבוד לא שיהיה עומד ומשמש לפניהם
 לפני האלים מכהן שהנהנה מקעורה שתלמיד יחכם מקובל בה בלא נהנה מציון העכונה
 ויהי ממחרת מוצאי יום הכפורים היה כך שענו בקפריי ומהו ממחרת למחרת רדתו
 מן ההר ועל כרחק אי אפשר לומר לא ממחרת יום הכפורים שהרי קודם מת תורה אי
 חשד לומר והודעת חזקתך וגומשנתה תורה על יום הכפורים לא ישב משה לשפוט
 חזק העם שהרי בשבעה עשר יד ושבר את הלוחות ונמחר עלה בהשפמה ושהה שמוס
 יום וידו ביום הכפורים ואין פרשה זו טובה בקדרי שלא נאמרה ממחרת עד שנה שניה
 שהרי נאמרה כחן וישלח משה את התגו ומצינו במקע הדגלים שאמרו לו משה בוקעים אחרון
 להמקום וגל נח תעזוב אותנו ואם זו מת תורה משעלחו והלך היכן מצינו שחזר יחם
 ונאמרו שם לא נאמרה יתנו לא חובב ובנו שלדורו היה הוא חובב הוא יתנו שהרי בתגבני
 חובב חזק משה ממחרת בגימלמחר יום הכפורים וישב משה וגו' ויעמד העם יין שב
 המלך וכולם עומדים והוקשה הדבר ליתרו שהיה משלל בבודן שלי שדל והוכיחו
 על כך שז' מדוע חזרה וישב לבדיך וכולם בצבים מן הבקר עד הערב ספער לומר כן
 לא כל דין שזן דין חמת לאמתו אפילו שעה אחת מעלה עליו הכת כלל עוקר בתורה
 כמאוס וכל נעשה שנתק להקדש במעשה בחשיות שז' ויהי ערב וגו' כי יבא כי יבא לשון
 הוה ללדןש אלים כתרדמו למתבעלס לשאול לימוד מפי הגבורה כי יהיה להם אור בת
 מי שיהיה לו הצדק בא אליו ויאמר חת משה ידרך בבוד קוראו הכלחותנו שלא מלך פזון
 תבול כתרדמו ולשוננו לשטן כמישה כלשדך כמו והעלה נבלי כנבול עלה מגסן עתה
 כמוש על ידי חמה ועל ידי קרח וכוחו תש ונלאתה גם אתה לרבות אהרן וחור שבועים
 שקנים כי כבד ממך כבדו רב יותר מבוחך איבער ויהי אלים עמך בעצה אחת לא
 המלך בגבורה יהיה אתה לעם מעל האלים שליח ומלך בינותם למקום ושאל משפחות
 מאתנו את הדברים ידדי ריבותם ואתה תחזה ברוח הקדש שעלך אכס חיל עשירים
 שחין צריכים להחנך ולהכיר כחם אנשי אמת לו בעלי הבטחה שהן כחאי לקמור
 ויבדו שש על ידי כך יהיו דבדיהן נשמעני שונתי בצע ששונתין את ממלכתם
 בהיותם דאמדין כל דיינא דמפקין מעלה ממנוא בדיתא לאן דיינא תוא שרי אפס
 הם היו שש מאות שרים לשש מאות שרי מאות ששם אפס היו שרי חמשים
 ששם שש שרי על שדור ששים אלה ושפסו יידינו לשון צווי והקל מעלך יבד
 זה להקל מעלך והקל כחא והכבד את צבוי והכית את מאוב לשון הוה ומלך אלים
 ויכלת עמוד המלך בגבורה אם מעזה אותך לעשות כן תוכל עמודי וחס יעבב על
 ידך לא תוכל לעמוד וגם כל העם הזה אהרן נזב וחזקתו ושבעים שקנים הכלים
 עתה עמך נשפסו ודיינן ית עמאי יבאון מית' ישפסו הם כמון ישפסו וכך לא
 תעבדו לא תעבדו ותרגמו דיינן אנון לקראת העבדנים היו לשון צווי וכל מתרגמי

וידבינו ייתן ויזכור ויחזק ויחלל לשון עשייה ויזכר לנא ארצו לגייר בנא מצפיה יום
הזה ברחש חדש לא היה צריך לכתוב לא ביום ההוא מחר ביום הזה שיהיו צרי תורה ודעים
עליך בלא היום נתנה ויזכור מצפיה יום הזה לנא ארצו לגייר בנא מצפיה יום
לביאתך למדבר סיע מה ביותך למדבר סיע בתשובה חת נתינת מצפיה בנא ארצו לגייר
שם יעדל כאיש אחד בלב אחד חבל שחר כל החנות בנא ארצו לגייר בנא מצפיה יום
למזרחו וכל מקום שאתה ממזא בגז פנים למזרחי ומשה עליה ביום השע וכל עלותו בנא ארצו
היו שני שנים משה בגדל ידה האמר כלעזק הזה וכסדר הזה לבית יעקב לא הנשים
האמר להם כלעזק רבה ותגיד לבע ישראל עונשין וקדוקין פרש לזכרים דברים הקשים
גידין אתם ראיתם לא מקורב היא בידכם הדברים אשר עשיתם במצרים על כמעבור
היו חייבין לך קודם שנזדונו לבס ונא נפרעת מהם לא על ידיכם ואשר אתכם זה יום
שבאו ישראל לרעמסס שהיו ישראל מפוזרין בכל ארץ גושן ולשעה קלה בשבאו לסיני
ולצאת נקבצו כלם לרעמסס ונא נקלס תרג ואשר כמו ואשר חתכם ואשר יתכן
תיקן את הדבור דרך בבור למעלה על כנפי נשרים כנשר הנושא גושן על כנפיו
שכל שאר העופות בותנם חת בניהם בין קגלהם לפי שמדברין מעוף אחד שפורח
על גביהם חבל הנשר הזה אינו מתירא לא מן האדם שמא יזרוק בו חץ לפי שאין
עוף פורח על גביו כלך בותנו על כנפיו אמר מוטב יכנס החץ בנא ארצו לגייר בנא מצפיה יום
עשית כן ויסקע מלפני האלים וג' ויבא בין מחנה מצרים וג' והיו מצריים מזריקים חצים
ואבנו בלשונות והעבד מן כלם ואבן חתכם אני כהרומה ועתה אסעלה תקלה
עליכם יערב לבס מכאן ואך שכל התחלות קשות ושמדתם חת בריתו שאכרוה
עמכם על עמירות התורה קבולה חוצר חביב כמו וקבלת מלכים כל יקר ואבנה
טובות שהמלכים גונזים אותם כקחתם לי קבלה משחר אומות ונא תאמרו אתם
לבדכם שני ואין לי אחרים עמכם ומה יש לי עוד שתהא חבתכם נכרת ביני כל
הארץ והם בעיני ולפני כללם ואתם תהיו לי ממלכת בהנם שרים כמה זאת אמת
יהי דוד בהנם הין אלה הדברים לא פחות ונא יושר וישב משה את דברי העם וג'
ביום המחרת שהוא שנישי שהדי בהשכמה עליה וכי צריך היה משה להשיב לא
בא הכתל כלמדך דרך ארץ משה שלא אמר הוואל ויודע מי ששנאני איני צריך
להשיב בעצב העט במעבה העט וזהו ערפלי וגס בג' גס בנביאים הצאים אחרין
ויקד משה את דברי וג' ביום המחרת שהוא רביעי לחודש חת דברי העם תשובה
על דבר זה שמעתי מהם שרצונם לשמוע ממך אינו דומה השומע מפי שליח
לשומע מפי המלך רצוננו לראות את מלכינו וקדשתם וזמנתם שיבינו עצמם
היום ומחר והיו נכונים מובדלים מאשר ליום השלישי שהיו ששה בחדש ובחמישי
בנה משה את המזבח תחת ההר ושמים עשרה מצבה כל העטן האמר בפרשת ואלה
המשפטים ואין מוקדם ומאוחר בתורה ליעט כל העם מלג שלא היה בהם שום
שנאיתו כולם והגבולת קבע להם תקומתן לסימ שלא יקדו מן הגבול והלזה
לאמר הגבול אנו להם השמדו מעליות מכאן ולהלן ואתה הנהיגם על כד ונגבול
בקצה אפילו בקצהו ידה ידה מכאן נקלן שהם כדחץ למטה מצות חקיקה
שהיה גבוה שתי קומות ידה וימלך למטה כחך כחך ידה בים בים ארץ הים

כשימשיך ה' יונב לקול אדון הוא פיו סלוק שבעה והפסקת הקול ופיון שחמלק הפרשין
 לעלות ה' יונב הוא שומר שטאם שטאם בעלבות קודק לזכרון יונב ופיון שטאם שטאם
 היה מן ההר להעם מלמד שטאם היה משה פונה לעדקן אל מן ההר להעם יהיו כדונים
 לשלש ימים יהיו יום רביעי שחמלק משה יום אחד מדעו כדעדי יודי על דברי האומ
 בפשה בחדש נתנו עשרת הדינות כל הדין משה כלום ושלש ימים כמו ליום השלישי
 אלה גשו לאשה כל שלש ימים הללו כדי שיהיו הנשים טובות ליום השלישי ויהיה
 כהורות לקבל תורה טאם ישמש תוך שלשה ימים שחמלק כלום האשה שכבת זרע
 לחחר טביתה והחזור ותפומא חבל משעה היתה שלשה ימים כדי הזרע מקריח ואינו
 ראוי להזדעק וטהור מלמא חזר הפולט בהיות הבקר מלמא שהקדים על ידם מה שאין
 דרך בשד ודם לעשות כן שיהא הרב ממתיק לתלמיד וכן מצונו ביהזקא קום צא להבקעה
 וחקום ואצא להבקעה והנה עם כבוד יצא עומד לקראת האלהים מגיד שהשכינה יוצאה
 לקראתם כחת היוצא לקראת בנה וזהו שאמ' יצא מעיני בן ונא נחמלקיני בתיבת
 ההר לפי פשוטו שגלה ההר ומדרשו שנתלש ההר ממקומו ונכמה עליהם בביטוי שש
 כולו אין עשן זה עם דברי כבשן שצקיד יכול כבשן זה ונא יותר כל בוער בשר עז לב
 השמים ומה תלכבשן לשבר את האוזן מה שהיא יכולה לשמוע בנות לבד יות סימ הכבר
 להם פיוצא בו באדיה ישאג יוכי מה נתן בה באדי לא הוא והכח מושלו באדיה לא אנו
 מכנין ומדמין חותנו לבד יותיו כדי לשבר את האוזן מה שיכולה לשמוע פיוצא בו וקולו
 בקול מים דבים וכי מי נחקקו למים לא הוא ואתה מבנה אותן לדמותו לבד יותיו כדי
 לשבר את האוזן הולך וחזק מאד מנהג הדיוט כל זמן שהוא מאריך לתקוע קולו מחליש
 וכוהה חבל כאן הולך וחזק מאד ונאמה כך מרחלה לשבר חזנהם מה שיכולו לשמוע
 משה יצדי כשהיה מזה מדבר ומשמיע הדברות ליושרא שהדי לא שמעו מכי
 הבדורה לא אכרי ונא יהיה לך והקבץ מקייטו לתת בו כח להיות קולו מגביד ומשמע
 יעננו בקול יעננו על דבר הקול כמו אשר יענה באש על דבר האש להודיעו וירד
 יא על הד קיני יכול ירד עליו ממע תל כמין השמים דברת עמכם מלמ שהרבו
 שמים העליונים והתחתונים והציע על גבי ההר כמצע על המטה וירד כסא הכבוד
 עליהם העד בעם התורה בהם שלא לעלות בהדין יהרסו שלא יחדסו את מצבם על
 ידי שתאותם לא יא לדאות ויקרבו לצד ההר ונמל מלגו רב כל מה שיפול מהם ואפילו
 הוא יחזיק חסוב לפת רב יא יהרסו כל הדיקה ממדת אסיפת הבוע אף הנפרד
 ממצב אנשים הורקים את המצב וגם הכהנים אף הבכורות שהעבודה בהם חגבים
 אף להקדיש קרבנות אף הם אינם על חשיבותם לעלות ויהרסו יהיו ממזונים להתיצב
 על עמוד יא יתדן לשון מצה יהרג בהם ויעשה בהם מיתה לא יוכל העם איו עדיך להעיד
 בהם שהדי מותרים ועומדים הם היום שלש ימים ונא יוכלו לעלות שאין להם דשות לך רד
 והעד בהם שיהיה שמדיון אתה יא וזהו ומדיון אותם בשעת משה ועלית
 חתה ואחר עומד והכהנים יבית וזהו אומר מעתה חתה מחיצה לעומד
 ואחר מחיצה לעומד והם מחיצה לעומד משה נגש יוצא מאהרן וזהו יוצא מן הכהנים
 והעם כל עקר איך קמו את מצבם לעלות יא כי פרץ בס אעפ שהם נקוד חטף חמץ אצו
 זז מגזית כך דרך כל תיבה שנקודתה מלמא פוס כשהיא באה במקף משתנה הכף

שהיה נקוד
 השין סלח
 לא צו
 פועל כל
 אמר שמוע
 שורר ל
 ודגות תג
 כזה וזה
 ודגות תג
 וכל עש
 שבמקד
 כח חיים חת
 משה שיה
 שם דברי
 פ-א

ליהנות קמקו. הנה אלהים הנהיג את ידו באלהם את ציון. לפי שיש מצות בזה
 עתה יצאן אדם מקרב שכר ואם לאו אינו מקבץ עליהם כדעונות יבולן את עשרת הדברות
 כן תכלי וירבה להם ציון ליתר על חתבן הדברים האלה. מלמ שאת הקבלה עשרת הדברות בצדו
 אחד מה שאי אפשר לאדם לומר. ואם כן מה תל עוד אנכי ולא יהיה לך שחד ופירש על כל
 דבור ודבור בפני עצמו. לאח מלמ שהיו עונק על הן וכל לאו. אשר הוא חתבן מאריך
 בגזרים כדאי הוזהר. והנה שיתקו משועבדים לך. דא לפי שגלה בים סבור מלמ ונבלה
 הזקן מליו והמים שז ותחת רגליו כמעשה לבנת הספידה הוזהר. לפי שעתה השעבוד
 וכעס השמים משנגלו הואיל ואנ מעשה במדברות את אמרו שתי רשיות הם אנכי אשר
 העצתיך ממצרים ועל הים דא לפי שהיו שומעין קולות הרבה שז את הקולות קולות
 בציון מארבע רוחות מן השמים ומן הארץ את אמרו רשיות הרבה הן. ולמה אמר נשן יחיד
 להיך לתן פתחן פה למעשה ללמד קעגוריא במעשה העגל וזהו שאמר למה נן יחדה אפר
 בעמך לא נהם צויות לא יהיה לך אלהים אחרים אלא לך לבדי. מבית עבדים מבית פרעה
 שהייתם עבדים לו או אינו אומר לא מבית עבדים שהיו עבדים לעבדים תל ויפדך
 מבית עבדים מידי פרעה מלך מצרים אמור מעתה עבדים למלך היו ולא עבדים לעבדים
 לא יהיה לך למצאם. שז לא תעשה לך תין לך אלא שז יעשה העשוי כד מניין שלא
 יקיים תל לא יהיה לך. אלהים אחרים שחייב להיות לא אחרים עשאו אלהים עליהם ולא
 יתכן לפי שאלהים אחרים שזונו. שגמתי הוא כלפי מעלה. לקראתם אלהים אצלי דא אלהים
 אחרים שהם אחרים לעובדיהם צועקין אלהם ואינם עונים אותם ודומה כאלו הוא אחר
 יצאו מכידו מעולם על מי כל אמר שזו קיים שז תחמ לא נעטו על עת לא חותבו
 הדור. פקל על שם שנקל לכתוב. דבר אשר בשמים לקנא מקנא לפרע ואיבו
 עובר על מצותו למחול על עתה לזון קנא אנפרימצו בלעז. וזהו לפרע. נשונתי
 כדגומה בשאחזין מעשה אבותיהם צדיהם ועושה חסד. שאדם עושה לזנס שכר
 על זלפים דור במצות מצדה טובה יתרה על מצות פרענות אחת על המע מלכות
 שזו לארבעה חרות וזו זלפים נוצר חסד. לשון להנס להביל ואיזהו שבוטע שז נשבע
 למצות אחת היינו על עמוד שלבן שהיו שזזהב. גבור ושמוד בדבור אחד נאמרו וכן
 מחלגיה מות יומה וביום השבת שז בבשים וכן לא תלבש שעמל גזינים תעשה לך
 גזן עדות אשת אחך יבמה יבא עליה הוא שז אחת דבר אלהים שזים שז שמענו שז
 לשון סעול כמו אכול ושתה חלוק ובה וכן פתדונותנו לך למכור תמיד את יום השבת שז
 נחלמן לך חסך ומה תדא מחמינו לשבת ועשית כל מצותיך. כשדגל שבי יהא בעיניך
 כאלו כל מצותיך עשוה שלא תהרהר אחר מלחכה. אחת ובני ובתך. או קטנים או
 אינו לא גדולים אמרת הדי כד מוזהרין הם לא לאבא לא נההיר גדולים על יקטנים
 ואי ששנינו קטן עתה לכבוד חן שומעין לו מפני ששבותיך עלך וינה ביום השביעי
 כביכול הכתיב בעצמו מנוחה ללמד הימנו. שז מלכותו בעמל ובידיעה
 ישיב נח בשבת שך וירד שז שז במצוה. שז משה וקדש במן שלא
 היה יד בו. למען יחייבין ומכך. אם תלביד ואליבין ואם לאו יקצין שז צדי תורה
 גמוריהם שז צדי חסד. אכלל הן לחן ויחלל לא הן. לא תנחם אין נאוף לא באשת
 איש שז למות וזאת הנחף והנוח פרע ואמר האשה המלכות תחת אישה דקח את שזים

וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 אֲנִי הָיִיתִי עִלְיָהּ וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 לֹא יָבֹא עָלֶיךָ וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 מִדְּבָרֶיךָ עַל יְדֵי שְׁמֹרֶם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 לֹא תֵעָלֶה בְּמַעֲלֹת בִּשְׁמֹרֶם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 בְּלֹעַ לֹא תֵקֶן יָהּ וּמִשְׁפָּעֵי לְמַה שְׁמֹרֶם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 בְּדִין כְּלֹתָ לֹא יֵעָלוּ אֶל יָבֹן בְּמַהוֹן מַעֲלֹת בְּגִימָה מִמִּשְׁפָּעֵי וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 לֹא מִתְּנוּ כְּלֹא חֵיִים חֲמִשָּׁה חֲמִשִּׁי תִּנְיָה יֵשֶׁע לֹא תִּנְיָה עֲדֹתָ שֶׁעַל יְדֵי הַמַּעֲלֹת
 חֲתָה צִיָּךְ לְהַחֲבִיב פְּסִיעוֹתֶיךָ וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 מִבְּנֵי בִי מִכָּל מְקוֹם הַדְּחָבִת הַפְּסִיעוֹת קְרוֹב לְבָלוּי עֲדֹתָ הָיָה וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 מִנְּהַג בְּצִיָּן וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 אֲמַלִּה תִּנְיָה הַחֲסִיד וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 יוֹצֵדֶךְ וּמִקְפִּיד עַל בְּצִיָּנוּ עַל אֲחֻזַּת כְּמַה וְכַמָּה חֲסִיד וְיִשְׁמַע יִתְרוֹ

פְּרִשְׁת וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים וְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים

הַדָּא שְׁמוֹנִים מֵהַ דְּרָא שְׁמוֹנִים מִקְיָה אֶל מִקְיָה וְלִמְנָה נִקְמָה פְּרִשְׁת דִּינָן לְפִרְשֵׁת
 מִשְׁבָּח לִמְנָח שְׁתִּישִׁים פְּרִשְׁתִּין אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 לְמַעַן לֹא תֵעָלֶה עַל דְּמִיתִי עֲשֵׂה לָהֶם הַפְּרִיץ וְהַחֲלִיבָה שְׁתִּישִׁים אֶל שְׁתִּישִׁים פְּרִשְׁת
 עַל שְׁתִּישִׁים פְּרִשְׁתִּים כְּמַשְׁנֵתָ וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 וּפְרִשְׁתִּים לְכָךְ נִשְׁמַע אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 לְפִרְשֵׁתָם וְלֹא לְפִנֵּי אֲדָמִים וְאֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 בְּעִדְכָאֵת שְׁתִּישִׁים שְׁתִּישִׁים אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 הַחֲלִיבָה לְשִׁבְחָהּ שֶׁכִּי לֹא כְּצוּרִינוּ צוּרִים וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 עֲדֹתָ לְעָלוּי יִדְּאָתָם וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 מִשְׁוֹה שִׁיעֵשָׁה פְּרִשְׁתָּה טָרִם יַעֲשֵׂה מִשְׁפָּטִים אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 שְׁתִּישִׁים יִחַד מִהֲרָה לְפִנֵּיהֶם לֹא פִנֵּי כְּדִיב יִחַד הַתְּנַדֵּר מֵהֶם כִּי תִקְנֶה עַבְדִּי עַבְדִּי
 שְׁהוּא עַבְדִּי אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 אֲנִי שֶׁשׁ שְׁמֵם יַעֲבֹד וְהָיָה כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם וְהַבְדֵּל כְּבֹדָהּ לְהַאדִּיר יָמֵי שְׁמֹרֶם
 בְּלִקְוֹת מִיִּשְׂרָאֵל בְּשֶׁשׁ תִּלְכִּי יִמְכֹּר לְךָ אֲחִיךָ הָעַבְדִּי לֹא אֲמַלִּי לֹא בִּיחֻדִּי כִּי תִקְנֶה
 מִיָּד בֵּית דִּין שְׁמִכְרוּהוּ בְּגִבְתוֹ כְּמוֹ שֶׁנֶּחֱמָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה אֶל מִקְיָה
 בְּמִוֶּכֶד עֲצָמוֹ מִפְּנֵי דְחָקוֹ אֲבָל מִכְרוּהוּ בֵּית דִּין לֹא יֵצֵא בְּשֶׁשׁ כְּשִׁהוּא אֲנִי וְכִי
 יִמְכֹּר אֲחִיךָ עֲמִךְ וְנִמְכֹּר לְךָ הִי מִוֶּכֶד עֲצָמוֹ מִפְּנֵי דְחָקוֹ אֲנִי וְכִי מִקְיָה
 כִּי תִקְנֶה בְּנִמְכֹּר בְּבֵית דִּין לְחַפְשִׁי לְחִידוֹתִי אֲסִי בְּגִפּוֹ יֵצֵא הִיָּה בְּשׁוֹי אֲשֶׁר
 כְּתִירָגְמוֹ אֲסִי בְּלִחְוֹדוֹהִי וְנִשְׁוֹן בְּגִפּוֹ בְּכִנְפוֹ שֶׁלֹּא בָּא אֶל כְּמוֹת שְׁהוּא יִחַדִּי בְּתוֹךְ
 לְבֹשׁוֹ בְּכִנְף בְּגָדוֹ בְּגִפּוֹ יֵצֵא מִגֹּדֶל שֶׁאֵס לֹא הִיָּה בְּשׁוֹי מִתְּחִלָּה אֶל דְּבֹא מִוֶּכֶד לֹא
 שְׁמָה

שפחה כנענית להוליד ממנה עבדים ואם בעל אשה הוא יעלה וינצח וינצח עמו
 וימנע הכנסה שותף לא מגיד הכת שהקונה עבד עבדי חייב במשכנת ששנו (בבב)
 אם אדומו יתן לו אשה ממנו שהדשות ביד רבן למקור לו שפחה כנענית להוליד ממנה
 עבדים וכן חייב לא בישאלית תל האשה וילדיה תהיה למדנה היא אינו מדבר לא
 בכנענות שהדי העבדיה חף היא ינצח בשש ואפלו לפע שש אם הכחה קימנץ ונצח
 שן אחיך העבדי חן העבדיה מלמ שחף העבדיה ינצח בשש ויתן ששן השפחה
 חן הלהים לבית דין עיך שיתפלך וימנעין שנוכחולו לא הוליד חן אפלו שפחה יכול
 שתהיה המנצח כשהיה לרצון שפחה ילד ונתת בלשנו ובדלת בלשנו במנצח הא מנה
 תלחו לא המנצח היךש ונפלא מה מה מנצח מעומצח לנת מעומצח ורצע אדומן את
 אצנו במנצח הימנע חן אינו אלא שלשמה תל חן אצן לגזירה שנה נחמ כאן ורצע
 חזנו חת אצנו ונחמ במצורע תנוך חזנו הימנע מה להלך הימנע חף כאן הימנע ומה
 דחה חזן לרצע מכל שחף חבדים שבבנף אמר רבן יוחנן בן גלוי חזן חת ששמנע
 על הר סיני לא תגעב והלך וגב תירצעי ואם מוכר עצמו חזן ששמנע על הר סיני כי לי
 בני ישראל עבדים והלך וקנה אדון לעצמו וירצעי ששמנע היה דורש מהרא זה חמין חומר
 קשר צדור מבוסס שחזן בצואר לתכשיט מה נשתנו לנת ומנצח מכל כלים שבבית
 חמה קלה לנת ומנצח שהיו עדים במצדים כשפסחתי על המשקוף ועל שתי המשוואות
 ואמרתי כי לי בני ישראל עבדים עבדי הם ולא עבדים לעבדים והלך זה וקנה אדון לעצמו
 יירצע בפניהם ויעבדו לעולם עד היוכל חן אינו אלא לעולם במשאלו תל ואיש למשקוף
 תשובו מקיז שחמשים שנה קדוים עולם נלא שיהא עובדו כל חמשים שנה לא עובדו
 עד היוכל בן סמוך בן מומלגי וכי ימכור איש את בתו לאמה בקמנה הכתוב
 מדבר יכול אפלו הביאה סימנים חמדת קן ומה מכורה קודם לכאן ינצח בקימנץ
 כמו שכתב וינצח חנם חן באף שאם דורשים חותו לסימני לעדות שאינה מכורה
 אינו דין שכל תמכר לא תצא כצאת העבדים כי צאת עבדים כנענים שיוצאים
 בשן ועץ אבל לו לא תצא בשן ועץ אלא עובדת שם עד היוכל חן עד שתביא סימני
 וכל הקודם קודם לחירותה ונותן לה דמי עינה חן דמי שנה חן אינו לא תצא כצאת
 העבדים בשש ובזבל תל כי ימכר לך אחיך העבדי חן העבדיה מקיש עבדי לעבדיה
 לכל יציאותיו מה עבדי יוצא בשש ובזבל חף עבדיה ינצח בשש ובזבל ומה לא
 תצא כצאת העבדים לא תצא בחושי איבדים כעבדים כנענים יכול העבדי יוצא
 בחושי איבדים תל העבדי חן העבדיה מקיש עבדי לעבדיה מה העבדיה אינה
 יוצאה בחושי איבדים חף חן אינו יוצא בחושי איבדים חף דעה בעיני אדנה שלא
 נשאה חן בעיניו לכנסה חף לא יעדה שיהיה לו לנצח חן הכנסה לו לאשה ובסוף קעיתה
 הוא כסוף קדושה וכן דמז לך הכת שמצוה ביועור ודמז לך שאינה צריכה קדושה אחדים
 והפדה יתן לה מקום לחמדות ונצח שחף הוא מקייע בפדיונה ומה הוא מקום שנותן לה
 שמהדע מנצחיה במקפי השנים שעשתה אצלו בלא היא שכורה אצלו כדור הדי שקמה
 במנה ועשתה אצלו שתי שנים חן אדמים לו יודיע היית שעתידיה לצאת לסוף שש נמצא
 שקנית עבדות כל שנה ושנה בששית המנה ועשתה אצלו שתי שנים הדי שלישית
 המנה טוב שש ששית המנה ונצח מאצלו לעם כדרי לא ימנעו למכרה שאינו דשן

למכרה לאחר לא האזין ולא האב' בבגדו בה' אם בא לבגדו בה' שלא קיים בה מצות ייעור
 וכך אביה מאחר שבגדו בה ומכרה לזה ואם לבנו ייעדנה האזין מלכ' שאם בגדו קם תחתיו
 לייצגה אם ירצה אביו ואינו צריך לקדשה קדושין אחרים לא אמה לה הדי' את מיועדת לו
 בכסף שקיבל אביו בדין' כמשפט הבנות שאם בקות ועונה ואם אחרת יקח לו עולה שאם
 בקותה ועונתה לא יגרע' מן האמה שיעור לו כבד' שאם משובות בקותה כמשפטו ולפני
 תשטט' תגדה וחד ואן לא שיעור עונה בשבת ולא בשאר ששת ימי השבוע ואם שלש
 חנה לא יעשה לה אם אחת משלש' לא יעשה לה ומה הן משלש' ייעדנה לו או לבנו או
 יגרע ממנו יורה ונצח וזה לא יעשה לא לבנו ולא לאישה אחרת כי היא ביה' לפיכך את עצמה
 ויצאה חנם ליבה לה יצאה לבן יורה ממה שריצה לעבד' ומה היא היצאה לימנך
 שתצא בקמנך ותשהה עמו עד שתביא סימנך ואם הגיעו שש שנים ודס סימנך
 כבד למדנו שתצא שנה עבדי או העבדיה ועבדך שש שנים ומהו האמור כאן ויצאה
 חנם שאם קדמו סימנך לשש שנים תצא בהם או אינו אומ' שתצא לא בבגדות תל' אין
 כסף לרבות יציאת בגדות ואם לא נאמדו שניהם הייתי אומ' ויצאה חנם לו בגדות
 לכך נאמדו שניהם שלא ליתן פתחון פה לבעל היין לחלוקי מכה איש ומת' כמה כתובים
 נאמדו בפרשת דוצחין ומה שבידי למד' כמה באו כולם אחר' מכה איש ומת'
 כמה נאמ' לפי שנא' ואיש כי יכה כל נפש אדם שומע את הכאה בלא מיתה תל'
 מכה איש ומת' חייב לא בהכאה שלמיתה ואם נאמ' מכה איש ולא נאמ' ואיש
 כי יכה הייתי אומ' אינו חייב עד שיכה איש' הבה את האשה ואת הקטן מנך תל'
 כי יכה כל נפש אדם אפלו קטן ואפלו אשה ועוד לו נאמ' ומכה איש שומע את
 אפלו קטן שהרגו ושהכה יהא חייב תל' ואיש כי יכה ונא' קטן שהכה אפלו כי יכה כל
 נפש אדם אפלו נפלים כמשפט תל' מכה איש אינו חייב עד שיכה ב' קיימא הדא' ליות
 איש ואשר לא צדה לא ארבו לו ולא נתכוון צדה לשפך דם וכ' הוא אומ' ואתה
 צודה את נפש' לקחתה ולא יתכן לומר צדה לשון הצד צד שצידת חיות אין כופל
 הוא כפועל שנה ושם דבר בה ציד' וזה שם דבר בו צדיה ופועל שלו צודה וזה פועל
 שלו צד' ואומ' את פתחונו בתרומה ודל' כמ' ליה ואמנחם חברו בחלק צד ציד ואין את
 כוחה לו ואם יש לחברו באחת ממחלקות שצד נחבדנו בחלק על צד תנשין צדה
 אורה ומלין לצד עלאה ימלין אפ' כאן אשר לא צדה לא צד למצוא לו שום צד
 מיתה ואם זה יש להרהר עליו מכל מקום לשון אורב הוא והא' אנה לידן שימך
 לידן לשון לא תאונה איך דעה לא יאונה לצדיק כל און מתאונה הוא לי משדמ' למצוא
 לי עלה והא' אנה לידן ולמה תבוא חזות מלפניו הוא שאם דוד לא שד יאמ' משל
 הקדמות נד' ששים יצא רשע' ומשל הקדמות היא התורה שהיא משלה קב' שהיא
 קדמונו של עולם והיכ' אמרה תורה נד' ששים יצא רשע' והא' אנה לידן במה הנה
 מדבר בשעב' אדם אחד הרג שובג ואחד הרג משיד' תל' היו בהם עדים שיעידו
 זה לא נהרג וזה לא בונה והקב' מזמנ' לפונדק אחד' שהרג שובג עולה בשום ונפול
 על זה שהרג במשיד' והודג' ויעיד ים מעידים עליו ומחייבים אותו לבגד' במצא זה
 שהרג בשובג בונה וזה שהרג במשיד' נהרג' ושמעתי לך מקום' ואם במדבר שיצא שמה
 ואיזה מקום קולטו זה מחנה לויה יוכי יצד איש נמה נאמ' לפי שנא' מכה איש ו'

שומע את אפלו עבד ודופא שהרג ושלח בן שהמית במלקות ודבעים והוא
אחבנו והוא האחד את תלמי ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
על להרגו בעשה וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
משי ידו און משי ידו וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
ומה אבד והוא דל ושי יד וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
למשי על אבד והוא דל ושי יד וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
או זה יד שבעת יומות בידו וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
כמשפחהו ידו וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
הל וגונב איש ומשדו ידו וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
וגונב כמשפחהו ידו וכל שוקו ידו והוא דל ושי יד וכל שוקו על עבד וכל
ומכדו וגמץ כבד קודם מכירה מות יומת בחנק כל מינה האמורה בתורה דתם חנק
היא והפסיק העני וכתב עוד וגונב איש בין מכה אביו ואמו למקל אביו וכל העלמות
דמא קבד מקשים הכאה לקללה ומר קבד לא מקשים ומקלל אביו ואמו למנחם למ
שהוא אומרי איש איש אשר יקלל את אביו אקלל לא איש שקלל את אביו אשה שקללה
את אביה מנולל ומקלל את אביו ואמו קתם בין איש ובין אשה חל למה נאמר איש כי
יקלל להמית את הקטן מות יומת בקקילה וכל מקום שנדמיו בו בקקילה ובקן אב למה
באב ידמו אונם דמיהם בס' ובמקלל אביו ואמו נחם דמיו בוי ופי יריבון אנשים למד
נחם לבי שנחם עין תחת עין לא למדנו לא דמי איבדיו חבל עבת ודפני לא למדנו
לכך נאמרה כדשה זו ונפל למשכב בתרומהו כול לבטל לחולו שמתלול ממלאכתו
על משעתו על בדיו וכחו וקה המכה ופי תעלה על דעתך שיהרגה שלא הרג
לא למדך בזה שחובשים אצל עד שגדא אס' תרפא זה וכן משמעו בשקס זה
והולך על משעתו אס' נקה המכה אבל עד שלא יקום זה לא נקה המכה דק שבתו
בטול מלאכתו מחמת החולי ואס' קטע ידו או רגלו ואין בטול מלאכתו מחמת
החולי כאל שומר קשואין שהרי אפ' לאחד החולי אינו ראוי למלאכתו ורגל והוא
כבד בוק לו מחמת כשקו דמי ידו ורגלו שניז תחת רגל תחת רגל ודפא ידו כשקו
ישלם שכר הדופא אס' יקום אג' הפסוק הזה מודחיל באל ומקיים באל למה שהקבד
שולח יסודין על האדם וגשר עליהם שיכלו לאתו יוס' ונחמה שעה ופי יכה איש
אחב עבדו או את אמתו בעבד כנעני היתבדבר און איבולא בעבד וכל כדמו
הוא מה כספו קנו לו עולמית אפ' עבד הקבני לו עולמית והרי היה בטל מבק
איש ומת לא בא הכר והוציאן ומה לכל להיות נדון בדין יוס' און יומים שאס' לא
מת תחת ידו ושהה מעת לעת פטור בעבט בשיש בוכי להמית ועל אבד שהוא
כדי למות בהכחה שבעד הקלל כל שכן נקום יקום מיתת קינה וכן הוא אומ' חרב
נקום יקום בדין יד אס' יוס' און יומים יעמד לא יקום אס' על יוס' אחד הוא פטור
על יומים לא כל שכן אס' יוס' שהוא כיומים ואישה מעת לעת לא יקום כי כשפאה
הא אחד שפאהו אע"פ ששהה מעת לעת קודם שמת חייב ופי יכנו אנשים שיהם
זה ונכדון להמית את חבדיו והכה את האשה ונכדו אין נכפה לא לשון דחפה והסח
כמו כן נכדו באב שגדל בטרם יתכדו דלכס' ונכדו נכדו ונא יהיה אסון באשה

ישלם האמר אין חייב עליו לא אס' ש' הבה בעבד שיש בו כדי להמית ועל אבד אב

[illegible]

כל פת שאב ארי ודוב ונחש אינו משלים ומי בן ששך לזין על גביה כחש ונחש
 או נחש אב מן מיתתו ענין יפול לזיוף אף שיש חסדוהו ענין יפול לזיוף
 בזה ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף
 ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף
 השור אינו שאול לא ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף
 של עשרה ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף
 מה דין אס ופסוק ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף ענין יפול לזיוף
 משלם ד מאיר חזק חסד ר' אברהם אומר בשומל שבר ופי יפנה מצד על
 לבה ענין ששומל לו וכן תרגם ארי ישלם שדול כלשון חסדו כלשון עברה
 מהר ימדהנה יפקוק לה מוהר כמשפט איש לאשתו שכותב לה כתובה וישאנה
 כמהר הבתולות שהיא קצוב חמשים סוף אצל התופש חת הבתולה ושוכב עמה
 באונס שנאמר ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנערה חמשים סוף כמשפט לא תחיה
 אה תומת בבית דין ואחד עבדים ואחד קצובת לא שדור הכר בהוה שהנשים מצויות
 מכ שפות לא להם לעלם א היה נקוד לאלהים היה צריך לפרש ולכתוב אחרים עכשיו
 שאם לאלהים אין צריך לפרש אחרים שכל למד וביה המשמשת בראש התורה אס
 נקודה בחטא כגון למלך למצד לעיר צריך לפרש לאיזה מלך לאיזה מצד לאיזה
 עיר וכן למלכים ולערים צריך לפרש לאיזה ואם אינו מפרש כל מלכים במשפט
 וכן לאלהים כל אלהים במשפט אפילו קדש אבל כשהיא נקודה עתה כמו למלך למצד
 לעיר נודע צדיקה מלך מצד וכן לעיר נודע צדיקה עיר מצד וכן לאלהים לאותן
 שהזהירם עניהם ממקום אחד פועל בו אין כמוך באלהים לפי שלא פירש הוצרך
 לפרש פתח ייחוס יומת למה נאמי יחוס והלא כבר נאמרה בן מיתק במקום אחד
 והוצאות חת האיש ההוא או חת האשה ההיא וגו' לא לפי פירש על אקו עבודה
 חייב מיתה שלא תאמר כל עבודות במיתה בא ופירש לך כאן זנב לאלהים מיה
 לביחה ועבודה הגשיות בפנים לשמים אף אף מרבה המקטיר והמנסך שם עבודה
 בפנים וחייבים עליהם לכל עץ בין שדרכה לעבדה סוף בין שאין דרכה לעבדה
 בכל אבל שאר עבודות כגון המבד והמרבץ והמקמח והמנשה אינו בביחש אלא
 לא תונה חונות דברים קונטרס לאור כלל כמו והאכלת את מוכך את בשרך וכל
 תלחצנו בגזלת ממון כי גדים היו חס הותהו אף הוא יכול להחנות ולחמל אף
 מגדים באת מוס שבד חת תאמר לחבירך כל לשון אדם שלא חתו באוקס מצויה
 לא באת מצויה אחרת לגור שם כל חמנה ויתוס לא עבדו הח הדין לכל אדם לא שומר
 הכיתוב בלשון לפי שהם תשוש וצד מצוי לעבדותם אס ענה תענה אחת ארי זה
 מקדח קדש גזס ולא פירש ענין כמו לכן כל הודג דין גזס ולא פירש ענין אף אס
 ענה תענה אף גזס כלומר קופץ ליטול את שלל למה ב אס צעוק וצעוק אף
 אף והיו נשים ממות שמת והדגות אהבם אינו יודע שני כסא מנות
 ובניכס יתושים אף זה קלה אחרת שיהיו הנשים צד חזרת בלמנות וחדת שלא

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

והיו הכל מקשה ונא מתוך חתירה העשת ולא יעשה לבדם וידב יקם יוצאים מצדיה לבח
 ולבאן בלגיון נמשכים ועולין עד כנגד גובהה שלמבנה שהיא קנה האמצעי ויוצאין מתוך
 קנה האמצעי זה למעלה מזה התחתון אחר ושלמבנה קצר הימנו והעליון קצר הימנו למטה
 גובה האשית שיה לגובה שלקנה האמצעי השביעי שמתנו יוצאים הששה משוקדים בתרבות
 מצויים היו כדרך שעושין לכלי כח וזה שדודין גייליד שלשה גבעים בולטין מכל קנה וקנה
 כפתור ופדח היה לכל קנה וקנה ומכורה ארבעה גבעים בגובה שלמבנה היו ארבעה גבעים
 אחד בולט בה למטה מקנה הקנים והשלשה למעלה מן יציאת הקנים היוצאין מזה משוקדים
 כפתוריה ופדחיה זה אחד ממעשה מקדשות שאין להם הכרע ואין ידוע אם גבעים משוקדים או
 משוקדים הפתוריה ופדחיה וכפתור יחיד שני הקנים ממזרח הפתור היו הקנים נמשכים משני
 צדיה ואלו ואלו כל שנינו במלכות המעשה בגובהה שלמבנה וזו טפחים הרגלים הפדח גפוחים
 הוזה הפדח האמור בדרך שנאמר עז ירכה עד פתחה וטפח חלץ וטפח שבו גביע מהאדבעה
 גביעים וכפתור ופדח משני כפתורים ושני פדחים האמורים במבנה עמדה שני משוקדים
 כפתוריה ופדחיה למדמ שהיו בקנה שני כפתורים ושני פדחים לבד מן השלשה כפתורים
 שהקנים נמשכין מתוכן שנינו וכפתור תחת שני הקנים וטפח חלץ וטפח כפתור ושני
 קנים יוצאים ממנו אינך ואינך נמשכים ועולים כנגד גובהה שלמבנה טפח חלץ וטפח כפתור
 ושני קנים יוצאים ממנו וטפח חלץ וטפח כפתור ושני קנים יוצאים ממנו ונמשכים ועולין כנגד
 גובהה שלמבנה וטפחים חלץ נשתייח שם גפוחים שבהם שלשה גבעים וכפתור ופדח נמשכין
 גביעים כל וזה שלשה קנים שלשה לכל אחד ואחד וארבעה בגובהה שלמבנה ויש אומרים
 ששה בששת הקנים ושלשה בגובהה שלמבנה שהקנים יוצאים משם ושני עוד נאמרו
 במבנה שני משוקדים כפתוריה ומעוט כפתורים שנים האחד למטה אצל הידך והאחר
 בשלשה טפחים העליונים עם שלשה הגביעים ותשעה פדחים היו לה ששה לששת הקנים
 שנינו בקנה האחד כפתור ופדח ושלשה למבנה שני משוקדים כפתוריה ופדחיה
 ומעוט פדחים שנים ואחד האמור בפדחת בהעליתך עד ירכה עד פדחה ואם תדקדק
 במשנה זו הכתובה למעלה תמצאם כמנינם איש איש במקומו את כדוניה כמין צדק
 שנותנים בתוכן השמן והפתילות והאיר אל עבד פניה עשה פי ששת הנדיות שבדאש
 הקנים היו יוצאים מצדיה מקובים כלפי האמצעי כדי שיהיו הנדיות בשתלוקם מאחריה
 אל עבד פניה מוקב אורם אל צד פני הקנה האמצעי שהוא גוף המבנה ומלוקחיה הם הנדיות
 העשויין לזקח בהם הפתלה מתוך השמן ליעבד ולמשכן בפי הנדיות ועל שם שלוקחים בהם
 קדושים מלוקחים וציבתה שחיה אצלן לשון צבת סגלית בלעז יומחיתה הם כמין צדק
 קטנים שחורה בהן ארבעה עשר עבד צדק צדק כשדוא מביא את הנדיות מאחרי הפתילות
 שדלקו הנדיות ופלו ונשאו מוחה פועל דא בלעז כמא לחיות אש מיינוד ירכה זהב טהור שלא
 יהיה משקלה עם כל סגיה לא כבד לחפחות ולא יחד והכבד שחולל נשים מנה ושלוקדש
 יהיה כפול קמנה והמנה היא למדא ששוקלן בה כסף למשקל קולוניא והם קמנה זהובים
 פיה קטנים וחלעל זהובים ודא נעשה דא פאן בהר תבטת שחמ מדא חותך מגיד שחמ
 משה במעשה המבנה עד שהיה לו קצבה מורה שחמ שישך איה מדא בתרבות
 דא תמתקצי בטורא לו היה נקוד מדא צפתח היה פתרון איה מדא לאחדים עכשין
 ששוקד חסר קמין פדח דא תמתקצי שאחדים מדאם כל ואת המעשה תעשה עשד יחזור
 ליהק לו לגר למחיצת מחוץ לקדשים שהידיעות תלויים מאחוריהן לכסות שיש משקל
 תבטת ואדמת אטלעית שני הליד מיטן בכל חוט וחוט אחד שלפניו ושלשה שלפניו והנחת

והוא חוטא בפולש שעה הדי ארבעה מיטן כשהן שארין יחד כל בפנים לחוטא בדובים מגע שרה
חושב בדובים חסין מצוי ידים בהם צו ליהם ונא בדק ימנה שהוא מעשה מחטא לא באר ירה
בשט כותלים פדיון אחד מבין ופדיון אחד מבין ארבי מצד זה ובשר מצד זה פדיון
חבורות שלמשי שקורין בלעז פיישישית ויהיו חבורות תופין במחטא זה בצד זה חמש נבד
חמש לבד יאשה אל אחותה בן דרך האקדא לבד בצד זהוץ לשון נקמה בצד זה הוא
לשון עבר חומה יש אל אחיו כמל שטא בדובים ופעהם איש אל אחיו בלנאות לנאות בלעז
וכן תרגם אבן עזר ענובין לשון עניבה: מחצה בחצרות באותה ידיעה שבסוף החבור קבוצת
חמשת היריעות קריה חבורת וכן תעשה בשעת היריעה הקיצונה במחצות הישנית באותה
ידיעה שהיא קיצונה לשון קצה כלומר לקוף החוצותי מקבילות הללאות ויאשה אל אחותה:
שמוד שתעשה במדה אחת מכוונות הדבר ליתן לו מזון ופדיון ביריעה בן יהא בחצרות השנית
חבורת אצל חבורת יהיו הנאות שליריעה זו מכוונות כנגד שלנאו ושהו לשון מן ביטול
לו כנגד שלנאו תרגום של כנגד לקבל היריעות ודכ כח ורחב ארבע ופשה בד חמש יריעות
יחד נמצא רחב עשרים וכן החוצות השנית והמשכן ארבעו שלשים מן המזרח למערב שנ
עשרים קדשים לכפאת נבב תימנה וכן לצפון וכל קדש אמה וחצי האמה הדי שלשים מן המזרח
למערב: ורחב המשכן מן הצפון לדלם עשר אמות שנאמר וכל ידוהי המשכן ימנה נבב
קדשים למקדשות הדי עשר צמחמם אסד שם למקדשות הללו כותן היריעות ארבע לרחבו
שלמשכן עשר אמות אמצעיות לבג חלל רחב המשכן ואמה מקלן ואמה מכלל לעובי האש
הקדשים שעבבים אמה נשתירו ין אמה שמונה לצפון ושמונה לדלם מכסות ומה הקדש
שגבהן עשר במסלן שתי אמות התחתונות מגולות רחב שליריעות מל אמה כשהן מחוברות
עשרים אמה לחוצות שלשים מהן לבג חלל המשכן לארבעו ואמה כנגד עובי האש הקדשים
שבמערב ואמה לבסות עובי העמודים שבמזרח שלם היו קדשים במזרח לא ארבעה
עמודים שהמסך פדוש וכלו בוין שבהן כמין וילן נשתירו שמונה אמות התכלוין על
חורי המשכן שבמערב ושתי אמות התחתונות מגולות לו מלאה בדירותא למסכת מזרח
אצל במסכת שבה וין היריעות מכסות את עמודי המזרח תעשה אמות תכלוין אחורי
המשכן והכל מקשייעיכו ונתת חת הפלח תחת הקדשים נאס כדבדי הברייתא הזאת נמצאת
מכות משוכה מן הקדשים נמצא אמה קדשי זהב מלמילש בלעז ומכסין ראשן אחד
בלולאות שבחבורת לו וראשן אחד בלולאות שבחבורת לו ומחברין בהן יריעות עזים מכות
שלשים לחל על המשכן כפדוש אותן על היריעות התחתונות שלשים באמה שבע כותר
אדכ לרחב המשכן כמו שכן את האשונות נמצאן לו עורפות אמה מבין ואמה מכלל לבסות
אחת מהשתי אמות שנשארו מגולות מן הקדשים והאמה העליונה שלקדש שאין היריעה מקנה
אותה היא האמה התחתונה נקב הארץ שהאדנים נבנה ונפלת את היריעה הששית העליונה
באל העלויות מן התחתונות אל מול מלאה ל חצי רחבה היה תכלוין ובמל על המסך שבמזרח
כנגד המתח דומה לכלה צבועה המכוסה בצעיף על פנה וסרח העורף ביריעות האהל על
יריעות המשכן יריעות האהל העליונות שלעזים שקרויים אהל כמו שאמר בהם למהל
על המשכן וכל אהל האמור בהן אינו לא לשון גב שמא הילנות ומסככות על התחתונות והן
היו עורפות על התחתונות חצי היריעה למערב שהחצי שליריעה אחת עשרה היתירה
היה נכפל למלפ האהל נשארו שתי אמות רחב חציה עורף על רחב התחתונות תשרח
על אחורי המשכן לבסות שתי אמות שהיו מגולות בקדשים והאמה מזה והאמה מזה
לצפון ולדלם בעולם בדרך יריעות האהל שהן עורפות על אורך היריעות המשכן שתי אמות
יהיה סדוח על צדי המשכן לצפון ולדלם כמו שפירשתי למעלה למדה תורה דרך
ארץ שיהא אדם חס על היתה אחורי המשכן הוא צד מערבי לפי שהפתח במזרח שם
פניו

פנו וצמון ודיוס קדושים צדדיק ליטון ולשגאל: מכסה לחהל לחותו גג שליריעות עזים עשה
 עזר מכסה אחד של עורות חלים מאדומים ועור למעלה ממכסה עזות תחשים (ואות)
 מבקשות לחיהו מסבין לאחד הגב חרב שלשים וחמבן עשר לו צדדי ו' נחמיה ולצדדי
 ליהודה מכסה אחד היה חצי של עורות חלים מאדומים וחצי של עורות תחשים ועשית
 את הקדשים הלל ועשית קדשים כמה שנכלל חבד חבד מהו הקדשים מאות העומדין
 ומי וחדין לבדי יעקב חבדו נטע קדשים במחדים ובשמת צה צנו להעלותם עלגהם פשיחו
 ממעדים ואמר להם שעתיד הקבלה לעשות משכן במדבר מעצי שטים לאן שיהיו
 משומנים צדלים הוא שיסד הבכל בפחם שלו נטע מקודשים קדוה בתוכו חרשים שנחזקו
 להיות מוכנים ביום מקודם לכך יעני שטים עומדים חיות טובים בלעז שיהיו חורף הקדשים
 עקוף למעלה בקירות המשכן ולא תעשה הכתלת בקדשים שוכבים להיות רחב הקדשים
 לגובה הכתלים קדש על קדש עשר אמות ודרך הקדש למדנו גובה שנמשכן עשר אמות ואמה
 ודע האמה רחב למדנו ארבע שלמשכן לשערים קדשים שהיו בצפון ובדרום מן המזרח למערב
 שלשים אמה שתי ידות לקדש האחד היה חורף את הקדש מלמטה באמצע בגובה אמה
 מנח רביע דחבו מכאן ורביע דחבו מכאן וכן הן הידות והחריץ חצי דוחב הקדש באמצע ואות
 הידות מכנס בארבע שהיו חלולים והארבע גבהן אמה ויושבים דעופים ארבעים זה אצל זה
 וידות הקדש הנכנסות בחלל הארבע חרות משלשת צדיהן דוחב החריץ בעובי שפת הארץ
 שיכסה הקדש את כל דאש הארץ שחם לארץ נמצא חיוח בין קדש לקדש בעובי שפת שכן
 הארבע שיפסיקו ביניהם וזהו שנאמר ויהיו תלואים מלמטה שיחריץ את צדי הידות כדי
 שיתחברו הקדשים זה אצל זה ימשלבות עשויות כמין שלבת פולס ומובדלות צו מצו
 ובשפת דאש יהיו ליכנס בתוך חלל הארץ כשליבה הנכנסת בקרב עמודי היסודים אשה לאחות
 מכונות צו כנגד צו שיהיו חריציהם שוים צו כמדות צו כדי שצו יהיו שתי ידות צו משוכה
 לצד פנים וצו משוכה לצד חוץ בעובי הקדש שהוא אמה ותרבוס של ידות צדדין למי שדומות
 לצדדי הדלת הכנסים בחורי המפתח לפחות בגבה תימנה חוץ פחה צו לשון מקצוע לא כל
 הרוח קדוה פחה כתרבוס לדוח עיצור דומה ולידית לשון סוף כתרבוס ונסיכי ולי שפתח
 באמצע קדוה מזרח פנים והמערב חוץ וזהו סוף שהפנים מן הדאש תעשה ששה קדשים
 הדי כ' אמות רחב וישני קדשים למקצועות אחד למקצוע צפונה מערבית ואחד
 למערבית דרומית כל שמה קדשים בסדר אחד הן לא שאל השטים חנים בחלל המשכן
 לא חצי אמה מצו וחצי אמה מצו וזהו חלל להשלים דחבו לעשר והאמה מצה והאמה
 מצה באות כנגד אמת עובי קדש המשכן הצפון והדרום כדי שיהא המקצוע מבחוץ שזה
 ויהיו כל הקדשים תלואים זה מצה מלמטה שאל יפסיק עובי שפת שני הארבע ביניהם להדקם
 צו מצו זהו שפירשתי שיהיו צדי הידות חרוצים מצדדיהן שיהא דחב הקדש בולט לצדדין
 חוץ לצדי הקדש לכפות את שפת הארץ וכן הקדש שאצלו ונמצא תלואים זה מצה וקדש
 המקצוע שבקדש המערב חוץ לדוחב עבין כנגד חרץ של צד הקדש הצפון והדרום כדי
 שכל יפרידו הארבע ביניהם ויחדין ויחברים כמו תלואים אצל דאש של קדשים חלל טבעת
 האחד כל קדש וקדש היה חרוץ מלמטה בדחבו שני חריצין בשני צדין כמו עובי טבעת
 ומצד צו בצד צו אחד נמצא מלתאם לקדש שאצלו ואם חותן פובות לא ידעת אם קדוה
 הן חס מאלו לאלות ובקדש שבמקצוע היה טבעת בעובי הקדש הדרומי והצפון והאש קדש
 המקצוע שבקדש מערב נכנס לתוכו נמצא שני הכתלים מחוברים כן יהיה לשניהם
 כפף הקדשים שבמקצוע לקדש שבסוף צפון ונקדש המערבי וכן לשני המקצועות והיו

שמונה קדשים הן האמורות למעלה תעשה ששה קדשים ושני קדשים למקצועות נמצאן עמו
קדשים בקדרי המעריבין כח שנויה במסכת מעשה קדרי הקדשים במלכות המשכן היה עשה
את הקדשים חלונים וחורין את הקדש מלמטה לביע מבין ודביע מבין והחריץ חיצו באמצע
ועשה לו שתי ידות במין שני חמיקין (ולפי שהקדש כמין שני הוחקין במין שני שלבנות סולם
המזבחות זה מזו ומשופות לכמה בחלל הארץ בשלביה הנכנסת בנקב עמוד הסולם והוא נשון
משולבות עשויה במין שלביה ומכניס לתוך שני אצבע שני אצבע שני אצבע שני אצבע שני אצבע
את הקדש מלמטה אצבע מבין ואצבע מבין נותן לתוך טבעת אחת שלבית כדי שלא
יהיו נפרדן זה מזה שנאמר והיו תלמדים מלמטה בכל היא המשנה ואפי' שלא הצטרף למעלה
בקדרי המקדשות בדיחים יתקבצו עבדן ובלבד אשפר"ש חמשה לקדשי צלע המשכן שון
חמשה שלשה הן לא שהבדיח העליון והתחתון עשוי משתי חתיכות זה מבדיח על חצי הכותל
וזה מבדיח על חצי הכותל זה נכנס בטבעת נמצא זה וזה נכנס בטבעת נמצא זה על שמביע
זה לזה נמצא שעליון ותחתון שנים שהן ארבעה אצל האמצעי ארבע כנגד כל הכותל ומבדיח
מקצה הכותל ועד קצהו שנאמר והבדיח התיכון וְגַם מבדיח מקצה הקצה להקצה שהעליונים והתחתונים
תועים היו לכן טבעות בקדשים לכנס בתוכן שתי טבעות לכל קדש משולבים בתוך עשר אמות
שלגובה הקדש חלק אחד מן הטבעת העליונה ונמצא חלק אחד מן התחתונה (נמצא) וכל
חלק הוא רביע אחד הקדש ושני חלקים בין טבעת לטבעת כדי שיהיו כל הטבעות מכוונות
זה כנגד זה אבל לבדיח התיכון אין טבעות לא הקדשים נקובין בעובין והוא נכנס בהם
דרך הנקבים שהם מכוונות זה מונחה וזהו שנאמר בתוך הקדשים הבדיחים העליונים והתחתונים
שצפון ושדרום ארך כל אחת טו' אמה והתיכון ארבע שלשים אמה וזהו מן הקצה להקצה
מן המזרח ועד המערב וחמשה בדיחים שבמערב ארך העליונים והתחתונים שש אמות
והתיכון ארבע שנים עשרה כנגד רחב שמונה קדשים כל היא מפורשת במצאנת המשכן
בתיס לבדיחים הטבעות שתעשה בהן יהיו בתיס ליכוס בהן הבדיחים (נצפות את הצדדים
זהב לא שהיה הזהב מד ובק על הבדיחים שאין עליהם שום צפון אלא בקדש היה קובע במין
במפיות שלזהב כמין בקדקי קנה חלוק וקובעין אצל הטבעת לבין ולבין ארבע אמות
רחב הקדש מן הטבעת לבין ואמה לבין והבדיח נכנס לתוכו וממנו טבעת מן הטבעת
לפה השטח נמצאן הבדיחות מצופים זהב כשהן תחובין בקדשים והבדיחים הללו נמצאן
היו בולטות הטבעות והמפיות לא היו נראות בתוך המשכן לא כל הכותל חלק מבפנים
והקמות את המשכן לאחר שיגמר הקניניהו הודית בהר קודם לבנות שאנו עתיד ללמדך
ולאחר ותקדרי הקמותיו פרדת לשון מחצה הוא וכלשון חכמ' תדמר יצר המבדיל בין המנוח
ובין העם יתכלית וארהמן כלמין ומין היה כפול בכל חותל וחוטא ששה חוטין מעשה חושב
כיצד פרשת שזו היא חדיגה שלשת קורות והצדדין שמשע עבדיה חין דומין זה לזה
כחובים צוירין שלבדיות יעשה זה ארבעה עמודים תקועים בתוך ארבעה אצבעים ואחזקת
קצועין בהן עקומין למעלה להושיב עליהן כלונס שראש הפרדת כלונס זה והאונקליות
הן הוויין שהם כמין וזן הן עשויים והפרדת ארבע עשר אמות לרחבו שלמשכן ורחבה עשר
אמות כגבהן שנהרשים מרום בשלישית שלמשכן שיהא הימנה ולפנים עשר אמות והימנה
ולחוף עשרים אמה נמצא בית קדשי הקדשים עשר על עשר שנאמר ונתת את הפרדת תחת
הקדשים המחברים את שתי חוברות שלבדיות המשכן רחב והחוברות עשרים אמה
וכשפדישה עלבג המשכן מן הפתח למערב כלתה בשש שלשי המשכן והחוברות
השניות נקטתה שלשו שלמשכן והמיוחד תלוי לאחורין לכסות את הקדשים ושמת
את השלחן שלחן בצפון משוך מן הכותל הצפוני שתי אמות ומחצה וממנה בדרום

משוכה מן הכותל הדרומי שתי חמורות ומחצה: ומזבח הזהב נתון כנגד אויר שכן שלחן למנוחה
משוך קמעה כלפי המזבח וכלם נתונים מאחזי המשכן (לפנים: כדל ארך השעשע) מן הפתח למזבח
עשרים אמה המזבח והשלחן והמנוחה משוכים מן הפתח למזבח מערב עשר חמורות ועשרות מקר
ויכון שהוא מקר כנגד הפתח כמו שכתב בעדן לשון מקר: מעשה דיוקם הצורות עשויות בו
מעשה מחול בפדיון של עבד זה כל פדיון של עבד זה: דיוקם שם האומן וזה שם האומן וזה
והגומל עובד ציור וזה עובד ציור מחד המסך במדות המדות עשר חמורות על עשר חמורות
ועשית את המזבח והושלש חמורות קומות ודברים בסתם דברים ליהודה: ר' יוסי אומר צומד
כאן דבוע ונאמר בפעמי רבוע מה להלן גבהו פי שנים כדרכו אף כאן גבהו פי שנים כדרכו:
ומה חזק מקיים שלש חמורות קומותו משעת קובב וזהו עלה: ממנו חסידיה קדוהו שנה יעשה
לצדס ויהיה בו: ונפית חזותו משעת לכבוד על עזרת מקדש שנה ומצחך נאשה: סידותיו: ממין
יור ונח' לדרשנו להקיי דשנו לתוכס והוא שמדגם אכסלס במספי קסמיה לספות וידען לתוכה
כי יש מלות כלשון עברית מכה אחת מתחת לפת בפועלן לשמסע בנן וסתידיה כמו ותעש
עדישה אויל משדש וחלפון וכלת בלחתי תשדש: וכמוהו בסעיפיה פוריה וחלפון משעף
פוריה מפשח סעיפיה וכמוהו וזה המחלק עצמן שבר עצמיו וכמוהו ויסקלנה באבנים וחלפון
סקלן מטוב הסירו חסיה וכן וישקלה ויסקלנה אף כאן לדרשנו להקיי דשנו ובגלגל אדש צנודר
ויעין יתרגומי מדרשות שנופל בהם הדשן והן כמין פסח הקדירה של מתכת דק וכל בת יד
ובלעז ית' למדקנותיו לקבל בהם דם הזבחים ומשלחותיו כמין אכסלס סמנים ומכה
בהם צב שר וקדשם בו ומתה כבין בהן על בחני המערכה שיהא ממנה שדשם ובלעז
שדש צדש ובלשון חכמי צנודר ית' ומתחתיו בית קבוליש להם ליטול בהן חללים מן המזבח
לשאתם על מזבח הפעמי לזכרות ועל שם חתיית קדוים מחזקות כמו לזכות את מקור
לשון שחיתת חס ממקומה וכך הייתה חיש אף בחייו: אבל כלן כמוכל כלן: מכבד
לשון כבדה שן וד' קדיש כלשן למש עשו לו למזבח עשוי חודין חודין כמין דשן ומקדש
זה מסודר וכה פדיון ועשיות לו מכבד נחשת מעשה דשן כדרכ המזבח קרב כל דבר
המקדש סביב בעול קדש כדרכ כמו ששכנו בהכל שוחטין או הן גלמי כלן על כל שדש
לשון ולכרכב והוא ששמים חריצין עגולין בקדשי דשן התבבות וספסלים שלשן אף לשון
עשה חריץ סביב בדפנו כלנו ואף לסוף שלש חמורות שלגביו: כדברי האומנה מה אני
מקיים שלש חמורות קומותו משעת סובב ולמעלה סובב להלך הכהנים לא היה למזבח
הנחשת אף על דשן לפעם מקדשתיו וכך ששנו בזבחים איזהו כדרכ בין קרן לקרן וזה
מחן אמה שלהלך דגלי הכהנים ששן חמורות הללו קדוים כדרכ ודקדקו שם והכבד חמורות
כדרכו מלמטה למדון ע' הכדרכוב כדרכו הוא ולבוע המכבד תחתיו: ותירץ המותר
תרי הון חל כלן אחד לכהנים דלשן ישתרג' זה שדשן כלן היה ומתחתיו הנביש המכבד
והיה לחבן על חצי המזבח והוא היה סמי לחצי גביו להבדיל בין אמים העלומים למסם
התחתונים וכנגד עשו למזבח בית עולמים דוגמת חוט חסדא באמצעו וכבש שהיו
עולין בו אף על פי שלש פירשו בענין זה כד שמשען בפדשית מזבח אדמה תעשה לו לא
תעלה במעלות לא תעשה לו מעלות כדכש שנו לא כבש חלק למדון שהיה לו כבש
כך ששנו באחילתו: ומזבח אדמה הוא מזבח הנחשת שהיו ממלחין חללו אדמה במקום
העיקר והכבש היה בדל דם המזבח מובדל מן המזבח מלח חוט השערה ורגל מגיעין
עד אמה סמוך לקלעי החצר שבר דל דם כדברי האומנה עשר חמורות קומותיו: ולדברי האומנה

יבדלים בצורתם של אמות קומתו לא היה אורך הכבש לא עשר אמות כל מצאתו צמח
 מלא מדות וזה המצא מכלל החולא במקטע צבחים למדנוהו מן המצא
 בטבעות צבחות טבעות עמלן למצא צבחות צבחות חלל לוחין לחות עצי
 עטים מכל עד והחלל צמחע ולא יהא פסן שיהא עכצחמש אמות על חמש
 אמות כמין סדן קנעם יעצין כמין קנעם קנעם קנעם קנעם קנעם ולא מעשה
 חורג וחדגומ סרדין כחדגומ שנגבבר המתורגס סרדא לפי שהן מכוזבין כחדגומ
 לפיזה האחת כל החור קדוי פתח ועמודין עשרים חמש אמות בין עמוד לעמוד ואדניהם
 שנה עמודים נחשת האדנים יושבים על הארץ והעמודים והקנענים לוחין היה עושה כמין
 קונרסין שק ודאין פלחש ארבע ששה טפחים וחדגומ שנה טפחים נחשת קבועה בו באמצעו
 ופורך שפת הקנען סביביו צמחדים כנגד כל עמוד ועמוד ותולה הקונרסין ידך טבעתו צלון
 קני שבועמוד העשוי כמין וין דאפושקוף למעלה ודאפוש אחד תקוע בעמוד פאושק שעושין
 להציב דמחית שק ודין גונגיש וחדגומ הקנען תלוי מלמעלה והיא קומת מחירות החדגומ וויו העמוד
 הם האונקליות וחשוקיהם מוקפין היו העמודים בחוץ כספסביב ואיני יודיע אם על
 מנכול אם בדאשם אם באמצעם אך יודע את שחשוק לשון חגורה שכל מעינו בפילגש
 בברכה ועמוד צמד המורים חבושים תרגומה שוקים לפתח קצמה מזדחה פתח המזרח
 קצם לשון פנים אחר לשון אחרים לפיכך מזדחה קדוי קצם שהוא פנים ומעדר קדוי
 אחר כלל הים האחדיו ימא מעדרבאה חמשים אמה אונק חמשים אמה לא היו סתומים
 כלם בקנענים לפי ששם הפתח לא חמש עשרה אמה קנענים לסתף הפתח מכאן וכן לבתף
 השנית בשאר רחב חלל הפתח בנתיים עשרים אמה וזהו שנאמר ונשגד החור מן
 עשרים אמה ויטון להסך כנגד הפתח עשרים אמה אמה ארך כדחב הפתח עמודיהם עשרה
 חמש אמות בין עמוד לעמוד בין עמוד שבראש הדרום לעמוד במקצוע דרומית מזרח
 עד עמוד שהוא מן השנשה שבמזרח חמש אמות וממנו לשני חמש אמות ומן השני
 לשלישי חמש אמות וכן לבתף השנית ואדבעה עמודים למסך דרי עשרה עמודים
 למזרח כנגד עשרה למערב כל עמודי החצר סביב אל לפי שכל פירש ווין וחשוקים
 ואדכ נחשת לא לצפון ודרום אבל למזרח ומערב לא נאמר ווין וחשוקים ואדכ נחשת
 לבד בא ונאמר כחן ארך החצר הצפון והדרום שם המזרח למערב מאה באמה ורחב
 חמשים בחמשים חצר שבמזרח היתה מצד צד חמשים על חמשים שהמשכן אדכו
 שלשים ורחבו עשר העמוד נחשת פתחו בשפת חמשים המזרחים אצל ארך החצר מצד כל
 בחמשים הפמנים וכלה אדכו לסוף שלשים נאמר עשרים אמה דיוח לאחוריו בין הקנענים
 שבמערב לדיועות שלחורי המשכן ארבעה עשר אמות באמצע רחב החצר מצד
 לן עשרים אמה דיוח לצפון ודרום מן קנעי החצר לדי יגרת המשכן וכן למערב וחמשים
 על חמשים חצר לפניה והמה חמש אריות אבה מחיצות החצר והוא רחב הקנענים ואדכיהם
 נחשת להצד אדני המסך שכל תאמ לא נאמר אדני נחשת לא לעמודי הקנענים אבל אדני
 המסך שלמין אחר כד נראה בעיני שכל חצר ושען לכל כל המשכן שהיו עדיין צמחתי
 ונה ורדתו בגן מקבוצות לתקוע יתדות ועמודים יתדות צמח נחשת עשוי לדי יגרות
 האהל וקנעני החצר קשורים צמחתיים סביב סביב בשפתיהן כדי שלא תהא החצר נחשת
 ואיני יודע אם תחנצין צורך אן קשודין ותלויין וכדבין מכליד שפתי הידיעות שכל יגרות
 ברוח ואימא חשש ששמן מוכרח עליהם שהם תקועין באדן לבד נקדא יתדות ומקדא צמחתיים
 אהל כל יצען בל יצען יתדות לרצח

[illegible]

[illegible]

החשן יתכנס החוץ לא בעבר שכלל פנים שנאמרה ביתה וחתן העבד הוא לצד האפוד שחשב
האפוד חוגרו לכה וספסל הסיני לפי הכתוב על מנתו וקצת כדיון מנחם ומהאן עד כבוד
קצות החשן וקצותו שובבין עליו על שתי כתפות האפוד מלמטה שהם שבתות כחבצלות
כתפות האפוד העליונים הצאים על כתפיו כנגד גדונו ונקסלות ויורדות לפסו והטפות צורה
ליתן ברחש השט שהנח מחובר לאפוד והוא שנות לעמית מחברתו סמוך למקום חבדן באפוד
למעלה מן החבורה מעט שהמחברת לעמית החבורה ואן בתוכם מעט כמנהג שקיפת הכתפות
הוא שנות למעל לחשב האפוד והן כנגד סוף החשן ונחש פתיל תכלת צאותו כמנהגות ובעצמות
החשן ויחבסן באותו פתיל ליקח ולשמש שכל היא תחתית החשן הולך לפנים וחוזר לאחור ודוקש
על כדיון ונמצא מיושב על המעיל יפה במבול סמוך בעבד החיצון ויורד פסו לשון חבדן וכן
מכובדי אש חבדרי חבלי דשטים וכן והדכסים לבקעה היום הסמכים כן: לזה שאם לירד
למא שביניהם לא בקושי גדול שמתוך סמיכות הקיף אפה ועמוקה יהיו לבקעה מיעוד ונחש
לילך לידות על חשב האפוד להיות החשן דבוק אל חשב האפוד: ולא יחש לשון נחשק ולשון
ערבני הוא בעבדי דלשן בן לבדע את החודים ואת התמים הוא כתב שם המפורש שהיה נחבן
בזכר כפי החשן שפס יתן הוא מאיד דבדיו ומתמם חת דבדיו ובמקדש שש היה החשן שאם
לכה בקוץ להיות מחובר אל חבלי חות השם לא היה צותבן ועל שם אותו הכתב הוא קרוי
משפט שנות ושל לו במשפט האורים ואת משפטי שרל יצד שהם בשפטים ונכחים עי
אם לעשות דבר או לא לעשות ולפי מדרש אברהם שהחשן מכפר על מעוונותיו נקרא משפט
על שם סליחות המשפטי את מעיל האפוד שיהא פתח ענין לחבורה יכליל תכלית כולן
ותכלית שאין מין אחד מעורב בו והיה פי החשן פי המעיל בהצבה הוא פתחת בזה הצורה
בתוכו כתרומה כפיל לבויה כפול לתוכו להיות לו לשפה כפילתו והיה מעשה אורה ולא
במחטובי תדא למדנו שהשדיונים שלהם כפול לא יתקדש יי: שלא יקדש
והקודש עובר בלאו שזה ממנו לאוין שבתורה וכן לא יח החשן וכן לא יסודו ממנו ש
בבדי האדון דמוני עבדים וחלולים היו ממנו דמוני השמים כביצת תרנגולת ופעמוני
שהב יצא עם עובדי שבתוכם בתוכם סביב ביניהם סביב בין שש דמונים פעמון אחד דבוק
ותלוי בשולי המעיל פעמון שהב ודמיון אצליו ולא ימות מכלל לאו חתה שומע הין אם יהיו
לו לא יתחייב מיתה האם יכנס מחוץ אחד מן הצבאים הללו חייב מיתה בבדי שמים
ציץ כמין פס שגבה היה דוחב שתי אצבעות מקיף על המצח מאחזן לחשן על פתיל
תכלית ובמקום אחד הוא אומדו ונתן עליו פתיל תכלית ועוד כתבאן והיה על המצחית ונמלה
הוא אומדו והיה על מצח חזק ובשחיתות קדשים שנתן שערו היה נראה בין ציץ למצחית
ששם ממנו תפילן למדנו שהמצחית למעלה בגובה הראש ואינה עמוקה לכוף בהיכל
הראש עד המצח והציץ מלמטה והפתילים היו נקובים ותלויין בו בשש ראשיו ותחמטע
ששה בשלשה מקומות הללו פתיל מלמעלה אחת מבחוץ ואחד מבפנים כנגדו והנשר
ראשי הפתילים מאחורי העורף שנותן ונמצא בין אורך הפס ופתיל ראשון מקיף את
הקדקדק והפתיל האמצעי שכלאשן קשור עם ראשי השטים הולך על פני דוחב הראש
מלמעלה ונמצא עשוי כמין כובע ועל פתיל האמצעי הוא אומדו והיה על המצחית והיה
בין הציץ על ראשו כמין כובע על המצחית והפתיל האמצעי מחזיקן שחיתות והפס
תלוי כנגד מצחו ונתקיימו כל המקראות פתיל על הציץ וציץ על הפתיל ופתיל על המצחית
מלמעלה וישא אהרן לשון סליחה ואף על פי כן אינו שם ממשמעו אהרן בושא אהרמא
שלשון נמצא מקוץ העין מן הקדשים את עין הקדשים לצאת על הדם על החלב שדב

בבואו אליו כמו שענינו איזה עון הוא נשחח אם עון פירגול הדיבר נאמר לא ידעה ואם עון
נחמד הדי נאמר לא יחשב ואין לומר שיספר על הכהן שהקדישם שהדי עון הקדשים
נאמר לא עון הקדשים אינו מדעה לא להפסיד הקדש והיה על הקדש תמיד יאמר לומר שיהא
על פסחון תמיד שהדי אינו עליו לא בשעת העבודה ולא תמיד לצדקת להם אפילו אינו על
מצחו שלא היה כהן בחל עובד באותה שעה ולכבודי האומר עושה על מצחו מכפר וזה
ואם לאו אינו מדעה נדרש על מצחון תמיד מלך שהמשמש בו בעודו על מצחו שלא יסיר
דעתו ממנו וישבצתי עשה אותה משבצות משבצות ופולה שלש: ולכך אהרן תעשה כיתרה
אדבעה בגדים הללו ולא יותך כתונת ואבנט ומגבעות היא המצנפת ומכנסים כתנאים למטה
בפרשה: והנצבת אותם את אהרן ואת בניו ואת בניו ואת בניו ואת בניו ואת בניו
מצנפת ואבנט וציץ ומכנסים הכתובים למטה בגדים: ואת בניו ואת בניו ואת בניו ואת בניו
ומשחת אותם את אהרן ואת בניו במשח המשיחה: ומלוא את ידיהם כל מלוי ידיהם כל מלוי ידיהם
בבגד לבדד להיות מוחזק בו מאותו יום והלוא הוא ובניו על עשן לעז בשממנו אדם על פקידתו יבד
נחם השלט בידו בתי יד שלעור שקורין גוואנפו ועל ידו הוא מחזיקו בצדד נקודין לאותה מדידה
דיוקטור והוא מלוי ידיהם ועשה להם לאהרן ולבניו מכנסים בצדדי שהי שמונה בגדים לכל ואדבעה
לכהן הדיוט: והיו על אהרן כל הבגדים האלה על אהרן הדיוטין לו ועל בניו האמורין בהם:
בבואם אל אהל מועד להיכל וכן למשח ומתו יהא למידת שהמשמש מאחד בגדים במידת
חקת עולם לו כל מקום חקת עולם היא גזירה מיד ולדורות לעבדו: וכן יסור ויטעמו ויטעמו ויטעמו
ה) אחת שלק יחה ואחת שללק יחה וזהו פקדון אחד: פד אחד ילכפר על מעשה העבל שהוא
כד: ולכנס מצות וזללות ודקתי מצות הדין לאו גמין דבוכה וחלנות ודקיקין לכנס מצות היא
הקדו ויהיה למטה בגינת חלל לחם שמת על שם שנותן שמת בדבוכה כבד החלל והדקיקין
וכל המיטין בחין עשר עשר חללות בלילות בשמת כשהן קמח יוצק בהן שמת ובוללן משומים
בשמת אחד אפיתן מושחן עמין כי כן ובית שהיא עשויה כהן שללן כזה כ' והקדבת אותם
אל חצר המושח בגדים הקמח וידו וצדט בצלית כלהרף ואסחת קיסט ונתן החמה והסיד
סמיבותו ונכסד הקדש יזה הציץ על המצנפת כמו שפירש ר"י למעלה על ידי הפתח האמת
ועני תכלין שבהאש הקשורין שנשחת מאחורי העורף הוא דותנו על המצנפת כמין כובע
ומשחת אותו אדם שיהיה לו כמין כן דותן שמת על ראשו וצין יסי עיש ומחבדן בארבעו
והיתה להם מלוי ידיהם לכהנות עולם ומלאת על ידי הדברים האלה יד אהרן ויד בניו
במלוי ופקודות הכהונה פתח אהל מועד יבחד המשחן שלמני הפתח: על קדושת המטה
בן דבורת ממש יחת כל העם שירי הם אליו קוד המסבח כמין בלילות ביד קבע עשו לו
סביב סביב לאחד שעלה אמה מן הארץ: החלב המכסה את הקדש הוא הקדש שעלה הקדש
שקורין סליה: ואת היותה היא כרמלך דכבדא שקורין סליה: על הכבד אף מן הכבד
סוף עמה תשרפ באש לא מצונו חלאת חצונה כשדפת לא שוין וזדקת צדלי אחת מחזק
ואורח כבד הקדן כדי שיראה לפאן ולבאן ואין קדבן טעון מתנה באמצע לא חלאת בלד
אבל שאת בגדים אינו טעון קדן ולא אצבע שמת דמס מחזק המצנפת ולמטה ואינו עולה
אצבע לא עומד בארץ וזוהי קי סביב כד מפורש בשחיפות קדשים שאין סביב לא שרת
מתנה צמן ודבע האחת בקדן צויתנו והאחת שכלגדה בלכסון וכל מתנה נראית בשע
ל ידי הקדן אי: ותינר במצא הים נתון בארבע דוחות סביב לכך קדן סביב על כיתח: עם
שחזר מושחן על שאר הכתמים ריח נחוח יחזר ריח לפע שאמרתי ונעשה דצונו: אשה

לשון אש היא הקטרת אבידים שעל האש תבגז הוא הקחוק האמצעי שבתוך האשן שבתוך
טעם ידה ידם הגורל עבדן באמצעותהם זה חלב ידקים או הקטרת והשמה מן המזבח
ולמטה כמנען שבתוך שבתוך לעמדת העדה יסודות מקום שבתוך שבתוך שבתוך
הפר לא נאסר חלה שאין לה קטרת אבידים וכבשה ודג חבול שור ועבד אדם שבתוך שבתוך
ואת שוק הימני לא מעצנו בקטרת בשוק הימני עם האמורים לאו בלבדו שאלו מלחמה
שלמים לשון שלמות שהושלם בעל מבוך שהמלאים שלמים שמשמח שלום
למזבח ולעובד העבודה ולבעלים לכל מעצבו החזה להיות לו לעובד העבודה למטה המזבח
משא ששמש במלאים והשחר חכלו חדרן ובעי שהם בעלים כממדיע בענין וכבר נאסר
מן החלוקה וחלת לחם שמן ממנה הדבוקה ודקיה מן הדקיקין אחז מעשר שבתוך מן חסדן
מצבות ואת לחם הבא עם זבח בקטרת לאו בלבד שבתוך לחם חסד ודג שור כמזבח
לכהנים עם חזה ועוון ומה לא היה למשה למנה לא חזה בלבד: על כפי חדרן ונחת שבתוך
עקוקים בתנופה הבעלים והכהן הא כיצד כהן מעצב דון תחתיד הבעלים ומנחם ובזה חדרן
ובציו בעלים ומשה כהן: תנופה מולך ומביס לגי שחרבע דוחות העולם שמו ותנופה מעצב
ומבטלת פורענות ודוחות דעות מעלה ומוריד למי שהשמים והאדמה שלן ומעצב בתכלים
דעים על העולה על החיל הרשון שהעלה עולה: לדיח כוחות לנחת דוח למי שאמנעשה דוחו
אשה לאש נתן לה לשמן שלמקום וקדשת את חזה התנופה ואת שוק התנופה ואת קדש
לדורות להיות בהן תדומתם והכפתם כחזק ושוק של שלמים אצל כל להקטרה לא חיה
לח הדרן ולבטן לח כל יחק עולם מאת בני ישראל שה שלמים לבעלים ואת החזה ואת השוק
יחבו לכהן: ולתנופה לשון חלוקה והוצאה ופליד בלעז יהודים לשון מעלה ומוריד: כי
הדומה היא החזה ושוק הזה לבטן וחדיו למי שבא בגדולה אחריו למשחה ומהפליד יחס
שיש משיחה לשון שדרה כמו כך נתינים למשחה חלוקה צמיחה: למלא בס את ידם על
ידי הבגדים הוא מתלבש בכהונה גדולה: שבעת ימים הצופין: ילכשם הכהן אשר יקום
מבטן תחתיו לכהונה גדולה כשימנהו להיות כהן גדול אשר יבא אל מועד חסד
כהן המוכן לכהן לפעם לפעם ביום הכפרים וזהו כהן גדול שאין עבודת יום הכפרים כמזבח
לאו בוי תחתיו מבטן יתלמד שחם ישלם לכהן גדול מכלל חלוקה ומנחם כהן גדול
תחתיו: הכהן תחתיו מבטן מכון דחה כל לשון כהן לשון כועל עובד אמש ולפיכך נהגו תבד
גמשך לפעמי במקום קדוש וזו בחזק חסד מועד שה שלמים הללו קדשי קדשים היו: פליד
אלו מועד פליד חסד קדוש כן נאכלו חסד חדרן ובעני לפי שהם בעליהם אשר כפר בהם
בם כל צדות ותעוב: למלא את ידם באיל ונחם הללו: לקדש חסדם שעל ידי המלאים הללו
תמלאן יניהם ומקדשן לכהונה: כי קדש הם קדשי קדשים ומדחן למדחן חסדה לכהן
האכל קדש קדשים שנתן המקרא טעם לזכר משום קדש יום ועשית לחהק ולבטן ככה
שנה הכתוב וכל לערב שאם אחד דבר אחד מכל האמור בעני לא נתמלאו יניהם נחת
כהנים ועבדו תם פקולה: חסדה כמון חסד: שבעת ימים תמלא בעני חזה ובקרבנות הללו
בכל יום על הכפורים בשביל הכפורים לזכר על המזבח מכל צדור ותעוב ולפי שנתמלא
שבעת ימים תמלא את ידם חסד לא עבד הבא בשבילם כהן האלים והלחם חסד בשביל
המזבח כהן פר שהיו לחסדי המזבח לא שמענו לכהן האדיר מקדש זה ומדרש תורה
כהנים חסד כהן המזבח המזבח שמתן התנבא חיש דבר גל במעלה כהן המזבח ומה
וחסדות ותדיר לשון מתבררמים הכתובים באצבע קדו חסד: ומשחת אותו בשבת
המשחה וכל המשחות כמין ב: והיה המזבח קדש ומה היא קדושתו כל הנוגעת בו

[illegible]

הקדש' כמשקל השקל שקצבתי לך לשקולו בן שקל הקדש כבן שקלים האמודין בפרשת פינחס ועוד
אחונה: עשרים גרה השקל עבשין פורש לך כמה הוא גרה לשון מעה וכן בשבועות וכן בשבת חומר
לו לאבות כסף ונכבד השקל גרה השקל מהשקל השלם יצאים והוא המעשה חומר מעשה
לאבאן והוסיפו עליו שנות ומהלך לשע מעה בזה ומהלך השקל מה שחברתו בן שנים ומהלך
מבן עשרים שנה ומעלה סליד שון שון פחות מבן עשרים יוחא ומהלך מבן עשרים לכפר
על גשנותיהם שלא תבא על בניך וזו אחר לכל עבד שחברתו לבן שנים עד כאן שש תרומות
עבדת בן תרומתה שש שנות תרומות חרשים שמתן כשהחזיקו בנדרת המעשה שנתנו כל
אחד ואחד מן צד השקל ומהלך מאות הכבד שמתן וכסף פקודי העדה מאת כבד ומתן נעשו האדם
סגולה מאת כבד הכסף וזו והשנות אף היא על ידי מתן שמתן משהוקם המעשה הוא המתן האמור
בתורת חומש הפקודים באחד לחמש השע בשנה השע ונתנו כל אחד מן צד השקל וכן לקדוה
מהלך קדוה צבד שכל שנה ושנה וחשון בהם עמים ועשייתם ועל אותה תרומה ואם לכפר על
נפש חרשים שהקדוה לכפרה הם באין והשלישית היא תרומת המעשה כמו שמתן כל מדינות
כסף ונחשת וזה הייתה יד כלם שנה בה לא אים מה שנתנו לבן ונתת אותנו על עבודת אלהינו
למדת שש עטוה למכותם בתורת נדרת המעשה אחד מעשה העבד מתן שנתנו בהם מהפך
כמו שמתן ויגוף את העם משל לצאן החביבה על בעליה שנתנו בה חבד ומשפך אמרו לו למענה
בבקשה ממך מנה את צאנו ודע כמה נותנו בהם להודיעו שהיא חביבה עליו ואי אפשר לו
שקצבתי זה הוא האמור בחומש הפקודים שהדי נאמרו באחד לחמש השע והמעשה הוקם
באחד לחמש הראשון שמתן ביום החדש הראשון באחד לחמש חקים וג' ומהלך חזק כשון
האדנים משקלים של שמתן ויהי מאת כבד הכסף לצדקת וג' הא למדת שנתנו היו אחת בתורת
נדרת אחד יום הפקודים בשנה ראשונה ואחת בשנה שניה באייר משהוקם המעשה סוף
תאמרו וכל אפשר שבעניניהם היו ישרא שנים שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים
סליד בסיס פקודי העדה נאמרו ובחומש הפקודים אף בן נאמרו ויהיו כל הפקודים שש
מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים והלך בשתי שנים היו ואי אפשר שלא
בשעת מתן הראשון בע השע עשרה שנה שלא נאמרו ובשעה נעשו בע עשרים תשע ובה
לכפר חזק שנות האנשים בשנה אחת נאמרו אבל למתן צדקת מצדדים היו שתי שנים לפי שני
צדקת מצדדים מעט מעט כמו ששנתנו במסכת ראש השנה ונבנה המעשה בראשונה
והוקם בשניה שנתחדשה שנה באחד וצדקת אבל שנות האנשים מנוין למתן שנה עולם
המתחילין מתשדי נאמרו שנה המנינים בשנה אחת המתן הראשון היה בתשדי לאחר יום
הפקודים שנתרצה המקום לשרא לסלוח להם ונצטוו על המעשה והשע באחד באייר על
עבודת אלהינו מועד יין האדנים שנעשו ב' כבוד במין צד גדולה וזה דדים העדיקים בפייהם
מים ונבנו בתרגום בסיסיה מעט מתוקן לכבוד לרחצה מושב על הכבוד וצדן המעשה
מעשה העולה שכתבו שהוא לפע פה והלך מועד והיה הכבוד משוך קמעא ועומד כבד
אזיר שבין המעשה והמעשה ואינו מעקה כלל צדקת משום שמתן ואת המעשה העולה
שם מתח אלה מועד כלום מעשה לפע אלה מועד וחן כבוד לפע אלה מועד הא כיצד משך
קמעא כלפי הדרום כד שנויה בצדדים אחת ידיהם ואת דגניהם צדקת היה מקדש
ידיו ודגליו וכך שנתנו בצדדים כיצד קדוש ימים ודגלים מנח ידיו הימנית על דגליו הימנית
וידיו השמאלית על דגליו השמאלית ומהלך שמתן אלה מועד להקטיר שחרית ובין
העידים קטרת אף להקות מים וי' ומהלך ששערי עץ וצד ימותו האם סלוח צד
ימותו שצדקה נאמרו כללות שנה שמתן אף המעשה החדש שאין
מתן באות אלה מועד לא בידים אלא בידים על המעשה במעשה ואמר רוח

[illegible]

והנבליך על שם שמהפסס את האיס במנופות כשמנהיגים את הספינה כאדם המהפך בקר
בצים בקופות לערש עם המים וכן צבר שאדם דוחה לערב יפה מהפכו בצבצו או בצבץ
ממנו כחור קדש ממנו יהיה וטהור יהיה וקדש יהיה ונתת ממנה ונתת קטרת שבכל יום
וינס שעל מצבה הפנימי שהחזיקה לו חוץ וחדש חוץ לך שמה כל מועד ידבור שהקבץ לך
אנ קובעם לאותו מקום צמחיה כמנון שמה קדש יהיה לך לה שלא תעשה לא לשמך
להריון זה חבל עושה אתה במחבתה משלך כדי להכרה לצבור קדשתי בשם לעשות מלחמה
את בצל יחכמה מה שאדם שומע מאחרים ונמדי יתבונה מבין צבד מלבד מתוך דברים שנמדי
דעת רוח הקדש לחשוב מחשבות אדגות מעשה חושב יחדשת לשון אומנות כמנון חדש חכם
ואתקלס פירש ושנה בפירוש שאומן חבנים קדו אומן וחדש עץ קדו נבדי למלאות להשיבה
במיצבת עולה במלואה לעשות המעשה למדת מושב האב ועציה ובלב כל חדש לב ועוד
שאר חמדי לב יש בכס וכן אשר נתתי בוחכמה ועשו את כל אשר צויתך ואת האמן לעשות לצורך
לוחות העדות הטהורה על שם זה טהור ואת בגדי השדר אומן את לפי פשטו של מקרא שאם
לוא שבבגדי כהונה מדבר לפי שנאמר אצלם ואת בגדי הקדש לאהדן הכהן ואת בגדי בעל (כהן)
לא לא בגדי השדר הם בגדי התכלת והאדגמ ותולעת שני האמורין בפרישת מקטרת ונתנו עלינו
בגד תולעת ונתנו עליו בגד תכלת ונתנו עליו בגד אדגמ ונתנו עליהם בגד תולעת שני ונתן
דברי שנאמר (ומן התכלת והאדגמ) ותולעת שני עשו בגדי שדר לשנת בקדש ולא הנזיר שני
עמם ואם בגדי כהונה מדבר לא מצוינו באחד מהם אדגמ או תולעת שני בלא שני בגדי
השדר יש מפדשים לשון עבודה ושירות בתרגום לבושי שמושא ואין לו דמיון במקרא דאם
אומן שהוא לשון אדמי כתרדום שלקצנים ותרדום שלמכבר שהיו ארונים במקל עשויים
בקבוצים נקבים לצורך בלעז ואת קפצת הסמים לקדש לצורך הקפצת הכל שהוא קדש
וחתה דבר אל בני ישראל ואמרה אלם שהפך דמיון לצוותם על מלכות המשכן אליהן בעיניך
לדחות את השבת מפני אותה מלכה אך את שבת יתשמורו אף על פי שתהיו רדופין
ושלישן בצדיקות המלאכה שבת אתרחה מפניה כל אפין ודקין מעוטין למעט שבת ממלכת
המשכן כי אות היא ביני וביניכם חנות גדולה היא בינינו שבתותי בהם בהנחיה להם את יום
מנוחתו למנוחה לדעת האומות כי אתה מקדשכם מנוח יומי אסיה עדים והתראה
ונברתה בלא התראה ומחליה הנוהג בה חול בקדושתה שבת שבתן מנוחת מדרגה
ולא מנוחת ערתי קדש לה שמירת קדושתה לשמי ובמצותי ויגפס בתרגום ונח וכל
לשון נופש האל לשון נפש שמיים נפשו ובשמתו בהדגו מפורח המלאכה ומי שכתב בו
לא ייער ולא יקע וכל פעלו במאמר הכהן ונבחה לעצמו לשבד הדגן מה שהיא יכולה
לשמוע ויתן למשה וכן מן מן ונאמר בתורה מעשה העולה לקודם לצווי מלאכה
המשכן ימים דבים היה שהדי ביש בתמוז נשתברו הלוחות וביום הכפורים נתדצה הקצה
לישראל ונמחרת התחילו בנדבות המשכן והוקם באחד בטקן ככלתו כח חסר
שנמסרה לו תורה צמתנה ככלה לחת שלא היה יכול ללמוד כולה בשמן מועט כזה דא
מה כלה מתקשטת בכך קשטין הן האמורים בקסדי ישעיה אף תח צריך להיות בקי בבד
ספרים לצבד אתו החקים והמשפטים שבאלה המשפטים לצבד אתו מלמד שהיה מעט
שומע מפי הגבורה וחושדן ושונן את ההלכה שניהם יחד לוחות לוחת כח שהיו
יחיהן שוות כי בושש משה בתרגום לשון אחור וכן בושש דבוי וחילן עד בוש כי

בשעה

[illegible]

۱۵۷۸

ותשא חטא חתם ה'
מכל התורה כולה
לך יגש פה לך חזק
פקד מלך עתה שמו
מעט מלך העין הזה
העבד יגורף את
מכל הארצות לכך
עלה אתה והעם
ופנה מפניהם מאלי
לכך את חזק לך
ממדים ב מרבה
עמס יחיש עזיו
ועלה בקרבן וכל
דגש אחז שהוא
טוב לכם שאמלי
מה אעשה לך צם
היגדי שהיה בזה
ונגלה מחזק למי
יהיה ביניכם ובי
תורה כל מבקש
לא והיה כל מבי
כלם הדי הוא ב
יקומו כל העם
אשר ילוח אשה
ומדבר עם משי
מדבר אליו ואינו
וההדיוט שומע
לשמועה ויצר
עמו היה משה
הכפורים עד
העגל ודן את
שם מדב עים
אליהי קיע לך
בימים הראשון
היו בכמקבש
ומקד לו לוחות
בעסן ומשהו
למשהו
ומקתולן והש

חריש וקציר שלש שנים עשרה ימי סדר נאמר שדך לא תזרע וגמגמים חומרים שאינן מדבר
לא בשבת וחריש וקציר שהזכר בו לומר כי מה חריש דשות חפץ קציר דשות יתן קציר
העומר שהוא מצוה ולוחה את השבת בבוקר קציר חטים שאתה מצוא בו שתי הלחם
מן החטים בכורי שהיא מנחה למשונה הבאה מהחדש חטים לשקדש כי מנחת העומר
הבא בפסח מן השעורים היא ונחם החפץ בזמן שאתה אוסף תבואתך מן השדה לבית
חקיפה זו לשון הפקדה לבית כספך ואספתו על סף ביתך ותקופת השנה שהיא בחג הדר
השנה בתחלת השנה הבאה ותקופת לשון משיבה והקפה כל שדורך כל הזכרים שבך
הרבה מצוות בתורה נאמרו ונהפלו ויש מהם שלש פעמים וארבע לחייב ולעבד על מנת
לחיות שבהם ועל מנת עמה שבהם אוריש בית בורח חתריך וכן החלש (וכן וירש את
האמורי לשון גדושין והרחבת את קבולך ואתה לחוק מבית הבחירה ואינך יכול לדחות
לפני תמיד לכך את קוביע לך שלש הדגלים הללו לא תשחט לא תשחט את הפסח ועדן
חמץ קיים חזה הדין לשוחט חן לזרק חן לחתמבני חבורה וכן יתברר חן חן לזנה
מועלת בדאש המזבח ואין לזנה לא בעמוד השחר שבה חת הפסח חמוריו ומלא אתה
למד לכל הקטר חזבים ואיבדים ואשית בכורי אדמתך משבעת המינים האמורים
בשבח חריש וקציר חטא ושעורה ופסח ודבש הוא דבש תמרים לא תבשל מיי אזהרה
לבער וחלב ושלושה פעמים כתוב בתורה אחד לאבילה ואחד להנאה ואחד לאי קורבן
בזי כל וזך דך במשמע ואף עבד ופסח ממה שהנזיר למש בבמה מקומות גזי עזים
למדות שגרי סתם כל יונקים במשמע בחלב חמו פדל לעוף שאין לו חלב שאין חסוריו
התורה לא מדבר סתמים אלא חת הדברים האלה וכן אתה רשאי לכתוב תורה שבעל פה
ויהי בדין משה כשהביא לוחות ביום הכפורים כי קדן לשון קדנים שהאור מבהיק
(ובלשון חן קדן ומהיכן) שבה משה לקדן ההוד לבנותו אמרו מן המערה שנת הקנה
ידו על פניו שחמ ונשכתי כפי וייראו מה שחמ לו בא וראה כמה גדול כוחה של עבירה
שעז שלא פסלו ידיהם בעבירה מהו אומ ומראה פבוד ה' באש אופלני בדאש ההר לעני
כל ישראל ולא יראים ולא מעדעזעים ומשעשו אתה עבד חן מקדש ה' וזו שלמשה היו
מדתיעים ומעזעזעים הנשיאים בעדה כמו נשיאי העדה וידבר משה אליהם שלחנות
שלמקום ולשון הזה הוא כל הענין הזה ואחריו כן נקשו יחד שלמד לה' כס חוזר ומלמד
הפסח או ההלכה לישאל ודברו דבר כי צד סדר המשנה משה היה למד מפי הגבורה
נכנס אהרן שנה לן משה פדקן נסתלק אהרן ושב לשמא משה נכנסו בני שנה להם
משה פדקן נסתלקן ה' שבו לעד לזמן משה ואיתמר לשמא אהרן נכנסו אהרן
שנה להם משה פדקן נסתלקן שקינים ישבו לצדדן נכנסו כל העם שנה להם משה פדקן
נמצא ביד כל העם אחד ביד הזקנים ביד בני אהרן שנה ביד אהרן דבעה (בכונה
בדאיתא בעיד ובין ויתן על פניו מקוה יתברר מצינו אפי' לשון אדמוני ואם בגמרא סוי
לכא ועוד בפרובות הנה קא מקוה למסרה לעון הצטה היה מסתכליה אף כן מקוה
בגז היתר כנגד הפרצוף ובית העינים ולבבד קדש ההוד שלא יזנו וכל מהם היה
נותן האמורה כנגדן ונטלו בשעה מדבר עם ישראל וצעה שהמקום מדבר עמו עד
צאתו וצאתו יצא בלא מקוה ודבר חל בעי ישראל ודאן קדש ההוד ביעני ודאן מקמק
מהם והשיב את המקוה על פניו על בואו לצד אתו וכשבא לדבר אליו בנטל מעל פניו
חטא כי יתעלה ויהיה לשון הפעיל שאיבו ודאן אכשיו בידים אלא ודאן אכשיו
דבדו ודאן אכשיו ששת ימים הקדים להם אזהרה שבת לצד מלאכה

לומר שחזקו דוחה חזקת השבת לא תעבדו חש' יש מדבורו חזקו חומדים הבערה ללחן יצא חזק
 כבד מידם נדבות המעשה וכל דברו במקום זנותם סוד המעשה ידועות המדות נותן הדור וזה
 בדרובן קדו' מעשה וזה חזקו חזק ידועות עמים העשר לזה וזה מדרשו' מביא עזרת אים
 והתחש' ואת מלכת המעשה מלכת המעשה כל דבר המעשה בין למעלה בין מלכת קדו' מנסך
 וסכך וכך קצת בעדו הנג' סך את דרכך ונחם המעס' כבד' על שם שהיו לופטם לטאן ולטאן
 שהוא עשה כמין תביה פרועה ואת כלה מלכותם ומלכותם מדרשה לופטם בלעז בשיבץ
 שהעמך והפיתילות נענו' בהן ואת שנת המאור וזה הוא צריך חכמי לב שהוא משונה משאר
 שמעס כמו שמסופר במגלות מברגו בראש הזית והוא כותית זך מסך הפתח וינלן שלפני
 המזרח שלן היו שם קדשים ולא ידעוה' את עמודיו ואת חזקה יהדיחצר קדו' כן לשון זכר
 ולשון נקבה וכך דברים הרבה ואת מסך שעד החצר וינלן פרוש לצד המזרח למה המצעות
 שלחוב החצר שהיה חמשים רחב וקטומין הימנו לצד צפון טו חמה וכן צדו' שנאמר טו חמה
 ינעם לכתב יתדות להקנות שור בסקופ הידיעות בחדץ שלן גזעו' ברוח מיתדיהם
 חכמים לקשור צברי השירי תכנות הארון והשנחן המבוקה והמזבח ואת בשעת קולן מקעות על הנשים
 עם הנשים וקמובין אלהן וזה הוא תבשיל שלשה עבול נותן על המזלוע והוא הצמיד כומץ כל
 זהב הוא נקט כנגד אותו מקום לתשה ודבורים פירשן שם כומץ פאן מקום זמה וכל איש אשר
 נמצא אותו תכלתו חדר גמץ חו' תולעת שש חו' עורות אים חו' תחשים כולם הבאון טון אר העזים
 היא היתה חוממות יתירה שמעל גבי העמים טון חומם והנשיאים הביאו חמר נקט מנה דאן
 נשיאים להתגב בחכמת המזבח בתחלה ובמלכות המעשה לא התגדבו בחזקה לא כל איש ואיש
 יתגדבו צבור מנה שמתגבין ומה שמח קדן אנו מענינן חומם כון שהשלימו צבור את הכל
 שנאמר והמלכה היתה דים אמרו נשיאים מה עלם לעשות הביאו חמר חכמי השם וקומ' לכך
 התגדבו בחכמה המזבח תחלה וכל שנתעצלו מתחלה נחמדה אות משמם והנשיאים שחור
 צנה שלגדים היה חלואב משבץ מן הידוע שבעבטים מבני השפחות והשונות המקום
 לבצלה למלכות המעשה והוא מברו' השבטים לקיים מה שחזק וכל נכד שוע לפע' חמר מלי
 העבודה יותד מביי צורך העבודה ויכלא לשון חכמה יתה דים לכל המלכה
 ומלכותה היתה דים שלעושי המעשה לכל המלכה שלממשך לעשות חותה ונחמדה
 וזה כמו והתגד את לבו והכנת את מואב ויעש בצלה לפי שנת נפשו על המלכה ויתד
 חכמי נק' את על שמו' נכב לוחות וצוב הוא חלל וכן ועבין שלש אצבעות מצב נצב
 לוחות חלוא' וזה ששם לכל דוח והחלל באמצע במלחות העובדות בגות ישרא' היו
 ביין מדראות שדוחות בהן כשהן מתק' שגות ואף אות' לא עכבו מלהביא לנצבת המעשה והיה
 מואס משה בקצת ששעיים ליעד הרע אמר לו הקבלה קבל כי לא חביבץ על מן הפל' שעל
 ידיהן העמדו יוש'ם צבחות דעות במעדים כשהיו בענינן יגעים בעבודת פדך היו הנלבות
 ומולכות להם אחכ ומשנה ומאכילות אותם ונוסלות המדחות וכל אחת דוחה עצמה
 עם בעלה במרה ומשדלמו בדברים לוג חט נאה ממך ומתוך כך מביאות בענין לדי
 תחנה ונצחק וכלהם ומתעבדות וינלדות שם שגות תחת התפוח עור דותך וזהו שגב מחמת
 הצובאות ונעשה הכתר מהם שהיו נעום שלום בין אים נחשתו להשקות ממים שבתוכו
 למי שקנה לה בעלה וחדע לך שהן מדראות חמס' שהדי שמו' שנת המעשה שבעים כבד
 אר' ויעש בה' אר' וחדע לך שהן מדראות חמס' שהדי שמו' שנת המעשה שבעים כבד
 כך דרש' תבנה מן וכן תגד אנתלוק במחזית כשיא וכן יתגד' שגות מדראות מירא' ויש בזה
 וכן מצאנו בשערה והבלוים מתרגמ' מחזיתם יאשר צבאו להביא נצבת' לעומת חכמי
 החדר כמנהג נבי החזק

ויאמר לה
 יצא חזק
 הדבר אשר
 צוה ל' ל'
 לאמר נכס'
 מיד לבו
 על שם
 שכלו נותן
 קדו' נדיב
 לב כבד

על יחוד מאחוריו למוח ערפו ומוש יבן על המצנפת ואחזתה של נאמר מעלי תכלת הוודל
 ומלכותו הן שהרי מצנון בחשן ואפוד וירכין את החשן וכל כדחך מחות משעם לא היו
 שהרי צמות קצות החשן היו שתי טבעות החשן וכל שתי כתרות האפוד היו שתי טבעות האפוד
 שכבדן ולפי דרך השורה הדבועה החשן היו ומכל מקום פחות משעם אף ויעשו בני ישראל
 את המלכה בכל אשר צוה ה' וכל יבדחו את המשכן וכל שלא היו יקנון להקדמו ולפי שלא
 עשה משה שום מלכה במשכן הנה לו הקדמה הקדמות שנה היה יכול להקדמו שום אדם מחמת
 כבוד הקדשים שחין כח באדם לזקק ומשה העמידו את משה לפי הקדמה חין אפסר
 הקדמות על ידי אדם וכלו עקוק סתה צורך נראה במקדמו והוא נקצק נקס מאלין וזהו שאמר
 הקס המשכן הקס מאלין מידש ל תחומא ויבין אותם משה אף זה שמעדה שכינה
 במעשה ירכס ניהי נועם להינן עלתם וכלו והוא מיה ממונים שבתמלה למשה וסבור
 על הארון לשון הגנה שהרי מחיצה היה וערכת את ערכו שנים מערכות שללחם הפנים
 ויפרש את האהל הן ידיעות העצים את העדות הנזחות על ירך המשכן צפנה כדדצי
 הצפונ שרוב הבית ירך יתר דגמ צדא פיך הזה שהוא בעדו שללחם ויקטור עליו קטרת
 שחרית וערבית כמו שנצבד צבד בהיטיבו את הנרות ובהעלות אהרן וגאף ביום
 השמיט למלאים שהוא יום הקמת משכן שמש משה והקריב קדבות צבור חין מאותן
 נסכים שללחם כמו שצמ ועשרין סלע בלול בשמן וכל ודחצו ממנו משה ואהרן ובניו
 יום שמיט למלאים הושעו כולם לטהרה ותרדגמ ומקדשין מניה בן ביום קדש משה עמם
 ובקדבתם כמו ובקדבתם כשיק ריצו כל וכל יפול משה לבא אל אהל מעד וכל אחד אומ
 ובבא משה אל אהל מועד בא הכה השלשי והבדיע ביניהם כי שכן עליו העין אמר
 מעתה כל זמן שהיה עליו העין וכל היה יכול לבא נסחלק העין נכנס ומדבר עמו לעיני
 כל בית ישראל בכל מקעיהם כל מקע שהיו מקעים היה העין שוק במקום אשר יחנן
 שם מקום חניות אף הוא קדש מקע וכל וילך למקעיו וכל אלה מקעי לפי שם מקום חניות
 חזיו ונסעו לכל קדוהו טוה מעלות שפירשתי האפוד והחשן פדקים פדקים על **ועתה** אפרש מעשה האפוד לפי
 בידורפ) את כותב מעשיה) יחד האפוד היה עשוי כמין סיני שלכשים רובבות סקים
 והגדו מאחוריו כבד לבן למטה מאחוריו דחבו כדחב גבן שללחם ויוות ומקיע ער
 עקיבין והחשב מחובר בדאמן על פני דחבו וכל במחטא לא מעשה אורג ומאריך לבין
 ולבין כדי לזקק ולתקן בו והכתפות מחוברות בחשב אחת למין אחת לשמאל מרחקות
 זו מזו שנקו הבדלות סמנים מאחורי הכתן לשע קצות דחבו של סיני ששכשוק פ
 עומדות לו על שתי כתפיו וכן ממין שתי דמונות עשויות ממין האפוד אחבות כדי
 שיגור לזקק חצל צוהרן ומחין ונקס ללות לפטו למטה מכתפיו מעט ואבב
 הוהם קצות ביה אחת על כתף הימין ואחת על כתף שמאל והמשבצות נתונות
 בדאשיה) לפי מכתפיו שלבין ודאשי שתי עבותות הזהב תחובות בשתי טבעות בשע
 קצות דחבו העלין אחת לימין ואחת לשמאל ושתי דאשי השר שדות תקועין במשבצות
 לימין וכן דאשי שדות השתית תקועין במשבצות שבתוף שכל נמצא החשן תלוי במשבצות
 האפוד על לבן מלפניו ועוד שתי טבעות בשתי קצות החשן בתחתיתו וכבדן שתי טבעות
 בשתי כתפות האפוד מלמטה בדאשן התחתון המחובר בחשן וטבעות החשן מור
 טבעות האפוד שרצין זה בזה ומרכסן במתחל תכלת תחוב בטבעות האפוד והחשן

חוקות קפד הלא שמואל

98

אה צפון
 צמק
 הקי קנה
 יחי פגו
 כי צד כנה
 וה פש
 לנתחם
 הנהן
 בשהם
 הדחש
 לעממו
 וזהו דר
 לשם עור
 בלעז
 דאשון
 העלים
 לפנה
 תכרות
 גדולים
 הנהנה
 ספלו
 ממוני
 פי אפס
 ונמצה
 והדור
 ונמצה
 המאור
 שאמ
 ונב
 והקדש
 שאכל
 שס
 ושקט
 כנפון
 כנפי
 חת
 חתה

[illegible]

[illegible]

אף באן לא החר לא על האוכל תל תמסול מעל רבה קרשני יחמוחורים להם יחזק
הלים... איל לשון קשה כמו ואת לא הארץ לבקח אף באן קשה בן ב' שנים... בערבך בקר
שקלים שיהא אה שתי פלעים... ואת אשר חטא מן הקדש יאלם יקח וחוסא להקדש
ולא ירע ואשם והביא הענין הזה מצדד במי שחא סכך כדת לידו ולא ירע אס עבד
עליו אס לאו כגון חולב וסומן לבניו וסבור שהן התר ואכל את האחת חמירו לו אחת של
חלב היתה ולא ירע אס אז שלחלב חבל הריזה מביא אשם תלוי ומבין עליון מל אסן שלח
לו וחראי חטא ואס ירע לו אחר זמן יהי חטאת ולא ירע ואסס ונשא עונן ד' יוסף הגלילי
אומרי הרי הכתוב ענין את מי שלא ירע... שאלו שיעניש למי שידע... ר' יוסף אומר אס נכשן
לירע מנתן שביקש על עריותם צא ולמד מאדס הראשון שלא נצטווה אה על מנות לא תעשה ועבד
עליה ראה כמה כשתת בקנסן עליו ולרורותיו וכי איזו מזה מרובה שלטובת לו שלרע
קני אומר מזה טובה... אס מרתבורענות מועטה ראה כמה מיתנת בקנסן ולרורותיה
טובה המרובה היושב לו מן הגולין והנותרות והמתענה ביום הכפורים עאלו שיזכר לו
ולרורותיו ולרורות דורותיו עד סוף כל הדורות... ר' עקיבא אומר הלא עכשנים ערים יצו
שאלה נגז' אס מתק' מס העדות בשנים למנה כרט לך הכתוב שלשה לא להביא עליה להחמיר
עליו ולעשות את דינו כיוצא בלו לענין עשה ומה אס בן ענש הכתוב לנטפל לעונב
עבד... עובדי עברה עאלו שיאלם שבר טוב לנטפל לעושי מצוה בעשה מצוה... ר' אבהו
בי תקצור קצירך בשד ושכחת עומר כסרה... הרי הוא אומר למען יברכך ינ וגו' קבע הכת
ברכה למי שבאת מצוה עליו... בלצ' ירע אומר מעשה היתה סלע צורה בכנסן ובגלה
הימנו ומאלה העני ונתכנס בה הרי הקמה קובע לו ברכה... בערבך לאשם בערבך
האומר למעלה... אשר שגג והוא לא ירע... הלא אס ירע לאחר זמן לא נתכפר לו בזה שום
זה עד שילא חטאת... הא למנה זה דומה לעגלה ערופה שנתעברה והחך נמצא התנה
הרי זה ידרג... אשם הוא אשם אסס לין... הראשון כלוקסן שהוא שס דבר... והאחרון חסן
קמץ וחציו כתח מהוא לשון כושל... ואס תאמר כקדא שלא לערך הוא בבר דתה...
אשם אשם להביא אסס שכתה חרופה שיהא איל בן שתי שנים יוכל שחא מצוה חסס
נזיר ואשם מצוה תל הוא... נכש כי תחטא ר' עקיבא אומר מנה תל ומעלה מעל צ' ב' י
לכ' אכל המטה והלוח העגש והנחמא ינו עושה לא בשמים ובשטר לככ בזכר סלות
מכחש בשמים ובשטר אכל המכיד אצל חברו ואינו רותה שתרעבו נאמה לא אס...
עביניהם לבכ מהוא מבחש מנחש בצליש שביניהם... בתשומת יד שסס ביד אסס
להתענה בו או במלוח... או בגזל ססל מיוו כלום... חן עסקי הוא סכר שכיר... והתענה
אסר על אחת מכל אה אשר יעשה האדם לחטוא בהנה להעבד סקר לכפרת...
אסס ואשם כשיכיר בעצמו לטוב בתשובה ולרשת ולהורות כו יחטא ואשם... ביד
אסס קדן ראש המעון... לאשר הוא לו למי שהממן שלו... חסלת ויקרא

פרשת ויקרא

ויקרא י' אמה לאמר צו את אהרן וצו את כל בני ישראל...
צוהו צריך הכתוב לזרז... מקום שיש בו חסרון כיס... זאת תעשה
עליה הרי... אה... כלל... על הקטור חלבם ואיברים... כלה לילה
... על הפסולין איזה אס עליה ירד... איה אס עליה לא ירד... שכל תורה לרבות
הוא בא לומר לכל העולם ואכלו בקולים שאס עליו לא ירד... היא העולה למעט
ח

מלכות

את הרובע ואת הנדבע וכיוצא בהן שלא היה שם ^{בקרש} בקדש שנבסלו קורס אבול לעזרה
מדי בדי היא הבתונת ומה תלמדו לומר מרו שתהא במורע" על כשח שלא יהא דבר ואין
גנבים" והרים את הדגן היה חותה מלא המחתה מן המאכלות הנטבמות ונורב
במרחו שלבש" הדגן אשר תאכל האש את העולה ועשאתה דשן מאותו דשן ידים תרומה
ושמע אצל המזבח" וכשכט את בגדיו אין זו חובה לא דרך זרען שלא ילכלך במצאת
הדשן בגדים שהוא מושמש בקדש" בגדים שבסל בהם קדירה לדגן א ימזוג בהן בוס
לרצו" לכן ולבש בגדים אחרים כחותם כהנים והוציא את הדשן הצבור בתכנה כשהוא
רובו" ולין מקום למערכת" מוציא משם ואין זה חובה לכלים אבל התעמיה חובה
בכל יום" והאש על המזבח תוקד בו רבה כהן יקדוה הרבה על מוקדה ואש על
המזבח תוקד בו נהאש על המזבח תוקד בו אש תמיד תוקד על המזבח כלן גרשן במסכת
יומא אנהלוק רבותינו במנען המערכות שהיו שם" וערך עליה העולה עולת תמיד היא
קדוש" חלבי השלמים הם יצאו משם שלמים ורבותינו למדו מכאן עליה על עולת נזק
אשלים כל הקרבנות כלן מכאן שלא היה דבר מאוחר לתמיד שלבש הערבים"
אש תמיד" אש שנאמר בו תמיד" היא שמוליקין בה את הנרות שנאמר בה להעלות
נר תמיד" היא מעל המזבח החיצון תוקד" לא תבכה המוכבה אש של המזבח
עובר בשני לאוין" וזאת תחת המנחה תורה אחת לבלק להטעין שמן ולפונה
האמורין בעין שיכול אין לי טעונות שמן ולבונה לא מנחת ישראל" ^{אין} נקדוה
מנחת כהנים שהיא כליל מנין תלמד לומר תורת" הקרב חותה היא האש בקרב
דרומית מערבית" למי ה' ה' מערב שהוא לצד אהל מועד" אפי' המזבח הוא ה' ה'
שבו כניו שלמזבח שהכבש נתון באותה רוח" בקומצו שלא יעשה מרה לקומץ"
מנחת המנחה ומזמנה מכאן שקומץ סמקוס שתרבה שמה" ואת כל הלבונה אשר על המנחה
והקדירה שאלקט את לבונה לאחר המידה ומקטירוה לאש כירש כן לא באחת מן המנחות
במקדש הוצרך לשנות כדשה זו לבלול כל המנחות במשכטן" במקום קדש ואיזהו בחצר
אהל מועד" לא תלבה חמץ חלקם אך הקדשים אסורי בחמץ" בחטאת באשם מנחת
חוטא הדי היא כחטאת לכבש קמח" שלא לשמה כסולה" מנחת נובה קריאה באשם
לכבש קמח" שלא לשמה כסודה" כל זכר אכילתו בעל מום" לשמה נאמר אש לאש כל
הדיבד אמור לחם אהין מקדש הקדשים וגומ' זה לידת בעלי מומין למחלוקת" בכ
לע וגומ' קדשים קלים או חולין שיגעו בה ויעלעו ממנה" יקדש להיות כמורס
עלם כסולה יבסלו ואם כסדה יאכלו בחומר המנחה" זה קרבן אהרן ובניו
הדייטות מקריבין שארית האובה ביום שהם יושבים לעבודה" אבל כהן גדול ^{אין}
יום שנאמר מנחה תמיד" והכהן המשיח תחתיו" ועשה אותה חקת עולם וגומ'
מורבפת חלוטה ברותחין כל צרכה" תופני אכניה אכיות חכה אחר חליטותה חכה
אח" בתור נמטונה במחבת" מנחת כמים מלמד שטעונה כמים" ^{אין}
תחתיו המשיח מבגיו תחתיו" כליל תקטר" אין ^{אין}

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

אשה כי

אשה לו
תזריע אהרל שחלאי בעם שיצדקו שלאדם אחד כל בהמה
חיה ועוף במעשה בראשית כך תודתו נתפרשה אחד תורת בהמה
חיה ועוף כי תזריע לדבול שאכלו ילדתו מחיו שבמחיה ונעשה בעץ זרע אכנו
במחיה לידה כימי נדת דונה תמאץ כסדר כל פומאיה האמונה בנדה ממחאה
במחאה לידה ופלו נפתח הקבר בלא דם דונה לעון יצד השב שפורה לעון אחד
לעון מצוה וחוב שאין אשה דואה דם שלא נחלה לאשה ואיבדה יבדן עליה
השב אין תשב לא לעון עבדה והוא שם צדד ותשבון בקדש וישב צאנו מבגדא
בדמי מלה אעפ שולאה כהורה בדמי מלה לא מפקי פי והוא שם יצד שבו
מלה ימי מלה מפיק הא ימי מלה עלי לא תגע אגלה לאכלי כחן שפורה
ביבמותי בכל קדם לרבות את התורה לפי שזו טבולה יוס ארוך שטבולה לעון
טבעה וכן שמטה מעדיו לטהרה על שקיעת החמה שנים ארבעים שלמחול
תצו את כבוד מהדמה והקדישו למדך שאין מעבדה לאכול בקדשים לא אחד
מדם ואיזו זה חסות שנ וכל עלה הכין וטהרה מי שהוא בא לכבוד בהטקדה
תלניה וטהרה מבבל שעל כן קדוה טמאה וחול לעולה ואחז לחטאות לא
הקדוה הכה לא למקדוה אבל להקדוה חטאות קודם לעולה כך טמא בטבחים
בעל טהרה ידו שפך או שפך ידו שמות נבגים הם ונצות אסור בהדת חסדות
היך בלעג וטהרה הוא בשחקים פי לוב ונורה וכן טמא בהדת עזה בשלב
ואמת בעם שישן שלטות בכח הכהים למד אותות ל לבנה היין אין למעלה
מטגהיו וטהרה היין לבנותה בשלב על והנה מדים מצודעת בשלב אין אהרן וגו
הזידת הטהר היין שאין פומאיה נבגים וטהרום לא על פי כהן יחפך וכן מתחלה
שחור והפך ללב בתוך הגע ומיעוט שעד ששם עמוק מעור בשול כל מראה
לבן עמוק הוא במראה חמה עמוקה מן העץ נטמא חותו יאמר לו אתה כסל
ששם נטמא הוא הזידת הטהר יחפך וטהרה היין לבנותה בשלב על והנה מדים מצודעת בשלב
ואמת בעם שישן שלטות בכח הכהים למד אותות ל לבנה היין אין למעלה
מטגהיו וטהרה היין לבנותה בשלב על והנה מדים מצודעת בשלב אין אהרן וגו
הזידת הטהר היין שאין פומאיה נבגים וטהרום לא על פי כהן יחפך וכן מתחלה
שחור והפך ללב בתוך הגע ומיעוט שעד ששם עמוק מעור בשול כל מראה
לבן עמוק הוא במראה חמה עמוקה מן העץ נטמא חותו יאמר לו אתה כסל
ששם נטמא הוא הזידת הטהר יחפך וטהרה היין לבנותה בשלב על והנה מדים מצודעת בשלב

[illegible]

[illegible]

[illegible]

25157

כל טומא וטמא וזה שהוציא הכתוב לנתנו שכל כלשון שטיפות ידים ללמדך שחן
הטומא טמא טעון ביום תמים לא אחד הבלי כמון הידים וכל חדק חשד יגע בו
הכל טמא וכל טמא בזה חורין כדאיתא בזה עד מגעו שהוא כולו הוי אומ' הקטן
וכי יטהר כפי מקומו שבעת ימים טהורים מכל טומא יצא שלא יראה טוב וכל דאיתא
ורחצו במים גזירת מלך הדין שבעת ימים טהורים בדיקה ואין הטעם משום טמא בעצמו
זרע שהדי' מגיעה אל המים וזהו שכתב רש"י וזהו שכתב רש"י וזהו שכתב רש"י
בלתה חת מקור דמי' שם אדם מלמא לא הבא מן המקור ידם יהיה זבה בבשרה
אין זבה קדו' צב לטמא לא אס' הבא מן המקור ידם יהיה זבה בבשרה אין זבה
קדו' צב לטמא לא אס' הוא אדם בעדותה כמו ומתבבל יצוהו ושהוא מנודה ממגע
כל אדם ויהיה בנידו' אפילו לא ראתה לא ראתה לא ראתה ואם על המשכב הוא ואלו
על משכבה או על מושבה אפילו לא נגע בה אף הוא צדק טומאה האמורה במקל
העליון שטעון צדוק בגדים על הכף לרבות חת המלכ צבגנו צבא יטמא ואינו
טעון צדוק בגדים שהמלכ אף מגעו מטמא אדם לטמא בגדים וזהו נצטו עליו
יבוא יעלה לרבה שחם צב עלה בחמשה לנדו' לא יטמא אף שלשה ימים כמנהג
הל' וטמא שבעת ימים ומה תל' וזהו נדו' עליו מה הוא מטמא אדם וכל חדק אף הוא
מטמא אדם וכל חדק ורחץ במים בגמ' עד שהיא תבא במים ימים לבנים שלשה
ימים בלא שתגדלה אחד שיצאו שבעת ימי נדו' אוכי טוב את שלשת ימים
חלפן על מיתה מוטלג טעו' יוס' אחד זנהא זבה ומשפחה חרץ בפדשה זו ולא
בית בגדה שזו טעו' שבעה נקיים וקרב' והבדה אינה טעו' ספירת נקיים
לא שבעת ימים ויהיה בגדו' בין דואה בין שאינה דואה ודעו בפדשה אחד
עשר יום שבי' אף מיה לוחות הנדה שכל שלשה דצופן שדואה באחד עשר יום
הללו תוא' זבה והלכותם אין נדו' לא פדשה וכ' בזול אחד וכ' נדו' אחיו ונא
ימותו בטמאתם הדי' הכדת שלחטמא מקדש קדו' מיתה זאת תולדתה צב
דאיה אחת מהו תורתו ואשר תצא ממנו שבעת ימי הדי' הוא צב על קד' טמא
טומאת ערב והזב את טובו בעל שתי דאיות ובעל שלש דאיות שתורתו טומאת
לבעלה חסרת זאת תהיה י' אף משה אחרי משה שני
בני אהרן ומה תל' היה לא עזב ב' עזריה מושלו מושל לחולה שכתב
אילו רופא אמר לו אתה כל צונ' ואנ' תשכב בטמא אחד ואמר לו אתה כל צונ' ואמר
תשכב בטמא שלא תמות בדרך שמת פלוט זה גידו' חור' מן הדאשון לטמא אחד
מות שני בני אהרן ואמר לו שם דבר חל' אהרן וחור' ואמר לו שני ימות בדרך
שמתו צנו' ונא ימות שם צאם צאם הוא מתו בעל' אידאה כי תכד' את כדאה שם עס
עמוד ענני ולפי שכלי שכינת שם ידאר שלא ידבול לבוא זהו פשוט ואמר לו לא
יבא כי אם בעל' הקטרת ביום הכפורים בזאת בית' של' ארבע מלות ושם לכת
לכת דאיתא בזה חרץ אף לא כלל מתו אס' ביום הכפורים כמנהג
בית' אס' ביום הכפורים בעשור לחוד ש' כשת' בל' תבד' שאינו משלש ימים
בית' ביום הכפורים שם שם ביהן בחור' שיש בהם זהב לפי שאין שם זהב
וכן לא ביהן ביהן הדין (כל) שלבון ידעש יצאש שיהיה מן המעשר

דאיה יושב

בדג' א

[illegible]

ועל אחריתך ואחרי המיתה שהקטיר בה הקדורת לפע ולפעם ופישט את בגדי הבד אחד
 וזהו ולבש בגדי זהב למעט עלבון העצבים וזהו קדד העבדות והטעם של שחר
 זהו זהב וטובות של ושיעור הפעמים והקדורת של המיתה בבגדי לבן ואחיל ואחיל העם
 וזהו המוסקף בבגדי זהב והוא זאת כח ומיתה בבגדי לבן ושיעור המוסקף והטעם
 שלבין המוסקף הקדורת החיכל שכל משהו בפעמי בבגדי זהב וקדד המקדורת לפר
 המה כל: ושלח את שיעור צמצוד ורחץ את בשלו במים ויצא ונעשה את עלתו וזהו וזה
 חלב החטאת וזהו הפדשה עד וזהו יצא המיתה ואחל וצא אהרן והנחם שם מלמד
 שטעמו קטנה ולא ישמנה וזהו וזהו חרבה בגדים ליום הכפודים אחד: ורחץ את בשלו
 וזהו למעלה למדכו מרחץ את בשלו ולבשם שפשה הוא משהו בבגדי זהב לבגדי לבן
 קבילה שפשה הוא משהו בבגדי זהב שיעור צמצוד ורחץ את בשלו ולבש בגדי
 לבן לעבודת היום וזהו למדכו שפשה הוא משהו בבגדי לבן לבגדי זהב טעון שפשה
 במקום קדוש המקדש שפשה הוא משהו בבגדי לבן לבגדי זהב טעון שפשה
 בצמח ותחובה לכל יום אבל הדאשונה היה בחלי ולבש את בגדיו שמונה בגדים שהם
 עובד בהן כל ימות השנה ויצא מן ההיכל אחר שפשה העולה שם ונעשה את עלתו
 חיל לעולה האמור למעלה בצמח יצא אהרן וזהו וזהו עלת העם חיל לעולה האמור למעלה
 ומאת עדה בעישראל וזהו ואת חלב החטאת אימורי פד ושיעור וקטיר המזבחה על
 מזבח החיתון ולא בפעמי בה לא תעלו עליו קטרת זרה ועלה ומנחה אשר הובא את
 דמם להיכל ולפע ולפעם וכפר הכהן אשר ימשה כפרה זו שלום הכפודים אינה עשה
 לא בכהן גדול לפי שנאמר הפדשה באהרן הוצרך למזבחהן גדול כמוהו הצא אחר
 שיהא כמוהו ואשר ימלא את ידיו חיל לא המטות בצמח המזבחה כדובה
 בבגדים מן תכל ואשר ימלא את ידיו וזהו כל הכהנים גדולים שיעמדו מיאשיהו
 ואחל שיעמדו נגמה צלוחית שלשום המזבחה לכהן תחת אביו ללמד שחס בכך
 ממלא את מקומו והוא קודם לכל אדם ויעש כאשר צוה כשהגיע יום הכפודים עשה
 כסדר הזה ולהקיר שבהו של אהרן שלא היה לובשן לבדולתו לא במקיים קדירות מלך
 ואמדת איהם מלא יוצ שצדין למקדש הוצר בעשדה אשר ישחט סוד אובשם
 במקדשין הבב מדבר שכל להקדש קדש במחנה חוץ לעדה: דם חושב ששופך דם
 האדם שחטויב בדם שפך לדבות את הזורה דמים בחוץ אשר הם זובחים אשר
 הם דגלים ללבבות ולשעירים לשעירים כמו ושיעורים ידקדו שם אשר יעלה עולה לחייב
 על המקטיר איברים בחוץ שחס שחט אחד והעלה חבילו שפשה חייבין ונכדות גדלו
 נכדות וימיו נכדות כל דם לפי שכל בנפש ידקדו לז לא יהא חייב אלא על דם המוקד שפך
 חל כל דם ונתתי מני פנאי שלי מזה את מכל עסקי ועוסק בו כי נפש הצער של כל
 בדיה צדס היא תלויה ולפיכך נתתו לכהן על נפש האדם תבא נפש ותכפר על נפש כל
 נפש מבס להזהיר גדולים על הקטנים אשר יצא און לא עיז און ותכפר מן תכל
 עיז מכל מקום אסכ למה נאמר אשר יצא שכל אשר לא בהזמנה שפשה אשר קדד
 שפשה למקדש דם בנפשו הוא דמו הוא לו במקום שהנפש תלויה בו שפשה כל צער
 דמו וזהו דם הדם דם ופשה לשון שפשה נפש לשון נקבה אשר וזהו נקבה וטורפה
 בנפשה עוף אחד דבר הכה שחין לה טומאה לא בשעה שפשה בנפשה בנפשה וזהו שחין

[illegible]

כִּי־הָיָה לְבָנִי נֶאֱמָר חֵן עַל־הָיִים
 חֶסֶד אֶחָדִי מִוֶּדֶק
 אֵל כָּל־עַדֵּי יִשְׂרָאֵל מִלֵּמַע שְׁמַמְרָה נִשְׁעָה אֲבִיהֶקֶל מִפֶּנֶּ שְׂרֹב גִּוְסֵ תוֹרָה תִּלְוִין
 בָּהֶ קְדוֹשִׁים תִּהְיוּ הֵיוּ פְדוּשִׁים מִן הָעֲדִיּוֹת וְכֵן הָעֲבִידָה מִכָּל־מִקּוֹם שֶׁאֵתָּה מֵוִילָן

11

[illegible]

ויהי ויהי אכל ביה קדושה ביה מלכות גדולה בעיני שהיה משפטם לאכול ביה המקבל
 דבריהם שום הטעם והוא גמל חוקם שדבריו מקננים ויעמידם על האמת ואותה
 הטעם נקרא חכמה קודש. לשון קדש בעיניו שכן דרך בלהותו ויכל לקדש בעיניהם
 וכל מוש דברי חכמה שלא יבצו שאר השומעים לא תעמוד על דם דעך לאות מיתתו
 ואותה יכול להיכלו בגון טוב בעיניו ויהי או לטעם צמים עליו אע"ה נאמן לשלם שכר
 ונאמן לפרע ולחשוד עליו חסד לא תלבין את פניו בדבם לא תקום אמר לו השאילני
 מבלי אמר לו לאו למחור אמר לו השאילני קדומוך אמר לו איני משאילך בדרך שכל
 השאילניו היה נקי מה ויהי זהו היא בטירה אמר לו השאילני את קדומוך אמר לו לאו למחור
 אמר לו השאילני מבלי אמר לו הא לך ואיני כמותך שלא השאילניו זהו היה נטירה שומר
 האילנה בלבד אע"פ שאינו נוקם וזה הברכה לך דעך כמור אמר עקובה זה כלל גדול בהורה
 את תקנות השמרו ואלו הן בהמות לא תרביע בהם דקים אונגזירת מלך שחן טעם לצד
 וכבר כללים למה נאמרו לא תלבש עשור צמר ופשתים יחדיו יכול לא ילבש
 גזי צמר ואע"פ שיתלבש בגדי מין לרבות הנבדים תל שטנז דבר שהוא שווע טווי ונווד
 ואמר אע"פ כוונת לשון דברי המלך נשזר זה עסזה לחצרו מישטי"ד בלעז כמו חזק לנאצי
 דאית בהין שאנו מפרשים לשון במש כל שקלא ונשון שטנז פירש מנחם מחברת צמר
 ופשתים נדפס לאיש מיועדה ומיוחדת לאיש ואיני יודע לו דמיון צמק דא ובשפחה
 כבענות חניה שפחה וחניה בת חורין המיוחדת לעבד עבדי שמואל בשפחה הכתוב מדבר
 והפירה לא כפיתה פרויה ואינה פרויה וקדם פיון בכסף יח חופשה צעט צדקתהיה
 היא חקה ולא הוא יש על בית דין לבקר את הדבר שלא לחייבו מיתה כי לא חפשה ואין קדושה
 גמורין ורבותנו למדו מכאן שמי שהוא במלכות ההא בקדאי שהדיינים המלכות קורין
 על חלוקה אם לא תשמור לעשות וג' והפלה יקחת מכות כי לא חפשה לפיכך אין חייב
 עליה מיתה שאין קדושה קדושין הא אם חופשה קדושה קדושין וחייב מיתה ונכלל לו
 מחסאותו אשר חטא לרבותות המשיך בשוגג ושללם עדלתו ואם אמתם אטימלהו
 יהא אטום ונשתל מליהכות ממנו שלש שנים יהיה לבס עדלם מאי מות מונה לו
 משער נטיעתו יכול אם הצטעו לאחר שלש שנים יהא מותר תל יהיה בה וייתן יהא קדש
 יהיה כל פריו קדש צמחשך שך שכתבו וכל מעשר הארץ וג' קדש לה' מה מעשר
 אינו נאכל חוץ לאומת ירושלים אלא בפדיון אף זה כן וצד זה הלולים לך הוא שנושאן שם
 לשבח וזה לל ששנים להוסיף לכם תבואתו המצוה האר ששמו לו חסד וסם תבואתו
 שצבדה אע"פ מדוך לבס פירות הנטיעה היה עקובה אומצודה תורה כבגד יצי הדע
 שלא יאמר אדם הרי ארבע שנים את מצטער בוחם לפיכך נאמר להוסיף לבס תבואתו
 אע"ה אינה המבטיח על כל ואמר לשמור הבנותי לא תאכל כלן על אדם לאדם צום
 כדל בשבדיון שלא יאכל מבשר קדשים לפע זרזמים ואזהרה לטובל מצד מה
 חונן עז שחלל נפשה מור הדבה לא תנחשן כבן אן התנחשן בחוליה ובעמות פתו
 כפלה הכין צבי הפסיקו בדרך לא תעונע לשון שגור ששנים אדם יוס כללית להחיל
 מלכותה שעה מלכותה לצאתה לא תקיפו פאת ראשכם זה המלכות צדעו לחקוריה אצלו
 ולפדחתו ונמלך הקדש עבד עבד קצב שכל חקוריה אצלו עקרי שגור למעלה מצדעו
 הדבה יאמר קדש סוף הקין וגבולו והם חמש שנים בכל לחי ולחי למעלה אצל האיש

[illegible]

חטאת קדושים **אמור** אלהיהם אמור ואמרת להזהיר בני ישראל
 הקטנים בע אהרן יכול חללים תל הבהטם בע אהרן ארבעה מותק **אמור**
 בע אהרן ולא בנות אהרן לא יטמא בעמין בעל שיהמך בתוך עמין יצא מת מצודה
 כי אם לשאר חן שארו לא אשתו הקרובה לרבות את המדושה ישר לא ביתה לא יוש
 למשכב לה יטמא מצודה לא יטמא בעל בעמין להחלו לא יטמא לאשתו פסולה
 שהוא מחולל בה בעודה עמו וכפשוטו של מקרא לא יטמא בעל בשאר בעל שהוא
 בתוך עמין שיש לה קרובין שאינה מת מצודה ובהיזה שאר אמרת באותו שהוא
 להחלו להחללה הוא מכהונתו לא יקרחה קדחה על מת והלא חן ישראל הוזהרו על כך
 אצלם שגם ישראל בין עמם יכול לא יהא חייב על כל הדא שכל בלשם ויטמאו ישראל
 מכהטם בגזרה שונה נאמר כאן קדחה ונאמר בישא קדחה מה כאן כל הדאש אהנה כל
 הדאש במשמע כל מקום שיקרח בראש ומה להלן על מת אה כאן על מת ופאת זקנים
 לא יגלח לפי שגם בישא לא תשחית יכול לקטל במלקט ורהטו לזכר נא לא יגלחון
 שאינן חייבין לא על דבר קדו גלוח ויש בו השחית וזהו תעור וצבשרם לא ישרטו שרטה
 לפי שגם בישא ושרט לנפש לא תתנו יכול שרט חמש שריטות לא יהא חייב לא אחת
 תל לא ישרטו שרטה לחייב על כל שריטה ושריטה שתיבה זניתה הוא צדוש שיהיה
 לו לכתוב לא ישרטו וחיט יודיע שהיה שרטה קדושים יהיו על כדחם יקדשו בית
 דין צדק שונה שנבעלה בעילת ישראל האסור לה בגון חייב בדיתות או נתן או ממזה
 חללה שכולה מן הפסולים שבכהונה כגון בת אמה מכהן גדול או בת גדולה מכהן
 הדיוט וכן שנתחלה מן הכהונה על ידי ביאת אחי כהן הפסולים לכהונה וקדשתי על
 כדחו שאם לא רצה לגיש הנקה וישרהו עד שיגרש קדוש יהיה לך נהוג לו קדשה
 לפתוח רחשון בכל דבר ולצדק רחשון בסעודה כי תחל לזנות כשתתחלל על ידי שמה
 שריתה בה זיקת בעל וזינתה חוץ מן האירוסין חוץ מן הקדש ואין ונצותנו נחלקן בצד והכל
 מורים שלא דבר הכא לא בטמא חת אביה היא מחללת חללה ובזתה את בנות שאומרים
 עליו חרור שזו יצא חרור שזו גדל לא יפדע לא יפדע על אב חיה הוא גדול פדע
 יותר משלשים יום ועל כל נפשות מת באהבה המעט נפשות מת להביא דביעת דם כגון
 המת שגמא באהל לא בן ולא מן לא יטמא לא בא לא להחיר לו מת מצודה וכן המקדש
 לא יצא אינו הולך אחד המטה ועוז מבאן למצודותינו שבהן גזל מקדיש חונן וכן
 משמעו חן חס מתו אביו ואמו אינו עריך לצאת מן המקדש לא עובד עבודה ולא
 יחלל את מקדש שאינו מחלל בכך את העבודה שהתיר לו הכהן בהן הדיוט שעבד
 חונן חלל חללה שכלה מבטול כהונה ולא יחלל גזעו הוא חס נשא חת מן הפסולות
 גזעו נאמנה חלל מדיו קדושת כהונה לחס אלהיו מאכל אלהיו כלסעודה קדויה לחס כמו
 עבד לחס דב כי כל איש אשר בומוס לא יקרב אינו דין שיקרב כמו הקדש יהיה לא למקדש
 חרס שחוטמו שקוע בין שתי העינים שבוהל שתי עיניו באחת שדוע שאחת מאיבריו
 גדולה מחברת עינו חת גדולה ועיניו חת קטנה חן שוקן חרובה מחברתה חן גבן
 שגבתי עינו שערן חתון ושוכב חן דק שיש לו בעיניו דוק שקורים טיילת סמא הנוטה
 כדוק שמים חת גדול צד המבלבל את העין כגון חוט לבא הנמשך מן הלל ופחן

במקום שיהיה ענין כהן חתה שחור שחורים כזו ענין וקדושה זה מקדש את העולם ונכנס
במקום שיהיה ענין חתה שחור שחורים כזו ענין וקדושה זה מקדש את העולם ונכנס
ישלח במומי הבכור חלזון נחש עיניו גרוב ויפלת מיני שחין הם גרובין החרס שחין היבש
מבבנים ומבבנים יפלת היא חזית המלכות ומה מקדחת ילפת שמלפפת והולכת עד יוס
המיתה והוא למבבנים ויבש מבבנים ובמקום אחד קורא לגרוב שחין הלז מבבנים ויבש
מבבנים שזו בגרוב ובחרס כשקמך גרוב חזל חרס קורא לילפת גרוב וכשהוא קמך חזל
ילפת קורא לזרוב גרוב כך מפורש בצדויות מדרוש אשר לפי חזקוני פחדין שפחדין
מדוכסין שביצים של פתותים פחדין כמו גדי פחדין ישורגו כל איש אשר בו מוס לבבור
שאר מומין מוס בו צעור מומו בפסולת האס עבד מומו בשד לחם אלהיו כל מאכל
קדו לחם מקדשי הקדשים לו קדשי הקדשים (ומה הקדשים יאכלו קדשים קנים ואם
נאמרו קדשי הקדשים למה נאמרו קדשים קנים אם לא נאמרו להיות חזקו בקדשי הקדשים
יאכלו על מוס שמתקינו שהותר לזר שאכל משה בשד המלואים אבל בחזה ושוק של
קדשים קנים לא יאכל שלא מצינו שד חלק בהן) לכך נאמרו קדשים קנים כך מפורש בצדויות
אך חזקוני הפרכת להזות שבע השנות שעל הפרכת וכן המזבח החיצון ושניהם הוצרכו
ליבתב ומפורש בתורת כהנים ולא יחל את מקדשי שאם עבד עבדו מחוללת ליפלת
ויצד משה המצוה הזאת חזקוני (ואל בני ישראל להזהיר בית דין על הפסולת ויבדלו
חזקוני צדקה לא פדיון אומניו נכד מאחרי כבודו חזקוני יפלתו מן הקדשים כימי
טמאות לא יאכלו ויבדלו צדקה לא פדיון אומניו נכד מאחרי כבודו חזקוני יפלתו מן הקדשים כימי
המקדש וידעו: אשר הם מקדשים לו לרבות קדשי כהנים עצמם: כל איש אשר
יקרב חזקוני קדש לו לא חכילה (וכן מצינו שצמחה חזקוני חכילה קדשים בטומאה
בבשרו נביעה בכל קדש לא תגע חזקוני לאוכל ולמדות רבות מזה שונה ואי אפשר
לומר שאיב על הנביעה שהרי נאמרו כדת על האכילה בן את אהרן שתי פדיותו זו
אצל זו ואם על הנביעה חייב לא הוצרך לחייבו על האכילה (וכן נדרש בכתובי יש
בוקע חייב חסד) מה חל יקרב משיבש ליקרב שאין חייבין עליו מעשם טומאה
לא חסד קדשן מתירין ואם חזקוני שלש פדיות בטומאת כהנים למה נדרשן
במקדש שבעות אחת לכלל ואחת לפרט וג' טומאות עליו וטומאת האדם עליו
יכול צדש הכת מדבר וטומאותו של צדש עליו ובטמא שאלו את הטמא הכת מדבר
על כרחך ממעשנו אתה למד צמי טומאותו פודתו ממנו הכת מדבר (ואם האדם
שיש לו טמא בטמא ונדרפה יכול ממד זה לצד זה יבדת ממקדשו ויתישב
במקום אחד חל אי יבדל מקום אי יבדל טמא בפש צמי שטמא בטמא בכל
שדן אשר יטמא לו צדש עור החזקו לטמא בצדש זה: אן באדם צדש אשר יטמא
לו צדש עורו לטמא וזהו כחית לרב טומאות לרבות בוקע בצדש וזהו נדרש
נפש אשר תגע בו באחד מן הטמאים הללו ואחד יאכל מן הקדשים נדרש בצדש
בתרומה שמונת לאכלה בהערב שמש (מה הקדשים ולא כל הקדשים) ומה שכתב
לא יאכל לטמא זה לטמא הטמא הזהיר כאן שאם אכל נבלת עוף זהיר שאין
לה טומאת מגע ומשא לא טומאת חכילה בביתו בלעה אסור לאכול בקדשים
וצריך לומר נדרפה מי שיש במנו טל צדש נבלת עוף טמא שאין במנו טל ושאלו

[illegible]

ユカカ

בתורה בזה ונראה לי שכן מרשה לך שלח מדינו שמינות קדקעות שנשענת בעדות
 מן אדם במשנה תורה למכדנו שכללנותיה ופירושנותיה כלל נאמרו סמיית וצא הכר ונמצא כח
 על כל צדק שני צדק למשנה שמינית היו כלל כללותיה ודקדוקיה ונחשו וקצנו בעצב
 מן אדם שבת לך לעסה בשם שמינית צדק שית יהיה לארץ לשדות ונכדמים
 לא תזמור שקוצצו צמיריותיה ותדמכלח תבסח ודומה כל קוצים עדופה באש כסוחה את
 ספוח קצירך אפילו לא גרעה והיא צמחה מן הגרע שנפלה בעת הקציר הוא קדו ספוח
 לא תקצור לה יורה מחציקו בשאר קציר לא תפקד והיה לכל גזירך שנהצות והפרשת
 בע אדם מהם וצא הפירות לא תבצור אותם אינך בוצר לא מן המופקד והיתה שבת הארץ
 אעפ שאחרתם עלך לא בא כלה ולא בהנה אחרתם לא שלח תפנה בהם כבעלה בית לא
 תכל יהיו שנים בה אותה ושכירך ותשכרך שבת הארץ לכם לא כלה מן השבות אותה אוכל
 ואין אותה אוכל מן השמורה לך ולעבדך ולחממך לך שנתה נאכלו חבונע עמך יכול יהיו
 חסורים בארץ לעשירים תכל לך ולעבדך ולא מתקדרי בעלים ועבדים ושפחות אמורים
 באין ולשכירך ולתשכרך אף האדמנים ונכדמתך ונחיה אדם חיה סופת בהמה לא כל
 שכן שמתנותיה עלך מה תל ונכדמתך הקיש בהמה לחיה כל צמ שחיה אוכלת כב
 השדה האכל לבהמתך מן הבית כלה לחיה מן השדה כלה לבהמתך וסהבית שבתות
 שנים שמתנות שנים יכול יעשה שבע שנים לצומת שמתה ויעשה יוכל אחריהם
 תל שבע שנים שבע שנים הוא אומר כל שמתה ושמתה בצמחה והיו לך שני שבע ו
 מהיו לך שבע שנים ששית שמתה עשה יוכל לצומת שנה ופשוטו שמתה יעל
 לך חשבון שנתה שמתה למספר מלך והעביר לך ויעביר קול במחנה לשון חכמה
 ביום השפטים ממעמנו שמתה ביום השפטים אינו יודע שהוא בעשור לחמש אף למד
 נאמנו ששור לחמש לא לזמלך תקיעת בעשור לחמש דונה שבת בכל ארצם ואין
 תקיעת לה דונה שבת בכל ארצם לא בבית דין בלבד וקדשתם בכעסות מקדשין
 ארצה בבית דין ואומדים מקדש שנת השנה וקדשתם דודי לעבדים בין נדע בין שלח
 כלו לו שש שנים משגמך אמה יהודה מהו לשון דודי כמדייר כי דודי שדר בכל
 מקום שהוא דונה ואינו ברשות אחרים יוכל הוא שנה שנת מובדלת משאר שנים
 בנקיבות שם לה לצדה ומה שמה יוכל שמה על שם תקיעת שופר ושבתים אף
 אחצתו שש שנות חסדות לצדקה ואיש חנא שפחותו תשובו לרבות וזה הנדע
 יוכל להיות שנתה חמשים שנה מה תל לך שנתה וקדשתם ואכלה כצאתה ביה ובית
 את נגידה את העובדים המשומרים אכל בוצר אתה מן המופקדים בשם שש שנות
 כל נאמנו יוכל נמצאו שתי שנים קדשות סמוכות לזו שנת מל שמיטה ושנת חמשים
 יוכל יקדש תהיה לכם חוקפת דמיה בקדש יכול תפוז היא לחולין תל תהיה בה וייתה תפא
 מן השנה תאכלו עלי ידי השדה אתה אוכל מן הבית שנה כלה לחיה מן השדה עדיך
 אתה לצד מן הבית בשם שנתה שנותיה כלל שנתה יוכל תשוב איש א אחותו
 והרי כבד נאמנו שבתם איש א אחותו לא לרבות במאכל שיהו ועמם בנו וגלה
 שחזרת לזמלך וכל יופי תמבדו וכל פשוטו כמשמעו ועל יש ערשה מכל
 שנתה מכל מכלד לישור חבירך תל וס תמבדו ממכר לעמיתך מכור ומכר שחם
 באת לזמלך משרא חבירך תל ואין קנה מיד שמתך יתוכן זאונות מכל
 במספר שנים אחד היוכל תקנה שחם פשוטו לישב המקדש על אופכו על ההונאה

כסוף
 ישיבה
 תהיו

בא להזהיר בשתמכר או תתקדקע דעו צמה שנים יש עד היוכל ולפי השנים ותבואת
השדה שהיא לאויה ליעשות ימכור ויקנה הקונה שהדי סופו להחזירה לו בשדה
היוכל ואם יש שנים מועטות וזה מוכרה בזמנים יקדים הדי בתאנה לוקוח ואם יש שנים
מרביות ואכל ממנה תבואות הרבה הדי בתאנה מוכר לפיכך צריך לזכותה לפי הזמן
שהו שנאמזמספר שני תבואות ימכר לך לפי מנן שני התבואות שהיה עומדת צד
הלוקוח תמכר לו ודבאות דדשו מבין שהמוכר שדהו אינו רשאי להאול פחות משנה
שנים שתעמוד שני שנים צד הלוקוח מיום ליום ואפלו יש שנים תבואות צחות שרב
שבים כגון שמכרה לו צקמותיה ושני אינו יוצא מפשוטו כלום ויזכר שנים של תבואות
ולא שני שחמן ומיעוט שנים שנים וצדה מקנהו תמכרה ביוקר יתמעט מקנתו
תמעט בדמיה ולא תובו איש את עמידתו באזהרה על אונאת צדיים שלא יקניט
את חבריו ולא ישאגו עזה שאינה הגונה לו לפי דרכו והנחתו שניוץ ואם תתאמז
יודיע אם נתבוננתי לדעה לכך נאמז ויראת מאחריך היודע מחשבות האכל כל דבר
התחור ללב שאין מכיר לא מי שהמחשבה בלבו נאמז ויראת מאחריך וישבתם
שלא יאריך לבטח שצעים שמטה ישאל בולס שנא תרצה הארץ את שבתותיה
והצית את שבתותיה וישבעים שנה שנגלות בכל כנגד שבעים שמשות שבתו
היוונתה הארץ וגו' וישבתם לבטח עליה שנת תצאם משנת צורת ואכלתם לשונכם
אף צתוך המעשים תהאבו בדכה ולא נאסוף להצית את תבואותיכם כבון יין ופירות הארץ
ואפחין הצחין מאחריהם לשנים שנים לקחת הששית מעסק ועד דה ונשבעי ונשבעת
שיצדעו לשמינית במרחשון ויין צדו בעסק עד השנה התשיעית עד חג הקבור
שלתשיעית שהוא עתבול תבואתה ששמינית לתוך הבית שכל ימות החיץ היו
בשדה בגלות ובתשרי הוא עת האסוף לצית ופעמים שהיתה צריכה ליעשות
לארבע שנים צעשית שוכט השמטה השביעית שהם בולס מעבדות קדקב
שני שנים לצוסות השביעית והיוכל ומקדח זה נאמז בשאר השמטות בולס והארץ
לא תמכר לית לאו על חזרת שדות רבעים בולס שנת יהא הלוקוח כבשה לצמיתות
לפסיקה למעלה פסוקה עולמית כי לארץ שתרע עיכבה שאינה שני ובכל חק
אחזתכם לדבות בתים ועד עברי ודבר זה ממדש בקדושין צמרצאשון ולפי
פשוטו סמוך לפדשה שנאחריו שהמוכר אחזתו רשאי לגלה לאחר שני שנים
או הוא אן קלובו ואין הלוקוח יכול לעכב כי ימנהחך ומכר שני שנים אדם
רשאי למכור שדהו לא מחמת דוחק עוש מחזתו ולא בולה למד דרך ארץ
שישייר שדה לעצמו וגא את ממכר אחין ואין הלוקוח יכול לעכב ואיש כי לא
יהיה לו גול ופי שני אדם בישל שאין לו גולס לא גא שיוכל לגאול ממכרו
ומכר את שני ממכרו פי שנים היו עד היוכל וכך וכך לבמה מברתיה לך כך
וכך עתיד היית להחזירה ביוכל נאמז ויזכר תמכר תבואות כס חשבון שכל
שנה אכלת אותם שנים שנים אן ארבעה דורס את דמיהן מן החשבון ועול את שדה
וזהו השיב את העורף צדמי המדח על האכילה שחכה ויזכר ויזכר ויזכר
אשר נאמז לו המוכר הזה שבה לנאמזי השני לו מבין שאינו גאול ממכר
שנה היוכל שני כנס לתוך אותה שנה כלום שהיוכל מלמכר שבתו ויזכר
עד חומה צתוך עד המוקפת חומה מימנה יהא עבד בן והיתה חומה לפי

צדק

שנים

שנאב בשעה שיוכל להחליט שיהיה שבת ויבחר שיהיה שבת
הוא שוכס אינו יכול להחליט שיהיה שבת שכן דבר זה שבת
לא שבת גמולה ואחר מכתן אינו גולה והיה חלוקה על בית ימי שנה שלמה
קדוים ימים וכן תשבע הנערה חתנו ימים וקם הבית לצניעות יצא מכחו שלמחר ועומד
בכוחו שלקונה לא יצא ביובל אמר דב סמך אס פגע בו יובל בתוך שנתו לא יצא ובד
החצרים בפרגומה פתחן עיירות פתוחות מאן דאמה ויש הדבה בספר יהושע העדים
וחציהם בחציהם ובטירותם על שדה הארץ יחשב הדירה בשדות הנגלים עד היוכל
ויוצאן ביובל לבעלים לא מאן דאמה תהיה לו מיד אם ירצה ובה יפה כחו מבח שדות
שהשדות חץ בגלות עד שות שנים וביובל יצא בחנם ויגדל כלוים מן עיר שנתו
להם גאולה עולם גאולה מיד אסלן למכ שות שנים אס מכרו שדה משדותיהם הנכונות
להם בלא פס אמה קציבות הערים אס מכרו ביהב עיר חומה גאולים לעולם ואינו חלול
לסוף שנה ואשר יגאלי כלוים ואס יקנה ביתו עד מהם ויצא ביובל חותו ממכר
של ביתו שנתו וישב ללווי שמכרו ולא יהיה חלול בשאר בית ערי חומה של שדה
וגאולה לשון מבידה יצא למי שנתה גאולה עולם יהיה ללווי יכול לא דבר הכר לא בנחם
ישל שקנה בית בערי הלויס אבל לו שקנה מלוי יהיה חלול תלמודי יגאלי כלוים אס
הגאול מיד לוי גאול גאולה עולם ויצא ממכר בית הדריז וממה חדרת ואס לא גלה ויצא
ביובל ואינו נחלט לסוף שנה בבית שלישי יב בית ערי הלויס היא חזקתם לא היו להם
נחלת שדות ותרמיס לא ערים לשבת ומגרסיהם למכרם להם במקום שדות ויש להם
גאולה בשדות כדי שלא יופקעו נחלתם מהם ושדה מרדש עריהם לא ימכר ימכר גזר
שם הקדש בן לוי חת שדהו לא גלה ומכרה גזר חיה ויצא לכהנים ביובל כמן של
בישראל ואס מכר את השדה לאיש אחר לא יגא עור כלל בן לוי גאול לעולם והחזקתם
אנ תעחיהו שירד נימל ויהיה קשה להקימו לא חזקתם שעת מינות היו למה הדם
דומה למשאר שעל החמור עורנו על החמור חתה תופס בו ומעמידו מל לא חן חמשה
חין מעלי דין חותנו גד תושב יחא חסבא גר חן תושב ואיזהו תושב כל שקבל עליו
שלא לעמוד ען ואוכל נבלות וידות מלהיך לפי שדעתו שלמים נמשכת אחר
הדבית וקשה למנוע הימנו וקשה לעצמו החר בשבט מעותנו שהיו בטלות מעלו
הוצרך לנתן מלהיך חן חתול מעותיו בעבדו להחזקתם לישול בבית כדי זה
דבר המאוד ללבו שלמים ומחשבתו לכך הוצרך לומר ויאת מלהיך אשר הוצאת
והבחנת בין כבוד לשאיו כבוד חן אס ירדו ונפדע מן המלוה מעות לישול שבת
חומה שלמים הם חן אשר הוצאת חתבם מארץ מצרים על מנת שתקבלו עליכם
מעות חסילן חסבדות עליכם לתת לכם חתבאך כנען בשבד שתקבלו מעות
ליתת לכם לאהם שכל הדר באי אנו לו לאהים וכל היוסא ממנה בעובד ען עבדות
עבד עבדות שיהא נכר בה בעבד שלא יונק כליו אחריו לבית המרחץ
ולא יעלה מן השבד עבדות קרע ומלכות חמכות בשאר עבדים
חתבא בוימי שנת היוכל אס פגע ביהב לפני שש שנים האכל מרחאן ובני עמו

אמר ושמעון אס הוא נמכר כמו מי מכרן לא וזכאן שרבו חיוב במזונות צמיו אל
 אחוזת חבולתיו אל כבוד חבולתיו ואין לזלזל בכך אחוזת חזקת כי עבדי הם שטרי
 קודם לא ימכרו ממכרת עבד בהכרזה כאן יש עבד למכור וזאן יעמידנו על אב
 הנקח לא ורדה בוצפרך מלאכה שלם לצורך כדי לענותו אתהמר לוהחם לי אתהפוס
 הזה והוא אינו צריך עד חד תחת הגפץ עד שאבא שמה תמכר אין מכר בעבד אס לצורך
 אס לא ואומר אס לו שהוא לצורך הדי הדבר הזה מקור ללבן לכך נאמר ויראה
 ועבדך ואמתך אשר יהיו לך אס תמכר אס כן במה אשתמש בעבדי איני מושל
 באומות העולם איני נוהל שהדי הזהרתני לא תחיה כל נשמה לא מי ישמשו מאת
 הגויס הם יהיו לך לעבדים אשר קצבו ויכס וזאן שבתוך גבול ארצם שהדי בהם
 אמרתי לא תחיה כל נשמה וגם מבטת ושבבים שצאן מקצבותם לישא נשים
 בארצם וילדו להם הבן הולך אחר האב ואינו בכלל לא תחיה כל נשמה לא אתה מור
 לקנותו בעבד מהסתקנו אותם חקנו והתנחלתם אותם לבגדים החזיקו בהם לעולה
 לצורך בעבד אחרים ולא יתכן לפיכך הנחילום לבגדים שאכלו לכתוב והחלתם
 אותם לבגדים והתנחלתם כמו והתחזקתם איש באחיו להביא נשיא בעמו ומכל
 במשדותיו שלא לרדות יד גד ותושב גד והוא תושב כידבומ ערל תושב וסופן מוכיח
 ונמכר לגד תושב וכי תשיג יד גד ותושב עמך מי גדס לו שיעשיר דבוקו עמך אחך
 עמו מי גדס לו שימך דבוקו עמו על ידי שצמד ממעשיו משפחת גד זה האמורי
 כשהוא חזק לעקר זה הנמכר לעת עצמה להיות לה שמש וזאן לאתה לא נחטוב עינים
 ולשאוב מים גאלה תהיה לו מר חתתהו שיטמע עד שנת היובל שהדי כל עצמו
 לא קנאו לא לעבדו עד היובל שהדי צובל יצא כמו שנת למטה ויצא בשבת היובל
 ובגוי שתחת ירך הכרוב מדבר ואף על פי כן לא תבא עליו בעקיסן ממע חלול השם
 לא כשבא ליגל ידקדק בחשבון לפי המגיע בכל שנה ושנה יצא לו הגוי מן דמיו
 אס היו עשרים שנה משנמכר עד היובל וקנאו בעשרים שנה נמצא שקנה הגוי
 עבודת שנה במנה ואס שהיה זה אצל חמש שנים ואבא ליגל יצא לו חמשה
 שנים ויתן לו העבד לו שנים וזאן והיה כסף ומכרו במספר שנים כימי שכיר
 יהיה עמו חשבון המגיע לכל שנה ושנה יחשב לו נשכר עמו לשנה במנה ויכרה
 לו ואס עוד דבות בשנים עד היובל לפיהן הכסף שפיר שרבו לא ידעו צורך לעיטן
 כלומר ואתה רואה ואס לא יגל באלה באלה הוא נקא ואינו נקל בש שכי לבע ישראל
 עבדים שטרי קודם איני הלה יכס כל המשעבד מלמטה כאן משעבדן מלמעלה
 לא תעשן לבס שנים כבגד זה הנמכר לעבדי שלא יאמר האיל ודבי עובד עא אף אע
 כמותו ואיל ודבי מחלל שבת אף חט כמותו ואיל וז מבלה עדיות אף אני כמותו
 לכך נאמר מקדאות הלו ואף המדשיות הללו נאמרו עלהסדר בתחלה הזהדי על
 העבדות ואס חמד ממון ונחשד עלהעבדות סופן למכור מלמטה לכך סמך
 ליה וכי תמכרו ממכר לא קצד בו סוף מוכר אחוזתו לא חזר בו אף תמכר את ביתו
 לא חזר בו סוף ליה בדבית כל אן האחרות קשות מאד חטבות לא חזר בו סוף
 מוכר אף עצמו לא חזר בו לא דין לישראל לא אפילו לעבדי ואבן משכית לשון

כמו ושבתי כפי עמבסך הקרקע בדעת חכמים להסתתות עליה אפילו לשמים
לפי שהשתחאה בפשוטי ידים והגשם היא ואחריה תורה לעשות כן חוץ מן המקדש
אני נאמנך לעולם שבה חסלת בהר סיני **אם** בחקותי תלכו
יכול זה קיום המצות כשהוא חונק ועשיתם חותם הדיקוס המצות אמור הא מה אני
מקיים אם בחקותי תלכו שתהיו עמלים בתורה ואת מצותי תשמרו הן עמלים בתורה
עמל שמור ולקיים כמו שנתם ולמדתם חותם וזמרתם לעשותם בעתם בשעה שאין
דרך בע אדם לצאת בגון בלי שבתות ועז השדה הן חילט מדה ועתידין לעשות פירות
והשיג לכם עיש את בעיר שיהא הדיש מרובה ואתם עסוקים בו עד הבציר ובבציר
תעסקו עד שעת הזרע ואכלתם לשובע אנוכל קמעא והוא מתבדלך במעיו ונתת שלום
שלא תאכרוהי מאכל ומשתה אם אין שלום אין כלום תלך אחר כל זאת ונתת שלום
בארץ מבחן שהשלום שקול בנגד הכל וכן הוא חונק עושה שלום ובורא כל וחרב לא
תעבור בארצכם אין צריך לומר שלא יבואו למלחמה לא אפילו לעבור דרך ארצכם
ממדינה למדינה לפעכם בחרב חיש בה רב דעהו ורדפו מכס מן החלשים שבכם
ולא מן הגבורים שבכם חמשה מאה ומאה רבבה וכו' כך הוא החשבון והלא לא היה
צריך לומר לא מאה מכס שני אלפים ידוע לא חסד וצדקה מועטין העושין את התורה
למרובין העושין את התורה ונכלול צדקם וצדקם שאלו כדרך הארץ
ופעתי חלכם חפנה מכל עסקי לעולם שבהם **אם** שאלו כדרך הארץ
כדא יתח בתכ והפריתי אתכם צדק וצדקה **אם** צדק וצדקה והקיימת
את בריתי אבכם ברית חדשה לא **אם** ברית חדשה לא ברית חדשה
שלא תאמר שאתם אפרתי את ברית יי אלהיכם ואתם ברית חדשה לא ברית חדשה
ישן נשן הפירות יהיו משתמרין וטובים להתישן שיהיו משתמרין ששנים שנים יפה
לחכות משלך שתקדו נישן מבעי חדש תעצמו שיהיו הגדולים ואת חדש והאוצרות מלכות
ישן וצריכים חתם לפנות האוצרות למקום אחר לתת החדש לתוכן ומתע משבע זה
בית המקדש ולא תגעל נפשי אקדוהי קצת בכם כל געילה לשון פליטת דבר הבלוע
בדבר כמו כי שם נגעל מגן גבורים לא קבל המשיחה שמושאין מגן שנעור מבושל
כדי להחליף מעליו מבתחץ חוחת שלא יקוב העור וההדלת בתוכם אפילו עמדם
בגן עדן באחד מכם ולא תהיו מזדעזעים ממנו יכול לא תחזו ממנו תל והייתי לכם
לא להים אני ה' להיכם כדא חנ שתאמינו בי שאני יכול לעשות כל אשר שיהי הוצאתי
אתכם מארץ מצרים ועשיתם לכם נקיס גזולים מנאות במין יתר בשע ראשי העול
המנוגבים המוקדה שלא תצא מדאש השור ויתר הקשר כמו עשה לך מוסדות
ומנוגבים בלעז ק' מצינות צדק ומה שקמה ואם לא תשמעו לי להיות עמלים
בתורה לחדש מחדש חכמים יכול לקיים המצוות כשהוא חונק ולא תעשו א' הדיקוס
מצות אמור ה' **אם** מקיים ואם לא תשמעו לי להיות עמלים בתורה ומה תל ש
אין לי לא מה כפייד את רבונם ומכין למרוד בו וכ' באנשי קדש דעים ואלהים ליה
מאד מכינים את רבונם ומתעבים למרוד בו וכ' בגמרוד גבור ציד לפנה שמכיר

ירמיה
נא

ומתבונן במהרה בו ויסתעף משלל חלומות ופחדים וצרות אס בחקות
 תמאמן מוחך באחדים העושים משפט קבוע בפעם שוסי דמיונם לבדני עשות
 מונע את אחדים מעשות את כל מצותי צופר שלא צויתים לבד נאמ את כל מצותי
 ולא נאמ את כל המצות להפדים את צויתי כופר בעקר הדין עבירות האשונה הנודת
 השניה וכן על השביעית ולוהן לא למד ולא עשה מנאם באחדים העושים שונא את חרמ
 מונע האחדים כופר במצות כופר בעקר והפחדתי עתה וצוית עתה שחפתי חולי
 שם שחפתי הצער אנפולני בלעז דומה לעפוח שהקנה נפוחתו ומראית פניו ענומה
 קדחת חולי שמקדיח את הגוף ומחממו ומבעיריו כמו כי אש קדחה באפי מכלות
 עינים ומדיבות נפש העינים צופות ובלות לדאות שיקל וירפא וסוף שלא ירפא וירפא בו
 הנפשות של משפחה במותו כלתאווה שאינה באה ותוחלת ממנושכה קדויה בלין עינים
 וזרעתם לריק תזרעו ולא תצמח ואם תצמח ואכלהו אויביכם ונתתי פני מעי שלי
 פונה אני מכל עסקי להרע לכם ורדו צום שונאכם במשמעו ושלטו צום אגדר
 תורת כהנים מדישה זו אף אני אעשה זאת איני מדבר לא בחפ וכן אף אני אן עמכם
 בקרי והפקדתי עליכם שיהי המכות פוקדות אתכם מזולצו על שהראשונה פקודה
 אצלכם חביא חדרת ואם מכנה לה בהלה מכה המכה בהלת את הצרות ואיזו זו מכה
 מית את השחפת יש לך אש שחפת חולה ומלג במטה אבל בשנו שמור עלולת שחפת
 שהיא נשחף או עתים שהיא נשחפת נאמי מקדיח תל ואת הקדחת מלג שהיא מקדיח
 או עתים שהיא מקדיח נסבד את צממו שיחיה תל מכלות עינים או הוא אינו סבור
 בעצמו שיחיה אבל אחדים סבורים שיחיה תל ומדיבות נפש וזרעתם לריק זרעתם
 זרעה ואינה מצמחת ומלתה נח אויביכם צאים ואוכלים תל ואכלהו אויביכם הא
 כוצר זרעה שנה ראשונה ואינה מצמחת שנה שנייה מצמחת ואויביכם צאים ומזעים
 תבואה למי המדור ושבעים מתים בדעב שלא נקטו תבואה אשתקד לא וזרעתם
 לריק זרעתם כבדו דעים ושבנות הכתוב מדבר שאתה עמלם ומגדל והחטא בא
 ומבילה אותם שני שר לפחתי ורבותי אויבי כלם ונתתי פני ככם כמו שאתם בעובדי
 ופניתי אלכם כד נאמ בדעה ונתתי פני משלל חלומות למלך שאמ לעבדיו פונה אני מכל
 עסקי ועוסק אני עמכם לרעה ונכמתם למי אויביכם שיהא המות הודג אתכם ונכמת
 ובעל צבילין מקפין אתכם מבחון ורדו צום שונאכם שאינו מעמיד שונאים לא
 חכם וצום שבעה שאומות העולם עובדים אליהם ועומדים עליהם אינם מבקשים
 לא מה שבעלי שנה היה אם זרע ישראל ועלה מדין ועמלק וצום ונחבנו עליהם וישחיתו
 את יבול הארץ אבל בשעה שאעמיד עליכם צום וצום וצום וצום וצום וצום וצום וצום
 שנים וכן הוא אומר ואשר אכלו שאר עמי ועורם מעליהם הפשיטו ונכמתם ונכמתם
 אימה ואין הודג אתכם מכלי כח ואם עד אלה ואם בעול אלה לא תצמח ויסקת עוד
 יסודין אחדים שבע על חטאתיכם שבע פורעניות על עבד עבד ורמזות למעלה
 יש בדת את גאון עזכם זה בית המקדש וכו' הוא אומר הנני מטה את מקדשי אתן
 עזכם ונחתי את עמיכם כדגל ואת אדניכם כעושה זו קשה מכלמה ששים
 הוא אומר והיו עמך אשר על ראשך נחשת וג' שיהי העמים משיח בדרך שהנחשת

והיא משמדת מירושלם חבל בן השמים לא יבין משכן

כדין
שאל
הכרז
מזיע
ויהי

מזיע והאריך אותה צניפה שידך שאין חסדל נגזר עליה ויהי חסדל נגזר עליה ויהי חסדל נגזר עליה
מזיע הכרזך שהחלפת מזיע ויהי מאבדת שדוהה ונתם לדיקוונחם הדי אדם שלא
עמל שלא חדש שלא צע שלא נכש שלא כסה שלא עדר ובשעת הקציר בן שדפן ומלנה
חונתו ויך בבן כלום אבל אדם שעמל וחדש וזרע ונכש וכסה ועדר ובא שדפן והלכה
חותו הדי שנו שלנה קחות ונל תתן אדנכם יבולה אחרמה שאתה מוביל לה בשעת הזרע
ועץ הארץ ואפלו סף הארץ יהא לקוי שלא יחטא פירותיו בשעת החטא לא יתן משמש
למעלה ולמטה חעץ ואפרי לא יתן פדיון כשהוא מפירה משיר פירותיו הדי שותף קללות
יוש כחן שבע פורעניות ואם תלכו עמי קדי דלותנו אמרו עדאי צמקרה שאינו לא
לפדיוס כן תלכו עדאי צמקות ומנחם טרש לצון מענה וכי הוקד דגלך וכי יקר דוח וקרב
לשון זה לתרגמו שלא נקלע לשון קושי שמקשים לכם לימנע מהתקרב אלי שבע
כח טחתיכם שבע פורעניות חסדים צמקרה שבע כח טחתיכם והשנחתי לשון קרוי
ושכלה אתכם אין לי לא היה משכלת בבהמה בכך מנן שדרכם תלשן בהמות אשלה
בם הדי שתיס ואנן שיתהא ממיתה צנעי כה תלשן חמת זוחלי עמר מה לו נוש כץ
וממיתין אף לו נוש כץ וממיתין כבר היו שנים בארץ ישראל חמור נושך וממית עדוד
נושך וממית ושכלה אתכם לא הקטנים והכדיתה את בהמותכם מבחוק והמעטה
אתכם מבפנים ונשמו דביכם שבילים גדולים ושבילים קטנים הדי שבע פורעניות
שן בהמה ושן חיה חמת זוחלי עמר ושכלה והכדיתה והמעטה ונשמו לא תוס דן לי
לשוב אל נקם בדית יש נקם שאינו בצדית כדרך שאר נקמות וזהו סמוי עינו שצדקתו
לא נקם צדית נקמת צדית אשר עבדתם כל הבאת חרב שצמקרה היא מלחמת חיילות
אויבים ונאספתם מן החוק אלתוך הערים מפע המצור ושלחתי צב בתוככם על ידי הדוד
ונתתם ביד האויבים הערים עלכם לפי שאין מלטים את המה ציד ושלים ובעהם מוחין
את המה לקצרו נתן ציד אויב מעה לחם לשון נשען כמו מטה עוז בשבדי לבסמלה
לחם אשבור לכם כל מקעד אוכל והסחץ רעב ואפו עשר נשים להמחם בתנור אחי
מחוסר עצים והשיבו להמחם במשקל שיתהא התבואה כדקבת ונעשית פת כפולת
ומשנת בדת בתנור והן יושבות ושוקלות את השבדים לחלקם צניהם ואכלתם ולא
תשבעו זהו מארה בתוך המעים בלחם הדי שבע פורעניות הרב מצור דבר מטה לחם
חוסר עצים פת נפולת מארה צמעים ונתתם אינה מן המנן היא החרב צמותכם מגדלים
וצידניות מן עץ שמעמידין על הגבות ועש שמעמידין בחמה קרוי סחמנים ונתת
את פגדיכם תמחי רעב היו ומוציאים יאותם מחיקם ומנשקים אותה וכדין נביעת
ונופל עליה ובעלה נפשי אתכם זה סינוק שכינה ונתת את עליכם חרבה יכלו מארס
כשהוא אוח והשמות את את הארץ הדי אדם אמור האמה את מקיים חרבה מעובר
ושבי והשמות את מקד עיכם דבול מן הקרבות כשהוא אוח ולא תריח הדי קרבמה
אמורים האמה את מקיים והשמות את מקד עיכם מן הגדולות שיירות שנישט

כ

נ

שחין מתקדש וחסד וחסד לבח שם הדי שבע פורענות אכלת בער בעם ובנות השמר
 בנות הדי שנים כדירת חמס אף כאן פורענות לא על ידי השמדת הדיקות יסלן החמס
 שבראשי הגנות ויכרתו ומתני את עיריכם וג' הדי שבע פורענות אכלת בער בעם ובנות השמר
 מקדש מן הגדולות ולא חדיח קדבנות הדי שבע והשמות אע את הארץ זו מדה טובה
 לישלם שלא ימלאו חניבים נחת דוח בארצם שתהא שוממת מיושביה ואותה שחזרה בגנים
 זו מדה קשה שבעה שבע מדינה גולים למקום אחד דואים זה את זה ומתנחמין וישלם
 נזלו כבמדה כאדם הזורה הש עורדים בגפה ואין חנות מהן דבוקה בחברתה והדיקות
 כששולח החדב מתדוקן הנדן ומדדשו חרב בשמחה אחריכם אינה חוזרת מהר באדם
 שמדיק את המים ואין סוף לחזור והיתה ארצם שממה שלא תמהלו לשב לבתוכה ומתוך
 כך עיריכם יהיו חרבה נראית לכם חרבות שבעה שבע גולה מביתו ומכדמו ומעירו
 וסוף לחזור כלו אין ביתו וכדמו חרבים כך שנויה בתורת כהנים חזר צה תפיס את
 כעס המקום שבע על שמתותיה והרצת למלך את שבתותיה יאת אשר לא שבתה
 שבעים שנה שבע בלהן היו כנגד שנות השמטה ונבט שהיו בשנים שהכעיסו ישראל
 בארצם לפי המקום חרבע מאות ועשרים שנה שלש מאות ותשעים היו שבע עונס משכנע
 לארץ עז שכלו עשרת השבטים ובני יהודה הכעיסו לפעו ארבעים שנה משגל עשרת
 השבטים עד חרבות ירושלים הוא שנתה ביחזקאל ואתה שבע על צדך השמלית ובגוף
 וכלת את אלה וג' שבת על צדך הימנית ארבעים יום ונשאת את עון בית יהודה ונבואה
 זו נאמרה ליחזקאל בשנה החמישית לגלות המלך יהויכין ועוז עשן שש שנים עז
 גלות צדקיהו הדי ארבעים ושש ואס תאמ שנות מגשה חמישים וחמש היו מגשה עשה
 תשובה שלשים ושש שנה וכל שנות רשעו עשרים ושנים כמו שחמור באגרת חלה
 ושלחמן שנים ואחת עשרה ליהויקים וכנגד לנדיקיהו עז וחשוב לארבע מאות שנה
 ששים וארבע לשלשים ושש שנה חמש שמונה הדי שבעים חקד אחת ועוד שנה יתירה
 שנתה בשמטה המשלמת לשבעים ועשרה שנה נגזר על שנה שלמים וכ' הוא חומ בדברי
 הימים עד רצתה הארץ את שבתיה למלאת שבעים שנה והבאתי מלך פחד ורך
 לבב מים שלחמור יסוד כופל הוא כמו מים שלחמור ושלחמורש ונא מנסת חרב כל
 לודפים הורגים חותם עליה נדף שהדוח דורפו ומבחו על עליה אתה ומק שקט ומוציא קול
 ובאת רבונת קל פארפא דשקין וב' תרגום שלחמור משקופי וקשלו איש באחזי בשדצה
 לנא יכשלו זה צה כי יבהלו לרין כמפע חרב כלו ברחים מלפני הורגים שיהא בלבבם
 פחד וכל שעה קבדים יאצו דורפם ומדדשו וקשלו איש באחזי זה נכשל בעוכן שנה
 שכל ישראל ערבין זה בזה ואחדים בגוים כשהפץ נזורים והיו אבירים זה מזה ואכלה
 אותם לו המותם בגולה בעון אבותם אתם כשאוהבים מעשה אבותיהם בידיהם ימאן
 לשון המסה כמו ימאן וכמנהן תמקנה בחוריהן נמקן חבורותיה והבאתי אותם אע בעמי
 אבאם זו מדה טובה לישראל שלא יהיו חומרים האילן וג' נכין בין האומות עץ נעשה כמנשיה
 אני חני מעחס לא מעמיד אני את נביאי ומחזיר לתחת כנפי שמי והעלה על דוחכם
 הי לא תהיה וג' חני אס לא ציד חזקה וג' או אע יכנע כמו אן נדע כי שור נבא חת אס אז

יבצע לשון אחר חולי שמא חזי יכנס לבבם וג' ואז ידעו את עונם יכפרו על עונם בנסודיהם
 וזכרתי את בריתי יעקוב בראשית מקומות נכתב מלא ואלהו חסד בחמשה מקומות יעקב
 ככל חותמם שאלוהו ערבון שיבא ויעשר גאולה במו' וזכרתי את בריתי יעקוב למגמנו
 אחורנית כלומר כדאי הוא יעקב הקטן לבד ואם חינו כדאי יצחק ואם אינו כדאי הרי אברהם
 שהוא בדי' ולמה לא נאמרה זכורה ביעקב לא חסדו של יצחק מזה למען צבור ומונח על
 המצב (וע' וביע' גמול ובגמול אשר במשפטו מאסו ואף גס זאת ואף אפילו את עושה
 עמהם זאת הפורענות ודבר אחרת בהיותם בארץ חויביהם לא מאסותם לבלותם ולהפך
 בריתי אשר אתם ברית לאשונם של שבטים והתגלות אחת בכתב אחת עלפה מגיד
 שכלם נתכו למשה בקיעי כיי' פלא יסד בפיו בעד כך נפשות ליתן ערך משו' לומר ערך
 דבר שנפשו תלויה בו עלי' והיה ערך רב אין ערך זה לשון דמס' לא ב'ן שהם יחד ב'ן שהם
 זול' ב'ן ש'ן הוא הערך הקצוב עליו במלשה זו ערך כ'ן כמו ערך וכלל הבין לא ידעתי
 מאיזה לשון הוא ואם מב' חמש שנים לא שיהא הנוצקטן שאין ברברי קטן כלום לא
 גדול שאם ערך קטן זה אהיה באחמס שנים עלי' ואם מב' שנים שנה וג' כשמהג' לימנ'
 הזקנה האשה קרובה להחשב באיש דאמרי אינשי סבא בביחא פחא בביחא סבירא
 בביחא סימא בביחא וסימא סבא בביחא ואם מב' הוא ש'ן ידעו משב' פחא פחא פחא
 הזה על פי אשר תשיג לפי מה שיש לו יסודו וישאיר לו כדי חייו מטה בד' וכלי חומות
 אם היה חסד משאיר לו חמור' כלל אשר יתן ממנו חמור' עליו עולה דבריו קיימין
 ותמכר לערבי עולה ודמיה חולין חוץ מדמי חותנו האברה' טוב ברע יתם בצעל מוס' או
 רע בטוב וכל שכן טוב בטוב ורע ברע כל זהמה למחא בצעל מוס' הכת' מ' דבר
 שהיא טמאה להקדיש ולמקד הכת' שאין קדשים תממם יצאין לחולין בפדיון לא אם כן
 הוממו' בעד כך הכת' ב' יהיה לשאר כל אדם חבא לקנותה מייד הקדש ואם בא גאה
 בצעלם החמיר הכת' להוסיף חומש (וכ' במקדש בית (וכ' במקדש את השדה וכן בפדיון
 מעשר ש'ן הצעלם מוסיפין חומש ולא שאר כל אדם והיה ערך לפי זרעו' לתכפ' שוויה
 אחת שדה טובה ואחת שדה פועה פדיון הקדש ש'ן בית כור שעורים בחמשים שקלים
 כך גזת הכת' והוא שבא לגא' בתולה ואל' ח'ן צא לגא' באמצעות' לפי החשבון
 קלע' ופונדיון לשדה לפי שאינה הקדש לא לתכ' שנת היוכל שאם נגאה הדי' טוב ואם לאו
 הקדש מוכרה בדמים הללו לאחר ועומדת ביד הלוקח עד היוכל לשאר כל השדות
 המכורות וכשהוא יוצא מידו וחתרת לכהעם שאלותו משמר ש'ן וכל פוגע בו ומתחילת
 ביניהם זהו המשפט האמור במקדש שדה ועב' ש'ן אפר ש'ן על קדש המקדש אם
 משנת היוכל יקדיש אם משעברה שנת היוכל הקדישה וצ' זה לגא' בעד כך יקום
 בעד זה האמור יהיה חמשים כסף יתן ואם אחד היוכל יקדיש ואם הקדישה
 משנת היוכל ונשתהת ביד ה' בר' ובא זה לגא' אחד היוכל וחשב לו הכת' את הכסף
 על פי הענס' הכתורות כפי חשבון כיצד הדי' קצב דמיה ש'ן צעלם שנה חמשים
 שקל הדי' ש'ן לכל שדה ושקל יתר על כלל והשקל' חרבעים ושמונה פונדיון הדי' כלל
 ופונדיון ש'ן ש'ן אחד פונדיון אחד לכונן ואמרו רבותי שאותו פונדיון קולבון
 למדוע' והוא לבאול יתן קלע' ופונדיון לכלל' ש'ן חרבעים הכתורות עד שנת היוכל

ונברע מערדך מען השנים שמשנת הובל עד שנת הפדיון ואם גלגל המקדש אותו
 יוסף חומש על הקצבה הזאת ואם לא גלגל את השדה המקדש ואם גלגל הגזבר את
 השדה לאיש אחד לא גלגל עוד לשוב ביד המקדש והיה השדה בנתו ביוכל מעד הנקסן
 מן הגזבר בדרך שאר שדות היוצאות מיד לנקותם ביוכל קדש לה' לא שישב להקדש
 ביד הכתר ליד הגזבר לא בשדה החרם הנתן לכהנים שנתם כל חרם בישל לך היה אחר
 מקח לה' לכהנים שנתותו משמר שנים הכפרים שניוכל פוגיע בו ואם חת שדה מקנתו ו
 חלוק יש בין שדה מקנה לשדה חחונה ששדה מקנה לא תתחלק לכהנים ביוכל לה' שאיבן
 יוכל להקדישה לא עד היוכל שהיו ביוכל היתה עתה לצאת מידו ונשוב לבעלים לפיכך
 אם בא למחלה יגלגל בעלים הללו הקצובים לשדה חחונה ואם לא יגלגל ויתברכה גזבר לאחר
 חן אם לא יגלגל הוא בשנת היוכל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו אותו שהקדיש ופן תחמר
 לאשר קנהו הנזקיק הזה מאתו וזהו הגזבר לכך הוצרך לומר לאשר לן אחזת הארץ מידו ש
 חביתו וזהו בעלים הדאשונים שמבדוה למקדש וכל עדכך יהיה בשקל הקדש על עדכך
 שכל בו שקלים יהיה בשקל הקדש עשרים גדה עשרים מעות ככה היו מתחלה ולאחר
 מבאן הוספו שותות ואמרו דבותינו שש מעה כסף צינע עשרים וארבע מעות לסלע
 לא יקדיש איש אותו לשם קרבן אחד למי שאינו שכן ואם בבהמה הטמאה וכן אין המקדש
 הזה מושב אל הבכור שאין לו מר בבכור בהמה טמאה ופדה בעדכך וחמוד אין זר
 שהרי אין פדיון פטר חמוד לא טלה והוא מתנה לכהן ואינו להקדש לא הכתוב מן סב
 על ההקדש שהכתוב שלמעלה דבר בפדיון בהמה טהורה שהומרה וכן דבר במקדש
 בהמה טמאה לבדק הבית ופדה בעדכך לפי מה שיעדיכנה הכהן אם לא יגלה על ידי
 בעלים ונמכר בעדכך לאחרים אך כל חרם נחלקן דבות' בדבר יש חומר בסתם חרמים
 להקדש ומה אני מקיים כל חרם בישל לך יהיה בחרמי כהנים שפירש ואמר זה לכהן
 ויש שאמרו סתם חרמים לכהן לא ימכר ולא יגלגל לא ינתן לכהן לצדדי האומר סתם
 חרמים לכהנים מפרש מקרא זה בסתם חרמים והאומר סתם חרמים לבדק הבית מקרא
 זה בחרמי כהנים שהכל מוצים שחרמי כהנים אין להם פדיון עד שיבואו ללכהן וחרמי
 גבוה נפדים כל חרם קדש קדשים הוא האומר סתם חרמים לבדק הבית מביא ראיה מזה
 והאומר סתם חרמים לכהנים מפרש כל חרם קדש קדשים הוא למי שחרמי כהנים
 חלים על קדשי קדשים ועל קדשים קלים ונותן לכהן כמו ששענו במסכת עדכן אם בדר
 כות' דמיהן ואם נצלה נותן את טובתה מאדס כגון שהחרם עבדו ושחיותו הכבועים
 כל חרם אשר יחרם היוצא ליהרב ואמר אחד עדכן על לא דמר כלום מות' ומת' הרי
 הוצא למות לפיכך לא יפדה אין לו לא צמים ונת עדך וכך יאמר הארץ צמעה ש
 הבהב מדבר מזדע הארץ יגן ממדי העץ תירוש ויצהד לכהן הוא קצת היזם ומש ונחבן
 צוה לך לעלות ולחבול בירושלים כמו שזכרנו בלפניו ארץ מעשר דגן תירוש ופן
 ממעשרו ולא ממעשר חבית הפודה מעשר שנתו וכן מוסף חומש ומה חייב
 גאולתו כדי להתירו באכילה בכל מקום והמעות יעלה ויאכל בירושלים ~~שנתו~~
 ונתת בבסוף ונתת בשבט בשבט לעשרת מוצא) בנתה זה אחד זהו עשרת
 בשבט צבועה בסיקרא להיות ניכר שהוא מעשר כן עושה לטמאים ונעגלים שלכל

שעה וצבה חיהיה קד' של פסח ושל חמשה עשר דבר ושל חמשה עשר דבר ושל חמשה עשר דבר ושל חמשה עשר דבר
עם אחד שבתות בארבע ולא מצינו שיהיה פסח בארבע שבתות. לפי שיש בכל מבחר
כדרכם יכול יהא בחדר ומקומו אחד היפה לכל לא יספק בין טוב לרע בין חסד בין בעל מוס חנה
עליו קיומה ולא שקרב בעל מוס לא יתכל בערות מעשר חסדו ליהא וליעבד.
חסדו ספר ויקרא.

7577

במדרבד ק"ט בזהר לחדש מתוך חייבת לפנ מונה אות כל שעה כעצא
ממזרים מגזן וכשנפס בעגל מנח ליד הנותדים בשבח והשחת שפיתח

עליוס מנחם בחד צעסן הוקם המעבד (בחד צעסן) למעמדות דע מען כל שבב
ושבב לבית חבונתם מי שצבין מעבב אחד ואמון מעבב אחד יקום על שבב אבין לבגלותם
על ידי שקלים בדיע לבגלות כל יוצא דבר מגיד שחין יוצא בצבא פחות מבין עשרים ואחת
יהי כשתפקדו חונתם יהיו עמכם נשיא כל שבב ושבב אלה קריא העדה הנקדחים
לכל דבר חשיבות שבעדה האנשיה חלה את שנים עשר נשיאים הללו ושר נקבו
לכאן בשמות ויתילדן על מעמדותם הביאן סמדי יחוסיהם ועירי חזקת לידתם כל
אחד ואחד להתיחס על השבב אך את מטה לוי לא תפקד כדאי הוא לבין שלמך להיות
נמנה לבדו דא עמה הקדוש ברוך הוא שעתידה לעמוד גזירה על כל הנמשך מבין
עשרים שנה ואעלה שימותו במדבר אגד אלהיהם בכלל למי שהם של שנה שנה בעבד
ואחר דמנה

ויהי כן את האלוים כתר גוממע לשון מנוי שדרה על דבר שהוא ממנה עלן במו
ויפקד האלך פקידים יורידו חותה כתר גוממע יפקדן כשבחן ליע במדבר ממקע
היו מפקדן אותו מה קמתו וקשאים חותה עד מקום אשר ישכון שם הענן ויחנו שם
ומקימן אותו והזר הקרב לעבודתם זו יומת בידי שמים איש על דגלו ככר
שהדגלים קדורים בעמדה שלשה שבטים לכל דגל ונת יהיה קצף חס תעשו במצותי
לא יהיה קצף ואם לאו שיכבדו גלים בעבודתם זו יהיה קצף כמנ שמוצין במצוה
קדח כי יצא הקצף אג בקחות כל דגל יהיה לו חות מטה צמעה תלויה בו צבעו שלשה
לא כצבעו שלשה צבע כל אחד כהון אבנה קבועה בחושן ומתוך כן יבד כל אחד את
דגלו לא בחותות לבית אבותם בחות שמקד להם יעקב אביהם בשנעלהו מארצם
שנעלה ויעשו כמנו לו שם כחשר צוסי יהודה יש שכל וצבולו וישאיהו מרדכי

(שמעון וגד מ) הדרוס בן כדא יתח בתנחומא בגדשה זו כגגד מדרחין מילבמע שבת
 ביהושע אר לחוד יתח ביניו כלמיס חמה שיוכל לבא בשבת משה ומהרץ וצמח והגיס
 חנויס בעמק לו קדמה למעס הקד וייס קדס ואיזר צו ידוח מצד יחידת והמעלב קדו אחר
 דא שונה יקעו כשרחא יקעו מעתלק תוק עיס הברכה בחצוצרות וקוס ע מכחיה
 יהודה תחלה ויש הולקין הולקין כדרך חניית הלויים והעגלות בחמצע דגל יהודה צמח
 ושלדאוב דדרוס ושלדאובים במעלב ושלדאוב בצפון ונקע אהל מועד ילאחד שע דגלם ואלו
 כאחד יחבו יקעו כמא שפידשתי הברכה בחניית כל דגל מאלך לרוח הקדש לו על
 מן על מקומו ואין לשון ידעו זממ שמה רוח שלדאוב קדו על ידו הקמכה לו לכה
 ויהי שמה שם איהם כלעז יעלז צמח ודקמלין עלהי ואלה תולדות אהרן
 ואלה שמותם מנפיד לא בע אהרן וכן יתנו תולדות גשה לכה שלדאוב תורה מלך

שאלות קודם כ"י א' בגילוי ד' וקדומה קדמה גדולה
במחנה שאלה ב' א' שאלה שאלה שאלה

המבלימד את בן חסד וחסד מעלה עליו חסד שלי ילדו צדק דבר לא משה נעשו אלו
התולדות שלו על מדרג מה שגמר ספר הקדוה יצדקו איתנו ומהו השירות ושמהו את
משמדתו לפי ששמידת המקדש עליו שכל ידבדב נדכמו שמהו אתה ובעך ובית אביך
ושמחו את עון המקדש והלויים הללו מקיינו אותן לו היא השירות ושמהו את משמדתו
כל אמוי שהאדם ממונה עליו ומוטל עליו לעשותו קדו משמדת בכל המקדש ובשון
משנה כמו שאמור בצבוק ותדע והלא אין משמדתו ומשמדתך שזה וכן משמדות
כהונה ולויה ואת משמדת בצע ישראל שכל היוזקין לערבי המקדש לא שהלויים
באין תחתיהם בשליחותם לעבד לוקחים מהם המעשרות בשבדן שמהו כי שכל הוא
לכס חלק עבודתם נתונים המה לו לעזרה מאת בצע ישראל ללוא משאר כל העדה
בבדלו לכך בגזרת המקום והוא נתנם לו שמהו ואתה את הלויים נתונים לו ואתה הן
ואת צבאות מקדש לשון פקידות ואינו לשון מען ושמהו את בהונתם קבלת דמים וזריקה
והקטרה ועבודות המקדש לכהנים ואם הנה להקדש ואם מהיב צבית בן מתוך
צע ישראל שיהיו ישראל שוכדין אותם לשירות שלי על ידי הבכורות צבית בהם ונקחתם
תמורתם לפי שהיתה העבודה בכורות וכשחטאו בעגל נפסלו והלויים שלח עבדו
על נבחרו תחתיהם מבין חדש ומעלה משיצא מכלל נפלים הוא נמנה לקדש שומר
משמדת הקדש אמר לו יהודה בדבי שלום למוד הוא א ותו השבט להיות נמנה
מן הבטן שנאשר ילדה אותה ללוי במצרים עם כנעניתה בפתח מצרים ילדה אותה
ונמנת בשבטים נפשות ששחורה מונה חשבונם לא תמצאם לא שבטים אחד אחד
והיא השלימה את המען על פיה אמר משה לפי הקדש היחך את נבנש לתוך אהליהם
לדעת מען ונקיהם אמר לו הקדש עשה אתה שכל ואני אעשה שש הולך משה ועומר
על פתח האהל והשביה מקדמת לפניו ובתקו לו כי צאת מן האהל ואמר לו כך וכן תינקו
יש באהל זה לכך נאמ על פיה לגרשן משפחת הלביע כלומלגדשון היו הפקודים
משפחת הלביע ומשפחת השמע פקודיהם כך וכך המשב ידעו את התוכות והאהל
ידעו עזים העשויות להם מבשרו עורות חילים ותחשים ומקדש פתח הוא הויכון
את מיתריו שנמשב והאהל ולא שכל צד משפחות בעהת יחנן ותימנה וסמכו
בם כל ראובן החונם תימנה אוי לו שע ואני לשכנו לכך לכן מהם דתן ואבירם ומאתם
לסדרך ועדתו שנמשכו עמהם במחנקותם והמקדש היה הפדחת שחפ היא
קדוה פד וכת המסך ונשיא נשיא הלוי ממנו על כיו ועל מה נשיאותו פקודת
שומרים משמדת עליו הוא פקודת כלם משה ואהרן ובען וסמכו להם להמנה
יהודה והחונם עליו יששכר וזבולון טוב לצדיק טוב לשכנו לפי שהיו שוכניו שמה
שהיה עוסק בתורה נעשו גדולים בתורה שנהו לה מחזקת ומבצע יששכר יודע
בנהו ממתים ראשי סנהדרות ומשכנן מנשכים בשבט סומר אשר פקד משה
ואהרן נקוד על אהרן לומר שכל היה במען הלויים שנים נעשרים אף ובמדת אהרן
מוצא שש מאות יתרים בני גדשון אפים ואחש מאות בעקרת שמעיה אפים ושש
מאות בני מדי שש אפים ומאתים ונמה לא כלל עס השאר ויפסו את הבכורות
ולא יהיו זקוקים השלשה ושבעים ומאתים בכורות העודפים על המסך לפי
אמרו דבורתו במסכת בכורות חותם שלש מאות לויים בכורות היו וליים שלש

מזאת
שם
צבית
הוא
נמנה
לקדש
שומר
משמדת
הקדש
אמר
לו
יהודה
בדבי
שלום
למוד
הוא
א ותו
השבט
להיות
נמנה
מן
הבטן
שנאשר
ילדה
אותה
ללוי
במצרים
עם
כנעניתה
בפתח
מצרים
ילדה
אותה
ונמנת
בשבטים
נפשות
ששחורה
מונה
חשבונם
לא
תמצאם
לא
שבטים
אחד
אחד
והיא
השלימה
את
המען
על
פיה
אמר
משה
לפי
הקדש
היחך
את
נבנש
לתוך
אהליהם
לדעת
מען
ונקיהם
אמר
לו
הקדש
עשה
אתה
שכל
ואני
אעשה
שש
הולך
משה
ועומר
על
פתח
האהל
והשביה
מקדמת
לפניו
ובתקו
לו
כי
צאת
מן
האהל
ואמר
לו
כך
וכן
תינקו
יש
באהל
זה
לכך
נאמ
על
פיה
לגרשן
משפחת
הלביע
כלומלגדשון
היו
הפקודים
משפחת
הלביע
ומשפחת
השמע
פקודיהם
כך
וכך
המשב
ידעו
את
התוכות
והאהל
ידעו
עזים
העשויות
להם
מבשרו
עורות
חילים
ותחשים
ומקדש
פתח
הוא
הויכון
את
מיתריו
שנמשב
והאהל
ולא
שכל
צד
משפחות
בעהת
יחנן
ותימנה
וסמכו
בם
כל
ראובן
החונם
תימנה
אוי
לו
שע
ואני
לשכנו
לכך
לכן
מהם
דתן
ואבירם
ומאתם
לסדרך
ועדתו
שנמשכו
עמהם
במחנקותם
והמקדש
היה
הפדחת
שחפ
היא
קדוה
פד
וכת
המסך
ונשיא
נשיא
הלוי
ממנו
על
כיו
ועל
מה
נשיאותו
פקודת
שומרים
משמדת
עליו
הוא
פקודת
כלם
משה
ואהרן
ובען
וסמכו
להם
להמנה
יהודה
והחונם
עליו
יששכר
וזבולון
טוב
לצדיק
טוב
לשכנו
לפי
שהיו
שוכניו
שמה
שהיה
עוסק
בתורה
נעשו
גדולים
בתורה
שנהו
לה
מחזקת
ומבצע
יששכר
יודע
בנהו
ממתים
ראשי
סנהדרות
ומשכנן
מנשכים
בשבט
סומר
אשר
פקד
משה
ואהרן
נקוד
על
אהרן
לומר
שכל
היה
במען
הלויים
שנים
נעשרים
אף
ובמדת
אהרן
מוצא
שש
מאות
יתרים
בני
גדשון
אפים
ואחש
מאות
בעקרת
שמעיה
אפים
ושש
מאות
בני
מדי
שש
אפים
ומאתים
ונמה
לא
כלל
עס
השאר
ויפסו
את
הבכורות
ולא
יהיו
זקוקים
השלשה
ושבעים
ומאתים
בכורות
העודפים
על
המסך
לפי
אמרו
דבורתו
במסכת
בכורות
חותם
שלש
מאות
לויים
בכורות
היו
וויים
שלש

ענינם מן הטהרה כחן כל צדק צדק מצדו ש נמנה ימנה מכלל קטן נמנה
והנהגה הטהרה וכל ימנה הטהרה וכל צדק צדק מצדו ש נמנה ימנה מכלל קטן נמנה
מדי חמוריהם ושה אחד שלם לוי נמנה כמה פדיו חמוריהם שלם אחד שיהיה מנה
העור פיס באדם ולא מנה העור פיס בבהמה וזה פדיו יי השלשה וגו' ואת הבכורות הצריכין
להפדות בהם או שלם ושבועים ומאתים העור פיס בהם יתדים על הלוים מהם תקח
חמשת חמשת שקלים לגלגלת בקר היא מכירתו שליוסף עשאים כסף שהיה בכורה
שלדח העור פיס על פדיוי הלוים כל חות שפדיו הלוים בגוש חמשה נשים ושלם
מאות וא' כך קבוע החשבון חמשת שקלים לגלגלת למאותים בכורות אף שקל נשבעים
בכורות ושלם מאות וחמשים שקל לשלם בכורות חמשה עשר שקל ואחד כיצד תעשה
בכור שאומר לו את חמשת שקלים יאמר לי את מפתיוי הלוים מה עשה הבח ענין ועשרים
אף פתיון וכתב עליהם ב' לוי ומאתים ושבועים ושלשה פתיון כתב עליהן חמשה שקלים
בלל ונתן בקנפי אמר להם באו וכלו פתיון כסף לכהגורל כסף אתרש' מנה
מהם חת הראוין לעבודות משא והם מב' שלשים ועד ב' חמשים ענה והפחות משלשים
לא נתמלא כחן מבאן אמרו ב' שלשים לכוח והיות מב' חמשים כחן מבחיש מענה
קדש הקדשים המקודש שבכלן הארון והשלחן והמבדלה והמזבחות והפרדות וכלי
שרת ובא אהרן ובניו יכנסו כל כלי וכלי לגדלתקן המפורש לו בפדשה זו ולא יצארכו
הלוים כעקחות אף לשאת בגסוע המתנה כשהעבן מקתלק הן יודעין שיקעו ויקדחות
וכפות וקשות ומעב' וזה כבוד פדש במלכות המשכן הנסך הכסוי לשון מקדש אשר
יוסף בהם מלקחיה כמין צבת שמושר בה חת הפתילה לכל צד שירצה מחות וזה
כמין כפקטנה ושונה פסופים ולא קבלגלים וחין לה מחיצה למטה אף מצדיה וחיתה
בחת הדשן העדות כשמשא' מוחיה לוביש בלעז שנותן בהן השמן והפתילות
אל מבקרה עור תחש' כמין מרצוף את כל בלי השדות אשר ישרתם בקדש בנזך
המשכן שהוא קדש וכן כל הקטרת שמשרתן בהם במזבח הפנימי וד שנו את המזבח
מזבח הנחשת ודשנו יטלו את הדשן מעליהן ומדשו עליו בגל ארומן תש שירדה
מן השמים רבועה תחת הבגר בחרי בשעת המסעות ואינו שורפ' שהיו לזמן עליה
פסבד שלחנשה מחתות שבהן חותין גחלים לתדומת הדשן לשניה כמין מחבת
שאין לה אף שלם מחיצות ומלפנים שוקבת את הגחלים מזלגות צנוריות שומות
שבהן מבין בחיבדים שעל המזבח להפכ' כד שיהעכלו יפה ומהדיועים הם
מגדלות ובלעז וזיל והן שלמשת ובהן מבבדיו את הדשן מעל המזבח לכחות
את הקדש הארון והמזבח ואת כל בלי הקדש המדה וכלי שרת ומת' שאם
יגעו תייבין מיתה בידי שמים ופסדת לעזר שהוא ממונה עליהם לשאת אותם
שמן וקטרת ושמן המזחה ומגות הסמך עליו מטול לצוות ולקדש וזה קדש בעור
חתיכה פקדת כל המשכן ועוד היה ממונה על משא כעקדות לצוות אף על עצמות
ועל משאן והוא המשכן וכל אשר בו כל הקדושים למעשה בפדשה זו אבל משא
מן הדשן ושרי שאינה מקדש הקדשים על פ' איתמס היה כמין שבת כעקדות נשא
אל עבדיו ואל תגדמו בהם שימותו ולא יבאו לקאות כבלע את הקדש וזהו כדל
שלו כמין שפידות למעלה בפדשה זו ופדשו עטו בגד מל' וכסו אותם במעשה כל

מזרח מן
ואהרן ישי
בין משנה
לוח מנשה
אחד לבד
ובגן בחי
אחד מן

וכלוע שלו חוץ כחיו חסלת במדבר סיני
 גדשון גסהס כמו שצוינוך על בנ קהת לדאות כמה יש
 עבודה אחת ידעו המעשך עשר תחתונות ואת חתל מועד ידעו עזים העשויות
 למה עליו מבקשו יערת לים מאדמים מקך פתח וילון המזרחי אשר על המעשך
 כלומר הקלעים והמקך שנחצר הקובכים ומגנים על המעשך ועל מזבח הנחשת קצב
 ואת כל אשר יעשה להם כתר גומא כל דיתמסר להן לבנ גדשון על פי אהרן ובנו
 ואיזה מהבנים וממונה עליהן ביד איתמר בן אהרן הכהן ויתידותם ומיתדיהם של
 עמודים שהדי יתדות מיתדי הקלעים במעשך בעגשון היו ויתדות ומיתדים היו ויתדות
 ויתדות מלמטה שלח תבניהם הדות ויתדות ומיתדים היו לעמודים קצב ליתלות
 בהם הקלעים לשפתם העליונה בבזוקות וקונדטן כמו ששנויה במלאת המעשך
 עבודת עבודה הוא השיר במצלותם וכבודות שהיו עבודה לעבודה אחרת ועבודה
 משל במעשך ופקודיו אשר צוה ה' את משה ואות הפקודים היו במצות מצ' שלשים
 שנה ועד בן חמשים צו את בנ ישראל כדעה זו נחמדה ביום שהוקם המעשך ושמונה עשר
 נחמדה בן ביום בלתי תא במעשך בלשן כדרך הנקדן וישלחו מן המחנה שלש מחנות היו
 עם בשעת חטית תוך הקלעים היו מחנה שכנה חטית הלויים קצב כמו שצוה צדע
 במדבר סיני היו מחנה לניה ומעס ועד סוף מחנה הדגלים לכל 4 הדורות היו מחנה
 והצוה שנעלה חוץ לכולם הזר מותר במחנה ישראל ומשולח מן השמים וטמא לנפש
 מותר חף בעללויה ואינו משולח אלא משלכיה וכל זה דרשו רבותינו מן המקראות
 במסכת פסחים טמא לנפש לטמא נפש דאנשא חומא אע שהיו לשון עצמות אדם
 כלשון אדם והדבא יש בלשון שית רצון אדרינוק שחיק טמא שחיק עצמות למעלה
 מעל בה הדיחצר וכתב בלשון פדשת בושל ונעבד על שקד היא האמולה במעשך ויקח
 ומעלה מעל בה וכחש בעמיתו וג' ונשנית בלשון בשכיל שני דברים שנתחדשו בה
 האחד שכתב והתודו לומר שאינו חייב חומא ואעס על פי עדים עד שיונה בדבר
 והשני על בושל הגד שהוא נתן לכהנים את השמן בדאשן הוא הקרן שנעבד עליו
 למען אעס לו למען שנתחייב לו ואם חין לאיש גול שמת התובע שהשבעו ואין לו
 ידעים להשיב האשם אלו בשנמלך זה להתודות על עונו ואמר דבולל אל ובי יש לך
 חס בישל שאין לו גולאים חובין או חס או שאר דבר הקרוב ממש פחת אביו למעלה עד
 יעקב לא זה הגד שמת ואין לו ידעים האשם המושב זה הקרן והחומא לה לכהן קנאו
 השם ונתנו לכהן עצמותו משמדי מלבד איל הפסודים קמורל בויקדח שהוא צדיק להציל
 וכל תדומה וג' אס' ישמעאל ובי תדומה מקדישן לכהן והוא מחסר אחרונה לביר
 הדמות ומה תל אשר ידיו בלכהן לו הגדולים שן בהם תבוא ביה לאהרן ואינו ידע
 מה יעשה בהם תל לכהן לו יהיה בלכהן ונמד על הבכורים שהיו ניתנים לכהן ואיש את
 קדשיו לו יהיו למי שנתמנו מתנות בהנה ונזייה יכוליבאו ויטלוס בגדוה תל ואיש את
 קדשיו לו יהיו מגיד שטובת הנחת לבבנים ועוד מדשים הקבה ידעו בו במקרי ומדע
 אבדה ואיש את קדשיו לו יהיו מי שמעבד מעשדו תנו ואינו כותב לו יהיו העשדות
 שאין שדה עושה את אקד מעשדה שהיתה למורה לעשות ואיש אשר ית לכהן מתנה
 וידאיות לו לו יהיה ממין הדבה איש איש כי תשטה אשתו מה כתוב למעלה

הענין ואיש אתה דשן לו יהיו. אם אחת העטב מתנות הבהן חייך תנחך לבחן אצל
להבין לו חת הקטנה. איש איש ללמדך שמועלות בשנים באיש מלחמה שלמנוח ואיש
מלמנה. כי תעשה חשתי שנו רבותינו אף המנחמן מנחמן עד שתכנס בהם יוח שטות דבר
כיתעמה וכתוב בנאח חשה חסד לב. ופשוטו שגמקחא כיתעמה תע מדרכי דעניות ותע
בעינו כמון שטה מעליו ועבור אל ישט לדרכה לבדך. ומעלה בו ומהו המעל. ושכב איש
חונה. איש פרט לקט. ומי שאתנו איש איש אותה שכתב דע. שכיבתי. מוסלת תורה ואין
שכיבתי אחרת מוסלת אותה במעשה בשתי אחיות שהיו דומות לו. ונעלם מעיני אישה
פרט לשוממה אם היה רואה ומעלם אף המים בורקים אותה ונקתרה. שיעור שתראה
למנוחה ביה. ועיניו ביה. האם יש ביה. אפלו עד אחד שאמר בטמאת לא היתה שותה.
ועד אין בה. האם יש בה אפלו עד אחד שאמר בטמאת. בטמאת הכל יש עדים לקתירה.
בתפסה. נתקפה כמון תפסה ושכב עמה. ועבר עליו קודם לקתירה. דוח קתירה וקנה פירש
דבותינו לשון התראה שמתירה בה לתקדרי עם איש פלוני. והיא בטמאת. אנו עדין אף
כלומר הוא התורה בה ועברה על התקדרי ואין ידועים בטמאת אם לא יקמח. שטת יהא מוסלת
שעורים ונתחטטם היא עשתה מעשה בהמה וקדבנה מאכל בהמה. לתפוק עליה שטת
יהא ירבה. מהודר שהשמן קדרי. אור והיא עשתה בחשך. ונתחטט עליה לבונה. שהחממה נקטת
לבונה שחמם אל גבעת הלבונה והיא פירשה מדרכיהן. כי מנחת קנאות הוא הקמח הזה קמח
לשון זכר. נעזת קנאות מעוררה עליהם שתי קנאות קנאת המקום וקנאת הבעל. ימים קדשים
שקדשו בכבוד לפי שבעה מנח שות מנחות הצוננות וזו פירשה מדרכיהן שהיו נעלות
לבעליהן במעדים תחת התפוח וזו קנאתה לאחר תדבק בו. בכלי חרס. היא העקרה את הנוח
יין משובח בבוסות מעובדים לפיכך תעשה מים המרים במקרה בזויה של חרס. והענין
הבהן. והלא כד נאמר והעמידה לפעם. לא מסייע. היו אותה ממקום למקום כדי לבעה
יניא. דעתה ותורה. ופרע. קושי את קנאות שורה כדי לבזזה ממחן לבנות ישא שגלוי
הדאש גלוי להן. לפעם. בשער ניקדור סוף שער העזרה המזרחי דרך בן הכנסים ונתן על
כפיה. לבעה אחי תטורף דעתה ותורה. ונאמר שם המנוח על המים המרים. על שם
סוף שם מרים לה. המאמרים המה קדשים חותה מן העולם. ילשון קלון ממחיר ונא יתב נעז
מים אדורים שהרי קדושים הן ונא חתמים כתב הכתוב לא מאמרים את אחדים ונא תתקל
לא תתקל לבייח לא מלפניו. מראות קללה בגופה שליו והשביע אותה. ומה היא העצמה
אם לא שכב הנקי אם שכב הנקי שטבלל לאן אותה שומעין לא שגמרה לפתוח בדיוג
נפשות תחלה לזכות ואת כי שפית ב משמש לשון אם בשבת הלא. שבעה שנקללה
יתן ה' אותך ללא וג' יהיו הכל מקללן צדך יבואך בדרך גמל קללותי. ונעצבנה. שיהיו הכל
נעצבין צדך לא יאדע לך בדרך שאירע לטלונה וכן הוא אומר והנחתם שמים לטלונה
לבחידי שהצדיקים נעצבים בפרענות. יוצא שמים נא. נעני הצדיקה ונבדכו וכל כך יבדך
ישאל לאמר. את ידיך צדקה הקדים ידך לבטן לפי שהתחילה בעבירה ותלה צדקה.
כשגמל נטמאה. לעצבות בטן. כמו להצבות בטן. זהו שמוע פתח שהלמד נקודת צדקה
לפניהם הדרך לא נתקדם את הדרך אשר תלבו בה נא. לנצל ידך שהמים ממש. ונעצב
ומנח את ידיך. לטלונה בטן. ולנצל ידך. בטן וישבא טלונה אנו אינו לא טלונה

כשהוא אומר את ידבך נופלת ואת בצעך צדה ידי שלב עלת חמור חמור אמר קבלת שבועה חמור
 אם מאיש זה חמור אם מאיש אחר חמור על האלה חמור על השבועה והשקה את האשה חמור
 סדר המעשה שהדי בתחלה מקדים לכתוב מצדד שבשישקנה יצאן למרים
 לפי שחמור צטן ודרך מנען לשאר כל הבנות תל וצחו בה בכולה אס כ מה תל צטן ודרך לפי שהן
 התחילו בעבירה תחלה לפי כך תתחיל מהם הפורענות למדים להיות לה רעים ומדים והנפס
 מונך ומביא ומעלה ומוריד ומה שהיה מעשה עמו שידה למעלה מידו שלבקה והקדיב אורה
 זו היא הגשה בקרן דד ומית מערבית שלמזבח קודם קמיה בשאר מנחות אזהרה הוא
 הקדמין שעל ידי הקטרת המנחה בזה לצדדן לבבנה והשקה את המים לרבות שחם חמירה
 חייני שותה לאחר שנגחקה מנגלה מעדעין אותה ומעקין אותה בעל כרחיה לא אס כ חמירה
 פונתה את וצבתה בשדה וג אלפ שבדלה ירך תחלה המיסחין בודקין לא כדרך פניסרת
 בזה והיתה האשה לאה כמו שפירש שיהי הכל חלן בה בקרב עמה הפרש בין חמס המתנוול
 במקום שערב לאדם המתנוול במקום שאינו נכד ואם לא נטמאה האשה בסתירה זו וטמאה
 היא במקום אחר ונקתה ממים המאחרים ולא עוד לא ונזרעה זרע חס היתה יולדה בצער
 תבד בדיוח חס היתה וולדה שחורים יולדת לבנים חס איש כמו אן נולד כלום חס איש קנני
 הוא לבד והעמוד את האשה ונקתה האיש מעט חס בדקה הנפס אל יאח לו חס בדע במערתה
 נקי הוא מן העונש דא משישקנה תהא אצל בהיתר ונקת מעט שהקטרה חסורה לבעלה
 כי יפלו יפדיש למה נסמכה כנזיד לפקטרה לומלך שכל הדואה סטה בקטן ולה יזיר עצמו
 מן החן להזיר לה להצדיק עצמו מן החן לשם שמים מיין ושד כתרומה מחמור חסר ועתה
 שהיין משדד כשהוא יען וכל משדד לשון צביעה במים וכל משקה וכל צטן משנה ושהרבה
 חן שורין דיו וקממנים נזיר ששרה פרוצין חרצנים הם הגרועים חס קליפות שמדחין
 שהחרצנים בתוך כעבב בצוב קדוש יאח השער שלן לגדל הפרע שלשער דאשן פרוצין נקול
 פתח קטן לפי שהוא צבוק לשער דאשן פרע שלשער ופירוש שלפרע גדלו שלשער וכ חס
 דאשן לא יפרע ואין קדוי פרע פחות משלשים יום כל יומי נזרו קדוש הוא זו קדושת הבגס
 מליטמח למתים פתח זה אונס פתח אס זה שוגג ואף פתח פתחוס דבד חס חס מקדשה
 שלבתחום וכי ימות מת עליו באהל שהוא בן ביום טהרתו ביום הזאתו חס חסו לא בשמט
 שהוא פהר לבגדי חל ביום השביעי אי שביעי יכול אכל לא הזה חל ביום טהרתו וביום
 השמט יבא שתי תמים להוציא את השביעי או אינו לא להוציא את השביעי קבע חס
 פקדון וקבע חס למקדבין מה קדיבין הקשיר שמיט ומשמיט והלכה אף מקדבין שמיט
 ומשמיט והלכה מאשר חטא על הנפש שלא נזהר מן ומאת המה דבי לעזר והקפד חס
 מציעי עצמו מקדיין וקצא את דאשו לחזור ולהתחיל מעט נזירותו והציר לה את ימי נזרו
 יחזור וימנה נזירותו בתחלה והימים הראשונים יכלו לא יעלן מקדבין יבא חסו יבא את
 עצמו וזה חס משלש אתים שהיה לישמיט דודש כן כיוצא בו והוא חס חס חס חס חס
 את עצמם כחצו בו ויקבור אותו בגיה הוא קבד את עצמו ומנחתם ונסכיהם שלעולה
 ושלמים לפי שהיו בכלל ויצאו לצדד בצדד חס שמיט חס החזירו לכלל שישמיט
 נסכיהם עליו ושלמים חלות מצור ודיקיקי מצור עשר מכל מקו צבא שלמים לה עשר
 המצות שחט את השלמים על מנה לקדש את חלום את מנחתו ואת נסכו שלמים
 וכל הנזיר פתח אהל מועד יכול יגלה בעזרה ידי זה דרך צטן לא וכל הנזיר לאחר

שחיות השלמים שבתוב צדק ושקטו פתח אתל מונד. אשר תחת צבא השמים תחת כדור
 שהוא מבש לן בו לט ששמי נזיר היו מתבשלים בעזרה שצריך לטול הכין הזווע אחר
 עתה של הזווע בשנה לאחר שנתבשלה קדש הוא לכהן החלה והרקיז והזרוע תדומה הן
 לכהן על חזה התבונה מלבד חזה ושוק הלאוויים לו מכל העלמים מוסף על שלמי נזיר
 הזרוע הזה לט שהיו שלמי נזיר בכלל ויחזו לצדן בצדד החזק להפך שית זרוע המזרח להקזין
 לכלל לצדן אף בחזה ושוק מלבד אשר תשיג ידו שאם אמר הייט נזיר על מנה לכהן על
 מאה עולות ועל מאה שלמים כפי נדרו אשר ידור כן יעשה מוסף על תורת נזרו על תורת
 הנזיר מוסף ולא יחסד שאם אמר הייט נזיר חמץ נזירות על מנה לכהן על גבהמות
 הלכלן אין את קורא בו כאשר ידור כן יעשה אמור להם כמו זכור ושומר בלעז דושנטי
 אמור להם שיהו כולם שומעים אמור מלת לא תבדכס בחפצין ובהלות לא בכוונה וכלב
 שלם יבדכך שיתבדכו נכסין ושומרין שלא יבואו ענין שוודים לטול ממנו שהנות
 מתנה לעבדו אינו יכול לשמרו מכל אדם וכיון שבאים לסטים עליו ומטלן אותו ממנו
 מה הנתי יע לו במתנה זו אבל הקבה הוא הנותן הוא השומר והדבה מדרשים ידשו בו
 בקפדי יארה פנו לך יראה לך פנים שוחקות פנים זהובות ויחנך יתן לך חן יעל פט
 חנך יבנוש בעשו ושמנו את שמי יבדכס בשם המפורש ואע אבדכס לי עדא ואסמים עם
 הבהנים לא ואע אבדכס לכהנים ויהי בלם בלות משה בלתי בתי יוס הקמת המשכן היו
 ישראל ככלה הנדבקה לקופה בלות משה בצל וכל חכם לב עשו את המשכן ותלמו הכתוב
 במשה לפי שמקד נפשו עליו לראות תבנית כל צדד וצדד כמו שהחזיקו בהד להודות
 לעושי המלאכה ולא טעה בתבנית אחת וכן מצונו בדוד לפי שמקד נפשו על בשר בית
 המקדש שנאמר זכור ה' לדוד את כל עבות אשר נשבע לה וגומר לפיכך נקרא על שמו
 שנאמר דאח ביתך דוד בלות משה להקים ולא נאמר ביום הקים מלך שכל שבעת ימי
 המלכים היה משה מעמידו ומקדן ובאותו היום העמידו ולא נקדן לכך נאמר בלות
 משה להקים אותו היום בלתי הקמותו ודאש חזק נקן היה בשע נעדרה הפרה בשלשי
 הזוהיה ראשונה ובשביעי גלחויים נשיא המסות שהיו שוטרים עליהם במצרים והיו
 מכים עליהם שיאם שוטרי ישראל הם העומדים על הפקודים שעמדו עם משה
 וזהו שמצמו את ישראל שנתמ ונתתם יהי ו' שש עגלות צבאין צב לא מחוסים וכן
 בצבים ובמצרים עגלות מבוסין קדוויים צבים ויקדעו אותם לטע המסות שנתמ
 משה מצרים עד שנתמ לו מפי המקום אמר נתן מה דאח הנשיאים להעלה נתן בנתנה
 ובמלאכה המסות לא התגדבו תחלה לא כל אלה הנשיאים יהגדבו צבור מה שיתגדבו
 ומה שמתקדים אלו מעלימין כיון שראו שהעלימין צבור את הכל שנ והמלאכה היתה
 זים חמרו מעתה מה לנו לעשות הביאנו אצני השם והמלוותים לאפוד ונחשן לכך
 התגדבו כחן תחלה כפי עבודתם שהיה משא בני גדשן קל משלמדדי שהיו בלשון
 הקדשים והעמודים והאדנים כי עבודת הקדש עליהם משא צדד הקדושה הארץ והשם
 וכל לפיכך בכתף ישאן ויקריבו הנשיאים את חכת המסות לאחור שהתגדבו העגלות
 והבדד לשאת המשכן נשאן לבס להתגדב קדבנות המסות לאפוד ויקריבו הנשיאים
 את קדבנס לטע המסות כי לא קדב משה מצרים עד שנתמ לו מפי הגבורה יקריבו

את קרבנם לחנות המזבח ועדין לא היה יודע משה היחיד יקריבו אם כסדר תולדותם
 אם כסדר המסעות עד שנחמ לו מפי הקדש יקריבו איש יתנו ציוס הדאשון חותנו
 היום וטל עזר עמדות האשן כמעשה בדאשיות האשן לעציתים וכו' כדאיתן בקלר עולם
 כמטה יהודה יחקו חכיל על שצבון ולא שגבה מעצבון והקריב את אימו אומ למטה
 יהודה לא שגבה מעצבון והביא תל אהקדש נחשון משלו הביא שניהם מלחמים סלה
 למנחת עדה עשה אהב כתרומה מתקל עשר שקל הקדש היה בה מלחה קטרת לא
 מצינו קטרת ליהוד על מזבח החיצון לא זו בלבד והולאת עשה היתה פד אחד מיוחד
 שבעדרו שער עזים אחד לחנוות לכפר על קרב התקום טומאת קטרת הקריב נתגלגל
 צועד הקריב את קרבנו מה על הקריב בשבטו שלש שכר מה שלא נחמ בכל השבטים
 לפי שבה האב ועדעד ואמר אחד שקדמע יהודה אחי הקריב את תחריו אמר לו משה
 מפי הגבורה נחמ לי שיקריבו כסדר מנחשן לדגליהם לכל אה הקריב את קרבנו והיא
 חסד יוד שהיא משמע לשון צווי שמפי הגבורה נצטווה הקריב ומהו הקריב הקריב שה
 פעמים שבשביל שני דברים זכה להקריב שני לשבטים אחת שהיו יודעים בתורה
 שנתמ וטבעי ישעבר יודעי בינה לעתים ואחת שהם עצה לנשיאים להתגדב קדבנות
 הכלל וביסודו של משה הדד שן מנחשן אמר לו כנחשן בן יחיד מנחשן צועד השואן עצה
 יו קעדה כספ מנחשן אותיותיו בגימ' תתקל כנגד שנותיו שנאדם הדאשון שלשים ואמה
 משקלה על שם ששה עמיד תולדות להקריב העולם בן קלהיה שנחמ ויחי אדם שלשים
 ומאת שנה ויולד את וד מזרק אחד כספ בגימ' תתקל על שם נח שהעמיד תולדות בן תת
 שנה ועל שם עשרים שנה שגבדה גזרת המבול קודם תולדותיו כמו שפירשתי אצל
 והיו ימיו מאה ועשרים שנה למיבך נחמ מזרק אחד כספ ונח נחמ מזרק כספ אחד כמנ
 שנחמ בקעדה לומ שאף אותיות אחד מצטרפות למנחשן שבעים שנה כנגד שבעים תולדות
 שצמחו מבטון כספ אחת כנגד התורה שנתנה מידן שנה קדש עשרה זהב כנגד עשרה
 הדבדוה מנחה קטרת גימ' טריא שלקטרת תלויג מצוות ובכבוד שיתחלף קנף בדלה
 על ידי אית צע גל דל פד אחד כנגד אברהם שנחמ בן ויקח בן בקר איל אחד כנגד
 יצחק ויהי את האיל צע אחד כנגד יצחק והבשמים הפריז יעקב ששיר עזים לבפר
 על מבידה וקח שנחמ וישקטן שער עזים ולזבח השלמים בקר שנים כנגד משה
 ואהרן שנתנו שלום בין ישראל לאביהם שבשמים חילם כבשים ועתודים ג' מביים
 כנגד בנים וישראלים כנגד תורה נבאים וכתובים שלש חמשיות כנגד חמשי תורה
 וההצדוה הכתובין על לוח אחד והכתובין על השט עכ מיקדיו של משה הדד
 ציוס השלמי נשיא אב ציוס השלמי היה הנשיא המקריב לבט גבולין וכן כלם אכל
 בגתנא שנחמ הקריב נתגל כוכל אחדיו הנשון לומ נשיא לפי שבבד הזשך שמו
 והקדבתו ובשאר שלא נחמ בהם הקריב כנפל עליהם לשון זה נשיא לבט פלוג אונת
 ציוס היה הנשיא המקריב לשבט פלוג ציוס האשן אונתו בן ציוס שנחמ הקריב
 ומה אנו מקיים אחרי ומה שח שנחמ תחלה ואחר כך הקריב את אחרי הנחמ לאחר
 שח ולא בזה ללמד ציוס הנחמ לא לומר שנחמ ציוס כשהוא אומ ציוס הנחמ אונת
 למלגו שנחמ ציוס ומה תל ציוס הנחמ דיתו ציוס שנחמ הקריב קערות כספ

שנים עשרה הם שהחברו ולא קירעו ביה שנים עשרה והם הקמדי הקמדי וכן
הל לפי ששנים עשרה ומאה משקלה ולפיכך חזק ושנה כח וכלל בכול
כללם הוליס בעל הקדש כללם הוליס וכללם הוליס כללם הוליס כללם הוליס
שוקל אחד אחד ושוקל כלל אחד לא רבה ולא ניעטו שנות זהב שנים עשרה למה נלמד
לפי ששנים עשרה עשרה זהב הוא ששנים עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה
כך אחת ששנים עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה
זהב עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה עשרה
כתוב אחד אומ' וידבר ה' אליו מאהל מועד והוא חזן לפניה וכתוב אחד אומ' וידבר
אחד מעל הכפרות כל זה והכריע ביניהם משה באל אהל מועד נשם שומע את הקול
הוא מעל הכפרות חזן עת הכרובים הקול ונצח מק השמים לבין שני הכרובים ומשם יצא
לאהל מועד מצדד כמו מצדד כבודו שלמעלה לומר כי מצדד במו לבין עצמו ומשה
שומע מאהל מועד וידבר אליו למעט את הקול מן הצדד ונשמע את הקול יבולקול כמוך
הל את הקול הוא הקול שצדד עמו בקיע וכשמוע לפתח היה נפסק ולא היה יוצא חוץ לאהל
חסות נשם

בהעלתך

על שם שהיה עולה כהן להקדש לשון עליה
עד שתהא עולה עולה מאתה ועל ארסו לבנות
מכין שומע לה היתה לפני המנורה שעליה הכהן עומד ומטיב אהל מועד פני המנורה
אמצעי שאינו אלא בגוף שלמנורה יאירו שבעת הנרות ששה שעל ששת הקנים ששה
המצדדים פנים למי' אמצעי הפתילות שבהן וכן ששם המעצבים ראשי הפתילות
למול האמצעי ולמה כך שאלו יאמרו לאו זה הוא צדדן ויעש כן תהיה להגיד שבחן של הקדש
זה שיהיה יזה מעשה המנורה שהיה הקדש באמצע לפי שיהיה משה בה לכך נאמר
זה מקשה בלדן בלעז לזון דא נא נקש עשה שלב כר זהב ויזה ומקיש בצורדים
וחומר בכסף לכסף חזק וכלל עשית חיצונים על ידי חבור עד ידבר
עד פרהה ידבר היתה העדה על הרגלים חלול כדרך מנורות כסף שלפני הערים עד ידבר
עד פרהה כלומר גופה שלמנורה כולה וכל התלויה בה עד ידבר שהוא אצל גדול ועד פרהה
שהוא מעשה דק אצל הכל מקשה ודרך לו לשמש בלשון זה כמו מקדש עד ידבר ועד
היום שית במראה אשר הוא אצל כתרנות אשר הדאסן בהל כמו זנאם ויהיה נעשה כתרנות
ובכן עשה את המנורה מי שעשה ומד' אמצעה על ידי הקדש נעשה מלאה קחתת כלים
קחם בצדדים א צריכם שתדלו להיות שמשים למקום הזה עליהם מי חפצתי שלקח
היה חפצתי למי חפצתי שיהיה ויהעבדו תער מצאתי בצדדי משה הדרשן לפי
ענינו כפי זה על הכבודות שעבדו עמ' והוא קדויה צדדי מדיס והמזרוע קדויה מדיס
ויצ' יקח תכלית המזרועים ונק' ופ' כן בן' והוא ענה כמו שנתן ועשה את האחד עולה
והוא קדש צבד בעת ופ' עת מה תל עת לומר לקדש עולה לא נאכלת אף חלואת לא
אכלת וכל' י' סמך לצדד צדד כהנים ואומאם שהוראת שעה היתה ששעור היה
הם להביא להוצאת עמ' עס ער העולה וכללית את כל עדות לפי שיתים נעשים קריש
היה תחתיהם באו ויגמרו על העצבים ויקממו ויהיה עליהם והנח את הקדש את כל
הנחה בדרך אשם מצו' עטל תבונה היו שלם תבונות ואמאם בפניהם והוא עוב
לפי קדש לכך נאמר בה רג' ה' ל' ע' עליהם ה' ה' עבדו תהיה ער ידעו וקדשים

הנה או בבת קדש הקדשים והשלישית לבע מדרי נתונים נתונים למטה נתונים
 לשיר פטרת פתחת בי לי כל צדוד שלי היו הצדודות בקו הדין שהקדש שלי צדודי
 מצרים לקחת אותם לי עד שטען בעל נעשן ואקח את הלויים ואת תנה וג' חמשה פעם
 נאמרו בע ישראל במקדש זה להודיע חבתך שנדפל אצדך ותתן מקדש אחד במשך חמשה
 חומשי תורה וכן ראית בצדקת רבה ולא יהיה צדני יעדא וג' שלא יצטרכו לגשת אל
 הקדש שם יגשו יהיה כגף ויעש משה ויהי וכל עדת וג' משה העמיד ויהיה ויהיה ויהיה
 סמכו את ידיהם כחשד צוה ה' כן עשו להביא שבח השומעין והנעשה בהן שא' מהם לא עבד
 מבין חמש נעשרים והמקום אחד הוא מוין שלשים שנה הא' כי צד מבין כל המד הלכות
 עבודה ולומד חמש עשרים בן שלשים עובד מכאן לתלמיד שלא ראה סימ' יפה במשנהו
 בחמש עשרים שנה איבדו רוחה ולא יעבוד עוד עבודת משה בדתך אבל חוזר הוא לנעילת
 שערים ולשיר ולטעון עגלות וזהו נערת את אחיו עם אחוהי כחברו וכו' לשמור משמרת
 לחנות קצב לאהל ולהקים ולהודיע בשעת המסעות ויהיה שם שיהיה שיהיה
 הספר לא נאמרה על אייר למדת שאין מוקדם ואחר בתורה ולמה לא מתחבזו מפני
 שהיא גמולת של ישראל שכל הדברים שנה שהיו ישראל במדבר לא הקדישו לא פסח זו כלכל
 במעמדו אף בשבת אף בטומאה בכל תקותו לאו מצות שבבוסו שהתמים זכר בשנה
 וכל משמין לו מצות שעל גומ' ממקום אחד בכו' שבעת ימים למטה ולבשר חמץ וידבר
 משה וג' מה תל' ותל' נאמרו וידבר משה את מועדיה' לא בשש מע' פדע' מועדים כס' יט
 אמ' להם וחזר והזהירם בשעת מעשה לפע' משה ולמע' אהרן בשש מעה' יושבים צבית
 המזדע צאו ושאלו ולא יתב' לומ' זה אחד זה שאם משה לא היה יוצע אהרן מכן לו
 למה נבדע אמ' להם אין קדשים קדשים בטומאה אמרו לו יזרה הדם עלינו בכהנים שהודים
 ויתכל הצדק בטמאים ואמ' להם עמדו ואשמעה בתלמיד המובטח לשמור מפי רבו
 אשרי ילד אשר שבר מובטח שכל זמן שהיה דוצה היה מצדד עם השבינה ודאניה
 היתה פדעה זו למד' ע' משה בשאר כל התורה כולה לא שזכו לו ששאר' על ידיה
 שמגלגל זכות על ידי זכאי או בדרך חזקה יקוד עליו לומר לא שדחוקה ודאי לא
 שהיה חזק לאסקופת העדה כלל שחילת פסח מצה קחמץ עמו צבית ואין שם יום
 טוב ואין אסור חמץ לא עמו צבית וכו' יגור אתכם גר ועשה פסח יבול כל המתגורר
 יעשה פסח מיד תל' חזק אחר וג' לא כך משמעו וכו' יגור אתכם גר יבטע' לעשות
 פסח עם חביריו בחזק ובמשפט יעשה המשכ' לאהל העדות המשכ' המעו' להיות
 חהל כלוחות העדות יהיה על המשכ' כמו החל על המשכ' וכן כל לשון הפרשה
 העלות הענ' כחברו חקת לקוח וכן ובעלה הענ' ולא יתב' לבתוב ולא עלות הענ' (עלה הענ')
 שאין זה לשון סלוק לא צמוח ועליה כמו על קטנה ככף איש עולה מים על
 פ' יסעו שטעו במלאכת המשכ' בין שהיו ישראל נקטעים היה עמוד היצן כח' פסח
 ומשך על גבי בעי יהודה כמין קורה תקעו והדיעו ותקעו ולא היה מהלך על שמש
 אומ' קומה ה' ונקע דגל מחנה יהודה זו בספרי' ועל פ' יחכו' בין שהיו ישראל חונים
 עמוד הענ' מתמר ועולה וכמשך על גבי בעי יהודה כמין קוכה ולא היה נגרש עד שמש
 אומ' יצוה ה' דיצבות אפי' ישראל היו אומ' על פ' ה' צד משה ויש' הלוח' ויש' ימים
 מעפר ימים מועדים או ימים שנה כמו ימים חיה גא' לתל' למקדש ויעה' בשער

לדבר עם הקנהדין ושאר העם ותקראם לחקן לך תקראם על ידי חזונות ולמסע
 אתה מחזות בעשרת סלוק מקעות תתקעו בהם לסימן נמצאות חתובות על פי שעה
 היו נוסעים על פי הקנהדין ועל פי משה ועל פי חזונות מקשה אמר העשרת מעשה מן
 הקשת הקנהדין ותקעו בהן בעת ההוא והוא סימן למקרא הערה שכן ונעזר לך פתח אהל
 מועד ואם באות ותקעו והוא סימן למקרא הנשיאים שכן ונעזר לך הנשיאים ואם הן
 יעידו את אהל מועד ונגזרה שיהיה הוא בן בספרי ותקעו תדויעה סימן מספר
 המחנות ותקיעה תדויעה ותקיעה בן הוא נדרש בספרי מן המקראות היתירים ובהקדו
 את הקהל וג' לפי שהוא ח ומהיו לך למקרא הערה ולמסע את המחנות מה מקרא הערה
 ותקיע בשע כהעם ובשתיק שעת ותקעו בהן וג' אף מקע המחנות בשתיק וכול ככה
 מקע המחנות ותקיע ומדיע ותקע אף מקרא הערה ותקיע ומדיע ותקע ומעשה חן
 חלוק בין מקרא הערה למקע את המחנות תל ובהקדו את הקהל וג' לומר שאין תדויעה
 למקרא הערה והוא הדין לנשיאים הדי סימן לשעשעם מקרא הערה בשעשעם ולנשיאים
 באות וזו וזו אף בהם תדויעה ומקע המחנות בשעשעם על ידי תדויעה ותקיעה ובעת ההוא
 יתקעו במקראות ובמקעות הללו על עולותיהם בקרב צבוד הכת מדבר אע לאהיה
 מלח למדון מלכיות עם שבע ובות ושופדות שכן ותקעו הדי שופדות לזכרון הדי
 צבד וכות אע לאהיה עם מלכיות שבעשעשע נמצאות אתה אומי יב חדש חסר ח' ימ
 עשו בחורב שהדי בלחסון חנושם ולא נסעו עד עשרים באיור שנה הצאה למקעיהם
 במשפט המפורש למקע דגלהם מיד שון ומי אחרון במדבר פארן קצרות התורה
 במדבר פארן היה ושם חכו ממקעה והודר המשכן כיון שנוסע דגל יהודה נמצא אף
 ובענין ופרקו את הפרכת וכסו בה את הארון שנאמר ובא אהרן ובענין במקוע המלחמה
 ובקרב שון ובענין מדרי פורקין המשכן וטוענין אותם בעגלות והארון וכל הקדש
 שלמשה בן קהת עומדים מבוסין ומתוכן על המוטות עד שנסע דגל מחנה דאב
 ואחר כך נסעו הקהתים נישא המקדש נישא צבדים המקודשים והקימו את המשכן
 בענין ג' שון ובענין מדרי שהיו קודמים להם מסע שני דגלים היו מקימין את המשכן בעת
 הענין שכן סימן החזיה נראה בדגל מחנה יהודה והם חנוש וענין בעקדת באים
 מאחריהם עם שני דגלים האחרונים היו בענין ג' שון ובענין מדרי מקימין את המקדש
 ובענין באים בעקדת מוצאים אותם על מכונן ומבעקין בו הארון והשלחן והמנוחה והמזבחות
 וזהו משפט המקרא והקימו מקימי המשכן אותו טרם בואם שלבע קהת מאסף לכל
 המחנות בגזר ירושלמית לפי שהיה שגל שרון מדו ובה בלחוסין היה נוסע באחרונה
 וכל מי שהיה מאבד דבר היה מחזירו לו אתיו במלך בתיבה היו מהלכין ומפיק לה מן
 כאשר יחנו כן יסעו ואית האמרי בקורה היו מהלכין ומפיק לה מן מאסף לכל המחנות
 יזנה מקע זה קדר מסעיהם ויסעו בזה ההוא נסעו חובב הוא יתרו שן ומדי חובב
 דות משה ומה תל ותבאנה אל רעל אביהן מלח שהתיק ובור קורין לאבי אביהן וזו
 ושמות ר' דוד הילן יתרו על שם שיתר פדשה אחת בתורה חובב על שם בן את
 התורה בלחוסים חזכו אל המקום מיד על שלשה ימים אנו נכנסים לארץ שבמקע
 זה הדא שן גשע ע' מנת ליכנס לארץ ישגל אש שחטאו במתאוננים ומפלימה שתר

בהעלות

משה עמו עמקן עדין לא נכדה גזירה עליו וסבור שהוא יבנה אל ארצו מולדת
 אם בשביל **הוא** בשביל משה חתניו לא תעזב אותו אין **לא** בשביל בקשה שלא
 יחמדו לא נתמיד ודעו מחבה סבור **הוא** לגדים חתן **לא** עכשיו שאלה שאלו
 להם חתן העחס והלך לו **לא** ידעת חנותינו במדבר לא נאה לך לעשות זאת על
 אשר ידעת חנותינו במדבר ודאית נקיס וגבורות שנעשו לנו **לא** ידעת כמו על
 אשר ידעת כמו **לא** על **לא** ידעת **לא** על **לא** ידעת **לא** ידעת **לא** ידעת **לא** ידעת
 והיית לנו לעינים **לא** עדי כתרונם **לא** עדי כל דבר ודבר שיתעלה מעינים
 תהיה מאיד עינינו **לא** שתהא חביב עלינו כהלל עינינו **לא** ואתה חתן **לא** והיה
 הטוב ההוא מה טובה היטיבו לו אמרו כשהיו ישראל מחלקין חתן הארץ היה דשנה
 שלידי חתן חמש מאות אמה על חמש מאות אמה והנחורו מלחמה חמדו מי שיבנה
 בית המקדש בחלקו הוא ילכו ובין כך ובין כך נתנוהו לבני יתרו לזנוב **לא** דרך
 שלשת ימים מהלך שלשת ימים לכן ביום אחד שהיה הקצה חפץ להכנסן לארץ
 מגיד וארץ ברית הנוסיע לפניהם דרך שלשת ימים **לא** הארון היו **לא** עמה למלחמה
 וכן שבדי נוחות מונחין ומקדים להם דרך שלשת ימים לתקן להם מקום חניה **לא** ועל
 ה' עליהם יומם שבעה עננים כתובים במקעיהם חרבעה מאלבע דוחות ואחד למעלה
 ואחד למטה ואחד לפניהם חממך חתן הגבורה ומגביה חתן הגבורה **לא** ועל דבר
 ויהי בנסוע הארון עשה לו סימניות מלפניו ומאחוריו לומר שאלו זה מקומו וזוהי נכר
 מאן בדי להקפיד בין פורענות לבין עונות **לא** כדאיתא בכל כתבי הקודש **לא** קמה **לא** לפי שהיה
 לנפיש לפניהם מהלך שלשת ימים משה אומ' עמוד והמתן לנו ואל תתרחק יותר תחזומא
 בויקהל יפתחו חויבך המכונסין וינסו משנאך **לא** הלו דפים משנאך **לא** שונא ישרא
 שכל שהוא שונא את ישראל הוא שונא את מי שאמ' והיה העולם שונא ומשנאך בשאלו
 ראשונים הם על עמך ישרימו קודש שובה **לא** מנחם חזקמו לשון מדבוע **לא** בשובה ונחת
 תגשעון ריבבות לפי שאל מגיד שאין השכינה שורה בישראל פחותים משען אפס ושיר
 יצבות ויהי העם במתאוננים אין העם סוף דש עיס וכן הוא אומ' מה תעשה לעם
 הזה ואומ' העם הדע הזה וכשהם כשרים קדושים עמו ש' שלח עמי עמי מה עשית
 לך במתאוננים אין מתאוננים **לא** לשון עליה מבקשים עליה היאך לפדוש מאחרי
 המקום **לא** הוא אומ' בשמרון כי תאנה הוא מבקש דע באש' ה' תאנה שהיא דעה
 באש' ה' שמתכוונם שתבוא באש' ויקניא אמרו חוי לנו כמה לצטנו בדרך הזה
 שלשה ימים שאלו נחנו מעבני הדרך ויהי **לא** חפ' חתן היית מתכוין לטובתכם שתכנסו
 לארץ מיד בקצה המחנה במקצתן שבהן לשפלות **לא** ערב דבר **לא** שבעה **לא** מנסיא
 אומ' בקצינים שבהם ובגדונים ויצעק העם אל משה משל למלך בשד חס שבעה
 עלבנו והלך **לא** חזל אורהו שאלו **לא** חזל אורהו שאלו **לא** חזל אורהו שאלו **לא** חזל אורהו שאלו
 שקיעה במק' ומה שאלו חזרה לאחת הדוחות הייתה מקפלת והולכת כל אותו הדור
 והאחרון **לא** ערב רב שונקפו עליהם בצאתם ממדבר **לא** נישבו **לא** בני ישראל
 ויצבו עמהם מי יאכלנו בשד **לא** כי לא היה להם בשד והלך כדל ואמ' וגם ערב רב
 עליה

עלה אתם וצחן ובקד וגו' וחס תמך הכלם והלא ככעסותן לחרץ נחמ ומקנה
 רב היה לבני ראובן וג' אה שמבקשים עליה אשר נח כל במצרים חנם . חס
 תמך שמצריים נותנים להם דגים חנם והלא כבד נחמ ותבן לא ינתן להם חס תבן
 לאהין נותנים להם חנם דגים היונותנים להם חנם ומהו חס חנם מן המצוות
 את הקשואים אמר שמעון מפני מה המן משתדל לכל דבר חוץ מאלו מפני שהן קשים
 למעקנות אומרים לאשה אתה בלי שום ובעל מפני היוגוץ משל למלך כוכבאיתת
 בסמרי הקשואים הם קיבנו וברוש צלעז חבטיחים בנוריקץ החציר כלישין מולנע
 יתבוצינא וכו' אל המן עינינו מן בשחר מן בערב והמן כדעגד מי שחמזולא חמ
 זו ישראל אומרים בלתי אל המן עינינו והקצה הכתיב בתורה והמן כדעגד וג' כלומר
 לחו באי עולם על מה מתלוננים בע והמן כל וכך הוא חשוב בזרעגד עגול בבידא
 זרע קולין נדרו בדולח שם חבטאובא דליקטלי שטו אין שיט אלא לשון טיוול אישבעיר
 בלא עמלין נטחנו ברחיים וג' לא יד ברמים ולא בקדירה ולא במדורה אלא כעשתה
 היה טעמו לנטחין ולנדיבין ולמבוסלים בפרור קדירה לשד השמן לחלוח שנשמן כן
 פירשן דונש ודומה לו נהפך לשד בחרבוב קיץ והלמד ימור נהפך לחלוחי בחרבוב
 קיץ ודבותי פירשוהו לשון שדים אך אין ענין שדים אצל שמן ואף לומר לשד השמן
 לשון וישמן ישדרון שם כן היה המים נקוד למן וטעמו למטה תחת המים עכשו
 שהמים נקוד פתח קטן והטעם תחת השין לשון שמן הוא והשין הנקודה בקמץ גדול
 ואינה נקודה בפתיח קטן מפני שהוא סוף פקוק דבר אחד לשון נוטריקון ליש שמן דב
 כעיקר הכלושה בשמן קטומה בדבש ותרדום שלתנקלוס דמותרגס לליש כמשחא
 נטמא לפתרון שלדונש יזה עיקר הכלושה בשמן לחלוחית שמן יש בה בוכה למשפחתו
 משפחות משפחות נחשפים וברמים למרסם תדעומתן ככללי ודבותיבו אמרן למשפחתו
 על עסקי משפחת על גירות התחדדות עליהם כי תמך חל שחתה חומר חל שחתו
 בחיך והיך חמ לו כן לנחה את העם ואומ' ויצוס חלבני ישל על מנת שיהיו סוקלים
 אתכם ומחרפים אתכם על האדמה אשר נשבעת לאבותי אתה אומ' כי לשאתם בחיך
 ואם ככה חת עשה לי תשע כחא שנאשה כנקבה כשהדאה הקצה התודענות שהוא
 עתיד להביא עליהם על זאת אמר לכונו אם כן הדגין תחלה ואח' הדאה ברעתי בדעתם
 היה לו לכתוב אלא עתיד להביא עליהם על זאת אמר לכונו א שניה הכתובת וזה אחד מתקונ
 סופרים בתורה לטענו ולתקון לשון חספה לי ידוי תשובה לתליתך שאמרת לא חוכם
 חכמי לבדי והזקנים הדא שונים היין והלא אף במצרים ישבו עמלים שנאמר לך ואקמת
 את זקני ישראל אלא בשעת בערה מתו ורחוויים היו לכך מקינ דכח ויחזו את האלים שנהגו
 קלות ראש כנושך פתובפט המלך וזהו ויאכלו וישתו ולא רצה הקצה ליתן חבילות בנות
 תורה ופירע להם יאן אשר ידעת בהם וג' אותן שחתה מכיר שנתמנו עליהם שוטרים
 במצרים בעבודת פלך והיו מרחמים עליהם ואמרו כי ענידם שחמתיכו שוטרי בני
 ישראל עתה יתמנו בגלותך כדרך שנצטוו בדרתן ולקחת אותם קחם בדברים אשרים
 שנתמנותם פדעדים על בניו שלמקום והתצבו שם עמך כדי שיראו ישראל וינהגו
 בהם גדולה וכבוד ויחמרו חביבין אל שנתמנו עם משה לשמוע דבור מפי הקצה

וידעתו שן אחת מעשר יהיה הכתובות בתורה ודברתו עמך ולא טמאם ואמרת בתרגומ
 ודבר כמנו ואל אשיל בעישר ושמעתי עליהם נמה משה דומה בחמה שעה זר שמונה על
 נבי מנורה והכל מדליקין הימנו ואין אורו חסר כלום ונשאן חתך חתנה עמהם על מנת שידבר
 עליהן כנורח בע שהם טרחנים וקדבנים ולח תשח חתה לבדך הדי תשובה למה שתמרר
 לא חובל אנכי לבדי התקדשני הזמירן עצמכם לפורענות וכן הוא חמה הקדישם ליום הדינה
 עד חדש ימים לו בדשדים שמתמצין על מפותיהם ואחד כך נשמתן יוצאה וברשעים הוא אומ
 הבשר עודנו בין שניהם כך הוא שנויה בספרי אבל במביטנו שנויה חלוקה הרשעים אובל ומצטער
 שלשים יום והבשרים עודנו בין שניהם עד אשר יצאו מתפנים בתרגומ דתקדשו ביה יהא דומה
 כלם כלא חבלתם ממנו יותר מדאי עד שינצא ונגעל לחן דרך החן והיה להם לזרח שתהיו
 כחוקין אותו ממה שהקדשם וצדדי ו משה הדרשן דחילת שיש לשון שקדים לחרבזא חת
 האשל בהרבכם אם לא שנעעתי שדעתי ביעבם לא גבה לבכם לבינכם לכל הדברים הללו
 שש מחות לא דגלי לא חסלמנות חתהמרט שלשת אפים היתדים ו משה הדרשן פירש שזא
 בלא חותן שיצאו ממצרים הצאן ובקר ישחט זה אחד מהרבעה דברים שהיה דעקיצת
 דורש ואין לשמען דורש כמותו ד עקיצת אומ שש מחות לא דגלי ואתה אמרת בעד חתן להם
 ואכלו חדש ימים הצאן ובקר הכל כמשמעו מי מספיק להם כעשן שחמנו ומצא כדי גחלתו
 ויוצא דשה זו או שמענו מהמורים לא לפי שזא חסר ברבים חוסך לו הכר ולא נפרע ממנו
 שןמריבה היתה בגלוי לבידך לא חוסך לו הכר ל שמעון אומ ואן ושלום לא עלתה על דעתו
 שלחותו צדיק כך מי שכתוב בו בכל ביתו נאמן הוא יאמר אין המקום מספיק לנו לא כך אמר
 שש מחות דגלי וגו' ואתה אמרת בעד חתן להם לחדש ימים ויחד כך תהדרו חומה גדולה
 חתן הצאן ובקר ישחט להם כדי שיהדרו ויהי חכיה זו מספקת עד עולם וכי שבחך הוא זה
 אומרים לו לחמור טולבור שעורים ונחתור דאשך השיבו הקב"ה ואם לא חתן יאמרו שןקצרה
 ידי הטוב בעיניך שיד ה תקצר בעיניהם יחבדו הס נמחה כיוצא בהם ואחתי ידי קצרה לפניהם
 אפילו שעה אחת עתה יראה היקד דברי דב במלא בנו שלר יהודה הנשיא אומאי אפער
 לעמוד על הטפל מאחד שאין מבקשים לא עליה לא תספיק להם סוף לדון חדרך אם חת
 נותן להם בעד בהמה גסה יאמרו דקה בקשנו ואם חתה נותן דקה יאמרו גסה בקשנו חיה
 ועוף בקשנו דגים וחגבים בקשנו אגל לו אם כן יאמרו שןקצרה ידי חת נמחה חרע הונך ומפוס
 חתה נותן דקה היקד דברי שזא ישמעל כל הנך משה לפיכך אמר להם הידה תקצרו הן
 הכה צוני יצובו פנים אג הגס לחס יוכלתת אמרו פצרה היא זו אין גו פח נמחית שאתנו וזהו
 יצובו פנים משה וידבר להם כיון שלא שמעו לו ויקח שבעים חיש ונך ולא יספו לא
 נתנצחו לא אותו היום לבדו כך מפורש בספרי ואחזקל ודגם ולא מסקין שזא פסקה נבואה
 מהם וישארו שש אכשים מחותן שנבחרו אמרו אין אנו כדאין לגדולה ומהם בכתובים
 במדברין עבהם לסנהדרין ונכתבו בולם נקובים בשמות ועל ידי גודל לפי החשבון עולה
 לז' שבעים ששה ששה לכל שבע ושבע חוץ משש שבעים שאין מגיע אליהם שחמשה
 חמשה ואמר משה אין שני שומע לי לפחות משכחו זקן אחד מה עשה גמל עב פתקין
 ויחב על שבעים זקן ועל שנים חנך וברר מכל שבע ושבע ששה והיו עב אג להם טול מתקנים
 יתקן קלפי כן שעלה בידו זקן מתקדש מי שעלה בידו חתן אמר לו לא המנוס חסך בך וידך
 הנה יש חומרים גדעם כן משה היה כלס הטל נלהם ערבי צבור והם כלס מאי להם
 אגבים א ביר הכלל לפי שהיו מתנבאים משה מרני הושע מנעם חר ישרא לארץ
 המקלח אתה הקיחת חת מקלח לי כמו בשבילי כל לשון קטנה אדם ונמת כל על הדבר

או לבקום או לעזור או חזק בעובי המשק ויאסף משה מפניו את כל בני ישראל
 איש לאהלו ויאסוף לשון כעסה את הבורח כמו ואסף פניו אל תוך ביתו ואב לבב וצבור ולא
 ידע מי חוספס מלמל שלא הביא עליהם פורענות עד שיבכחו וצדיקים חיש לאהלו ויגז וימדין
 וכי בגז חיש וכן בגזו ועברו ויטוש ויפשוט כמו והנט נפושם על פט בלהאדץ ונכשתיך
 המלכדה ויבאמתיס כדחות בגובה עד שהן כנגד לבו שלאדם כדי שלא יהא טורח באסיפת
 לא להגביה ולא לשחור הממעט מי שאוסף פחות מכולם העולים והחדקים חסר עשרה
 חמרים וישבחו יעשו אותם משטחין משטחין יטוס ידתי כתר גומי עד כח פקד לא חיבו
 מעפיק ספקן בשני עד שגומתו יוצא ותרבר אין דבור בכל מקום לא לשון קשה וכי
 הואס ומדבר האי יש חדות האדץ חתכו קשות אין חמירה בכל מקום לא לשון תחנונים וכי
 הוא חונן ואמר אל נא אחי תדע ויאמר שמעו נא דברי כלנא לשון בקשה ותדבר מדים
 ואהרן יהיא פתחה בדבר תתלה ומנן היתה יודעת מדים שפירש משה מן האשה ל בת און
 מדים היתה בצד צמורה בשעה שחמל למשה ארד ומידד מתנבאים במחנה כין ששמעיה
 צבורה אמרה אני לבשותיה שלא אס הם נזקקים לעבודה שיהיו מורשין מנשותיהן כדור
 שפירש בעל ממנו ומשם ידעה מדים והגידה לאהרן ומה מדים שלא נתרונה לבנותו כך
 נגנשה קל וחומר למספר בגנותו שלאבדו האשה הכושית מגיד שהכל מודים ביסוד
 כעס שהכל מודים בשחרותו שלכושית כושית בגימית פת מראה על אנדות האשה על
 אנדות גרושה כי האשה כושית לקח מה תל לא יש לראשה נזה ביפיה ואינה נאה
 במעשיה במעשיה ולא ביפיה אבל זאת נזה בכל האשה הכושית על גווייה נקראת
 כושית באדם הקניא את בנו נזה כושית כדי שלא תשלוט בו עין דעה כי אשה כושית
 לקח ונתת גרשה הדרך אך עמו לבדו דבר ה' הלא גם בבו דבר לא פירשנו כדור ע חרץ
 ענו שכל וקבל פתאום נגלה עליהם פתאום והם טמאין בדרך ארץ והיו צועקים מוסמים
 להנדיעם שיפה עיני משה שפירש מן האשה מאחר שנגלית עליו שכינה תדיר ואין עת
 קבועה לדבור ואין שלשתכם מגיד שלשתן נקדחו בצבור אחד מה שאי אפשר לפי נומו
 ולא חזק לשמוע בנמוע עני יצא יחיד שלא במדות בשד ודס מלך בן כשינא למלחמה
 יוצא באבולוסין וכשינא לשלום יוצא במעוטי ומדת הקבל יוצא למלחמה יהי עב' יני
 איש מלחמה יוצא לשלום באבולוסין שזכב שלהם דבונתם אפי שעת ויקדא אהרן ומדים
 שיהיו נמשכן ויוצין מן הקצר לקדא הדבור ויצאו עתה ומפע מה מעכ והפרישם
 ממשה לפי שאומרים מקצת שבו שלאדם בפניו וכולן שלא בפניו וכי מצינו בנח שלא
 בפניו נחמ איש צייד תיטס ובפניו נחמ כמותך דתיתי צדיק לפני לא שלא ישמע גניפות
 בלאהרן שמעו נא דברי אין נא לא לשון בקשה אם יהיה נביא כס אם יהיו לבס נביאים ו
 במראה אליו אתודע שכינת שמי אין נגלית עליו באספק לריאה המאירה לא בחלום וחזון
 מה אלפה אמרתי לפירוש מן האשה והיכ אמר לו בדיק כל אמור להם שובו להם ללה ליתם
 ואותה פה עמוד עמדי ומראה לא בחיזות ומראה זה מראה דבור שאני מספר שלודבורו
 במדא יתקטס שבו ואינו פותחו לו בחיזות כענין שחמל ליחזקא חוד חידה וזי יכול מראה
 שכינה תל לא תוכל לראות את פני ותמונת ה' כי מראה חזורים כענין שכל ראית את
 חזורי כינכדי במשה חיבו אומ בעבדי משה לא בעבדי אנפ שאינו משה במשה אפי
 אינו עבדי כדאי היותם לירא מפניו וכל שכן שהוא עבדי ועבדי מלך היה לבס חמוד
 אין המלך אהבו חנם ואם תאמרו אינו מכיר במעשיו נא קשה מן הרא שותי ויחד נא

בשילך מאחר שהדיעט דיונים נזר עליהם נדווקל וחומר לבשר ודם שלא יבעזק על חבירו
עד שיוצגו קדונו ונהגו כד. נאחד כך מהים מצורעת בשלג משל למלך שאנו לפי רוב
דעה את בנאכל לא תרדנו עד שר נאצל ירחמי עלינו נאלכו בדרך גומלשן אויל אל נא
חיה. אחותינו שון במת שהמזורה חשוב כמת מה מה מנאמא בביתא חפ מצורע מנאמא בביתא
אשר בצאתו מרחם אמו היה לו למלאך שכינה הכה (וכן חצי בשדו חצי בשדו היה לו לומר
לא שכינה הכה אשר מחחר שיצאת מרחם אמינו היה לנו בלא נאכל חצי בשדו כעט שנאמ
כי אחינו בשדו הוא ולפי משמעו חפ הוא נראה קין רחמי לחח להנח את אחותו להיות
במנוח אשר בצאתו מאחד שיצאה מרחם אמו שנאמר שיש כוח בידו לעלוי ואינו עוזרו
והי נאכל חצי בשדו שאחיו בשדו האויל לא נאחזי במת אם אינך רופהה בדתה מי מקדירה
מי מקדירה אני אי אפשר לדחותה שאנו קדוב ואין קדוב דואה את הכבדים וקין אחד אין בעולם
אין אשר בצאתו מרחם אמו לא רפא נאלי בזה הכה ללמדך דרך ארץ שהשול דבר מחבירו
נדיך לומר שנים או שלשה דברי תחנונים ואחר כך יבקש שאלתו לאמר מה תל אמר למה שיבע
יום אתה מרפא אותה אם לאן עד שהשיבו ואציה ירה ידך בפניה וכל לעזר כי עזריה אומ
ואדבע מקומות בקש משה מלפני הקדש להשיבו אם יעשה שאלתו אם לאו כיוצא בו וידבר
משה לפניו וישראל נא מה תל לאמר השיב אם לאו אם לאו יעזר שהשיבו עתה
תראה וכל כיוצא בו ויאמר משה לפניו לאמר יפקוד הלאה הן וחות לכל אשר כיוצא בו ואתחנן
הי בעת ההיא לאמר השיבו דבר לך רפא נאלי מלפני מה לא האריך משה בדתה שלא יהי
ישראל אומרים אחותנו עומדת בצרה והוא עומד ומרבה בדתה ואציה ירה בפניה ואם
אציה הראה לה פנים זועפות הלא תכלם שבעת ימים קל וחומר לשכינה יל יום לא ידיו לבא בנ
הדין להיות בגדון לפיכך את בני ישראל תתקבץ שבעת ימים ואחר תתקבץ אומי את כל האספות
האמירות במצורעים על שם שהוא משונה מחוץ למחנה יבשהוא בדפון נאסף אל המחנה
בתורה כי אסיה לשון הכנקה והעם לא נקט זה הכבוד חלה לה המקום בשביל שיהי אחר
שנתקבץ למשה בשלך לואור שנאמר ויתקבץ אחותו מלחוק וכל חסלת בהעלית
אנשים למטה בסמכה פרשת מרגלים לפרשת מרים חפי שנתה על עמך
דבה שידדה באחיה ורשעים הללו דאו ולא לקח מוסר שלא לך לדעתה
אם הינו ממה לך אם תרצה שלא לפי שבאו ישראל ואמרו בשלחה אנשים לפענו במה שחמ
והכלם וכלם ומה נמלך בשכינה אמר את אמרת להם שהיא טובה שז אעלה
אניכם למצרים וכל חיייהם שחל נותן להם מקום לטעות בדברי מרגלים למען לא יידעו
על ציה ברשות שלא עכב על ידו כלם אנשים כל אנשים שבמקרא לשון השיבות
ואותה צעה כשרים היו וידעו משה להושיע כחלל עליו יהיו שיער מאעצ מרגלים עליו
זה בנגב היה הפקולת שלחך ישראל שכן דרך התגדים מרחין את הפקולת תחלה
ואחר כך מרחין את השבא את הארץ מה היא יש ארץ מגדלת גבורים ויש ארץ מגדלת
המים יש מגדלת חבלים ויש ממעלות חבלים החזק הוא חרפה סימ מסל להם אם
כשרים ישבום חזקים הם שקומכין על גבורתם ואם בערים בצורות הם יושבין חלשים
הם נבמנים תרגום הפסוק כדכין פתוח ופתוחין מאין חומה הטובה היא במעיינות
ותחנות טובים יבאין הישבה עץ אם יש בהם אדם כשר שיגין עליהם בצדיות בצד
ענף ימים שהענבים מה בשלך בקדור ממדיד עין עד רחוב לבוא חמת חלבו בגבוליה
באין וכל כשרים גס הנכדוה גבול דרומית מהקצוע מזרח עד מזצוע מערב כמב
גבול משה על הלבגב דרך גבול דרומית מזרחית עד היס שהיה הוי גבול מערב

ויבא אליו כל גבול מערבי על שפת הים עד לבא חמת שהיו חיצו להר ההר במקצוע
 חסדו במו עמק ודש בגבולות ההר בפרשת אלה יוצא עד חסדו כלב לבדו להר
 שם וכלב ויהוה אלהיו עמו ויהוה נקח להם ייחוד ויהוה אלהיו וכלב ויהוה אלהיו
 וארץ אשר דרך בה וסל יתם לבבל את חדרון שבע שנים נבונה חסדו וכלב ויהוה אלהיו
 לבנה בגבולות הים שיבנה עמל לבנה בגבולות הים שיבנה עמל לבנה בגבולות הים שיבנה עמל
 בצונו וכלב ויהוה אלהיו עמו ויהוה נקח להם ייחוד ויהוה אלהיו וכלב ויהוה אלהיו
 לקבלות מיתות ואין כל נבונה בכל הארצות במצרים שנכלל בהן כל הארץ מצרים וצונו הים המלח
 שבארץ מצרים ששם מושב המלכים שנכלל היו בצונו שריו והיותה חדרון טובה למנה
 שבעה חלקים שמונה שומת גפן ואשכול שלענבים תלויה במשמע שמונה חלקים אים ודע
 שהוא בשנים מה תל בשנים בשנים מנולות ההר בידך שמנה נטלן אשכול אחד נטלן אחד ואחד
 רמון יהושע וכלב לתטלן כלום לפי שכל עמלן להוציא דבה נבונה כשם שפליה משונה
 כך עמל משונה ואם חפץ אתה לידע כמה משאוי אחד מהם צא ולמד מאנשים שהיו בנגל
 הדימו להם חיש אבן אחד מן הירדן על שבמו והקיסרה בנגלן ועקלום רבות משקל כל אחד
 ארבעים סאה וגמירי טובא דמלני איניש עלכת ציה חיון אה שניש משאוי במשאוי שמשוייען
 חותו להרים וישבו מתור הארץ מקץ ארבעים יום והלח ארבע מאות מדקה על ארבע
 מאות מדקה היה ומהלך חרם בינוט עשר מדקות ליום הדי מהלך ארבעים יום מק המזרח
 למערב והס קיבו ארבע ורחבה אה שגלוי לטע הקבל שיהזור עליהם יום לשנה חרם לפניהם
 את הירדן ויניבו ויבואו מהו חלבו להקיש הליכת לביתם מה ביהמת בעצה דעה אה הליכת
 בעצה דעה וישבו אותם ובר אה משה ואת אחיה שבת חלב ורעש הית כל אבר שחר
 שאין אומרין בקצת חמת בת חלמי חן מתקיים בשמו בצונו חסד ותרגומו בריכ
 לשון בידעות עבולות ובלשון ארמי בידך עבול שאלה יושב אל לפי שכוון בעמלך בידך
 הזכירוהו מרגלים כדו לדאס עלך הירדן יד במשמע חלמי הירדן וכל תוסלן לעבדו ויהי כלב
 הישתיק את בולס אל משה לשמעו עצה שירצו במשה צונו ואמר ובינו בלבד עצה
 לטוב עמלם השומע היה עמר שבה למד בגנותו ומתק עזיה בלבים על משה בשם
 דברי המרגלים שתקו כולם לשמוע גנותו ואמר והלא קדע לבנו את הים והודיד לבנו
 את המן והגז לבנו את השלן עלה בעלה אפילו בשמים והוא אומן עשו קול כמות
 ועל שם נטלן בכל דבריו ויהי לשון שתיקה ובהק כל בשיר ואמר הו פילן להם
 פן ירד בעמלם הדועה לשחק אגודת אנשים אומן שיט חסד הוא ממנו יצויכול כלמי
 מעלה אמרו ואוכלת יושביה בכל מקום שעבדנו מצחכום קוצרי מיתם והקציה עשה
 לטובה כדו לטודם באבלם ולא יתנו לב לאו אנשי מדות גדולים וגבוליים וצריך להם
 מדה כגון גלית גבהו שש אמות ושדל וכן איש מדון איש מדה הנפילים ענקים
 מבט שמחזאי ועל שם שכל מן השמים בימי ידוד חוש וכן היט בעיניהם שמעם
 אומנה לזה גמלים יש בכרמים מאכשים ענק שמעענקים חמה בקומתם לו מחמ
 הלואי ומתנו נתנה ראש טעגומי נמש דושא נשים עלינו מלך וירב חינו מדשו לשון
 עמי אל ומד וכן ישוב ואתם אהרן יד לחמיט הם נאכלם כלם מד עלם מגמלם
 וחדים בשדים שבהם מתן חיוב שחיה מגן עליהם לא עלו שמתקום סד מעניהם
 לרגום אותם את יהושע וכלב וכבוד יד העל ידד שם עד אנה ינאצנו ירגיזנו

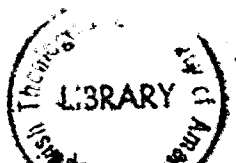
בכל האותות בעצבול כל המים שעשית להם היה להם להאמין שהיכולת בזה בלתי
הבטוחות ואולי ישנו פתגם אחר ואם תאמר מה אעשה לעצבול האבות אעשה אותך
לגוי גדול שאתה מזדעזע ושמעו מצרים ושמעו את אשר תדרגם כי מעליהם יבטח
בלשון אשר נהסדאן אשר העלית בכוחך הגדול אותם מקרבם ופשמעו שאתה הודגש
לא יאמרו שחטאן לך לא יאמרו שבבגדס יכולת להנחם אבל כנתי יושבי הארץ לא יכולת
להנחם ועוהיו ואמרו אין שם הארץ הזאת כמו על יושבי הארץ הזאת ומה יאמרו עליהם מה
שאתה בקוף נעטן מבליתי יכולתי כי בעצבול ששמעו כי אתה יי שופך בקרבם ועין בעין
אתה נדחה עליהם והכל בדרך חבה ולא הכירו בק שנתקה מהבתך מהם עד הנה והמתת
את העם הזה כחיש אחד פתחוס ומתוך כך יאמרו הגוים אשר שמעו שמעך וְך מבליתי
יכולתי לפי שיושבי הארץ חזקים וגבורים ואינו דומה פלעה לאלהים ואחד מלכים
שאת יאמרו על יושבי הארץ הזאת מבליתי יכולתי מתוך שלח היה יכולת צדו להביאם
שחטם יכולת שסדבר הוא כי אשר דברת לאמר ומהו הגבור ייך ארך חפס לצדיקים
ונלשעים כשעלה משה למדוס מצחו משה להקבץ שהיה יושב וכותב ייך ארך חפס יאמרו
משה אמר לו הקבץ אף לדשעים אמר לו דשעים יאמרו אמר לו חייך שאתה צריך לדבר בשחטאן
צדיק ישרא בעבל ובמרגלים נתפלל משה לפניך בארץ חפס אמר לו הקבץ והלא אמרת לי
לצדיקים אמר לו והלא אמרת לי אף לדשעים יגדל נח בוחיך לעשות בדרך ייך דברת
לומר שבור להם צדקת אביהם שנקית אותם בעשירה בסוכות ונקת בשבים לא יקח
לשאינן שבים כגודל חסדך ב מצורת דין והב כגודל צדוקתך שהן שאתם בפרנסים
טובים עמדו לישראל משה ודוד שידעו להתפלל עליהם בדרך בעצבול מה שאתה
עו יאמרו מבליתי יכולתי ואולם כמו אבל זאת אעשה להם חי אני לשון שבועה
כשם שאתה חי וכבודי ימלא את כל הארץ כך חזקים להם כי כל האנשים הדוחים וגומ'
אם ידאן את הארץ הרי זה מקדש מקדש חי אני כי כל האנשים אם ידאן את הארץ
וכבודי ימלא את כל הארץ שלח יתחלל שמי במגפה הזאת לאמר מבליתי יכולתי ייך
להביאם שלח אמיתם פתחוס כאיש אחד לא בחרור חרבעים שמי מעט מעט
וינחו במשמעו זה עשר פעמים שנים בים ושנים בשלן וְך הלאיתך בערתי
אם ידאן לא ידאן דוח אחדת שתי דוחות תחת גפה ואחת בלב למרגלים אמר אני
עמכם בעצה ונצח היה לומר האמת ונעל ידי כי היה צו פוח להשתיקם כמו שצויהם
כלב שהיו סבורים שיאמר במוותם זהו שאתם באפרי יהושע ואשר אומר וצדי
כאשר היה עם לבבי ונצח כאשר היה עם פרי וימלא את לבו אחרי זה מקדש קצר
אשר צו שמה חצרון תנתן לו יורישה כתר גומ ידרכינה יוריש את הענקים ואת העם
אשר בה ואין לתרגמו יורשנה לא במקום ישינה והעמלקי וְך חס תלבו שם יחדגו
אתכם מחור שאינו עובדס מחור פג לאחור יכס וסעו לכם לעזה הרעה לא המרגלים
מכאן לעזה שהיא עשירה אשר המה מלעס אם ישרא עלי אתם לונות בע ישראל אשר
המה מלעס המרגלים מלעס אותם עלי שמעתי חי אני לשון שבועה אם לתא אעשה
כציון איב חי כאשר דברתם ושבקשיתם ממני איב מצד הזה לו מתנו וכל פקודיכם
לכל מספרכם כל הנמנה לכל מספר שאתם כמען בוכבון לצאת ונצח לצבא ולתור
שקלם כל המנויים לכל אותך מספריות ימותו ואהן מכך עשרים שנה וְך להרציק שבטו

שכלל אלו וידיהם מבין עשירים ופגרים אדם כתרומה לוי שיהיה על הצעם להכנס
 להם ובקש לומר נחמתי תחתיו כולל לשון זה כאן לומר אדם אחד בעם שנה לא את אחד
 מהם ונחמתי שיש להם נגד חסדים כדן שיהיה אדם שגב עשירים מגיעין לכלל
 עשירים ושנה חדשונה היתה בכלל חסדים שגב עשירים להם לומר חסדים לפי שמשנה שעשו
 את הענין על ידי גדה זו במחשבה לא שיהיו להם עז שיתמלא סאתם וזהו שנה
 וביום פקדי צמירנים ופקדותי עליהם חסדותי וחסדן נחמתי שנה את עונותיהם שנה
 עינות שלעגל ושלחלונה וחשב להם צמק חיהם מקצת שנה כבול ופועלם לשנה
 ששים מתו אותם שלבני עשירים ונשאו את עונותיהם כתרומה יסבלו את חסדותיהם
 את תבואתו שהענותם את לבבכם מאחרי תבואה לשון הקדש כמו כי העת אביה
 אותה וישובו וינינו עליו וכשעבדו מתור הארץ הר עימו עלי כל העדה בהוצאת דבת אותם
 האנשים ומנותו כל הוצאת דבה לשון חנוך דברים שנתקיימו לשונם לאדם לדבר בו
 כמו דוב שפתי ישרים וישנה לטובה וישנה לרעה לכך נאמר כאן מוציא דבת הארץ
 רעה שיש דבה שהיא טובה דבה פירוש בלעז במהפה לפי כי צחותה מיתה
 ההבונה להם מדה כגד מדה הם חסדן בלשון ונשתייב לשונם עד טבולם ותולעים
 יוצאים מלשונם ובקש לתור טבולם לכך נאמר במהפה וכל במהפות לפי כי צחותה האוהה
 להם על פי ממותו של הקדש שהוא קנוד מדה כגד מדה ויהושע וכלב חיו מה תל
 חיו מן האנשים ההם לא מלמד שכלל חסדים שלמה בדרך וקמו תחתיהם לחיים
 אל חסד ההר היה הדרך העולה לארץ ישראל והיא לא זמנה לו עתה אומרים עושים
 לא תזלח כי עליך שבתם כלום שנה תבוא להם על אשר שבתם וייעצו לצד
 חזק וכן תכה עופלה לשון עצות וכן עופלת ציון עופל ובחן ומדרש תנחומא מה שו
 לשון חסד וכל הנאמרים שם סלא בשרות ויכנסו כמעט אבות וזאת טחון מכה אחד מכה
 עד החרמה שם המקום נקח על שם המאורע ונשתייב אשה אף זה כמו שנה צדקו
 שם ותעלה על לבבכם לעשות אשה לפי לדיח נחוח צחותו לפי לפי נדיר או
 לנצרה או שתעשו האשה בשביל חובת ממעריכם שחייבתי אתכם לעשות צדקות
 והקריב המקריב תקדיבו נשים ומנחה לכל בהמה המנחה כלל והשמה בכלל צדקה
 והיי לטמא כמס ששנו במסכת סוכה לכתשה אחד על כל האמור למעלה והוא
 מוסב על המנחה ועל השמן ועל היין או לאלו חסד ורבותו ודד שו או לרבות
 אתה פלג לנשי אלה אשה דיה אינו מוסב לא על המנחה ועל השמן אלא על היין אינו
 אשה שאינו נחם על האש ואף לשה צין שהוא בכבשים בין שהוא בעזים כבש ושה
 קדוים צדק שנתם אלה צן על שה חדש ויום אחד במספר אשר תעשו במספר הצדקות
 אשר תקדיבו לקדש כשה תעשו נשים לכל אחד מהם במספרם שלם המות מספרם
 שלם כים כים כים במותם כים וסדרך לשון עבדות כים כי בארץ מצרים כן ארץ
 מצרים כמו כמות כעמי כעמי צדקתם אל הארץ משונה ביאה זו מכל ביאה
 שבעולם שבעולם נאמר כי תבוא לפיכך בול למדות זו מסו וכן שפירט לך שנה
 מהן שאינה לא לאחר ידועה ושיבה חסד כולם לפי אכל זו נחמיה בבאכם משנתם

בה ואכלו מלחמה ויבן בנה יד אשית עריקותיהם כגשת לושו כרי עיניהם שחתם
 רגליהם ללוש במדבר ויהי יום ויבא מן המדבר ויבא מן המדבר ויבא מן המדבר
 קודם שתחברו כל מנהיגיהם ויבא מן המדבר ויבא מן המדבר ויבא מן המדבר
 כותביהם גודל שלח נאמרה שיעור ונא כותבות מעשר שנה צה שיעור אבל חכמים
 מתנו שיעור לבשל הצות אחד מארבעה ועשרים ונאמרו אחד מארבעים ושמונה מאשר
 עריקותיהם למה נאמרו שנה ארבעה עשרים שופנינו חנו דאשונה שבעי קור
 תל מדאשית מקצתה ולא כולה תתנו לה תרומה לפי שלח שמוענו שיעור חלה נאמר תתנו
 שיהא בה כרי כתינה וכי תשגו ולא תעשו עא היתה בכלל כל המצוות שהצבור מביאין
 עליה פר והדי הברית מוציאה כאן מכללה לדון בפר לעולה ושעיר לחטאת וכי תשגו א
 בעא הכה מדבר א ואינו לא באחת מכל המצוות תל את כל המצוות האלה מצוה אחת
 שהיא בכל המצוות מה העובר על כל המצוות פורק עול ומפר ברית ומגלה סעם סוף מצוה
 זו פורקה עול ומפר ברית ומגלה סעם ואיזו עא אשר דבר ה' אגשה אנכי ולא יהיה
 לך מפי הגבורה שמענוס אחת דבר אלהים שיתסן שמענו: אחת כל אשר צוה א' מהיר
 שכל המורה בעא בפסד בכל התורה כולה ובכל מה שנתבאן הנביאים שמוע למא' היום
 אשר צוה ה' והנא: אם מעיט העדה נעשתה לשגגה אם מעיט העדה נעשתה עצירה
 זו ע' שוגג ששגגו והוא על א' מה עבירות שהיו מותרות לעבור עא בכי לחטאת חסד
 אף שאינו בשאר חטאות שכל חטאות שבתורה הבאות עם עולה החטאות קודמות
 לעולה שחמ ואת השני יעשה עולה וצו עולה קודמת לחטאת הציון את קלבים לפע
 ה' זה האמור בפדשה הוא פר העולה שנאמר אשר לה: וחטאתם זה השעיר: תחטא
 בשגגה בעא עז בת שנתה יאמר שצדוק יחיד מבא בשבה חו שיעירה וצו ק צב
 לה שיעירה צד דמה במזיד ימגר: מחסר: כמו והיתה חרפה וגדופה יאמר גדפון נערי
 מלך אשר ועוד דרשו רבותי מבאן למבדך אתה שהוא בכדתי דבר ה' אזהרת עא
 מפי הגבורה והשאר מפי סמיה: עונה בה: בצמק שעונה בה שלח עשה תשובה:
 ויהיו במדבר וימצאן בגנות שלש רא דבר הכה שלח שמדו אף שבת ראשונה
 ובשניה בא זה וחלה המוצאים אותן מקושש שהתרו בו ולא הצח מלפניו אף
 משמא ויהו והתרו בו כי לא פורש מה יעשה לו: באיזו מיתה ימות אבל יודעים
 היו שהמחלל שבת במיתה: ויוציאו אותו: מראן שבית הקקילה חוץ ורחוק מבית
 דין: דמס' וכך זכור ושמו: ועשו להם ציצית על שם הפתילים התלוים בה כמו ויקחו
 ציצית ראשית: לא על שם וראיתם אותו כמו מצינו וכן האדנים תכלת צבע ירוק
 שלחלזון: וזכרתם את כל מצותה שמען גימטריא שלעציה שש מאות ושמונה
 חוטין וחמשה קשרים הרי תליג: ולא תתורו אחרי לבבכם כמו מתור הארץ הלב
 והעינים הם מדגלים לבקש מקדקדים לו את העבירות הע' ורצה והלב חומץ והגוף
 עושה את העבירה: אע"ה נאמן לשלם שכרי אהיכם נאמן ליפרע אשר הוצאתי
 אתכם על מעתה פצית אתכם שתקבלו עליכם גזרותי: אע"ה אלהים: עוד למנה
 נאמר שלח יאמרו ישלח מפקד מה אמר המקום לא שבעשה ונעול שכל לא עשין
 ולא נטלין שם על כרחכם את מלככם וכ' הוא חומה אם לא ביד חזקה אמלך עשם
 דא' למנה נאמן יציאת מצרים אע"ה הוא שהבחתו במצרים בין טפה של צבור לשאירה

עליו

שלח
 העבירה כעבור
 לעמדת תורה ומנה
 שאף היא יצאנה
 ואשה אתכם על
 כל שונות שלבא ולי
 שבו בצורות תרגו
 לעת ערב ושמונה
 שירה על הים
 נדר שבת במדבר
 מתוך העדה לעו
 במה לוקח וכן מה
 ראשי סנהדרות
 בצק הדב לו: ונא
 שן בקהלם א תק
 שצב אצח ספר צ
 ראובן שדח בחנה
 לרשע ואוי לשכח
 שמינה משה כ
 ובעקרת א' ע
 את השטיה לא
 מכלם הדיע הו
 סנהדרות דרוב
 נשיא עז: קדי
 באו ועמדו לפי
 חייבת התחילו
 תכלת לא תפסו
 מדאי לחחתם
 תתנשאו: חס
 בקו אנשי ה
 סרחון רביע
 ושמו מצי
 עליו חומה
 אטרה על ה
 ונא נבין להרא
 אשר לו לע
 מוכיח סדק

מחשבות און מדמך כמדת בצר ודם מן צער ודם שפדחה מקצת מדינה אינו יודע
מי החוטא למכר כשהוא בעצק נפדע מכולם אבל חתה למכר גלויות כל מחשבות ויודע
אתה מי החוטא האיש אחד יהא החוטא ואתה שאלה העדה תקצוף אמהקציה יפה
אמרתם אני יודע ומודיע מיחטא ומי לא חטא העלו הקתלקו מסביבות משכן קדרה
ויקם משה כאבור שישאן לופנים ולא עשו יצאו נצבים בקומה שקופה לחדף ולגרף
כמו ויתצב מ' יום וגלית ונשיהם ובעהם וטפם בא ודחה במה קשה המחלוקת שהרי בית
דין שלמטה חן עונשין עד שיביא שתי שערות ובידיו שלמטה עד עשרים שנה כחן אביו
חף יונקי שדים לעשנות את כל המעשים האלה שגזית על פי הדבר לתת לאהרן כהונה
גדולה ובענו קגת כהונה ולצפן נשיא הקהתי לתת שלחש לא אי עשיתי הכל מדעת ובדין
הוא חולץ עלי ואחרי כן בריאה חדשה יברא ה' להמית חיותם במיתה שלא מת בה אדם עד
הנה ומה היא הבריה ופעתה האדמה את פיה והבלעם אז וידעתם כי נאצו הם ואני מפי
הגבורה אמרתי ודבותנו פירשו אם בריאה פה לארץ משעת ימי בחשיות מוטב ואם לאו
יצאה ינסו לקולם בשביל הקול היוצא על בלעית ואחר האש שבתוך המחנות שיהי הנאקה
לארץ מעל המחנות כי קדשו המחנות ואסורין בהנאה שהרי עשאו כל שדרי החלקים
האלה בנפשותם שבעשו כושעים בנפשותם שנחלקו על הקלה דקועי ידידין פחים טסין
מרוידין צפני למחבא למחבא הנחשת ויהיו לאות לשכרון שיאמרו לו היו מאות שחלקן
על הכהונה ונשרפו וירקעו ולא יהיה כקרח כפי שלא יהיה כקרח כאשר דבר ה' ביד
משה לו כמו עליו על אהרן דבר אל משה שיהיו הוא ובני כהנים לפיכך לא יקרב איש
זר אשר לא משרע אהרן ול' וכן כל ל' ול' והם המוכים אצל צבור פתרום כמו על
ומדרש על קרח ומכאן ביצ משה ולא כתב משה דמז לחולקים על הכהונה שלוקין
בצדקת כמון שלקה משה בידו שחמ ויודיעה והנה מצדעת בשלג ועל כך לקה עושה
בצדקת ובכח עליו דמז זה מקד לו מלאך המות בשלג לרקיע שהקטרת עוצר
המבפה בדא ותא במקרה שבת ויעמוד בין הקתים וב' אחז את המלאך והעמידו על
כדחו אמרו הנה ל' לעשות שחיות אמרו משה צונו על ידך אמרו אי שלוחו שלמקום
ואתה שלוחו שלמיה אמרו אין משה אמר כלום מלבן לא מפי הגבורה אם אין אתה
מאמין הרי הקלה משה במתה אהל מועד בא עמי ושלוחו ענקי וישעיהו וז' משה
לא למה בקטרת ל' שהיו ישרא מליצין ומדננים אחר הקטרת כלומהם המות הוא וכל
ידו מתו נדב ואחריה על ידו נשרפו חקשים ומאמנים איש את הקלה תלאו שעוצר
אגפה הוא והחטא אין המאמנים כי משה אחד וצפן מחלקתם לשתי משפחות משפחת
הונה לבד ולויה לב' מכל מקום שבט אהרן הוא והשכונות כמון וישכו המים וחמת המלך
קדשה צדק מלונם העתה באמצע שנה יאמרו מפע שהנחן בצד שכניה מדי ויוצא
ה' ימשה עליו צי יהא חכמה הודי בשפדח כונני ויגמל שקדים כשהובד הפרי
וכר שהן שקדים שן ויגדל הילד ויגמל ולשון זה גמלו בצדי האילן כמו וכוסר גומל
היה צדקה ולמה שצדק הוא הפרי הממחר לכפרים מכל הפירות אף המעורר על
בהונה פוד עבותת והדרה לבא כמו שמצינו בעושה והצדקת שדחה במחן ודגמל
נפית שגדן במין יבול שקדים יחד כפותים זה על זה וצדקת תלונותם כמו וקלה
גלונותם לשון זה גמל על ידו נקבה כמון תלונותם ויש חלוק בין תלונותם
לתלונותם תלונותם ה' לא אחת תלונותם שם דבר בלשון יחיד ואחריהם תלונות הרבה

ב
אח
ית אחד אנו
מאמנים וחמשים
מכלהא תקטורה
ואל ל' כה הדרה צדק
ויודעים שמי שיצא
יבחר בו יצא חי וכלם
תרה בהם וק' בלן
בפשותם וקדח
זה ממנו שמואל
לבעבנו כלם
ולה הזאת עתידה
פי משה שכלם
יהי יפה ל' שבענו
להם צדק יד רב
שמענו נא בעלוי
ה' ישפדחן שאר
לוי ולעמוד לפני
ו שאר עדה ישראל
שהי לתת כהונה
ין במחלקת שהיה
כלם אף להם לא ידועה
ולא נחת לנו נחלת
שם הוצאתנו
בד שחמית לנו
ולא לקד את
בבצדו אל
הם והמדרש
לרצון תעידון
סגולה
ה' ל' ל' מול
א שלמלך
צדקה ויקהל
ה' כקבורין
יוצא לא המלך
הדונות יודע
מחשבות

למשמדת לאור. לזכרון שבחרתי בזה וכן ולא ילכו עוד על הכונה כל הקרב
הקרב וג' חן אנו יכולין להיות זהירין בכל כולנו ונאמר להכנס לחצר אהל מועד ואחד
שוקריב עצמו יותר מחבירו ונאמר להכנס לחצר אהל מועד ימות האם תמנו לגוועי שמא
הנפיקרנו למיתה ונאמר לה' אלהינו למשה אמר שיאמר לאלהינו להזהירו על הדקנה ישראל
שלח יכנסו למקדש אלה ובעך ובית חביר. הם בעי קהת אבי עמרם ונאמר חתען המקדש
עליכם אנו מטייל עומש הדלים יחטאון בעסקי הדברים המקודשים המקודשים לכם הוא
הזהיר והזהיר וכלי הקדש אינם תשבו ותזהירו על כל זה הצא לצבע ואהיה ובעך
הכהנים תשא את עין כהונתכם שתינה מקורה ללויים והזהירו השוגגים שלא יגעו איכס
בעבודתכם וגם את אחיך בני גרשון ובעמררי וילון ויתחדשו עליכם להזהיר גם את הדלים
מליקרב אלהים וישרתוך בשמירת השערים ונמנות מהם גזברין ואמר כלן וזר לא
יקרב אלכם אתכם אנו מזהיר על כך ולא יהיה עוד קצף כמו שהיה כבר שנאמר כי יצא
הקצף לכם מתנה נמוס יבול לעבודתכם שיהיו אל כלם כמו שמעורר למעלה לשמור
משמדת גזברין ואמר כלן עבודת מתנה צמתנה נמנה לכם ואנו הנה נתייך בצמחה
לישון שמחה הוא זה כמו הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בצבאו משל למלך שנתן
שדה לאוהביו ולא כהבולא חתם ולא העלה בערכאין בא אחד ועד ער עליו ועל השדה
אמר לו המלך כל מי שירצה יבא ויערער למצד הריני כותב וחותם לך ומעלה בערנאין
אמר כן לך שבא קדח וערער כנגד אהלך על הכהונה בא הכהן וטק לו כד מתנות כהונה
בבדיות מלח עולם ונכך נקממה פדשה זו לבחן: משמדת תדומות: שאתה צריך לשמור
בזה: למשחה לבד ולה' (מ) האש. לאחר הקדחת האש ישים לכל קרבנם דבן זבחי
שלמי צבוד מנחתם חטאתם ונשמתם במשמעו: אשר ישיבו זה גזל הגד: בקדש ה' ונאמר
תאכלנו וג' למד על קדשי קדשים שאין נאכלין אלא בעזרה ולזכר הכהונה: תרומה
מתגם המורס מהתורה ומה שלמים ואחיל נזיר: לכל תנופת שהיא לו טעונין תנופה
כל טהור ולא סמאיים דא כל טהור לרצות אשתו דאשיתם היא תרומה גדולה: כחזה
התנופה וכשוק המין של שלמים שיש ללך לכהנים ולנשיהם לבשר ולעבדיהם לשע
ימים ולילה אחד אפר הצבוד נאכל לשני ימים ולילה אחד: לך יהיה יאמר עקיבא ולמד
הנסיך לך הכהן הויה אחרת שלא תאמר כחזה ושוק שנתורה שזיבו נאכל לא ליום
וילנה: כל תרומות הקדשים מחיבתה של כרשה זו כללה בתחילתו ופירטא במע
צדית מלח עולם כדת ברית עם אהרן בדבר ברית ומתקיים ומצדן את תרומות ברית
מלח בדבריה בריות למלח שאינו מקריז לעולם: ונאמר לא יהיה לך בלכס אפר בבירה והם
הלויים ישאן עונם של ישראל שעלםם כחזה: הדלים מגשת אלשים אר ירמו לה' תרומה
הכר קדאן תרומה עד שיפריש ממנו תרומה תעשרה ונתן שם לבסא מתבס כדגן מן הקדש
תרומת מעשר שלכם חסודה לזריים ולגוועים וחיבין עלה מיתה זומע מתרומה גדולה
שקראת תערה: כדגן מן קדש וכלמלה מן הקרב תרומת תרומת תרומה העטלת כד
היקדים מלכה: לשון ביטול תבונה שתמלא יקב הוא הבור יפע יבית שהין יחד
לתוכו וכל לשון יקב חפירת קרקע הוא וקייב המלך הוא יס אומא חפורה שחפר
מלכו של עולם בתי מן חתם כלל עשרה מלכים מקדש מיקדם תרומת אדם מעשר
שלכם כי הוא חתם מכל מתנותיהם ותרומתו את כל תרומת תרומה גדולה הקב
מוצר שאם הקדשים לוי את ביהן צדי וקבל מעשרותיו קודם שישן תרומה גדולה

מִן הַקִּיּוּם הַזֶּה הָיוּ מִן הַיָּמִים אֲחֵרִים מִחֲמִשִּׁים לְשָׁנָה גְדוּלָּה וַיְהִי וַיִּתְּנוּ
 תְּלֹמֶת מִנְעֵה בְּהַרְמִיזָם אֶת הַמִּלֵּךְ הַמִּנְכֵּן לְאֶחָד מֵהֶם וְנִחְשַׁב הַמִּנְכֵּן
 לְלֹוִים חֹלֶק גְּמוּלָה כִּתְּבוּתָהּ בֶּן יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא הָיָה הַכֵּת תְּרֻמָּה שֶׁמִּמֶּנּוּ
 כִּי אֵל מִנְעֵה בֶּן יִשְׂרָאֵל אֶת דִּמְיוֹנוֹ לְיִמְיָה יִכַּל הַחֲכָמִים אֲסוּדָה וְלֹא מִנְעֵה לְלֹוִים דַּת בְּוֹאֵת
 בֶּן יִשְׂרָאֵל חֹלֶק אֶת עַלְלֵי חֹלֶק אֲבָל מִקֶּם אֲפֵלָה בְּשֵׁר הַקְּבִירוֹת וְלֹא יִשְׁמָח עַל חֶטְא
 הַחֲמִשִּׁים מִן תַּעֲשֵׂן חֶטְא וְלֹא תִמְנָח לֹא אֵם תִּתְּלֵל וְתִמְנָח
 חֶטְא וְיִקָּח קָרָח:

עֵלֶּה הַתְּלִיָּה הַתְּלִיָּה לֵשׁ אֶת שֶׁכֶּן וְאִמּוֹת הָעוֹלָם הֵיוּ מוֹנֵן אֶת יִשְׂרָאֵל לֹוֹק מֵהַמִּנְחָה
 הַזֹּאת וְהָיָה טַעַם יֵשׁ בָּהּ לְפִיכָךְ כִּתְּבָהּ הַחֲקָה בְּזִיכָה הִיא מִלְּפָנֶיךָ לֵךְ
 רִשְׁוֹת לְהַדִּיר אַחֲרֶיהָ וַיִּתְּנוּ אֵלֶיךָ לְעוֹלָם הִיא כִּרְאֵה עַל שֶׁמֶךְ מִדָּה שִׁשָּׁה מִצֵּה בְּמִדְּוֵה
 אֶרֶץ תְּמִימָה שֶׁתִּהְיֶה תְּלִימָה בְּאֶרֶץ מִיָּתוֹר שֶׁאֵם הִיוּ בָּהּ שִׁשָּׁה שְׁחָתוֹת כְּסוּלָה
 לַעֲדֵי וְנִצְוָה בְּקֶדֶן אֵל אֲחֻץ לְמַחֲנֵה חוּץ לְשֵׁשׁ מִחֲנֻת וְשִׁשָּׁה אֲחֻתָּה לְפָנֶיךָ אֶת עוֹתָם וְלַעֲדֵי
 רוּחָה חֲנֻכָּה כְּעוֹתָם מוֹעֵד עוֹמֵד בְּמַזְלָהוּ שֶׁלִּירוּסָלַיִם וְנִמְתְּבוּן וְלֹוֹת מִתְּנוּ שֶׁלֵּיכָל בְּשַׁעַר
 הַזֶּה הָיָה אֵל הַמִּחֲנֵה לְמַחֲנֵה שְׁכִינָה שֶׁאֵין טַעַם מִשְׁנֵלָה חוּץ לְשֵׁשׁ מִחֲנֻת אֵל עֹבֵד וְנִמְנָח
 וְנִמְנָח וְנִמְנָח הֵכֵן עוֹבֵד בְּעֶרֶב קֶדֶן וְיִשְׁרָאֵל נִמְנָח עוֹבֵד בְּעֶרֶב וְאֶחָד יִבָּן אֵל הַמִּחֲנֵה וְהָיָה
 מִחֻץ לְמַחֲנֵה לְשֵׁשׁ חֲלָקִים וְחֲלָקִים אֶחָד נִתָּן בְּהַר הַמִּשְׁחָה וְאֶחָד מִתְּנוּ לְכָל הַקְּבִירוֹת
 וְאֶחָד נִתָּן בְּחֵלֶץ זֶה שֶׁלֹּא מִחֲנֵה הִיא חוּץ לְעִזָּה לִישׁוֹל מִמֶּנּוּ בְּשֵׁר הַשְׁחִירוֹת וְכָל הַעֲרִיבִי
 לִישׁוֹר וְזֶה שֶׁבָּהִי מִמִּשְׁחָה כְּעֵס גְּדוּלָּה לְפָנֶיךָ אַחֲרֵי מִקְדָּשְׁךָ הִיסָדָה וְזֶה שֶׁבָּהִי
 נִתָּן לְמַשְׁמֶרֶת מִמִּשְׁמֶרֶת הַכְּתוּב שֶׁמִּמֶּנּוּ הִיָּתָה לְבָרִית בֵּן יִשְׂרָאֵל לְמַשְׁמֶרֶת לְמִי כֹהֵן לְמִי
 הַזֶּה כִּמוֹ וַיִּזְן אֶת צִיּוֹן לִידוֹת אֶת צִיּוֹן הַגּוֹיִם לְשׁוֹן זָרִיקָה חֲלָתָה הִיא לְשׁוֹן חֲלוּי
 כְּעֵס וְכָל הַלְּבוּשׁוֹת קִרְאָה הַכְּתוּב חֲלָתָה לְמַדָּה הִיא כְּקִרְשִׁים לְאֶסֶד בִּלְעָדָה

קִרְשִׁים
 א

הֵנָּה יִתְחַטֵּא בּוֹ יִצְחָק הַזֶּה בְּמִדְּוֵה חֲדָה מִתְּנוּ שֶׁלֹּא מִתְּנוּ הָאֵלִים לְהוֹצִיָּה נֶפֶשׁ צַדִּיקָה
 שֶׁאֵין לוֹ מִלְּחָמָה צְרִיבָה הַזֹּאת לֹא בְּנֶפֶשׁ צוֹ רִבִּיעִית דָּם אֶת מִשְׁחָה הַטּוֹמָה אֵם נֶפֶשׁ
 לְעִזָּה אֲפֵלָה בְּטוֹבִילָה בְּלֹא הַזֶּה שֶׁנִּישִׁי נִשְׁבֵּי עוֹד מִמֶּנּוּ בּוֹ אֵלֶּף שְׁטוֹלִי לְהַכִּית
 אֶל הָאֵלִים צִעוּי שֶׁהִמִּית בְּתוֹמָה וְכָל כֹּל פִּתּוּחַ בְּכָל חֵדֶק הַכֵּת מִדְּבָר שֶׁאֵין מִקְדָּשׁ לוֹ וְהָיָה
 מִקְדָּשׁ לֹא מִתּוֹכָם לְפִיכָךְ אֵם אֵין מִגּוֹפֶת צְרִיבָה מִתְּנוּ עַל יָפֶה בְּחִבּוּר טוֹמָה הֵנָּה
 הִיא אֵם יֵשׁ צְמִיד פִּתּוּחַ עַל טוֹמָה פִּתּוּחַ לְשׁוֹן מִיּוֹד בְּלִישׁוֹן עֵרֶשׁ וְכֵן נִמְתְּלוּ לֵהִים
 נִפְתְּלוּ נִתְחַבְּרוּ עִם אֲמוֹתָיִם עַל פֶּה הַשְׁדָּה רִבּוּתָם דִּישׁוֹ לְבָבוֹת גּוֹלָל וְזוֹכֵן וְכָל
 עַל פֶּה הַשְׁדָּה שֶׁאֵין שֵׁם אֵהֵל מִטּוֹמָה הַמִּתְּנוּ שֵׁם בְּקָעָה וְחֲטָאָה בִּישׁוֹ שֶׁבִיעֵי הֵנָּה מִדְּ
 טוֹמָתָם וְאֵשׁ אֵשׁ יִטְמָא וְהָיָה אֵם נִמְנָח מִקְדָּשׁ לְמִי נִמְנָח מִשְׁחָה וְכֵן מִדְּאִיתָם בְּשִׁמְעוֹתָם
 וְנִמְנָח מִלְּבָדָה רִבּוּתָם מִדְּמִיָּה טוֹמָה וְנִמְנָח לְמַדָּה שֶׁהִגְשִׁיחַ מִן חֲטָאֵת טוֹמָה
 טוֹמָה חֲטָאֵת לְטוֹמָה לְטוֹמָה שֶׁעַלְלֵי מִי שֶׁאֵין כֵּן בְּמִשְׁחָה שֶׁהִגְשִׁיחַ בְּלִישׁוֹן מִשְׁחָה לְמַדָּה
 לֵךְ יִשְׁאֵל מִלְּחָמָה עוֹד מִלְּחָמָה בְּהַר הַזֹּאת וְהַזֹּאת יִטְמָא וְאֵין מִתְּנוּ כְּכֹחַ בְּהִיָּת
 וְכָל יִשְׂרָאֵל יִגְשֵׁהוּ מִלְּחָמָה הַזֶּה שֶׁבִיעֵי יִטְמָא וְהַזֹּאת יִטְמָא וְהַזֹּאת יִטְמָא מִן חֲטָאֵת טוֹמָה
 עוֹד הַעֲרִיב יִתָּן לְמִיָּם שֶׁהִמִּית אֶבִי חֲטָאֵת טוֹמָה וְהַזֹּאת יִטְמָא וְהַזֹּאת יִטְמָא מִן חֲטָאֵת טוֹמָה
 זֶהוּ כִּדְּוִשָׁה לְפִי מִשְׁמֶרֶת הַכְּתוּב וְלֹא הַעֲתִיקוֹת מִקְדָּשׁ שֶׁלֵּי מִשְׁחָה הַדְּרִשׁ וְזֶהוּ וַיִּתְּנוּ
 אֵלֶיךָ מִשְׁחָה מִשְׁחָה פִּתּוּחַ נִמְנָח הַזֶּה לְעַבְדְּךָ כֵּן יִבְיָחוּ לְכַפֵּר מִשְׁחָה לְפָנֶיךָ אֶת הַמִּנְכֵּן
 מִשְׁחָה לְכֵן שֶׁפָּתָה שֶׁעוֹנֵם פִּתּוּחַ שֶׁלֹּא מִדְּוֵה חֲטָאֵת מִן חֲטָאֵת טוֹמָה פִּתּוּחַ פִּתּוּחַ
 וְנִמְנָח עַל הַעֲרִיב אֶרֶץ מִדְּוֵה עַל שֵׁם אֵם חֲטָאֵת טוֹמָה וְהַזֹּאת יִטְמָא וְהַזֹּאת יִטְמָא מִן חֲטָאֵת טוֹמָה
 שֵׁם יִשְׂרָאֵל שֶׁהִיוּ תִּשְׁמָחִים וְנִמְנָח בּוֹ בְּעַלֵּי מוֹנֵן תִּבְחָה הוֹ וְנִמְנָח עַלֵּיךְ וְנִמְנָח לְחִמְמִיתָם

לא עלה עליה על כשם שמקו מכליהם עול שמים אל לעזר כשם שנקרא ~~למקדש~~ שנת
ההוא לעשות העגל ולפי שהיה עשה את העגל לא נתנה לו עבודה זו עליון שאין קטאור
בעשה סגורה ושריף את הכהן כשם שכתוב שגל עין ארז ואזוב ושע תולעת שגשה מיין הלל
כנגד שלשת אפי חיש ענפלו בעגל וארז הוא הגבוה מכל האילנות ואזוב נמוך מכלן קימב
שהגבוה שנתקאה וחטא ישפיל את עצמו כאזוב ותולעת ותכפר לו למשמדת כמו שכתוב
העגל שמור לדורות לפורענות ואין כל פקודה שאין בה מפקדות העגל שזמנו וביום פקדי
ופקדונו וגו' וכשם שהעגל טמא כל העוסקין בו כך כרה הטמא הלה עוסקין בה וכשם
שנאמר באפרו שנתקא ויגד על פני המים וג' כל ונקחו לשומא מעמי שרפת החטאת וג'
כל העדה יעדה השלמה שבבר מותו מותי מדבר ולא פירשו לחיים ותמות שם מרים למה
בסוכה מיתת מרים לפי שנתקאה אדומה לווד לכ מה קרבות מכפרין אן מיתת צדיקים
מכפרת ותמות שם מרים אף היא בטעיקס מותה ומפני מה לא נאמר בה על פי השמיני דרך
כבוד שלמעלה וצאדין נאם על פי ה' בלה מקשי ולא היה מים לעדה מכאן שכל השנה
היה להם הבאר בזכות מרים ולכן באנו להלואי גוענו בגוע אחינו במיתת אחינו בדבר
למור שמיתת צמח מגונה ממנה בגוע שם דבר הוא כמו בגיטת אחינו ולא יתכן לפרש
כשמתו אחינו שאם כן היה לו לזכור בגווע ואם בעידם מכאן שחש הקב"ה על ממונם
של ישראל ויקהילם וג' זה אחד מן המקומות שהחזיק מועט את המדובה המה הקטנה הזה
היציא לפי שלא היו מורים אותו לפי שהלך הקטנה וישב לו בין הקטנים בענקתה הלא
והיו ישראל אומרים מה לכם מאידה קלעתו ויאן לנו מים לבד אם להם המורים קרובים
לשון יוני שוטים מורים את מוריהם המה הקטנה הזה שלא בצטונו עליון נוצח להם
מים פעמים לפי שדא שונה לא הוציא לא טיפין לפי שלא צוה המקום להכות לא
ודברתם אלהים ויהא דברו לשלע אחד ולא הוציא אמרו שמה צריך להכור
כדא שונה שצא והכית בצור ונצחית להם אותו קלע והכהו יען לא האמנתם כי
גלה הכתוב שאלו חטא זה בלבד היו צננץ לארץ כדי שלא יאמרו עליהם בעון
דור המדבר שנגזר עליהם שלא יכנסו כלהיה עון משה ואהרן והלא הצאן ובקר
ישחט להם קשה מזה לא לפי שבדעת חשך עליו הכתוב וכאן שבמעמד כל ישראל
לא חשך עליו הכתוב מפני קדושת היום להקדיש ימי שאל דברתם אלהים היית מקודש
לענין הנזיר ואומרים מה קלע זה אינו מדבר ואינו שומע ואינו צריך לפרש נסרה
ומקיים דברו של המקום קן אבן לכן לא תביאן בשבועה כמו לכן בשבועה לבית עלי
בשבע בקפיצה שלא ידון בתפלה על כך הנה מי מריבה הם הגזרים במקום
אחר את לא ראו חצטבני פדעה שמושיע של ישראל לוקה במים לכן גזרו כל
הבית לזר היאודה ושלכיהו ויקדש צם שמתו משה ואהרן על ידם כשהקב"ה
עושה דין במקודשיו הוא ידאוי ומתקדש על הדביות וכן הוא אומנם אלהים
מנגד שיר וכהא בקדושי חקדש אחר ישראל מה דאף להצטרף כן אהיה לא
אמלן אחים אנחנו בע חזקה שחמלנו כד יהיה שרעך ועל שטנו היה החוב
לכדעו אתה ידעת את כל התלואה למיכך פירש אביכם מעל אבינו וילך ארץ
מפט יעקב אחיו מפני שטור הזה המוטל עליכם והטילו על יעקב וידעו לט
קבלו צלות רבות ופזכותינו מכאן שהאבות מצטערים בקבד בשפלות גבור
בזה על ישראל וישמע קולנו צדקה שברכנו אבינו הקול קול יעקב שאבו
צועקים ונענים מלאך זה משה מלאך שהביאים קרניים מלאכים ואומ ויהיו

[illegible]

נקעו מבחל ונתבעו מוקדה שם מת אהרן כי במוקדה סגור היה הדבר מת לא
שם חזרו והתאבלו עליו וקראו עליו הלא בפתים וצא ואלו המעלות והנהגות
שבע מעלות מן מוקדה אשר היתה סגורה את חצר אדום שלא נתנם לעבור בארץ
ותקצר נפש העם בדרך בשורח הדרך שהוקשה להם אמרו עכשו היינו קרובים לנפש
לחצר ואנחנו זרים לאחורינו כח חזרו אבותנו ונשתחו שלשים ושמונה שנה עד היום
לפיכך קצרה נפשים בענוי הדרך ובלשון בעצ אכזריות לוד ולפי יחזקאל לומר ותקצר נפש
העם בדרך בהיהם בדרך ולא פירש בו צמא קצרה שכל מקום שתמצא קצור נפש במקום
מפורש שם צמא קצרה כגון ותקצר נפשי בהם ובגן ותקצר נפשו בעמל ישראל וכל דבר
קשה על אדם נפול בגן קצור נפש כאשר שמואל ברא עניו ואין דעתו דחבה לירב אונתו
הדבר ואין לו מקום צמא לבד לאור שם אונתו וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
הוא וכבר על האדם כגון וגם נפשו צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
קצור נפש צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
לפניו למה הענינו שנים שנים וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
לפי שהיה נפשו צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
ולד אשה שם צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
וינשכח את העם יבא נחש שצקה על הנצח דבה ויפדע ממנו צמא דבה יבא נחש שכל
המינין נמשכו לו טעם אחד ויפדע ממנו צמא דבה ויפדע ממנו צמא דבה יבא נחש שכל
ויתפלל משה מנחם לנבי שמואל שם צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
וכן כנס על הגבעה אדום נמי שם צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
אכלו כלב או חמור נשכח היה צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
לבר צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
את חיש והצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
וכי צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
לא צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
שלנח ושר לא צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
בעי העבדים לא ידעת למה נקרא שם צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
והענין יסוד לבדה והוא מלשון ימים וימים וימים וימים וימים וימים
הד צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
במזרח של ארץ מואב צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
וסוף מעבר ארבע הקיפו ארץ מואב כל צדומה ומזרחיה עד צמא וצמא וצמא
בתוך ארץ האמורי בצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
האמורי והוא שם אמורי וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
ולא צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
עשו לי צמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
אדום לא הקיפו קצרה אף מואב כן על כן יאמר שלחניהו ונמי שם צמא וצמא
בצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא וצמא
סוף יעז בן יאמר מן יבא והב וסוף יסוד הוא כלום את אשר יהב לכם והדבה נשים

[illegible]

לא שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
והיה ארון ביהוה אלהים ויהיה ארון ביהוה אלהים ויהיה ארון ביהוה אלהים
הללו שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
דעת צדק ויהי שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
אותם מוודעים וחזקים כדורים ובעות הללו על ידי חבות ואמהותיהן עם יהוה אשר שבו
לו חבותו לשמן ביד כתר מלכות ובעת זאת יתחשב כתרומה לא יהיו בעשן בלה עם שאר
האומות שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
שמחה עמם שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
להם כן תשבון וזהו ובעת זאת יתחשב כתרומה לא יהיו בעשן בלה עם שאר
האומות שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
ובחמור לא תגדע בנאם אמר מלה ועד סופה וכי תאמר בהם ומקדש אתה ובעיניך
רבעיותיהן שדע היוצא מן הדת שמיש שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
לשון צווי קללהו לי שדה דוסים מקום גבוה היה ששם הצומח עומד לשמור אם יבא
חיל על העיר דאשה הפקדה בלעם בלתי קוס כבלך דאשה בלתי שעתידה שדך בלתי
בישראל משם ששם מת משה בסבור ששם תחול עליהם הקללה וזהו הדין שמוע ליהוה
אלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
הזאת מה חסד המקדש באמרו שוב אלך וכתב תאמר לא כשהיה עומד שמוע ליהוה
לקבל אמר מה את חוזר אל בלך לצעור ונתן לו הקללה דין וזכה בפיו בלתי פרוק
בהמה בחבה לחונכה לא שר ידעה תמלו של צדק תשוב אל בלך ושרי מואב אתו
ולמעלה הוא אומ' וקל שרי מואב כען שראו שצדקו יתקו הלכו להם מקצתם ולא
נשארו לא מקצתם ימה דבר ה' לשון צדק חסד זה כלום אינך בדשותי קום בלך כען
שראהו מצחק בו נתבונן לצעורו עמור על רגליך חסד דשאי לישב ואת שנוח לך
בשלי חוס שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
לא איש כבד נשבע להם להביאם ולהורישם ארץ שבעה אומות ואחת קבור להמתתם
במדינת יהודה אמר א' בלשון תימה ותרגומה תיבין וא' מלכין חוזרין ועמלכין לחזור
בסירה בדך לקחת חתה שואל מה דבר ה' קבלתי ממנו לבדך אותי וברך ולא
אשיבעה הוא בלך אותם ונתע לא אשיב את ברכתי וברך במו וברך וכן הדין גזיר
ה' שמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל ואלוהי ישראל
שלוש יהיה לך מקדש הוא לה קבלה ואין לומר בדרך שם דבר שאם כן היה נקוד בפתיח
קטן וטעמו למעלה אבל לפי שהוא לשון פועל הוא נקוד קטן וטעמו למטה
לא הביא און בעקב כתרומה לא חסדי פשוטו הוא כדשמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל
הקללה און בעקב כתרומה לא חסדי פשוטו הוא כדשמוע ליהוה אלהים ואלוהי ישראל
שלוש ובעמלן שכן עובדין על דתו עמל לשון עבירה כמו הדה עמל כי אתה עמל
וכעק תביט לפי שהעבירה עמל לפי הקללה ה' אהיו עמו אפילו מעבידין ומסדין
לפניו אינו זז ממוקד וחדועה מלך בן לשון חבה ודעור כמו דעה דוד אהב דוד
ויתנה למדעיהו וכן הדגם אקלוק ושדנית מלכהו ביעהו א' מוודעים מוודעים
אתה אמרת הנה עם יצא ממדעים לא יצא געעמו לא הלהים הוציאתם ביעהו

2135

וצוהו ה' לומר עיניו וידיו ופיו וקולו וכל אשר יצא מפיו וכל אשר יעשה וכל אשר יחשוב
 כמו שזכר שמואל לשון ה' עיניו וידיו ופיו וקולו וכל אשר יצא מפיו וכל אשר יעשה
 וכל אשר יחשוב וכל אשר יחזק וכל אשר יחזק וכל אשר יחזק וכל אשר יחזק
 עתה לראות מהם כדאמרו בזה ויהי אחרי המגפה וג' משל לרועה שבעמו זאבים
 לתוך עדרו והרגו בהן והוא מונה אותם לידע מעט הנותרות לא כשיצאן ממערים ומחצות
 למשה נמסרו לו במחן עמשון שקדם למותו ולהחזיר צאתו מחזירן במחן לבית אבותם
 על שבע האב יתייחסו וזה אחד האס' ומיד משה לאמר הבהן אתם יצאו אתם זר על
 זאת שצוה המקום למנותם לאמר אמרו להם צדיקים אתם למנות מבין עשרים שנה
 ומעלה לאשר צוה וג' שיהיו מעתה מבין עשרים שנה ומעלה שנאמר כל העובד על
 הפקודים משפחת הצנוכיים לפי שהיו האומות מבזין אותם ואומרים מה לא מתייחסין
 על שבט יהוה עבדו הם שאלו שאלו המצדיקים צא מותיהם אם בגופם היו מושלים
 קל וחומר בעשותיהם לפיכך הטיח הקדש שמו עליהם הא מצד זה ויוצא מצד זה לומר
 מעיד את עליהם שהיו בעבדותיהם וזהו שמתורש עלידי דוד שבט יהודה עדות לישראל
 השם הזה העיד עליהם לשבט יהודה לתיכך בכולם כתב החנוכי הפלאי אבל בימיה
 לא הוצרך לומר משפחת יהודה לפי שהם חקוקו בו יוצא בראש והא' בסוף אשר הם את
 ישראל על משה בהצותם את העם עליה השאן את ישראל לריב על משה לשון המעלה
 ויהיו לנש' לאות ולזכרון למען אשר לא יקרב איש זר לחלוק עליהם וזה קדח לא
 מתו הסדיו בעצה תולה ובשעת המחלוקת הדהוד תשובה בלשם לפיכך נמצא בלשם
 מקום בונה ביהנם וישבו עם לזרח הוא צוהר לשון צוהר אבל משפחת אהרן
 בטלה וכן חתם משבט צמחן שהרי בעשרה בעם ירד למצרים וטחן לא מנה לא חתם
 וכן חתם לבד הרי שבע משפחות ומצות בגמרא ידועות שבע משפחות אהרן ושמעון
 שבע נבוא וצאו הנענים להלחם בישראל ונתנו לב לחזק למצרים וחזרו לאחוריהם
 שמונה מקדמות מהלך ההד למקדמה שמונה בני ישראל נקטו מבארות נשם מה אהרן
 והוא ביד ההד מת וממוקדה עד הר ההד שמונה מקדמות יש לממדיע לא שחזרו
 לאחוריהם ורדפו בעלוי אחריהם להחזירם והרגו מהם שבע משפחות ומצב לוי
 נפלו ארבע משפחות משפחת שמעון ועזאלי ומצב יהור לא נמנו כחן לא משפחת
 הקדש והרביעית לא ידעתי מה היא ורבי תנחומא דרש שמתו במגפה בצד בלשם
 אבל לפי החקרון שחקר משבט שמעון במחן זה ממנו הראשון שבמחצית סיני
 נראה שכל צד לא נפלו משבטו של שמעון לא זה אומר את שמו משפחת אהרן
 ואינו יודע למה לא נקראה משפחתו על שמו וליישוב הוא יצא אסור בידיו מרים
 כי כל המשפחות נקראו על שם יורדי מצרים והטעם משם והלצה לא נקראו המשפחות
 על שם חוק המעשה וזה אפלים ומנשה שטעמו בלשם במצרים וארד ופגע בעל בע
 בצעמין ומצאותו ביקורו עליה משה הדישן שירדה חתם למצרים כשהיה קעובות
 מהם לכך נחלקן למשפחות כחשן וחמול שיהיו בעבדים ליהודה וחבר ומלכא שהיו
 בעבדים שלא שר ואם אברהם היה טוב ואם לאו אומר את שהיו לבלע בעבדים
 הדבה ומשם הלכו קדד ועמל יסדה מכל אחד משפחה דבה ונקראו תולדות
 שאר הצמס על שם בלע ותולדות השם הללו נקראו על שםם וכן את אומן בבט

[illegible]

עלית במוקדש לבעדיו הוא יחשנו לטוב שבו שמושו עליו מן מתוך קדש וזהו
 שאמר שלמה נוצר תקנה יחל פניהם ליה רחמי אלהים וזוהי שצונו
 בלוי לפעך דעתו שלב אלה וזהו דמיון שלמה מנה עלהם מנהיג שיהא קובל כל
 אחד ואחד לפי דעתו אשר יבא לפניהם לא כדרך מלכי האומות שיושבים בצמיהם
 ומשלחין את חילותיהם למלחמה לא כמו שעשית את ישראל ושלחמיהם בסיוחן
 ועוג שנלמדא אונן וכדרך שעשה יהושע שכלל יהושע ליו ואמר לו הלבן אתה וג
 וכ בדוד הוא אברהם יצחק וישראל וזהו שצונו ונבדל דאש ואשר יוצאים
 בצמיהם ואשר יוצאים בצמיהם דא ואשר יוצאים שצונו תעשה לו כדרך שאמר עושה לו
 שאינו מבטח לארץ קח לך קחון בצבדים אשדך שצונו לשלם שם שלמקום לך
 את שבדוק לך את הארץ מכיר אשר דוחב יבא אשר שאלת שאלתך כנגד דוחב
 שכל אחד ואחד וסמכתה ידך עליו ותן לו תורה שצונו שצונו יאמר עליו
 לא היה לו להרים דאש בימי משה וצוניתה אמו על ישראל דע שערותם הם קרובים הם
 על מטה שהקבל ענך וטרת מהדוך עליו זהו קדש עור קטם מהדוך וזה כל הדרך שמצונו
 למדין מן משה כחמה מן יהושע כלבנה למען שצונו כל עתה בני ישראל שיהיו נוהגין בו
 כבוד וידא כדרך שנוהגין בקדש ולמען אעמד הכהן עמודי יהי שאת שצונו שצונו
 הזה מוטל מבית חקך אשר יהושע יהא צריך לאשר נשאלו כשיצטרך לצאת למלחמה
 על פני ישראל וכל העדה יקדו ויניקו את יהושע לקחון בצבדים והושיעו מתקע שבר
 שצונו ישראל לעולם הבא ויקמוך את ידיו בעין יפה יותר ויותר שצונו שהקבל
 את לו וסמכת את ידך והוא עשה ביצתי חיון ועשאו ככלי מלא וגדוש ותלמן חכמתו
 בעין יפה כאשר דבר ה' אף לענין יהוה נתן מהדוך עליו וצו את בני ישראל מה אמר
 למעלה יקדו ה' אמרו להקדש צד שצונו מצונו על בני צוה את בני עליו משל לבית מלך
 שהיתה נפלת מן העולם וזהו שצונו לקדש לבנה על בנה כו' וצונו בקדש
 זה הדש לחמי' אלו אלו וזהו שצונו אומ' והקטירם הבה המצבה לחם אשה לאשר
 צנתן לאשר מצבה תצונו שיהיו בהם ולוים וישראל עומדין על גבן מראן למנו
 ותקנו מעמדות במעמדן בכל יום מן התמידים ואמרת להם אזהרה לצית דין
 שנים ליום כפשוטו ועיקרו בא למצונו שיהיו נשחטים כנגד הוה תמיד של שחר
 במערב ושל בין הערבים במזרחן על טבעות את הכבש אחד אף שצונו נאמר
 בפדשת ואתה תצוה וזה אשר תעשה וג' הוה היתה אזהרה לימי המלוואים ופאן צוואה
 לצדקותי סנת מנה מנות נכדים העשויה בהר סיני וצונו שצונו צונו המלוואים
 דא העשויה בהר סיני הקיש עולה תמיד לעולה הר סיני אותה שנתקדשה לפי
 מן תורה שכתוב בה וישם באגב מלך שטעונה כלי ונכסו יין בקדש הקדש על
 המצבה יתקדש נאך שצונו המשרד פדש לין מבתן דיוח כחוח נחת דוח לפי
 שאמרתי ונעשה דעו עלות שצונו ואלא עולה שצונו שצונו תמיד עליו
 הקריב שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו
 בטל קדשנו על עולה התמיד לא מוספין לבד אומ' שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו
 ומגיד שאין קדש לא בן שני התמידין וכן בכל מוספין שצונו על עולה התמיד למנו
 זהו ואלה עשרות כמ' שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו
 בחדש שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו שצונו

15

[illegible]

מבמאין בטעמא דמשה שלא נאמר וזהו שיהיה עליו חסד וחסד
באהל אהרן וצביבים לא שיהיה חסד וחסד וצביבים לא מה אהרן צביבים
אך צביבים שיהיה חסד וחסד וצביבים לא מה אהרן צביבים
והטעמים והעצמות ויאמר לעשר הכהן לפי שבא משה לכלל כעק בא לכלל טענות שנתעלה
ממנו הנבואה בענין נדבית וכן אתה מוצא צביבים למלואים שחמ ויקצוף על לעזר וצדק
איתמר בא לכלל טענות וכן בשמעון נא המה וידך את הסלע על ידי הפקד טעה אשר צוה
ה' תלה ההוראה בדביון אך את ההב' וכן הפקד שאל הזהיר להם משה לא על הלכות טענות
עוד יש לזהיר להם על הנבואה בענין ואך לשון מיעוט כלל ממועט אהרן מלה שתמלא
בכלם אפילו לאחד טענות ממועט המה על שיטתו מבטע חסוד נבואה ודביון
אמר אך את הזהב לומר שצריך להעביר חלודה שלו קודם שיהיה לבן וזהו לשון אך שאל
והא שם חלודה אך המתכת יהיה כמות שהיה כל צד אשר יבא באש לבשל בו כלום
תעבדו באש כדרך תשמישו הקבילתו מי שתשמישו ע' חמץ יגעי לבן בחמץ ומי שתשמישו
על ידי צנין העמוד והאקכלה יצבגו בחור אהרן במי נזה יתחלף לפי ששכל חלוי זה
לטהרו ממועט מתעורר להם צדיק חסוד גיעול לטהרם מן החסוד וחסוד לטהרן מן
הטומאה ודביון דדשו ממועט שאל להכשירן מן האקסוד העשן טבילה לכלי מתכות
ומי נזהר הכתובים כאן דדשו מים הדאקסוד לטבול בהם נזהר ומה הם מ' טעם וכל אשר
לא יבא באש כל צד שאל תשמישו על ידי האור כגון כוסות וכלות ומה שמש מים כדון
ולא בלעו אקסודות עבדו במים מטבילין ודיו ודוקא כל מתכות אלה המהנה למחש
שכינה שאל טמא מת טעם שילוח ממחנה לנייה וממחנה ישראל שאל את האש
קח את החשבון וחצית את המלקוח בין תופשי המלחמה וכן חציו לאל וחציו לאל ויהי
המלקוח יתר הבז לפי שאל נצטון להדיס מכס מן המלקוחין כתב
את הששן הזה והי המלקוח שאל לכלל חלוקה ולכלל מכס שהיה שורף על כל המלקוח
לאל אשר בזזו עס העבא איש לו ולאל בא לכלל חלוקת מחצית הצאן וממחצית בבר
ישראל אשר חצה משה לעדה והוצאה להם מן האנשים הצובאים ויהי מחצית העדה
בד וכן ויקח משה הפקודים הממונים לא נפקד לא נחקר ונתגמל לא שאל אהרן וא
לשון ארמי חקדון כמו ארמי חסונה יתגמל דהות שגיא ממשיכא וכן כי יפקד ממשכ
חקד מקום מושבך איש הדגל לישב שם וכן ויפקד מקום דוד נחקר מקומא ואין יושב
שם עגיל נחמי חזן וכומא דדפוס שלבית הדאס לרד על הרחור הלב שלבבות
מדין עטרות ודיבן וכן מחרץ סיון ועוגהיו האחיבים לשון תמיהה דהא תסידו ויתעלו
לבם מעבוד שיהיו צבירים שאתם ידאים לעבוד מפני המלחמה וחוזר העדים והעם
מקדש בדבוע כך שמה ושתי קדשהיו הקנזי חורגו שנקנז היה נלדה לו אמו שלבב
את עתה ויניעם ויטלטלם מן נע ונצי לטפות כמוסם שנה על שנה עולותיהם
דמו וכן לשון תוספת נבנה למקלטן מה חסידיו על מאותם יותר מצניהם ובמיתה
שהקדימו מקניהם לטפס אמר להם משה לא כן עשו העיקר עיקר והטפל טפל בטן
לכם תהנה עדים לטפס ואחד כן מידות לצאצאים ואנחנו נחנך חוששים כדדין
מהידים כמו מהר שלל חשבז ימהר חושיה לפי דע ישראל בדאשי בייקות מתוך
שגבירים

שבבדדים שכל אחד מהם נשבע ונשבע ונשבע ונשבע ונשבע ונשבע
עובר למעבדים זה לא יוכלו שיהיה שיהיה שיהיה שיהיה שיהיה שיהיה
המבצר שנבנה עכשיו מעבד הירדן והנה יבנה יבנה יבנה יבנה יבנה יבנה
קבלנוה בעבד המזרחי לצנחם יבנה יבנה יבנה יבנה יבנה יבנה יבנה
בין מן לצדי ולא שבא כאן אחר הנון במקום הא' שנבנה הוא מיקודו שכל משה הירשן
למדתו כ' והיוצא מפיכס תעשו לבגדו שקבלתם עליכם לעבוד למלחמה עד כבוש
וחלף ימשה לא בקש מהם לא ונכבשה ואחד תשובו והם קבלו עליהם עד התחל
הדי הוסיפו להתעכב שבע שחלקו וכן עשו ויאמר בעבד' עלם באיש אחד ויצא
להם כמו עליהם ועל תנאם מנה לעזר ויהושע כמו ה' ילחם לכם ואתנו אהזת נחלנו
כל ומבידינו וברשותנו תהי אהזת נחלנו מעבד הזה עדי מבצר וגדלות צאן
זה סוף פסוק מוסב על תחלת המלה ויבנו בני גז את הערים הללו להיות עדי מבצר
וגדלות צאן ואת בנו ואת בעל מעון מוסבות שם שמוות עץ הם והיו האמוניים קורים
קורים עליהם יול שם עץ שלהם ובעי ראובן הקבו את שמום לשמות אחרים וצאן מקבוצ
שם נבו ובעל מעון מוסבות לשם אחד ואת שבמה בנו שבמה וסא שם האמונה
למעלה ויורש יתרגום וחדף שיתבטל שם משמשה שתי חלוקות לשון ירמיה וצאן
הודשם שהוא פידוד ותודוך חוונתיהם כפרעהו ויקרא אהרן חונת איד לפי שלא
היו לו בנים קראם בשמו לשכדון ויקרא לה נבז' לה אינו מפידה וראיתו בידון של
משה הדרשן לפי שלא כקיים לה שם זה לפיכך הוא דפא שמשמש מדרשן כמו לא
ותמיה את מה ידרוש בשתי תיבות הדומות לה לה בעז לבנות לה בית

חסלת ראשי המקור
להודיע הקדיו שלמקום שאף **אלה** מסעי ילמה ככתב האשעות הללו
במצב לא תאמר שהיו בעים ומעולללים ממסע למסע כל ארבעים שנה וכן היתה
להם מנחה שדי אין כאן לא ארבעים ושנים ומסעות צא מנס יד' שלם אין בזה
ראשונה קודם גזירה משלם מועמק עד שבאו לרתמה שחמס נשעלה מדרגים
שחמ' ואחר נסעו העם מחדדות' שלם לראשנים וכן וכן הוא אומ' ויסעו מחדדות
ויחכו לרתמה למדת שהיא במדבר סארן ועוד הוצא מנס שחמ' מסעות שהיו לראש
פיתח אהרן מחד מהר עד ערבות מואב בשבת הארבעים נמצא שכל שנה ושנים
שם לא נסעו לא עשרים מסעות זה מיקודו של משה וכן תבואה דרשנו דרשן
אחרת משה לא למלך שהיה בנו חולה והולידו למקום דהר' לרפאנו כיון שהיו חוזרין
התחל אביו מונה כל המסעות אל' כיון ישגו כיון חוקדנו סוף מסעות את דא שר
ומעדים מקצרים טוודין באבלים ויחכו לרתמה על שם לצען מרע שלמד אכלם
שחמ' מה יתלך ומה יולף לר' לצען דמה חזר שבוים שם מלך דתמים על פי
ה' וכלמי שחמ' בעי קה' וישמע המנס סוף למדך שחמ' אהרן היא השמות
שחמ' לר' ענע כבוד ונחמד שחמ' יסוד להלחם שחמ' לפיכך חזר וכתבה
בעי העברים לשון חרבות וגם שמו' עי' השה שמו' אתודוללם לעי' מביית
הישימות עד אכל השמים כיון למדך שחמ' מנה יסוד' מיל דאמר ובה ברב

[illegible]

[illegible]

2

אלה
חדברים' לפי שהן דברי תוכחות ומנה כחן כל המקומות שהצדיק
לפני המקום בהן לסיכך קחם את הדברים והלכידן בדמיון חפץ כבודן
שלישראל: אל כל ישראל לא הוכיח מקצתן הן לא שבסוף חסדים אתם הייתם שמים
מבן עמרם ולא השיבוכם דבר מכל וכך לא היינו שם הילטו משיבים אותם לכן כנס
כנס ואח' להם הדי כלכם בן כל מי שיש לו תשובה ישיב: צמדד' לא צמדד' הז
לא בעדבות מואב ומהו צמדד' לא בשביל מה שהכעיסתהו צמדד' שאמרו
יחן מותינו וג' בעדבה צעצל העדבה שחטאו בצעל עוד צעזים בעדבות מואב
חול סוף על מה שהמרו בים סוף בבואם לים סוף שאמרו האבלי אן קברים במצרים
וכן בצעזם מתוך הים שנוימדו עליהם בים סוף כדאיתן בעדכן: בין פאלן ובין וסל וסל
אח' ל' יוחן חטאו על כל הגמולא ולא מצינו מקום ששמות וסל וסל לא מוכיטן על
הדברים שחטלו על האן שהוא לכן שאמרו בלחם הקלחן ועל מה שעשו במחצ
פאלן על ידי המצולס: ודעדות: במחלקתן שלקורח: לא אח' להם היה נכס ללמד
משה שגשיות למדים בחצרות בשביל לשון סרע וחוס נוצרתם בצקום ודי זהב
הוכיטן על הסלן שעשו בעצבן דוב הזהב שהיה להם שילס וכסף והאית' לה וזהב
עשו ללכל: אח' עשר יום מחורב: אמ' להם משה דאלו מה צדנתם אן נכס דרך
קצרה מחורב לקצץ בשטח כדרך הד שגיד ואח' הוא מה לך אח' עשר יום ואח'ם
לכיתם אותה צ' ימים שהדי בעשרים צ' יום נסעו מחורב שאלמניהי בשנה
השנית בחרש חטט בעשרים בחרש וג' ובכלא בשן שאלו המצולס במקדש
בד נט על משה שאלס וג' שגמא בן צדקת הדמות שאלמו הצטר חדש ימכס
ושבעה ימים ששלו חצרות להקבר שם מדיס נמלא בש' למה ימים סלבו כל
תחתו הדרך וכל סך תחת מבינה מתלבסיה בש' לבס ל' סוד צמקס ל' קרן
וב' שביל סקל' להם חצ' אתכם סביבה די שגיד חרצ עיס שנה ויהי צמקס

[illegible]

[illegible]

2176500

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

היה עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות ושבועות
אדם מורד ביהוה ויהיה עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
אחריו ויהיה עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
שארם ויהיה עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
לך עבד וגו' ויהי עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
אחרים אלהם אחרים שהם אחרים לעובדיהם עושה אלו ואינו עושה אחרים עשוי לו כנגדי
את עבדו יחם מה שאתה מוכר לך כענין שאתה עושה אחרים ויהי עובד ע"ה שמונה שנים לכה
על כל שאר היוקרים אלה אתכם מן האדמה שאתם לנים לחלוף משל למלך ששולח
בנו לבית המשתה והיה יושב ומתקדש ויהי עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
הב' והוא אכל ושתה ויהי עובד ע"ה שמונה שנים לכה כיון שיהיו חובלים ושבועים ושבועות
והיו חובלים ויהיו עובדים ויהיו עובדים ויהיו עובדים ויהיו עובדים ויהיו עובדים ויהיו עובדים
לכם ממי ללמוד ושמעתם את דברי חן לאחר שתגלו הין מצוינים במצות העוה תפלו
עשו מזמורת כדי שלא יהיו לכם חששים בשתחזרו וכן הוא אומר הציבי לך עיונים לעבד
שם יושב ע"ה יודע לעבד למדוה תורה עוה לנג משה שיהא ע"ה למדוה עבדו מלך
אחרים בשתי מק מתחיל לעבד אביו משיח עמו בלשון הקדש ומלמדוה תורה וחס לא
עשה כן הדי האבאן קצרו שטח ונמיתם חותם את בעבכם לעבד בס' ונ' למען ירבו ימים
וימי בעבכם חס עשיתם ידו חס לא ידו שדברי תורה נדרשן מכלל לאו הין ומכלל
הין לאו לתת להם לתת לכם חן כה' לא לתת להם מכאן מצונו למדים תורת המצות
מן התורה שמוה תשמדיו אזהרות עמידות הדבה להזהר בלמודו שלא ישתבח בלכות
בכל דרכיו הוא דחוס ואתה תהא דחוס הוא נומל חסדים ואתה גמול חסדים ונצבקה
בן אפסר לומכ' והלא אש אובלהא לא הדבך צולמירים ובחכמים ומעלה אע עליו
לא נצבקה בו והוריש ה' עשיתם מה שעליכם חן אע אעשה מה שעלי: ועצומים מכם
חתם גבירים והם גבירים מכם שאתם לא שישאל גבירים מה העבך ההוא שמשבח את
האמורים לומר ועצומים מכם לא אתם גבירים משאך שמונות והם גבירים מכם לא ימנע
איש וג' חן לא חיש חומה ומשפחה ואשה בעשפיה מן תל לא יהצב מכל מקום אס' כ'
מה תל אש אשל בעוג מלך הצען פחדכם ומוראכם והלא פחד הוא מורא לא פחד כס
על הקדושים ואתכם על הדחוקים פחד: לשון בעיתת מתחום מורא: לשון דאגה:
מימים רבים כאשר צד לכם יחיו צדו את אימתו אשלה לפעון חסות והיה עקב
אנכי ברכיך ונלחח מורו ותבהר גיזים ובהר עיבלי את הדבה: על
מנת אשר תשמעו מן הדרך אשר חנני מצוה חתכם היום ללכת יחד למדוה
כל העובד ע"ה הדי הוא סר מכל הדרך שנקטונו ישראל מכלן אמרו המודו בע"ה כדופר
בכל התורה כלה ונתת חת הדבה בערגומית מבד כית את המבדכים: עלה גרזים
כלם הדי גרזים הנפכים פניהם ופתחו בדבה בדון האיש אשר לא יעשה מקל ומסכה:
וג' כל האדוקים ש' אשה אמרו ותלה בלשון בדון ואחד כך הפכו פניהם כלפי הדי עיבלי
ופתחו בקללה הלא המה נתן בהם סימ' אחרי אחד העצרת הירדן הדבה והלא למדוה
וזהו לשון אחרי כל האדוקים ש' אשה אמרו ותלה בלשון בדון ואחד כך הפכו פניהם כלפי הדי עיבלי
לעז מערב וטעם המקרא מוכיח שהם שני דברים שנקטונו בענין טעם אחרי כן

בטאטס ודבר ~~הוא~~ צמטעל ויחיד דגש ואם היה אסר דרך דבור אחד היה נקוד אחד במחבר
 בשאר תבין ודרך דפה: מונ' הגבל' דחוק מן הגבל' אע"פ מורה: שכל מיל שיש בו מקום
 גמול ע"ש מורה: כי חס עובדים את הדין: גמול שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 את הדין: אבל תאבדון: אבד (אחד) כד' שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 את כל המקומות אשר עבדו ע"ש: ומה שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 משה: שלא צעם הדין: מעשה: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 מתחלה לבימוק: אשר: אלא: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 בלא קורין לו: בית דין: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 במקום אשר יבחר: לא: ונתתם את מצבו ותם: ואבדו את שמים: לא: ע"ש מורה: כי חס
 למוחק את השם ולכותף את המצב: און: העשרה אמר: ישמעל ופי' העשרה שיש בו
 שישל נותעין את המצב: לא: שאל תעשה כמשהיהם ויגמלו עונותם: למה: שיש בו
 אבותיהם שייחב: לשבכו הדדשו: זה משב: שיה: שחייבם: שמים: שחייבם: שחייבם:
 מעשר בהמה ומעשר עט לאכול לפנים מן הקומה: תרומת ידכם לאו הבכורים שחייבם
 בהם (ולקח הכהן הטנא מידך) ובכורות בקדשם לתתם לכהן ויקריבו: שיש בו מקום
 ברכה: לפי הברכה הבח: לא תעשן: ככל אשר אנחנו עשים וגמולם למעלה על כל
 חס עובדים את הדין: וכל שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 כל יד שנה שניבוש וחילוק ובצמח לתקדשיו כל מה שאתם מקדשים מה היום
 במשכן שהוא עמכם ונמשח והוא כשר להקדיש בו חלקות ואש מנות גדלים ונדבות
 לו בבמה אין קרב לא חניד והנדב וזהו איש כל הישר בעיניו גדלים ונדבות שחייבם
 מתנדבים על ידו שיש בו צעטפס להצחם ולא על ידי חובה חותם תקדשיו בבמה:
 כי לא באתם כל חנות יד שנה יעד עדה: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 ידושלים ועבדותם את הדין: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 ואח: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 את ישראל ואין לו אלא שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 וכן הוא אומר: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 המלך אלכה: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 למעלה ממור: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 בין לו לצד משחררה: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 על שצאן לירושלים: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 לא תעשה: על הדבר: בכל מקום אשר תראה: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 על פי נבואת כבון: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 הוא אומר: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 מכל השבטים ומכל מקום הגון: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 הכהן מדרס: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 אחרי שייחב את קבולך: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 בהם מוס שיקדו ויחב: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס
 ואכלת אין לך בהם התעב: שיש בו מקום גמול ע"ש מורה: כי חס

132

[illegible]

בצדק ליהנות מהעולם הזה לך לזכרון וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
והיה לך לזכרון וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
פסוקי דתורה אשר תעשה בערב ליום המחרת לזכרון וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
עלמ לא בפסד מצרים ויום המחרת לזכרון וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
הדאשן תשבינו שנת מלכות וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
בחוקות שבע עשרים ביום לזכרון וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
הוצרך לפרש בזה דבר וחסדך לא יעלה לך לא של מצרים שכן הוא אומר
לפני היות ארמון שלמים הנשחט שבעה בכל תומדו ואיך שכלל לא ליום ולילה
לפני כתב בערב ציוס הוא שון לא בחגות יצ' הנה מדבר ולמד עליה שחכמה לשע
ימים והוא שון האמור לא ציוס טוב הדאשן הנה מדבר וכן משמעו שלמקרא אשר
חגיגה אשר תעשה בערב לא ילן ציוס שבה הוא שון עד בקדו אלעזר אבל שכלל היום
בחדשה עשר וזבח משה עשר ופרק הנה שניה צמח מקדים בערב קצת השמש מועד
צאתו ממצרים הרי שלש שנים חלוקים בקדש משע שעות ולמעלה זבחה וזבח
השמש תאכלה מועד צאתך חתה שולחנה נעשה נמר נרח לבית השריפה
בשלה זהו על אש שאף חתה קדו בשול ופניו צדק לבוקדו שלשע חלל עלעט
לית שלל טעם ציוס טוב שעת ימים תחלל מצות וצמח קוס חמר הוא ארם שבעה
ימים צ' מן היום ושעה מן חמשה וז' למד של חכמה מצה בשמחה שחנה חופה
ומכאן אורה למד לשמח ימים שהרי צ' שכלל היה ויצא מן הכלל ללמד עתה אורה
מצה צו לא דעות וצ' ללמד על עצמו יצא לא על הכלל כולו יצא מה אביש חמשה
אף כלל דעות חוץ מלילה החמשן שהביטב קבעו חופה שחמשה עשר תאכל
מצות עשרה לה אהרן עשר עשרת המלאכה לא כנופא שלמחלל ופסחה
לשון נעדרה לא חתה מוחל חמשה חמשה משכך עד העומר שהיא חמשה ימים
מקט גדלת ידך נחב ידך הכל לפי הדברה הנה שלמי שמחה וקדש קדושים
לא כולו לך נחב ואלו שחמשה עשר שחמשה עשר שחמשה עשר שחמשה עשר
ואמנות חס חתה משמחתה שלחמח משמח את שכל וזכרת כי עבר היות
על מנתה פדמתך שחמשה ונתעשה החקים האלה בצדקת צדק האסיר
שאתה מכבד צדקתך וקדושתך צדקתך מצדקת חתה צדקתך למד שחמשה עשר
את חמשה עשר וצדקתך נחב והיית אף שחמח לפי שחמח חס דם לשון שחמח
לשון הבטחה ולפי שחמח למדו מכאן לצדקת לך יוס טוב האחרון לשמחה
ולא ידעה חמשה ימים לא הנה עולה ראש שלמי חגיגה חיש כחמכת ידו
מי שיש לו חלל הדבה ונכסים מרובים יצא עולות מרובות ושמים מרובים
חמלה דעה אנכי
שופטים
אתה הדין ושופטים הדינים אחר
ובדעותיה עד שיהיה עליו אתה הדין השופטים כל שערך בכל שד וצדק לשערך
מוסב על תוקן כל שופטים ושופטים תוקן כל לשערך בכל שערך אשר הדין
בחס לך לשערך מלמד שמושיבין דייקן כלל אבט ושערך עיר ועיר
ושפאל את העם וג' מנה דייקן מומחים ועדיקים לספוט צדקתך משה
כמשמעו אלה תפיר צדקתך בשער הטענות אזהרה לדין שלחמח דך לזה
וקשה לזה אחד עמוד אחד יושב כל שער דעה שהדין מכבד את חכמו

[illegible]

— ۱۱۳ —

[illegible]

של ויחלצוהו מלח תבואה מהל' לו תתקן על המוקד ויחוס חזרו עובדי
 בשע לאין יכול אם בחוזה לחזק על בחוזה לחזק ישיא עובד
 לחזין בחוזה לחזק אינו עובד לא ממוס' ~~לחזק~~ לחזק לחזק לחזק
 שבתורה שנים לאחס בזמנם לז' בן חזק' לז' שון ולכל חלוצות להיות חזרו נעש
 על גדות לא עונש גוף ולא עונש נפש חזק קס הוא לשבועה אמ' לחזקו תן למה
 שהלוצות אמ' לחזין בלום ויחזקו משהו שיש לו חייב להשבע לו: עלפי שנים
 נעים ולא שינתו עונות בחגרות ויחזקו לז' ולא שיעמוד תורגמן בין העדים
 לחזין חזין לטעות בו קרה דבר שאינו שהוקד העד הזה מכל העדות האחרות
 שאמרו להם והלא עמנו הייתם היום במקום כלום: ועמדו שני האנשים בל' פ'
 הכות מצד ונמצא שאין עדות בשנים ונמצא מצד יצין להעיד עדות מעומד
 להם הדין: לו בעלי הדין: לפניה יהי דומה להם כל עומדין לז' המקום שכל
 להם ישמא אשד יהיו בלמים ההם ויחזקו דודו בשמואל בדורו דדין חזקו כהוג בוכדו:
 והנה עז שקר כל המקום שנמצא עז בשנים הטב מצדו ויחזקו השופטים היטב על פי
 המציאות חזקתם ובדקין וחזקדים את חזקתם להזימם בדרישה וחזקתם: טעם זה
 ולא באשד עשה מכאן אמרו הרגו אין נהדקין: לעשות לאמין מה יכל לחזין למז על
 שוממית בת כחן נשואה שאינה בשדית לא בשדית הבועל שהיא צדק שז' באש
 תשדף היא ולא בועלה לכך למי כחן נדדו מאשר זמם לעשות לאחין ולא מאשר זמם
 לעשות לאחות ואכל בכל שאר מיתות השוה הכת אשה לאיש וזממא אשה כהדבן
 כשוממית חישבגון שהשדית שהדדה את הגבש שחללה אתה שבת נהדקן במיתות
 שכל מיטב כחן אחתו במקום שיש לקיים בהם זממה במיתות הבועל: ששוממית
 מלחן שצדקיס הכרזה איש כלום ומלחן נהדקן על שהזממ' בדין דין: עין בעין ממין
 וכן ש' כחן כי תעק למלחמה שחך הס' יחזק מלחמה לכחן לז' לך שאין מחזק אכל
 יחזק למלחמה: לא לז' לך אם עשית משפט צדק אתה מוכרח שחם ויחזק למלחמה
 אתה נוצח וכן דוד הוא חזק עשית משפט וצדק בל' חזקת לעשוק: על ארבע
 יהיו בעיניך מאויבים א תרחם עליהם כי לא ירחמו עליך: סקס ורצ' בעיני כלם
 כסוק חזק וכן הוא חזק והבית חזק מדין באיש אחד וכן הוא חזק כי כל חזק כרעה:
 עס דב ממך יצטחק הוא רב אבל בעש אינו רב: כדרכם למלחמה: סמך
 לצדקתם מן הקסר מבקול ארצם: ונגש הכהן המשוח לכך והוא הנקרא מלחמה
 מלחמה: וצדק אהם בלשון הקדש: שמשע יעדא יחזקו אין בכם זממה ויחזקו
 שמשע בלבד כדי אתם סיוע אתכם: על אויביכם: אין אן אחיכם: ויחזקו
 ביום אינם מרחמים עליוס אין זו מלחמת יהודה עם ישראל על לז' חזקת
 האנשים אשר נקבו בשמות ויחזיקו בשבועה וכל מעדומיהם הנביאים
 וינביאים וינביאים ויחזיקו וישקום ויסיכום וינהלוס בחמורים לז' חזקת
 יחזקו עיר התמרים אצל אחיהם וישוכו שומרון: לא על אויביהם חזקת
 לפיכך התחזקו למלחמה: אל ירך לבבם אל תיראו ואכל מקדשו ואכל תעדין ארבע
 אזהרות כבד ארבעה דברים שחזקו האמנות עושים חזקת צדקיהם כדי
 להדיחם זה לזה כדי לשמור קול שיחזקו לו שרבים ויחזקו ויחזקו
 ומלחמה: אותם להשמיע קול שעתיד כדקות קוסידו ויחזקו בל' חזקת

ונחם משמוש קולו אל ידך לבנים מצלבת קוים אל תירדון מהגפת תריקים ואתחפזו
 סתור קדמותי ואל תעצו מקול צעקתם בלא יכס הם באים צנחונם שלב עד
 וסם ואם באים צנחונם שלב צנחונם צנחונם שלב גלית מה היה סופן ואל
 ונחלו עמו ההולך עמם מה צדקו ואל חנונו לא דד בני חנוך לשון התחלה:
 ואיש אחד יחננו וידד שלבמת נשם הוא זה ואל חללו לא מלאן בשנה הדביעות
 שהחירות טעונם לזכר צדקתם ואל חלל בדמים ואל חלל בדמים צדקתם ואל חלל
 חסודים למב נחם כחן ויקפו מוקי פיס זה על צדדי העין שהיה מדבר ומסמית
 סם שמונישדל עד להנשית אתכם ומי האיש וישע ושלישי כהן מדבר ושונא מהמע
 ואל חלל מדבר גשונר משמיע הירא ודך הלבב י עקיבא חומ כמשמעו שאכן יחול
 לשון בר שרי המלחמה ולראות חרב שלופה ל יוסי הגלילי חומ הירא מעבירות שבו
 ואל חלל לז תורה לחזור על בית וכרם נאשה לכסות על החוזרים בשביל עבירות
 שבוים שלא יבנו שהם בעלי עבדה והדואה חוזר אומ שמה בנה בית אונטע כרם
 או ארק אשה ס ימות במלחמה ישוב ס ימות שאם לא ישמע לצדדי הכין כחן יחן
 שימות שרי צבאות שמעמדין זקפן מלפניהם ומלא חריהם וכשילך שלבדל
 בידיהם וכל מי שדוה לחזור הרשות בידם לקפח את שוקיו זקפן פיס צע אדם עומדי
 בקצה המערה לזקף את הכותלים ולחזקם בדברים שובו המלחמה ולא חנוס שחלל
 כפילה כזה כי תרדב אשיר במלחמת הרשות הכת מדבר כמו שמהוד שבעני כ
 תעשה לטל הערים הרחוקות וכל העם הנמצא בה אפילו אתה מוצא בה משב
 חומות שכתות להחדיס אתה דשאי לקיימם למס ועבדוך יעד שידלל עליהם
 מקיס ושעבוד ואם לא תשלים עמך יהיה מבשרך שאם לא תשלים עמך סופה
 להלחם בך אם תענה ותלך וצרת עליה אף להרעבה ולהצמיח וזה המיתה מיתה
 תחלואים ונמדה לה אהיך צדיך אם עשית כל האמוד בענין קוף שזה נותנה בידך:
 והטף אף טף של זכרים ומה את מקיים והשית את כל זכורה בקדושים טאשר צור
 לרבות את הרבשי למען לא יגמלו האם עשו אשובה ומתגדין אתה דשאי
 לקבל ימים שנים ורבים שטעה מכאן אמרו אין צדיין על עיירות של זכרים
 לחות מה ימים קודם לשבת ולמד שפותח בשלוש שנים או שלשה ימים והאחש
 יח צדק ימים שנים ובמלחמת הרשות הכת מדבר כי האדם עץ השדה יהי
 כי משה ואלו דלמא שמה האדם עץ השדה להכנס בתוך המצוד מפנין להתיק
 בידיו ואלו דלמא כחשי העיר למה תשחיתנו עד דדחה לשון דדוי שתהא
 די דחה לקדמון זקנך מיוחדים שבזקיטך קנהידי גרולה ומדדן ממקום
 שהחלל שיהיה אש קציבות לכל צד לידע איזו קדוזה אל נחל איתן
 קשה עלם צדקתם קוצן ערפה בקופץ אמ הקצה תבא עג ליה בת שנתה
 שלא עשתה פירות ותענך במקום שאינו עושה פירות לנפש על ידי גתו שזה
 שלח בתקוה לעשות פירות ידיו לא שפנה וכי עלתה אל לב שזקני צדקתם
 דמים הם לא לא דאמרו ופטר גוהו בלא משונות וכלל לויה הכהנים חומרים
 כפר לשון שדל וכפר להם האם דכל מבשרם שמשמען כי יכופר להם העון
 ואל חלל שדל שאם נמצא ההורג אחר שנתעורפה העבירה היזה יהרג והוא

[illegible]

[illegible]

מה טעם שהחללים אכסענא בשעת הדחק לפיכך בעם אשר יולדו להם יורד שליש יור
ושאר אומות מותרין מידי הא למדת שהחטא לאדם קשה לו מן ההודג שההודג
הורג בעולם הזה והחטאין מוציאן מן העולם הזה והעולם הבא לפיכך אנוס שדמה
בחדש לא נחשב וכך מצדדים שטבעוס ואלו שהחטאוס נלעבו: כי תצא מחנה וגו' ונשמרה
שהשטן מקטרב באעה האכנה מקרה לילה יצד הכר בהוה: ויצא אל מחוץ למחנה: ו
מצות עשה ולא יבא אל תוך המחנה: ונמצית לא תעשה ואסור ליכנס למחנה לוייה
וכל שכן למרונה שבינה ויהיה לפנות ערב קמון להעירב שמשו יטבאל שאינו טהור
בכל הערב השמש יורד והיה לך כתרבומכמו חיש עליו: מחוץ למחנה יחזק לעב
על אצטריך לבד משאר כלי תשמישך: חזקך כמוכלי זין: ולא יראה בך הקבה עדות
דבר לא תסגיר עבד כתרבומ: דא חפילו עבד כנעני שלישדא שצרח מחוץ: לא רץ:
לא תהיה קדשה מופקדת מקודשת ומסומנת לצנות: ולא יהיה קדש ממזוג למשכב
בבור: ואחלקוק תרג לא תהא ארתח מצנת ישראל לגבר עבד: שחצו מופקדת לצענית
זנות היא מאחר שאין קדושין תופשין בה שהרי הוקשו לחמור שנ שבו ללם פה עס
החמור עס הידומה לחמור: ולא יקב גוצרא מבני ישראל ארתח אמה שאחיה נעשה
קדש על ידה שכל בעילותיו בעילות זנות שאין קדושין תופשין לו בה: ארתח זונה
נותנה טלה בארתנה פסול להקדשה: ומחיר כלב החליף שה בכלב: גם שניהם ליבות
שנזיהם כגון חטים ועשאם סלה: לא תשיך חזהה ללוחה שלא יתקדשה למלנה ואחר
כך אזהרה למלוה: את כספר לא תתן לו בנשך: לנכרי תשיך ולא לחיך: לאוהצא מכל
עשה עשה לעבור עליו בשע לאוין ועשה: לא תאחד לשלמנו שצשה רבנה ולמדוהו
דמקדש: וכן המקדש: מוצא שפתך תשמור: ליתק עשה על לא תעשה: כי תבא בכרס
דמך עמו על הנה מרדד: ותל כלך לא תתן מנח: שלא דברה תורה לא בשעה הבציר
בצאן: שאתה נותן לכליך שלבעל הבית אבל אם בא לעדוד ולקשקש אינו אופל בנשך
מנה שתרצה: שבער: ולא אכילה בטה: כי תבא בקמרי עיר: ארצו במוטל הכר מצדד:
כי תמצא בה עדות יבד: מצוה עליו לקדשה: שלא תמצא חן בעיניו: שאיש אחד אין זכר
זו בתצוגו: שלמאשון הוא הוציא רשעה ממח ביתו וזה הכניסה: ושנעה האיש האחרון:
הבית מבשרו שקופו לשנעה ואם לאו קוצרתו שנאמא וי ימות: אחרי אשר הנאמא
לרבות קוטה שנקתרה: אשה חדשה: שהיא חדשה לו ואפילו למנה פרט למחזיר
גדשותו: לא יעבור עליו: דבר הצבא: לכל דבר שהוא צורך הצבא לא לספק מים
ומזון: ולא לתקן דרכים אבל החוזרים מעורכי המלחמה על פי כהן כגון צנה בית: ולא
חנכו או אשה אשה ולא לקחה מקפידין מים ומזון ומתקנן אתה דרכים: יהיה לציתו:
ארץ צעביל ביתו אם צנה ביתו וחנכו ואם נטע כרם וחללו אינו צמ ביתו צעביל ערבו
המלחמה לציתו: זה ביתו יהיה לרבות את כרמו: ושמח ישמח את אשתו ותרגומה
ויחדי יתאחזיה והמתרגס ויחדי עס אתתה טועה הוא שאין זה תרגס שלוש שמח לא
שלוש שמח: דהים היא התחתונה: ויב היא העליונה: לא יחבל אם בא למשלל על חובו
צבית דין לא ימשכננו בצבדים העושים בהם אוכל נפש: כי ימצא בעדים והתראד
וככל ימצא שצמודה: והרעמד בו: אינו חייב עד שישתמש בו: השיג בנבע הצמח
שלא תתלוש קומע פומא ואל תתקן את הבהרה: שכל אשר ידו אתה: אם להקביר

אם להחליט אם לטהר: שכן את אשר עשה ה' אליך למרים: אם באת להזהר שלא תלקה
 בצדעה אלהתקפר לשון הדע שכן העשוי למרים שצדקה באחיה ולקחה בנגע שמימי משה
 בדעך יתחוב בחבירה: משאת מאומה חוב שלכלום לא תשכב בעבובו: לא תשכב ועבובו
 חזלק: כבא השמש אם כמות לילה הוא ואם כמות יום החזירהו בבקר וכבר כתוב באלה
 המשפטים עד בא השמש תשיבנו לו כל היום תשיבנו לו וכבא השמש תקחנו: יצרך ואם
 אינו מדברך מכל מקום ולך תהיה צדקה: לא תעשוק יצרי: והלא יבדל כתוב לא לעבור
 על האביון בשת לאוין לא תעשוק שכר שכר שחזק על ואביון ועל העשיר כבד הוזהר
 לא תעשוק את רעך אביון: התחוב לכל דבר מגיד: זהב צדי: בשעריך זהב גר תושב
 האוכל בכלות אשר בארצך: לרבות שכר בהמה וכלים: והלא הוא נושא את נפשו אל
 השכר הזה הוא נושא את נפשו למות עלה בבבש ונתנה בתי: והיה בק חטא: מכל
 מקום לא שממהרץ ליפרע על ידי הקורא: לא יומתו אבות על בנים בעדות בנים
 ואם תאמרו בעון בנים כבד נאמי איש בחטאן יומתו אבל מי שאינו איש מת בעון אביו
 והקטנים מתים בעון אבותם צדי שמים: לא תטה משפט גר יתום: ועל העשיר כבד
 הוזהר לא תטה משפט ושנה בעט לעבור עליו בשע לאוין לפי שנקל להטות משפט
 עני יותר משל עשיר לכך הזהיר ושנה עליו: ולא תחבול: שלא בשעת הלואה: ושכרות
 על מנת כן פדיתך: לשמור חקות אפילו איש חקדן כוס בדבר: ושכחת עומד: ולא
 גדיש מכתא מדו עומד שיש בו קאמים ושכחו אינו שכחה: בשדה: לרבות שכחה
 קמה ששכח מקצתה מלקצור: לא תשוב לקחת מכתא ממדו של אחריו שכחה ששכח
 אינו שכחה שאינו בכל תשוב: למען יברך ואעפ שבת לידו שלא במהבין קן: וזה
 במתבין אמור מעתה נפלה קלע מידו ומצאה עני ומתפרנס בהרי: הוא מתבדך עליו
 לא תפחד לא תטול תפארתו ממנו מכתא שמתחן פחה בתי: אחר כך ששכחה
 לא תעולל: מצאת בו עוללות לא תקחנה ואיזו היא עוללות כל שאין לה לא כח ולא כח
 יש לו אחד מהם הרי היא לבעל הבית וראית בגמיריו שלמית איש היא כח פחה
 זה על גבה נטף אל התלויות בשדרה וידדות: כי יהיה ריב קופס להיות בגמים אל
 המשפט אמור מעתה חן שלום יוצא מתוך מדיבה מי גרם ללבו לפחש מה הדין
 הוי אומן מדיבה: והד שיעו את הרשע יכול על המתחייבין בדיון לוקין: והיה אם
 ברכות הרשע פעמים לוקה ופעמים איט לוקה ומי הלוקה למדו מן הענין לא תחוס
 שור בדישן לאו שלא נתק לעשה: והפילו השפט: מלמי שאין מלקין אותו לא עומד
 ולא יושב לא מוטה: לפעון כדירשעתו: ולא חדין כדירשעתו מכתא ממדו מלקין אותו
 שתי ידו מלא חריון ושלש חלפנו: במהמר ואינו נקוד במספר למד שהוא דבר
 לומ במספר ארבעים ולא ארבעים שלימים: לא מנן שהוא קופס ומשלם לארבעים
 וכן ארבעים חקרי אחר: לא יוסף מכתא אזהרה למכה את חבירו: ונקלה אחין: על
 היום קורה רשע ומשלך קלאו אחר: לא תחוס שור: דבר הכה בהמה (הוא הדין)
 לכל בהמה חיה ועוף וכל מלכה שהיא בדבר מלכה אף למי נאמ: שור להוציא
 את האדם בדישן יכול יחקמו מבחון הלא לא תחוס שור מכל מקום ולמטה
 נאמי דיש לומ לך מה דיש מיוחד דבר שלא בגמרה מלכתה וגדולו מן הארץ
 אף כל כחצו בן יצא החולב והמגבן: והמחבץ שאין גדולו מן הארץ יצא הלש
 והמקטף שגמרה מלכתה הנה אלה יצא הבור: בנמרים ובגדו גרות שגמרה

[illegible]

[illegible]

[illegible]

۱۳۷۳

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

מא המוצא ומא החיים מלך בשר ודם שהוא הולך למות ממה דנק מתו ליפדע בחייו
שלח ימנה ואו חותו ובמצא שלא דאח נקמתו ממנו אבל חש חי לעולם ואם ימנה
הם ואיני נפדע בחייון אפדע במות. אם שנות צדק חרבי הדבה אם יש שאדם עליון
בשחשן צדק חרבי ותחת במשפט יבולו כמו שפוד שות למעלה הוא ומוסע בן כון
עבת שציונה היתה נטלה דעות מזה ונתנה לזה העמיד לו משה מת ודמך לחן שע
שהיה צודע בחייו כדי שלא יאמרו ישראל בחיי דבך לא היה לך להדים לאש ולחשך ודיו
כוח הושע לומר שלא שחה דעתו עליו שאעפ שנתנה לו גדולה השפיל עצמו וחסד מתחלתו
שימו לבבכם צדיק אדם שיהיו עיניו ולבו ואצטו מכוונס לצדי תורה וכן הוא אומצן אדם
דאח צעמך ובחזמך שמע ושים לבך והדי יבדים קל וחמא ומה ונבעדה בית שהיא נדאח
לעינים ונמדד בצנה צדיק אדם שיהיו עיניו ואצטו ולבו מכוונן להבין צדי תורה שהן
כהדין תלויין בשערה על אחת כמה וכמה. כי לא צדק דק הוא מכס ילא לחס אדם יבעים
בה פיר הדבה שכל תלוי בה ט הוא חריבם דא אן לך צדק דיק בתורה שאם תדע שנו שאן
בו מתן שכל הדעלך שכן אמרו ואחות לוטן תמנע ותמנע היתה מלגש וכל ששמה
חתי כחף להיות לו לאשה הלואי ואהיה לו מלגש וכל כך למד להחיות שבו שכל הדב
שהיו שלטונם ומלבים מתאווים לידבך בדענו וידבך לא משה בעצם ביוס הדב
מקומות נאח בעצם ביוס הזה נאח בעצם ביוס הזה נאח נאח בעצם ביוס הזה נאח
שהיו בעצמו אומרים בכל וכך אם אנו מדגישין בו אין אנו מנחין אותנו לידם ברכה
ולא עוד לא אנו נוטלין כשילין וקדדומות ומבקעין חרש תיבה אמר הקבלה הדיט מנעסן
בצט ביוס וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה. במצדים נאח בעצם ביוס הזה הותא
ה לפי שהיו מצדים אומרים בכל וכך אם אנו מדגישין בהם אין אנו מנחין אותם לצאת
ולא עוד לא אנו נוטלין סייפות וכלי זין והורגין בהם אמה קבלה הדיט מנחין ביוס
וכל מי שיש בידו כח למחות יבא וימחה אף כחן במיתתו של משה נאח בעצם
היוס הזה לפי שהיו ישראל אומרים בכל וכך אם אנו מדגישין בו אין אנו מנחין אותם
אדם שהותאבו ממדים וקדע לבו הים והודיו לבו הים והגיש לבו השלן והעלה לבו
את הבאר ונתן לבו את התורה אין אנו מנחין אותנו אמה קבלה הדיט מנעסן בחצ
היוס וכן כאשר מת אהרן אחין בחותה מיתה שראית וחמדת אותה שהפשיט משה
את אהרן בגד ראשון והלבישו לאעור וכן שט וכך שלישי ודאח בנו בכבודו אל משה
אהרן אחי עליה למטה ועלה פשוט ידיו ופשוט פשוט רגלין ופשוט עצום עיטק ועצם
קמוץ פקד וקמץ והלך לו אמש משה אשרי מי שמת במיתה זו. על אשר מעלותם בי
גרמתי למענני על אשר יקצו שותם אותי גרמתי לי שלא אהקדש אמרתי לבס
ורצדתי א הקלע הכותו והוצדכו להכותו פעמים ולו דבדו עמו ונתן מימין בלחשמה
היה מתקדש שם שמים שהיו ישראל אומרים ומה הקלע שאינו לשלד וכן לפוד עכו
אם זכה אין לו מתן שכל ואם חטא אינו לויה כד מקיים מצות בוראן אנו לא כלשון
כי מנבד מדחוק תראה וגב כן אם לא תמאנה עכשיו לא תדאנה עמ בחיך נשמה לא
תבוא וידעת ט חציבה היא לך על כן אע אומלך עליה ומה. וקלח האזינו
וזאת הברכה לפעמותו סמוך למיתתו שאם לא עכשיו אימתו ויאמר ה
מקיע בא פתח תחלה בשבחן שלמקום ואחרי כן פתח בצדיותם של
ישראל ובשבח שפמח בו יש בו הזכרה זכות לישראל וכל זה צדק דיצוי הוא כלומר
כדיהם אן שתחול עליהם ברכה מקיע בא יצא לקראתם בשבחן להותיע בתחתית

○ 巧 天

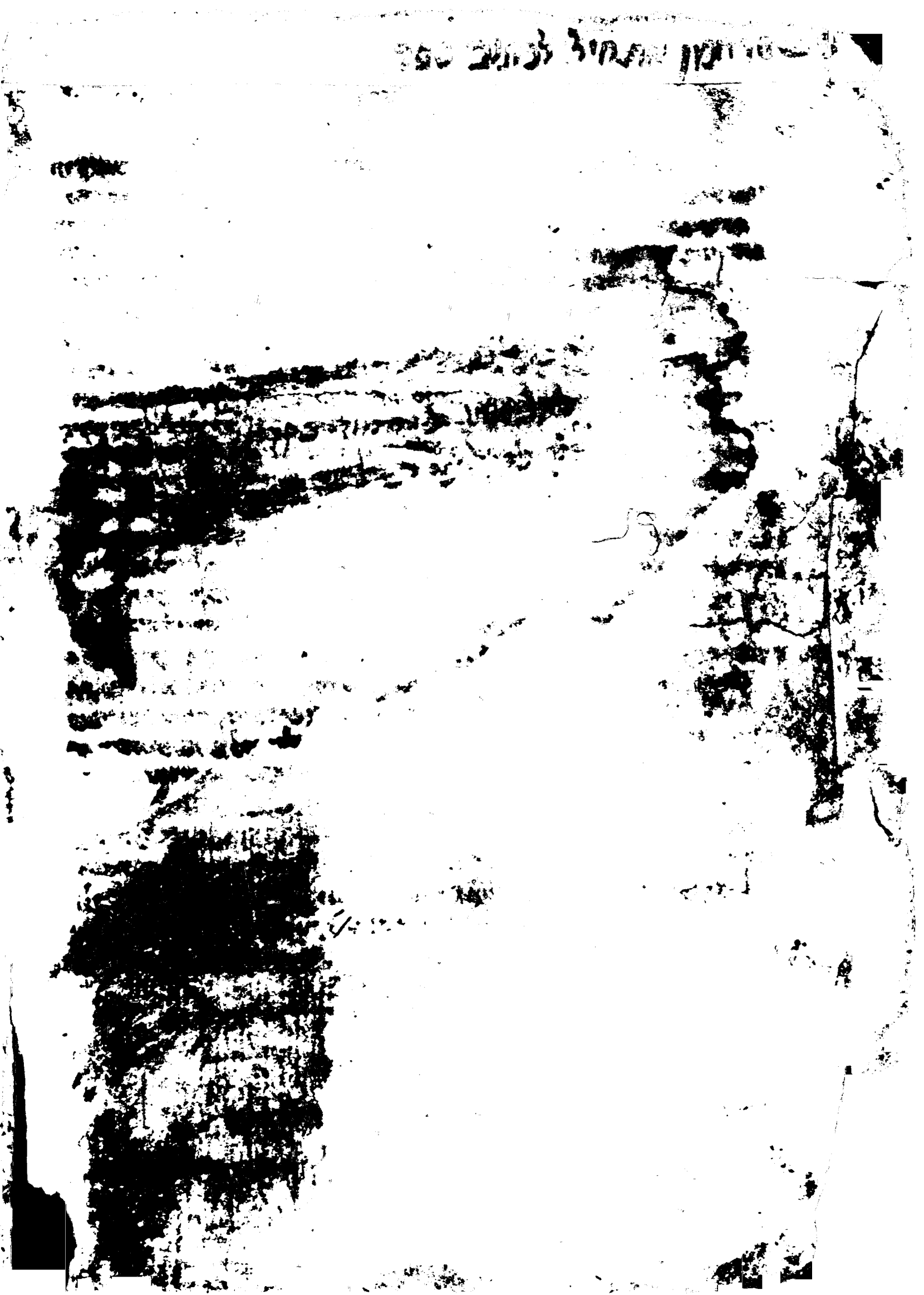

[illegible]

מסמך מס' 1000/1000

מח
תח
בדור
הזה
תח
ג
פז
ל
ע
ד
ס

שיר השירים אשר לשלמה

שיר לכותבו כל שלמה האמורים בשיר השירים קודש מלך שהשלום של שיר שהוא על כל
השירים אשר נאמר להלל: מאת עדין ועמו נבטת ישראל אמל עקיצא לא היה העולם
כדחי כיום שניתן שיר השירים לישראל שיהל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים
אמר לעזר בן עזריה למה הדבר דומה למלך שנטל סאה חביוס ונתנו לנחתום אמל הוצא
בן נכר סולת וכך וכך סובין וכך וכך מוכסין וסולת לי מתוכה גלוסקיא אחת מוכרה
ומעולה כך כל הכתובים קודש ושיר השירים קודש קדשים שכולן ידעת שמיוס וקבול על מלכותו
ישקני מנשיקות פיהו זה השיר אומרת בפיה ובגלותה ובאמנותה מי יתן וישקני המלך שלמה
מנשיקות פיהו כמו מאז לפי שיש מקומות שבושקין על גב היד ועל גב הכתף חק אני מתאוה
ליושקת ליהיונתו כוהג עמי במאהב הראשון כחתן אכלה פה פה כי טובים כי יודוך מכל
נענית יי ומכל עונג ושמחה ולשון עבדי הוא להיות כלסעודת עונג ושמחה בקדאת עש היי
בגבן שני בית מעתה היי דאסתר בשיר לא ישחן ין והיה כנול ובכל תוף וחליל לוי
שתהם זהו ביאר משמעו ונאמרה דוגמא שלו עש שכתן להם תורתו ודבר עמהם כיום אל
גביו ואותם דודים עורס ערבים עליהם מכל שעשועי מוכסחים מאתו להופיע עוד עליהם -
ולאמר להם קוד טעמיה ומסתל צמנותיה ומחלים פניו לקיים צדין וזהו ישקני מנשיקות פיהו
לוי שמניך טובים שס טוב בקדש עש שמן טוב לדיח שמניך טובים שהירידה בהם אפסי
אדך אשר שמעו שמעיה הטוב בעשירי נולדים להיות במערים שמן תורה שמך בקדש
עמר להיות נאמר עליך אתה שמי אשר תורה תמיד להיות לוח ערב שלך יוצא למרחוק
זהו דרך שמן ערב כלל עת שהוא בעלותית התוכה אין דיחו כודף פותחה ומדיה שמחה
לגליהאד דיחו כודף על כן עלמות אהבוך זה יחיו לקול השמועה ובתגילי אפרחב
לזכה אמרה כי שמענו את אשר הוביש וגל ועל ידי כן כי יי אהיבם בשמים עלמות בתורת
שחבור ומהו לחבור שאוהבתו מחבבתו ולמי היוגמא העלמות הן האמות משכניאחור
בדוצה יאני שמעתי משלוחך דמך שאמרת למשכני ואני אמרתי אחריך בדוצה להיות לך
לזכה הבאני המלך חדיו וגם היום הזה עודצה לי גילה ושמחה אשר בדבדתי כך
בזכירה דודך מיין גם היום כלמנות חיות תמיד אצורה דודך היאשונים מכל מעשה
בצב ושמחה מעשים אהבוך אהבה ענה אהבת מישור כל עוקצה ודשים השל אהבון
אני ואבותי באותן הימים זהו פשוטו לפי ענינו גלמי דוגמתו הם מזכירים לפניו חסד פורס
אהבת כללים לבתם אחריו במדבר אדך ציה לעלמות וגם צדה לא עשן להם והאמינו בו
ונשכחו ולא אמרו היאך בצא למדבר לא מקום זרע ומזונות והלכו אחריו והוא הציאם
לתוך חדיו הקיף עבביו כזי עורס הים גלים ושמוחים בו אף לפי ענינו וצרתם ומשתעשעים
בתורה ושם מזכירים דודיו מיין ומישור אהבתם אותן שחורה חני נגזרה אתם לענותי אל
אקל בעניבים אף אם עבבני אישי מפני שחלות שכי כי שחורה אני על ידי שזיפת השמש
והיה אני בחנה איברים כמים אם אני שחורה כאהל קדש חמשחורים שפי הגשמים יזהם
ממיוס תמיד במדבדות קלה אני להתכבם להיות כוידעות שלמה ודוגמא היא זו שאמרת
בנפת ישראל לאומות שחורה אני במעשה אבות ואף במעשי יש מהם כיום אם ישבי עני
העגל ישבי כנגדו שפות דבולת התורה וקורא לאומות בנות ירושלים עש יהיה עתידה לעשות
מדותיו לנפול כמו שכתב וכתתי אותם כך לבנות כמו עקרון וכוונתה אתראני
תתבולו מי כבנין שאני שחורה ללי שאני שחורה למעני אמני לא עו שזיפת
השמש שחורה זהו קולו להתלבן שישמור בצל בני אמי כדודי כי הם בני מערים -
לדודי כדודי וטלי עמי בצורה כלל הם יחדיו כי בה שנים ופחות כל ששמו כוונתה יחד

מלכותי ואלו שכתבו השמש והירח והכוכבים כלומר בלתי נבחרים עובדי אלהים אחרים וכדמי שהיה שכי
מאבות לא פונו. מצדו פדכס מלכא בלשון בלשון שני ונתתי לה את כדמייה משם ומתמין
ואמני לה ית כדמייה "וכן לא יפנה דרך כדמיים" הגידה לה שאהבה בפשי עכשו וזה הקדשו
חונן ומרמה ואתה לצדק חסידה על הדועה אחיה כגדת ישרא לכניו כאשר לבעלה הגידה לה
אאהבה נפשי איכה תדעה צאנך בין הזאבי כהללו אשר הם בתוכם יאיכה תרביעם בעהלים בגלות
זה שהיא עת צרה להם בעהלים שהיא עת צרה להם "עלמה איה כעושיה ואם תאמר מה אופנת
לך אין זה כבודך שאהיה כאבולה עוטה על שמך איכה על צאני" על כדמי חבדך אצל צדדי
שאר הדועים שהם מעים צאן פמוות כלום בין גדודי החומות הם מופים על אלהים אחרים ויש להם
אלהים ושדים מכהיגים אותם "אם לא תדעי לך" זו היא תשובת הדועה אם לא תדעי לך להיכן
צלתי ללעו, צאנך את היכה ככשים שחל לו הדועה מלהנהיג אותם "צאי לך בעקבי העאן
יפתכלי בחסידות דרך יחלכו העאן והדקדקס כדמיים" וכן הדבה במקרא ועקבותך לא כדועו
נחמסן עקבך והוא יגור עקב. ישוב על עקבך ואתה הדרך לך "ידעי את גדיוותך על משכנות
הדועים בין משכנות שאר הדועים שאת אצלם נזה הדוגמא אם לא חידו לך ככמייתי ונרדתי
איכה ככמי בשאר אמות איכה תדעי ותנעלי מיד המעיקים לך לחיות ביניהם ולא יאכלו נכדך
התכוכב כדלכי אבותיך הדא שונים שקיבלו תורתו ושמדו משמרתו ומענותו ולכי בדלכיהם ואף
שכל זאת תנעלי גדיוותך אצל שרי החומות וכן אמר "ימיה העיבי לך עוונם שיתי לבך למסלה
יפוסתי בדלכיה פדעה דמיתך דעיתי למד זו יתירה כמו למלך לקול תתו המון נאים וכמו למלך
לדיח שמניך כופים לקביצת סוסים הדבה שאפסתי מחידתי לעאת להראתך כלכמי פתנה להשיעך
יכמי שג דלכת בים סוסך סוסים הדבה שם דמיתך דעיתי מחידתי לעאת להראתך שג ואתם תחידשן
זאת לחיזתי ככמי אגדה דא דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי
דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי שמי דמיתך דעיתי
אונן מצחת יתב "צאנך כחידים עכדי זהב ומגלית חידים כפתי זהב שלצית הים" תורי
זהב מעשה לך כמלכנו אבי ונתי דיני לכמי בא פדעה שאשיאנו ואחזק אתלכו אחרך גם כמי
שבה ככמי אופנותו כדי שבעשה לך תורי קשופי זהב "עם בקורות הכסף שהיה בידך נכמי
שהוצאתם ממעלים שגדולה היתה ביצת הים מביצת מצרים "נקלות כלי כסף מזהב" כמי
ומצוידים כחלר בורות וגוונים "עד שהמלך במסבן משיבה כגדת ישרא ואומרת כל זה
אמני טובה גמלתני ואני גמלתך דעה כי בעוד שהמלך על השלחן משיבת חופתו נדוד נתן
היה חילול להבאוי בעוד שישלטה בטיט קלקלת בעגל ולשון חבה כתב הכת בתן דיחו ולא
נתן הנאיש או הקדיוח לפי שדבר הכתן בלשון ריבוי "עליו המור דמי" חודי כעשה לי כמי
יט לו נדוד המור בחיקו ואמר לי הרי לך צמח שיתן דיח טוב מן הדאשון שאבדתי כך דלכלה
תתצח כדמי על מעשה העגל ומעל להם כפדה על עתם ואמר התנדבו למשכן ויבא זהב
מכסר דככל על זהב חנוכל "הן שדי ולי" אף לפי שאמלתי בו אמר לשון "גם בין שדי ביישני
בין הארון" אשכול הכופל "יש כוסם ששמו כוסל כמו ככדיום גם ככדיום (עשוי כעין) אשכולות
כמי עין גדלי שט מקום ושם הוא מצוי וראיתי באגדה שאותם כדמיים עושים פילנות ארבעה
או חמשה כעמים בשנה "ודוגמא היא לכמה כפדות ומחילות שמחל להן הקלף טלכמה כפדות
עכסוהו במדבר הכך יכה דעיתי אבי הייתי טענה בקלקל" והוא חזקני כדמיים לויים לו ככמי
טלכמי כדמי "זהו ואת זה יפה כי עיבך יכיס כלומר כלה מעיבך כעורים כל גופה
ידיך כדמי מעיבך כמי אין גופה כדמי כדמי זהב אמר זהב אמר זהב אמר זהב אמר זהב אמר זהב
את יפה כעשה והכך יפה כעשה יפה כעשה אבותיך יפה כעשה יפה כעשה יפה כעשה יפה כעשה
כדמי שדכדמי כוכה שמשמדת אתבן זוגה ואיבן מנייתו שידלוג לאהבת כדמי אפס ואלו
כי לו ולא טעו בעגל" ועוד תך יפה במלכות המשכן שג והגד עשו אותה "ידיך אותה
ידיהי שקילתם עלכך הכך יפה ידוי אף כעיס לא הייב שלי אמ נכדך הים: ואתה יפה אמר

נעים. עטרת על פשעי והשרית שבימתי בתוכי וזהו קלס שלריות האש וידא כל העם ויחננו
 אף עדשצו לעגבה 'ע' כתימוותך הנה דעגבה עדסיונו בבנינו ובבנותינו שהיו בולם בקבעים אף
 פה שאמר ותקחל העדה 'המשכן קרוי מזה שנהנה מכותו שלשלמה וכן המקדש קרוי מזה שנהנה
 כיואש בחדר המטות אשר בבית י' על ה עתך פדין ורביץ שלישרה' קודות בתינו ארזים
 שבה המשכן הוא זה 'רהיט' 'ס' ידעת' אם לשון קלשים אולשן בלתיים אך ידעת' שאף
 בלשון משנה שנינו להיטי ביתו שלארס הן מעיד' בו 'חצלת' היא שושקה 'שושבת העמדה
 נאה משושבת ההרים לפי שמרמזת תמיד שאין כוח החמה שולטת שם' כשושבה בין
 החוחים 'שמקבץ אותה ותמיד היא עומדת בכיוויה ואדמימותה' כן לעית' בין חלכות
 מפתות אותה לדרוך אחריהם לזנות כמותם אחרי אהים אחרים והיא עומדת באמונתה
 כתפוח' אילן שלתפוחים כשהוא בין אילני סדה הוא חביב מפולס שמדין טוב בטעם וליח
 כן דווי בין העצים בין הבחורים 'הדוגמא כן הקנה מכל האהים נבחר לפיכך בעלו חמדות
 וישבת' ומדרש אגדה התפוח הזה הכל בורחים הימנו לפי שאין לו על כל צדדו כל האומות
 מעל הקנה במתן תורה אבל אני בעלו חמדות 'ושבת' א' בית ג' אהל מועד ששם ניתנו
 פדטיה וביאוריה שלתורה 'ודגלו עלי אהבה' וקביצתו שדגלנו אלו אהבה היא עלי עזה
 זופדת אהבתו ודגלו 'סמכוני' עתה כמדת החולים כאשישי ענבים או באשישות סולר
 בקייה' 'לפדוני' לפדו לפידתי סביבותי בתפוחים לדיח טובכדרך החולים כי חולה אבי
 לאחבתו כי עמאתי לו כה בגלותי' לפידה לשון מצעה היא כמו ידבר חרוץ עלי טיט' שמאלו
 תחת לאשי' במדבר' 'ויאיונתחבקיני' דרך שלשת ימים בושע לתור להם מבחה ובמקום
 המנוחה מודיד להם מן ושליו כל זה אני זוכרת עתה בגלותי וחולה לאהבתו 'השבעתי אתכם
 אתם האומות' בצבאות או באילות שתהיו הפקר ומאכל ומאכל כצבאים ואיילים אסתגירו
 ואם תגוררו את האהבה 'שביני לדודי לשבותה ולהחליפה ולבקש ממני להתפתות אחיכם
 עד שתחפץ' בכל עוד שהיא תקועה בלבי והוא חפץ בי 'עד שתחפץ' כמו שתחפץ במשבו
 בעוד שהמלך במשכן 'אם תעירו' אם תשמחו כמו ויהי ערך ושפדה לעצ' 'ואסתעוררו
 כמו העורל עלהשרה' 'יש מדרשי אגדה רבים ואינס מתישבים על סדר הדברים כי לואה חכי
 שנתפא שלמה ודבר עלי צואת מצרים ועלמתן תורה והמשכן וציאת הארץ ובית הבחירה
 וגלות בכל וציאת בית שני וחורבנו' קול דודי' חוזר המעמד על הדאשאות בארס שמקצת
 את דבריו וחוזל ואומר לא אמרתי לקניכם מאשית חזברים הוא התחיל ואמר הביאני המלך
 חדריו ולא ספר היאך פקדס במצרים בלשון חבה ועכשיו חוזר ואומר משיבה זו שאמרתי לכם
 שמשבני דודי ולצתי אחריו וכן הייתה כואש הייתי אמרתי לגאולה עד תום ארבע מאות שנה
 שכאמדובין הבתלים' קול דודי הנה זה בא' לפני הקץ כמדלג על ההרים ומקפץ בגבעות
 דומה דודי לצי' בקלות מדועתו שמיחל לבא כצבי וכמנפר האיילים' עומל' איל בחור
 הנה זה עומד' סברה הייתי לישב עגובה ערוך ימים רבים והנה הוא הודיע שהוא עומד ומציץ
 מן החלונות מן השמים את העשוי לישב לראה לאיתי את עמי עמי' ענה' לשון ענייה ולשון
 צעקת קול רם וזה כנין אב לבולם ועכו הלוי' 'ואמר לי' ע'י' משה' קומי לך' אעלה אתכב
 מעט מצרים' כי הנה הסתף עבר' אין עכשיו טורח בדרך קתן חורף תלגס סתוא 'הנצנים
 כלאו בארץ' קרבו ימי החמה שהאילנות מוציאים פרחים והדב' דברים מתענגים לראותם
 עת הזמיר הגיע' שהעופות כותכים זמל וקול ערב להולכי דרכים' וקול התור' כמשמעו
 תורסובט ענה דרך העופות להזית משדרי' ומצפצפים בימי גסן' התאנה חנטה פכידה
 כמשמעו' והגפנים עמדו' כשנמל המרח והענפים מוצדפים זה מזה וניכרם כל עניניה
 לעצמה קרויה שמור כל העמך הזה לפי פשוטו לשון חבת פתיו שבחור מרצה את אמונתו
 לילך אחריו כו עשה לי דודי' 'ענה דודי' ע'י' משה' ואמר לי' ע'י' אהדן' קומי לך' גלדי
 עצמך וישאל איש מאת דעהו' כי הנה הסתיו עבר' אלו ו מאות שנה דלגתים למנותם
 משלך' עחק' הגשם' שהיא טרחותו שלסתיו חלך והלך לו כלום מ שנה שלקוש השן

וזו עליכם הלכות משה הקדוש המצוי על ישראל ולכך נקראת מרים בל
 מירדוס הנענים כדא בארץ הרי משה ואהרן מוכנים לכם לכל צרכיכם "עת הזמירה הגיע שאתם
 גתידים לומר שירה על הים" וקול התור קול התיר הגדול "לא קול התור קול שהגיע זמן וציאתכם
 גמצרים" התאנה חנניה פגיה הגיע זמן שלבפורים לקרב שתכנסו לארץ "והגננים סמדר קרב
 ימן כסבי הים" לא כשרים שבכס הצמח והכנז למע מעשים טובים והליחו ריח טוב "קומי לכו
 כח ורץ יתירה קמי לך לקבל עשר הדבות" לא התאנה חנניה פגיה או כושעי ישראל שכלו בשלש ימי
 אכילה "והגננים סמדר נתנו ריח" או העשירים מהם עשו תשובה ונתקבלו כך נדרש בפסיקתא
 יונתבחרו הסלע זה באמר על אותה שפך שדדך כרעה אחריהם והשיגום חונים על הים ואין
 מקום לנוס לפניהם מפני הים ולא להפכות מפני חיות דעות למה היו דומים באותה טעה ליונה שכלחת
 מפני הנץ ונכספה לכקיקי הסלעים והיה הנחש כוסף בה תכנס לפנים הרי הנחש תצא לחוץ הרי
 הנץ אמר לה הקבה הראיני את פטורי את כשרון פטולתך למי את פונה באשתה צרה השמי עיני
 את קולך ויצטקו בני ישראל יצ"י בחגור בכקיקי והוא לשון שבר ודומה לו יחגור ויצטקו כשבור והיתה
 ארמית יהודה למצרים לחגור וכשהן כבים קורא להם חגורכן קצה קצוי וכן נכרת את מדוניהם
 המדקרה בשעשין חריץ פביקות המגדלים ושופכן העמל למעלה להגביה את התל סביב עושין
 חותו מהדגות מידלגות זו למעלה מזו בשתל המדלגה נעמים שיש בהם חורים ונכספים שם
 שרצים ועופות אחזו לנו שועלים שמע הקבה את קולם צוה את הים ושטפם וזה ואתה לכו
 שועלים הללו הקטנים עם הגדולים שאף הקטנים היו מחבלים את הכבדים בעוד קדמיתו סמור
 שה עכבים דקים כשהיתה בת ישראל יולדת זכר והיא טומנתו והיו מצרים נכספים לכתיבהם
 ומחפשים את הדברים והתנוק שמון בן שנה או בן שבתים והן מביאות תינוקות מבית מצרי
 ותינוק מצרי מדבר ותינוק ישראל נחנך ממקום שטמונו עם והיו תוספין ומשליכין אותו לילאל
 ולמה קורא אותם שועלים מזה השועל הזה מביט לכלות ואחרי לברוח אף מצרים מביטים לאחוריהם
 שזאנוסה מפני ישראל שועלים קטנים בת חסר יוד עש שמה נכספים מהם במים שנמדדו
 בשעל שלמקום דודי לי ואני לו הוא כל צרכי תבע סמני ולא צוה לא לי עשו ססח קדשו בכוות
 עמא משך הקריבו עולות ולא תבע מאומה אחרת ואני לו כל צרכי תבעת ממנו ולא מאליהם
 אחריים הלומה את עמא בשועלים במדעה כולל וזו חמה עוד שיפוח היוס מוסב למקח
 שלמעלה ממנו דודי לי ואני לו עד זמן שגרם העון ושזכתי השמש כחוס חיוס וזה ואתה
 ונסן העללים הטאנו בעגל חטאנו במרגלים ונסן העללים זכיות המגונות עלינו ואתה
 טברו טוב דמה לך דודי לצבי גרמתי לה להסתלק מעלי עלה הדיס המפולגים שובני
 בתל לשון חלוקה והפלגה על משבבי בלילת בערלי שישבת אכילה כל שלוש וח
 שנה שהיו ישראל נזופים בקשתן אקומהא ואסובבה בעיר ויחל משה חמלה אל יצ"י מצאנו השומרים משה ואהרן את
 טאהבה ככשי לאיתם מה מצאתם במין כמעט שעבדתי מהם קרוב למישותם ממני לשון
 מן שפה עוד שמעתי שהיה עמי בימי יחשע לכבוש שלשים ואחד מלכים אחזתו ולא
 ארמנו לא פתתי לו דמיון עד שהבאותו אל משכן שילה בשביל כל זאת שפעה לו העצנת
 אתכם האומות בחותי גולה ביניכם אם תעירו ואם תעורלו אהבת דודי ממני עי פתוי
 והסתה לעזבו לשון מאחריו עד שתחפץ בעוד שאהבתו חפץ עלי מי זאת עולה מקהמדת
 כשהייתי מהלכת במדבר והיה עמוך האש והענן הולכים לפני והורגים מחשים ועקרבים
 ושורפי הקוצים והבצקונים לעשות הדרך משור והיה הענן והעשן עולין ורואין חותם
 האומות ואת מיהות על גדולתו ואומדות מי זאת כלומר כמה גדולה היא זאת העולה
 מן המדבר פתימות עשן גבוה וזקוף כתמר מקומדת מור עש ענן התסלות שהיה
 מתמר מעל מצבה הפנימי רומל בשם המנבר כל מיני בשמים אבקת עש שפות נשין
 אותו ושוחקין הדיק באבק הנה מסתו שלשלמה אהל מועד והארון שהיו נושאין במדבר
 ששים גבורים סביב לה ששים רבוא סביב לה מגבורי ישראל מיעאי העבא לכל פחותים
 מבן פשרים וחיתורים עלבני עשים מלמדי מלחמה מלחמתה שלתורה וכן הכהנים
 סובבים אותה החונים סביבות המשכן מלומדי סדר עבודתם איש חרבו יגלי זמנו ה
 עת וסמנים שמעמידי על ידס אתהגרסא והמוסרה שלא תשתכח מפחד בלילות
 יה יבואו עליהם צרות וכן הוא חומר נשקן בל כן יאמר ותאמר דרך חפרתון עשה
 מועד שפדע במשך שילה עשה לו אפריון חופס פתל לכבוש לפיכך

משכנו ומשכנו על הכפרת שהוא זהב מרכבו ארגמן זה הפרוכת שהיה תלוי ולוכד על כל
 כלונקאות מעמוד לעמוד תופו דיוקן מדור כלצפת אהבה חרון וכפרת וכדוים ולוחות מכוונות
 יושלים אן ישראל ידמים ושלמים להקבה בנות ציון שמצויינין לו במילה ובתפלה ובציונות
 בעטרה שפטררה לו אמו אהל מועד שהוא מעוטל בגוונן תכלת וארגמן ותולעת שני אמר
 ל נחניא שלל שמעון בן יוחאי אתל לעזר בידכ יוסי אא ששמעתי מאכיד מהו שעטרה לו
 אמו אמר לו משל למלך שהיתה לו ברת יחידה והיה אהבה בנותל לאגז מחבבה עד שקדאה
 בתי שז שמעי בת ורא לאגז מחבבה עד שקדאה אחותי שז פתחי לי אחותי דעיתי לאגז
 מחבבה עד שקדאה אמי שז שמעו אלי עמי ולאומי אן האזינו ולאמי בת עמדל שמעון בן
 יוחאי ונשקן עלדאשו ביום חתונתו יוס מתן תורה שעטרוהו להם למלך וקיבלו עלו וכוונס
 שמחת לבו זה שמיני למלואים שנתחנך בו המשכן במדבר הנך יפה דעיתי קילסן ודען
 ועדכו עליו קדכנותיהן על שיפוח היום שחטאו לכני בימי חנני ופינחס שניך יוניס גוונך
 ומדאיתך ודוגמתך כיונה הזאת הדברה בן זוגל וכשחוטט אותה מפרכסת אא פושטת צואר
 כך את גתת שניס לסבול טולי ומדאי מבעד לעמתך שערך בעד הענים הקילוס הזה דוגמת
 קילוס חשה הנאה בת לחתן מבכנים לקשורך שערך באה ומבהיק בצוהל ולככובות כשער הענים
 לבנות היורדות מן ההרים ושען מבהיק מרחוק והדוגמא שדמה כנסת ישראל זו היא מבכנים
 למחנותך ומשכנותך אף הדיקס שבין חביבך עלי כיעקב ובניו שגלשו מן הגלעד כשהשיגס לבני
 עס לא כאותם עצבאו על מדין בעכל היורד שהיא איך גלעד ולשון זה מדרש שיר השירים
 מבעד הוא לשון מבכנים שרוב בעד שמקרא דכל המסין וכגין בגד לא פמו ובעד כוננים
 יחתם הארץ בליחיה בעד הבעד ערפל ומבעד הוא דכל שהוא מבכנים לאותו בעד לכך הוא
 אומר מבעד צמתך לשון דבר המצמצם השיער שלא יפריח לצאת וזוהי השבכה והקישור
 ולא יתכן לפרש צמתך לשון צומח שיהא התו משרשרת בתורה שאס בן היה לה להיות דגושה
 כשהיא נסמכות להא למעול בו כעולת נקבה או לוין למעול בו כעולת זכר כמא תו של שבת
 כשהוא נותנה לכקבה היא מודגשת כמו חגה חדשה ושבתה וכן לזכר נותנת שבת בשבת
 ותו של צמתך שהיא רבה עלכחיכו באה במקום הא ניהא שס הקישור צמה וכשחא פמוך לתתו
 לזכר או לנקבה תהפך ההא לתו כגון שפחה תהפך לומר שפחתו שפחתה וכן אמה אמתו אמתה
 עזרה עזרתו טרותה כן זה צמה צמתו צמתה צמתך שגלשו שנקדחו גבח מתורגס גלש
 כשהבדמות יודות מן ההל כמצא ההל כקרה וממקט מהס שערך בעד הקצבות אף קילוס
 זה בלשון כווי אשה שניך דקות ולבנות וסדורות על סדורן כצמד וסוד עוד הרחלים הצבורות
 מיונה הצאן בקצב ומכין כמסלות לחנה חכם והגון ליהרר בצמך שעושא אתן לכך מולת
 ומשמר אתן מעת לידתן שלא יתלכלך העמר ורחצן אותן מיוס א יוס שכולס מתאי מות
 ושכולה שופ שכול ומוס אין בהם ונאמר הדוגמא הזאת על גבויי שדא הכורות (אוכלי ב
 היביהם בשניהם סביבותם והרי הם מתרחקים מן הגזל שלושידא ומן הטכיות שלא יתלכלכו
 בעבירה וכאמר קילוס זה על יב חלק איש עצבאו על מדין בקצב ומכין שלא כחשך אחד מהם
 על העריות שנ ולא נפקד ממנו איש ואף על ההורל הלכ הביאופסדתו ואף על הגזל שלא נחשו
 יזהייד עליהם המקום ויקחו אתכל השלל ויביאו א משה לא לעזר הבהן ולא הפריח א מהס
 פדה אחת אחמור אחד כחוט השני שפתותך נאות להבטיח ולשמור הבטחתן כמו שעשו
 המרגלים לחבר הזונה שאמרו לה את תקות חוט השני ושמרו הבטחתם ומדברך דבורך והרי
 הוא מגזרת הכדורים כך אצל הקירות אג כדברו יראי יני דקתן הוא גובה הפנים וצל הענים
 ובלשון גמרא קורא אותו דומי דאפי ורומי למלא חצי למון כגבויי שהוא אדום ואלגלגל הדי קילוס
 כווי אשה והדוגמא בישדל כידשו לבותו ליקנים שביך מלאים מצוות כלמון מבעד לצמות
 מבכנים לקישורך במגדל דוד צוארך קומה זקופה כווי אשה והדוגמא במגדל הוא מעדרת
 צון שהוא מקום חזק ועופל ומבעל כך הוא צוארך זו לשבת הגזית שהיתה חזק ומבעלן של
 ישל לאותו העגל כווי לתלפון לכווי להיות הקל משתכלי בו ללמוד עונתו וגוי מלאכת תפניתו
 והוא מגזרת מלפניו מבהמת ארץ והתו שבתלפיות כמו תו שבתלפיות ובתבנית אף המגן
 תלוי עליו כך מכהגהשדים לתלות כגעיהם (שלישיהם בכתל המגדלים שלטו אשפות
 שכותנים בהם חצים וכן הגלו החצים מלזו השלישי ויומה לו לשבת הגזית שמשם חררה
 יאמר אריתיה בג לישדא יני לומר אף המגן כמו מני האלה שש דבר צוה לאלף דוד כלל
 ש לשי הגבויי שיהיה בהם חצים על שם חצי ושלום יאמר שזכר חצים ביד גבור כן בלל

לשון מתוסמך
 מתוסמך
 מלוא תמימות
 ושכולה

הבעורים אשרי הגבר אשר מלא את אשתו מהם שני עשר המביאים אותך זה משה ואהרן כשני
 טמרים תאמי צבא דרך צבייה להוות וללדת תאמיס כר טמיהם שחיס שקולים זהבה דא שני עשר
 על הלוחות תאמי צבייה שהם מכוונות במדה אחת וה דברות עליו מכוונם
 רבוב ככר דבור חכמי ככר לא תרצה שהרצח מרגש את הדמות לא יהיה לך ככר לא תבאר
 שהזכה אחל על דרך אשר המבאמת תחת אישה הקח את זרים לא תשא ככר לא תגטב שהגטב
 חמו לי שבע לשלך זכור ככר לא תענה שהמחל את העבת פשיד שקל בכוראו לומר שלא שבת
 בשבת בראשות ככר ככר לא תחמוד לחמוד סטו להוליד בן שפאקלה איתו ומככר למי שאט
 אבין הדופים את צאנם בשושנים ומדליכים חומה בדרך כוחה וישרה על שיכוח היום עד שתנשם
 החמה ונסו העללים הוא עת שרב ואם היום אני אצילך ואת עליבה עלי היום הוא השמש וכן לרוח
 יום וכני הגה היום בא בוער בתור ומשיכוח היום לך לה המוריה בבית עולמים ככר כלומר
 משחמון אזלכ ללל את קדשי ולנאץ מנחת בימי חמיו וינחם אשתלך מעליכם ואמנש המשכן הזה
 ואכחל לי בהל המוריה בבית עולמים ועם כולך יפה ומוס אינך וארצה עם כלקרבנות אתי
 מלכוכר כלה ששתלתי לנכון זה אתי תגלו כי אני אגלה עמכם אתי מלכוכר תבואי וכשתשובו מן
 הגולה אני אשוב עמכם ואך בלימי הגולה בעתך ליער ועלסן כתב אתי מלכוכר תבואי כשגלו מלכוכר
 זה אתי תבואי ולא כתב אתי מלכוכר תבואי כלומר משעת יציאתכם מבאן עד שעת ביאתכם פאן
 אני עמכם בכל אשר תבאו ותבואי תשודי מראש אמנה בקבעי את כלדך תסתכלי ותתבונני מה
 שכל בעתך מראשית האמונה שהאמנת בי לכתך אחרי במדבר ומסעותיך וחיותיך עלפי
 וביאתך לחש שניר נדמון שהיו מעונות אדיות פיהן ועג דא מראש אמנה הר הוא ככר
 זכוכה שלמדך ישרא נשמו ואמנה עלשון משנה טור אמנו והל ההל שזכו מן הים הגדול תבוא
 לכס הר ההל וכשהגליות כקבצות ומגליות עס הם עופים פשים ולואים גבול ארץ ישרא ואורה
 שלא ושמים ואומרים הודיה לך נא מלך תשדי מראש אמנה לזכרתי משעת את לבי לך
 באחת מעיני הרבה דוגמות פלובות שביך לולא חיתה ביך לא אחת מהן היית מתגדך ביותך
 וכש כולן וכ באחת ענק מצוח לוכך באחת מדכדי עבך קשועיך הם תכשיתו מצוה שישלך
 מצויקם בדם לא באחת ענק באחת מצותיך הוא אחד היו מיוחד נזהו אברהם הכקרא האדם
 בגלל כקדש מה יסודיך כל מקום שהראית לי תבה יפה הוא בעיני גלגל שלה כוב וגבעון
 ושת העולמים הוא שישלך הבבלי מנוחה נשאר ויעודים מנוחה זו ינושלים ושאר ויעודים מקום
 שכתועדה עם שכינה לישלך דיה שמכך שם טוב חפץ מתוך תפופכה שכתותך יתעמי
 תורה וקיה שלמותיך מצוות המהגות בשלמותיך עיצית תבלת בגדי כהונה אישור שערב
 גן בעור עש ענינות בבית ישרא שאין פלובות בעליות גל בעול ש לפכשו לשח מעין במוגלות
 עליות ששלמ שולשון שער ובוא לשון ארמי בגמקח מרוק גלי שלחך אץ עישה קדוה ביד
 השלחן ועדיך לשחקותה תמיד נשלה בית הבעלמה הימנה ופאן קילס יש בשלחך הריהן
 מלאין טוב כפרדס מוכים וזה עש קטנים שבישר מרטיבים מעשים פופים כקדש מאדים
 פמרים עם כדדים מיני בשמים הן מעיין גנים כל זה מוסב על שלחך מקדשן כמעין המטה
 אותן והדגמא עלים טבילות טוהר שפכות ישרא פופלות ונושלים מן לבנון מקדש כקדש
 באיסימן עדיבת טיט עדי צפון ובואי תימן אחר ענדב עלי דיחך ננוי משככותיך אני מצוה
 את הדוחות צפון ותימן להפיה בגר לצאת דיחך הטוב למידחות והדוגמא על שהגליות
 מתקבצות ומכל הגוים מביאים אתם מבחה לירושלים בימי הבנין יהיו ישרא בקבצים עם
 למועדים ולדגלים ישרא משיבין יבא דודי לגנן ואם אלה שם הכל עם באות לגט בימי
 אנובת הבית איתו לקטני והוא לשון משנה כמלוא אודה וסלו ואף לשון מקרא ואורה כל
 עובדי דרך ואמר עש הקטרת שהפיה רז קטורת יחיד הנשיאים על מבחן יש החיץ ונתקבלה
 והוא דבר שאינו כוהג לדורות ועל כן כאמר אכלתי יערי עם דבשי יש דבש שהוא גדל בקנים
 כענין שז ביערת הדבש ויערת הוא לשון קנה כמו חתש בשוף ועויתה ביעתא ומועץ הדבש
 ומעליבין הטף ואכי מדוב חבה אכלתי יערי עם דבשי אכלתי הקנה עם הדבש את שאינו לאוי
 עם הלואי קטורת כדברה וכן שעירי חטאת שהקריבו הנשיאים ואין חטאת קריכה כדברה ואני
 קבלתיס בובוס שתיני יני הם הנסכים עם חלבו מתקן וצחן מחלב אמלו דעים באהל
 מועד אהרן ובניו ובית עולמים ההכנים כולם שתו ושפרו דורים או ישרא אוכלי זבח השלמים
 שהקריבו לחנוכת המזבח אני ישיבה כשהייתי כדדמת ולבי ער זה הקנה כך נדל ש
 נפסיקתא ולבי ער הקנה שהוא עור לבבי וחלקי ער לשמדיני ולהטיב לי קולדודי דופק
 אשרה שכינתו על הנביאים ומזהיר עלי דיהם השכם ושלוח פתחי לי אתגרמו לי שאסתלק

מעליכם. שראשי במלך טל. לשון אדם שצא כלילה דופק על פתח אהובתו ואומר כן
בשביל חבתך באתי כלילה בעת הטל או הגשם והדוגמא שראשי במלך טל שאכל
מלא דצון ונחת דח אברהם אביך שערבני עלי מעשי בטל והנביא אלק טעון בדכות שלום
שכל מעשיהם טובים אם תשובו לי. קווצות רסיס לילה. חף פירי ודבה רביצות מיכי
נורעיות ליכרע מעוזבי וממבאצי. טל. הוא לשון נחת רסיס לילה גשמי לילה שאן טווח
עיופות רסיס תרגום של רביצות וכרביצות על עשב וכרסיס. מלקושא קווצות הן דצוקי שעדות
הראש המלוצרים יחל שקורין ולפי שאחז המקרא כלשון טל ומטור אחז כלשון לחש
וקווצות שדך טל ומטור ליחז בשיער וקווצות ויש לפרש טל ורסיס לילה שניהם
לטובה שכל מעוות קלות הנחות לעשות בטל ושכל מצוות חמורות הקשות כסודר
רסיס לילה. משמתי את פתנתי. כלומר כבד למחתי לעצמי דרכים אחרים לא
אוכל לשטף אליך עוד בענין שנ ומחז חדלנו לקטל למלאכת השמים שהיו הדרכים
האלה ישרים בעיניהם ולשון משמתי את פתנתי לחצתי את דגלי לשון תשובת האשה
המנאפת שאינה רוצה לפתוח לבעלה הדלת לפי שפתח הכת באשה כלשון אני ישינה
קול דודי דופק סיים בלשון תשובה הנאמרת על הלשון דופק על הדלת בעת משכב השיכור
כלילות. דודי שלח ידו מן החור. שאצל הדלת וראיתי ידו ונהפכו עליו המון מעי לשון
לאהבתו ולפתוח לו. קמתי. אני לפתוח לדודי ידיו כטפן מול. כלומר בלכשלוס בענש
חביצה כמתקשטות להתאהב על אישה בריח טוב. מור עובד. ידיו עובד ומתפשט לכל
עד. ודודי חמק עבר. נסתל. ובכסה ממני כמו חמורי וריכיר סתרי יריכיר על שם
שהידך בסתל וכן עד מתי תתחמדין תסתרי ותתבסי מחמת בושה שמעלת בו.
נפשי יצאה בדברו. ואמר לא אבוא אל ביתך כי מתחלה לא אבית לפתוח. בקשתו
מצאנו השומרים הסובבים בעיר. ותופסין גנבים המהלכים בלילות. הכול מצעונו
חבלו כי חבורה כל מצע לשון מבית כלי גין הוא. דודי. עדי המדודל והמדודל עלי וכן
אל היכין לשון אשת נעורים המתאוננת על בעלה בעת נעוריה ומבקשתו וזו היא הדוגמא
דודי שלח ידו מן החור כשאמרתי לחצתי ולא אפתח לך ולא אשוב מן עא שחדתי בה.
שלת ידו. והראה נקמתו בימי אחז והביא עליוחיל מלך אדם ויכבו ויש ממנו שבידה
גדולה ויהלך פקח בן דמליהן ביהודה מאה ועשרים אלף ביום אחד. ומעי המון עליו. בא
הזקירי בכו ושכ כל לבנו לדוש להקצרה וכל דודו שלימים לא קם דול בישדל כמותם כמו
שמפורש בחלק בדקן מדין ועד באל שבע ולא מצאו עס הארץ מגבת ועד אכפוכיא
ולא מצאו איש ואשה שאין בקיין בהלכות טומאה זהן ויריכטפן מור. חף יאשיהן באמר
בו וטמיהו לא היה למנו מלך כי לאה פורענות שבאה על מבשה ועל אמון להיט שלח ידו מן
החור ומעי המון עליו. מתחת אני לדודי ודודי חמק עבר. לא ביטל גזירות שני בחזקיהו
הכה ימים באים ונשא כל אשה בביתך ומכניך אשל תוליד או דניא חכיה מישא ועזריה
ואח ביאשיהו עני חולדה הבטיאה חכני מבא רעה א המקום הזה ואל יושבי גן ואומ' וכמוהו
לא היה לכבו מלך אך שב ש מאדון אפו הגדול אשל ודה ביהודה על כל הפגוסים אשר
הבעיסו מבשה ואמר יש את יהודה אסיר מעל פני כאשר הסירות את ישרא ומאסרתי את
העיר הזאת. נפשי יצאה בדברו. יצאה ממני בדברו וכל זה. בקשתו ולא מצאתי. זאת והלא
ירמיה עומד ומתנבא בימי יהויקים וצדקיהו שובו לי ואשובה איכם לא לבטל הגזירה לא
להקל המצוות ולהבין מלכותם כשוכס מן הגולה לנשטם כאין בתישה ולכנותם מאין
הורם. מצאנו השומרים נכבד ככל וחילותיו. הסובבים בעיר. לקחם נקמת שלמקום
כשאו את דודי. בית המקדש. שומרי החומות. אף מלאכי השדת שהיו שומרים חומותיה
בענין שני שלחומותך יושלים נאן הס העיתו בו את האור בענין שני ממדום שלח אכז

בעצמותי וגו' השבעתי אתכם האומות אנשי נכבד נצל שדאיתם בחכניה מישל ועזריה
מסדרים עצמם וכבשן האש ואת דמא לגוב האריות על עסקי התכלה ואת דוח שלמדתי בימי
המן" אם תמנאו את דודי לעתיד לבוא ליום הדין שיבדש מפס להעיד עלי כענין ש' יתכן
עיריהם וינצקו" מה תגידו לו שתעידו עלי בשביל אהבתו חליתי ביוסדי קשים בוכים עא
נכבד נצל וינצקו יבא יכפז ונפול וכל נביאי האומות וינצקו עלי שקיימת את התורה " מה
דורך מדוד כך הוא שז"ל האומות את ישראל מה יהיכם מכל אלהים שכך אתם כשרפים וכעלמים
עליו " שככה השבעתו להיעיד לו על אהבתך דוד צח לבן כמאן צחו מחלב " ואזכר דגון כ
מדבבה אפרש תחלה כל הענין לפי פשוטו בקלות כוונתו בחור כשהוא לבן וכפז אדמונית " דגול
מדבבה נגדל בחילות הדבה רבים חילותיו לבנות הדבה קדו"ם רבבה שג רבבה כצמח השדה
בתניך " ראשו מבהיק ככתם פז כתם לשון סגולת מלכים שאוצרים בבית גבזיהם וכן ישנה
הכתם הטוב וכן ולכתם אמרתי מבשרי וכן וחליכתם קווצותיו תלתלים לשון תלמים שחורות
כטורב כל אלה בן לבחור עיניו כוונתם על אפיקי מים שבו על אפיקי מים כאות כענין יונקים
אפיקי מים עדימים למראה והבחורים יוצאים שם לשוט וכן מקלס המשורר עיני דודי כשהוא
מביט על אפיקי מים דומות לבן עיני יונים דחצות עיני דודי בחלב " דחצות על מלאת
כלזה לשון כוונתו לא מלכות ונת' מדאי ולא שוקעות לא יושבות על מלאת גומא עלהם העץ
לפי הדוגמא והוא לשון כל דבר העשוי למלאת גומא העשויה לו למושב כמו אבני מלואים ומלאת
בו מלואת אבן " לחיו כערוגת הבשם אשר שם באותם עדוגות גידולי מדקחים מגדלות מדקחים
מגדלות של מדקחים גדולי בשמים שמפסמים אותם מעשה דוקח " גלילי זהב באופני זהב
ממולאים בתדעיש כל לשון מושב אבן יקל בזהב קדו מלאת " עשת לשון שמכו עשתו
קבוצ עב קדו עשת " שן מעצמות כיל מעולמת ספרים מקושפות ומתוקנת בספרים לשון
עשת עולמת דמתגמלת ואיתקנת שוקו עמודי שש המיוסדים על ארבי פל עמודי שש עמודי
שיש וחבדיו במגלות אסתרי על גלילי כסף ועמודי שש ומלאהו גבוה בארזי הסבצון בחור
סדעים כבחר ביק הבנים כארץ בין שאר עיצים חכו ממסנקים דבדיו עדימים זה דחיה זה
דמות דודי נה דמות ליני ועל כל זה חליתי לאהבתו והדוגמא כלפי הקבה כך הוא דודי צח
לבן להלבין פונות צח ולבן כשנראה כסיו נראה כזקן מורה הוראה וכן בשבתו למשפט
לבנושה כתלג חיור ושער לישיה כעמל כקי " ואזכר ליפרע משוכאיו כענין שג מחע אדום ללשון
דגול מדבבה הדבה חילות מקיפן אותו " ראשו כתם פז תחלת דבדיו הסבצון ככתם פז וכן הוא
אומל קתו וברך יארל כותה אכזי ש' אהרן הראש תחלה שמשפט מלכה יש עליהם ואחכ גזר
עליהם גזירותיו קווצותיו תלתלים על כל קנץ וקנץ תלי תלים שלהלכות שחורות כעורב עש
שהיתה כתובה למכא אש יחורה על גבי אש לבנה " לא קווצותיו תלתלים כשנראה עליהם
נראה כבחור בלחם בגבורה " עיניו כיונים על אפיקי מים כיונים שעיניו עופות לארבעותיהם
כך עיניו שלבתי כנסות וברתי מדרשות ששם מוצא התורה המשולש למים " דחצות בחלב
כשהן עופות למשפט מדרשות דין לאמתו להצדיק צדיק לתת לו בעדקתו ולהדשיע לשע לתת
דרכו כדאש " יושבות על מלאת על מלאת שלעולם משוטטות בכל הארץ עופות כוונתם דעיים
לא תח שהקבה כותה שנים להאיר לעולם כשם שהעניים לאדם כיונים הגורדים משוכך לשוכך
לבקש אכלם כיהם הולכים ממדדשו על כללנו חכם לבית המדרש על כללנו חכם לבקש שטמי
תורה " על אפיקי מים על בתי מדרשות שהם מוצאי מים של תורה " דחצות בחלב למי
שקדאם עינים והעץ לשון בקיבה היא דחצות לשון בקיבה הם מצחצחין עצמן בחלב של תורה
ומלביצים סתריה וסתו מותיה " יושבות על מלאת מישבים דברים על אפיהם " לא עיניו
עביעו מדרשות של תורה והלכות ומשניות כיונים שהם כאים בהליכתן על אפיקי מים כותה
כנסות וברתי מדרשות דחצות בחלב מצחצחות בחלב כמו שפירשתי " לחיו דבדות
יח סיני שהראה להם נכים מקבירות ושוחקות שפתותיו שושנים דבורים שבידבר באה ל

מועד שהם לרצו ולכפר ולריוח כוח תורת חכמות ואשם ומכחה ועולה ושלמים" דיון הלחוד
 שמתקיימו וקעשה ידיו הם גלגל זהב" א' הדיברות שבהן באמר הנחמדים מרוב והמשל רב אמר רבי יהושע
 בן בחמיה מעשה נסים היו שלספיר כון היו והיו גלגל" ר"א ע"ש שגלגלית סודה לעולם" ממולאים
 בתעשיה שכלל בעשרת הדיברות תליג מצות" מעיו עשת שן" זה תורת כהנים הצית באמצע חמשה
 חומשין שמעיים הללו שהם נתונים באמצע הגוף" עשת שן" מעולפת ספירים" בראית חלקה כעשת שן
 והיא תורה דקדוקים לבנים גזירות שוות ובין אר" וקוליס וחומרים" מוסרים על ארץ פל" אמר ל' לעשר
 הקהל הסמוד הזה יש לו בותחת למעלה ובסיס למטה אמר שמואל ב' גרא פרשיות שבתורה יש להם
 בותחת למעלה ובסיס למטה" נסמכות לפניהם ולאחריהם כגון פרשיות שן שביעית ויובל וזו תמצית
 ממכלל ההיגיון כמה קשה אבקה שלשביעית כדאיתא במסכת סוכה וערכין ובגין ופקוד יש אש
 על העדה צו את קדבני לחמי עד שאתה מפקיד על בני פקוד חותם עליו וכן כמה לכך באמר שוקץ
 עמורי עוש מוסרים" מראהו כמלכות" המשתכל ומתבאר בדבריו מוצא בהם מידים ולוכדים מידה
 שמתלבב כך דברי תורה ההוגה בהם תמיד מחדש בהם טעמים" באור נכבד כארזים וצבחים
 לבבין ולחזק ולגובה" חבומתק"ס דבריו ערובים נשטם לכבש לא תתנו כשדכס אני י"י הנאמן
 לשלם שכל יש חייך מתוך משה א' תחבולו במעשיו ותקבלו שפר ובשוב רשע מלשענו ועשה
 משפט וצדקה עליהם וזוהי יחיה עונות כחשבו לו לצדקות יש חייך מתוך משה" אנה הלך דודך
 מאנים" ומקצרים האומות את ישראל אנה הלך דודך לבנה הניח אותך עשבה למנה" אנה פנה
 דודך" כשחזר והשרה לוחו על כורש ונתן לשות לבנות הבית והתחילו לבנות אבן ואמר להם
 אנה פנה דודך אם חוזר הוא אליך נבקשנו עמך כענין שן וישמענו עדי יהודה ובמקל כי בני
 הגולה כונס היכל וגו' ויגשו אל גדון וגו' נבנה עמכם כי כנס בדדוש ליהיבם וגו' בנותם
 לרעה כדי להשביטם מן המלאכה והם משיבים" דודי ירד לגנו" צוה לנו לצנות היכלו ויהיה
 שם עמנו" לעמדת הצעם מקום מקטור הקטורת" לרעות בגנים" ועוד ירד לרעות צאלו
 בגנים אשר נפצו שם אותם שלא עלו מן הגולה משה שכינתו עליהם בבתי כנסיות ובבתי
 מדרשות" וללקוט שושנים שומע ומקשיב בדברים בתורתו ללקוט זכיותיהן ולכתבם בשטר
 שקדון למבין כענין שן אז בדבריו ירד י"י" ומה שאתם אומרים לבקשות עמנו ולבנות עמנו
 אני לדודי ולא אתם לו ולא תבנו עמנו כענין שן לא לכם ולנו לבנות בית לזיהינו ואומ' ולכם
 אין חלק וצדקה וזכרון בינושלים" הדועה בשושנים" הדועה את עמנו במדעה כוח ופז"י
 יפה את לעיני כתרצה" והקצף מקלסה על זאת יפה את לעיני וישאת דעויה לי כך הוא
 נדרש בספרי" באנה" את עתה כאשר בלדאשונה בינושלים" איו מה ככדגלות חיי"ל
 מלאכים אימתל אטיל עליהם שלא להלחם ולהשביטם מן המלאכה כמנשך בעצמא
 חסדי עיכך מבגדי" ככחול שאדמותו חביבה ועדיבה עליו נעויה באות אומר לה הסב
 עיכך מבגדי כי באותי אותך לבי משתחף ומתגאה עלי ורחי גסה כי איני יכול להתאפר
 ההיבנו הגיסולבי כמו ויהבם עמל ואן דהבהם שבת" והדוגמא כך הוא אמר הקדוש
 במקרא זה אי איתשר להשיב לכם ארון וכלות וכלובים שהם ההיבנו בבית לאשן להדאותכם
 חבה יתירה עד שמעלתם כי" שערך כעזל העשים בקטנים ולפים ודקים שבעם יש שבר
 הדבה" שניך קצינים גבורים שניך כולם נטובה" כעזל החללים" ההחלה הזאת כולה
 קדושה עמה לתכלית בשדה לקרבן קדושה לשומרות שוקיה לחלילים מעויה לבנות עורה
 לתוף" אכל הרשעים במשלו לכלבים שאין מהם לקדושה כלום" ששים המה מלכות אברהם
 ויוצאי ליכו בני קטורה ששעשרה ישמעאל ובנו שלשעשרה יצחק ובנו שלשה בני יעקב
 שנים עשר בני עשו שעשערה בדה הלי עשים ואת עא מהם תמכע אשר אברהם מן המבין
 ושמונים פילגשים כח ובנו עד אברהם כל תולדות יוצאי התיבה שמונים תמצאם ושם שהמלכות
 שם כשי המלך יתירות בגדולה עלהפילגשים כך היו אברהם ויוצאי יליכו חשובים גדולים

וידאום ויתידים באשיותם על הכל כאשר תראה הארצות מלכים היתה תפארתה שלטונם היתה
 ופגשית פילגשעשון ואומ' א' עמך שח' השא כולם בעדה אחת והמלכות את אברהם עליהם
 גמל את איון מספר' למשפחות הדבה בחלקו כלל' אחת היא יוכתי תפארת' ומלכות אחת היא
 הנבחרת לו ליונה תמה שהיא תמימת לב עם בן זוגה " אחת היא לאמה' לכבשיתיה הדבה
 מחלוקת בבתי מדרשות כולם לבס' להבין תורה על מוטנה ועל אמתתה " בדה היא לילדותה
 יצא לאה אותה מטה שלימה בלא פיסול והורה וקילט למקום של ושתהו ישרל על דאש המט'
 לאה בכות' את ישרל בגדלתה ויאשלוה ומה הוא קילטון " מי זאת הצעקה יצאט ממקום
 הגבוה לנמוך קדוה השקפה כך בית המקדש גבוה מכל הארצות " כמו שחר' תולך ומאח
 מעט מעט כך היו ישרל בצית שט' למחל בתחלה פתח יהודה ולא מלך וחיו משועבדים
 למלך וליון וחל' כצחוס בית השמוכאי וכעשו מלכים " איומה כבדגלות' איומה כבדגלות' כבדגלות'
 של מלכים על ג' הקבה מילק את מכשית ישרל יפה את לעית' עתדעה וכל העין עד כאן "
 אלגות אגוז ידתי' עור זה מדברי שכיבה' הנה באות א' מקדש שט' זה גר' לדאות באבי
 הנחל' מה לחלוקת מעשים טובים אראה כל' הפלחה הגפר' אם תפכיתו רבין תלמידו
 חבל' וסופרים ושונים " הנצו הדפוס' מקיימי מצות מלואי' צמות למה נמשלו ישרל
 לאגוז מה אגוז זה אתה רואה אותו כולו עץ ואין ניכר מה בתוכו פועמו ומוצאו מלא "
 מגדות מגולות של אופלים כך ישרל צבועין ועבותין מעשיהם ואין תלמידים שיהם מפרים
 ואין מתפארים להכריז על שטון' בדתו אתה מוצא אותו מלא חכמה ועור' למה מדרשות
 לדבר מה אגוז זה נוכל כביט ואין מה שבתוכו כמאס אף ישרל גולין לבין האומות ולוקין
 מלקיות הדבה ואין מעשיהן כמאסין " לא ידעתי " כי מתאוכת לא ידעתי להצהיר מן החטא
 שאפגמו בבורי בגדולת ונכשלת בשמא חנם ומחלוקת שבגל במלך בית השמוכאי
 הדקדוק ואריתוכלוס עד שהיה מביא אחר מהם את מלכות חמי' וקיבל מידו המלכות
 ונעשה לו עבד ואז נפשי שמתני להיות מלכות להדיכ עלי כדכות שאר אומות "
 עמי בדיוב' כמו עם כדים יוד' יתירה טור' שלשופני סבה גבובתי יום דבתי עם "
 נפשי שמתני' אם בעצמי מבינים עלי כעין שכן ואת למדת אותם עליך אופים למאש'
 שובי שובי השולמית' אומדים אי שובי שובי מאחרי המקום ' השולמית' השלימה
 באמונתך עמי שובי שובי אינו (נחזה כך וכעיו ממך כעבים ושלטונים סמו' ויהי תחזה
 כך דש דבי תנחומא " דא ונחזה כך' נתבונן אליך מה גדולה נתן לך והיא אומדת מה
 תתן בשולמית מה גדולה אתם יכולים לפסול לי שתהא שוה לגדולתי אפילו לגדולת דגלי
 מחולת מכחות המלך " מה ימו פעמך כנעלים' הם אומרים לה חפצים אבו שתדברי
 ככובשיל בוני וחשיבות' שדאינו כך בעורך ביפך " מה ימו פעמך בעלית הדגלים
 בת כדיובים " ומוקי ידית' כמו חלאים יקביצת עדי' זהב קדוה חלי כתם אחר' כלשון
 עדי' " ורבותנו דרשוהו על קשי השיתין של נכדים שנעשו משעת ימי בדאשת עגולים
 כמו ירך כמו חלאים לשון חפירה כמו חלונות הבול' מעשה ידי אמן' ידי הקבה במסכת
 סוכה אומן כמו אמן קילטון שלה קבה ישרל מקלסין אותו מלמעלה למטה מתחילין
 מדאשו כתם כל וידעין ובאין על שוקא עמודי' שש' לפי שהן באין לרצותו להודיע שליטתו
 מן העליונים לתחתונים והוא מוכה קילטוה' ממש' למעלה מה ימו פעמך כנעלים'
 הם הדגלים ומוכה והולך עד ראשך עליך כפדמל עד שהוא בא למשכה אלע' " שדרך
 אגן הסוד' סבורך באגן שלמים עלולים שדוחצין בהן והוא עשוי מאבני שיש ובלשון
 מדבי קדוה קוד' עש שהטבול כמו קרב שגול מושלו באגן עגול והקילוס הזה אינו
 מעצין בוני אשה בקילוס העליון לפי שהעליון דודה מקלסה וזה דעיותיה מקלסות
 אותה עש מעשיה למה הגוה את להתחבר עמו והדוגמא עש לשכת הגזית שהיא
 יושבת בסבוב הארץ " א' יחשר המזג' לא וכלה מעש' משיקה לל' לא יכלא וכלא
 יחקה מעש' שום דדי הוראה " בטור' על מית חטים' שהכל צריכין לה " סוגה

בששעים גזירה ומסויגת בגדל שושנים דילה בגדל קל ואין אחד מהם פורק בו
 ליכנס הדי חתן כככה לחופה לבו מגעגעת לחופה ולחברת חתנו בא לזקק לה אמרה לו
 טיפת דם כחלל לחיתו הדי הופך פכין לצד אחור ולא נשכו נחש ולא עקרב עקצו הדי שהא
 עובל בדרך דאה בנודת בדאשי התאכיס פשט ידו ליכול אומרים לו שלושדלם הוא מושך
 ודיו מפכהגלל הדי חובה בשושנים "שני שדיך" שני הלוחות "דא מלך וכהן גדול לו
 עוארך" ההיכל והמזבח שהם זקופים וגבוהים ולשכת הגזית גם היא שם עשוים לחזק
 ולמגן כמגדל העץ "עניך בדיבות אישל כחשבון" המועכות מים כך עניך על שערבית
 רבים חכמך כשהם יושבים בשערי ידועלים העיר בת רבים עם ועוקקים בחשבון תקופת
 ומזלות חממתם וביכנתם לעיני העמים מושכות בדיבות מים ועוד יש למדע בדיבור
 בחשבון כמו יוכיט ולשון משה הוא הלוקח יוכי שובן מפריח בליכה דא שובה "אפר
 כמגדל הלבנון" איני יכול לפרש לך לשון חופה לא לטבן משט ולא לענין דגמא כי מדי
 קלוש כן יש בחופה גדול וזקק כמגדל ואומר אני אפר לשון פנים וזה שאמר לשון וחייל ואיבו
 אומר אפר שכל המצות וכן האומות מקלות מצחל חזק לעומדת מצח כל הבאים להדעות
 ולמיתות "כמגדל הלבנון צופה פני דמשל" דאית במדרש בית יעד לבנון עשה
 שלמה שהעומד עליו צופה ומונה כמה בתים יש בדמשל "דא פניך צופות פני דמשל"
 מצפות לבוא בשערי ידועלים עד דמשל שעתידה להחזיק עד דמשל "חשך עליך
 כבדמל" אתכלין שבראש שן כהן ודאו כל עמי הארץ כי שם א' כלל עליו ודאו
 מלך" הדי הוא חזקן ומודאן כפלע הדיס וכדמל הוא דאש קדשים "ודלת דאשך
 קליעת שעדות כל ידיו דאה במצות י' בקליעת אדגמן" דלת דאשך על שם
 שהקליעה מודלת על גובה החמש" מלך אסור ברהטויס" שמו של מלך קשור
 בתלתלים שן ציר אהיו על ראשו "כן קודין לתלתלים האזודות שקודין בהן החגודות
 דא מלך אסור ברהטויס הקלה נקשר באהבה במצות ודיעות שאדם רצין לפכיו
 מה ימית ומה בעמית אחל שפירש קילוס כל אבר ואבר כלל כל דבר מה ימית כולך
 ומה בעמית לידבק כל אהבה ההוגנת להתענג בה "זאת קומתך דמתה לתמר"
 דאיבו כוי קומתך בימי נבוכדנצר שכל האומות היו בודעות וגמלות לפכיו בעלם ואת
 עומדת בקומה זקופה כתמל הזה" ושדיך לאשכולות דגיא חגיה מישל ועלכיה
 שהיו לך כשדים לזק מהן דמו לאשכולות שמשפיעות משהה חך הס שפיעוללהיניק
 וללמד אתהכל שאין יראה כי דאיתם על כן קילסוהן האומות מביין ואילך דברי שכינה
 לגלות ישדא שבין האומות "חמדת אעלה בתמר" מתמא אני יין חילות שלמעלה
 ככס שאתעלה ואתקדש על ידיכס בתחתונים שתקדשו את ש' בין האומות "אחזה
 בשכסניו" ואני אחזה ואדבק בכס" שכסניס ענפים "והיו נא שדיך" ועתה האמת יאת
 דברי שלא תתפס אחדי האומות" והיו הפאבים והחכמים שבין עומדים באמונתם להשיב
 דברים למפתים אותך שילמדו מהם הקטנים שבקדם "וחפך" יהיה כיון הטוב "הזהיר
 בתשובותיך שיהיו כיון הטוב" חלך לרודי למיששים זהירה אני להשיב לכם באמונת
 שיהא חפי חולך לפני דודי לאהבת מישור שהוא מן חלב ולא בקלייה ועוקבה כיון הטוב
 שהוא דובב שטני ישנים אף אבות בקבל ישמחו לו ויתן על חלקם "דובב" מדחיש "ושון
 לשון דבור וכך היא תשובה אני לרודי וגם הוא משתוקק לי" לכה דודי כעא השדה
 דרש דבותינו בעיכובין אמרה לו לעשע אתדנינו כיושפי כרכים שיש כחם גזל ועליות
 לא כיושפי כחזות שהם בעלי אומנות ועוסקין בתורה מתוך דחוק "ללנה בצפרים"
 כלנה ככופרים בוא ואראך בני כפר שהשפעת להם טובה וספרים כך "נשכימה
 לבכמים יבתי כנפיות ובתי מדרשות" כדאה אס כדחה הגפן או בעלי מקרא פתח

העמדה כשהמדה נולד / הענבים ככרים והוא סתם העמדה ולהם דומה בעלי משה
 שהם קדושים ליהנות מהם בהודאת התורה "אנכי הימנע" כשהם גמורים והם כדוריהם
 נופל הבצץ בנפול נצ"ן ולהם דומה בעלי תלמוד שהם בחכמה גמורה וראוי להודות "שם
 אתה את דודי" שם אלאך את סבדרי וגו' שבה בני ובנותי "הדוראים כתנו דודי"
 דוראי הכנאים הסובות והדעות כענין של הדאני יצ' והנה שני דוראי ונאמרה הדור
 האחר סובות והדור השני תאמס דעות מאד אשר לא תיחללנה "אן מעשי ישגל" ונאמרה
 שניהם סגולות כולם מבקשים פביר "ועל פתחיו כל מגלים" יש בידים שכל דעות
 הלכה "חשים עם ישנים" שחשן סופרים עם הישנים שבתפתי עלי "עכתי אף
 לשמך ולעבודתך ענבתים כלבי" דא עכתי להודות לך שדי מתים "מי יגיד
 כאחלי" שתבוא לסחמיני בדרך שטטה יוסף לאדון שגמלנוא דעה ונאמר "וינחם
 אותם" אמר ברוך אשך "אמצא בביאך מודדים בשמך ואחזקם ואנשקם ידעת
 כי לא יבזו לי כי כלי היא אהבתך שתהיה אהבתך סובבת לחזק אחריך "אן בית אמי
 בית המהדש" תלמודי "כאשר הודגלת לעשות באהל מועד" אשך "אן הדין
 נסכים" עמק "אן מתוך" שמאלו תחת לדאשי השבעת אתכם עשיון כי מסבת
 דבוריה כלפי האומות אעפ שאני קובלת ומתאוננת דודי מחזיק בידי והוא לא משגל
 בגלותי לפי השבעת אתכם "מה תעידו ומה תעוררן" טלא יעיל לו "מי זאת הקלה
 ובית דוכו אומדים על כי מי זאת כמה היא חשובה זאת שסתעלתה מן המדבר
 בכל מתנות טובות שם סתעלתה כמתן תורה ודבור שבינה ונאמרה חביתה לכל
 ונאמרה בגלותה "מתדפקת על דודה" מתחבלת על דודה שהיא חבלתו ודבורה
 בן "דפק לשון ערבי דפקתא חבורה" תחת התפוח עוררתך כך היא אומרת כי
 בבקשה חבת דודה תחת התפוח עוררתך זכור כי בתחתית סג שני העשוי על ראשי
 כמקדמון שם עוררתך והוא לשון חבת בעל יס המעודדת את דודה בגלות בתגמול
 עלי משגל מחבתו ומשקתו "שמה חבלתך אשך" הדי אמרנו שהקלה קראה אמו
 שם נהיתה כך לאם "חבלתך" לשון חבלי יולדת חבלתך באו לך חבלים ממך למן בני
 יצאוני יצא ממני "שמי בחותם" חביל אותה ונאמרה תחתמיני על כך שלא תשכחני
 ותראה כי עזה כמות אהבה האהבה שאהבתך עלי כנגד מיתמי שאני נבדלת עליך יקשה
 כשאול קנאה והתגל שנתקבאו ושנתגלו בי האומות בשבילך "קנאה בכל מקום לשון
 אחוזת הלכ לנקום מקס" אש שלהבת יה' רשעים של אש חזקה הנאה מבח שלהבת
 שלגיהם טעם הזקף הגדול הנקח על רשעי מלמננו על תיבת אש שהיא דבורה
 לשלהבת יה' לומ' אש של שלהבתיה "מיס דביס" האומות "ומהדות שדיחם ומלכיהם
 לא ישכחה" עי חזק נאימה ואף עי פתון והשתה "אם יתן איש את כל חון ביתו כדי
 להמיר אחבתם" בני יבזו לו כל לה הקבה ובית דינו מעידים שבר לו מתדפקת על
 דודה "עתה אחות לכו בתאובים שהיא מתאחה ומתחברת ומתאחה להיות עמנו
 והיא קטנה ומקטנת את עצמה מכל האומות כענין שז לא מדבכס" שהם מדפיסם
 עצמן "אחות לשון אחיו אן קרעים שאן מתאחין" ושמים אף לה בענין שז פגלד
 מצלים שדים ככוכו בחגיע עת הגאולה אבל לו אין לה עדיין לא הגיע עתה לשת ונאמרה
 מה שטטה לאחורינו פיוס שידוד בה כשהאומות מתלחשים עליה להחזירה כענין
 שלכו ונאמרה מגוי "אם חומה היא" אם תחזק באומותיה ובידאיתה להיות פגלד
 כחומות נחשת שלא יכנסו לתוכה ללשלא תתחתן כם והם לא עבאו בה ולא תתפנה
 להם "נבנה עליה טוכת כסף" נהיה לה לעיר מבצר ולבית ולכני ונבנה עליה
 את עיל הקדש ובית הבחירה "ואם ידלת היא" הסובבת על צורה ופחית עליה
 היא כפתחת אף היא אם תפתח להם להיות הם באים בה והיא בהם "נצח עליה

[illegible]

פצו עליך פיהם מפני מה הקדים פה לעצן מפני זהיו אומרים בפיהם מה שלא דאן בעיניו
 בצע חמדתי כלה גזירותי כמדי יתר ידו ויבטעוני "אשר צוה מימי קדם מה שנת בתורה
 ויספתי ליסרה אתכם שבע פוגות העבירה כמו יסג לבן" בת עיבך שחול שבעין שקורין
 אשמורת שתי חלקי הלילה שהלילה חלקי לשלשה חלקים כמו שאמרו דבותינו בפסכת כללות
 העפופים עוללי טפוחים ילדים כפים עליון גדלים בטפוחי אמותם ודבותינו ודשוהו על דואג
 בן יוסף שהיה חמו מודדתי בטפוחים בכל יום לתת זהב לבית המקדש למי מה שהיה גדל
 ולבסוף אכלתהו "אם יהיה במקדש יני כהן ונביא לוח הקדש מעבדתם הוי נאה לכם שהדגתם
 את זכריה בן יהוירבע כמו שכתב בדה שהיה חכם כשבא להשתחוות ליואש געסאחו עא ודוד
 לבשה את זכריה בן יהוירבע והיה סגן ונביא והדגהו בעצרה "תקחא כיום מועד כמו שקראת
 ולשון הזה הוא "מגל" שדני הדעים להאסף עלי להשחית "אשר כותחתי ודבותי אונאי כלם
 הילדום אשר כותחתי וגדלתי אותם בא הארץ וכלה אותם"

אני

הגבר לאה עבדי היה מתאמר
 שנתכבאו על חלפן הבית
 על דוד ושלמה הנה
 ירמיה לומד אני הגבר לאה עבדי אשר לאה עבדי מכל הנביאים
 נביא מיהם לא כדרכי הבית כי אם ביום "בשבת עבדתי
 הקבץ אך בי ישוב חכמי לוקה תמיד כי כל תשובות מכותיו עליו" כלה בשד" כמו לבול צנץ
 ויקח הדיוכני "דאש תלוא" כמו דאש ולענה "ומא דאש זה נבוכד נער לגלות יהויכין ותלוא
 זה כבשד אין שגמר המכה בימי עזקיהו והלאני "גדל בעד" עשה חומה כנגדי להיות כלוא
 ולא אצא הוסיף מביבותי מחנות וגייסות של אדוכים "הכבד בהשתי" עשה לגדלי כאושתים כבדים
 שלא אובל ליתך "סתם תכלתי" סתם חלונות הדקיע כפכה "עצבותי עזה" אם באתי לצאת איני
 נצאה בדרגות הסלעים בדרך ישרה מפני האדוכים ונצא דרך עקלתון "דוכ חודש הוא לי הקבץ
 כהמר לי לרוב חורב" דכתי סולק לשון סדים קננים קנץ אחרם מפלר קננים בודדי "ויפשיחני
 לשון פסוק הגלים שהטובל על הדרכים שאין מופנים ערך להרחיב ערדיו ויש דוגמא בלשון גמלא
 האומאן דנשא דיקלא "ויציבני" כמפלא העמדני כנגד תצא לידות כי כמטות "כתי אשפתו יחנים
 שכתבים בתוך אשפה שקורין "ויגרס" וישב "ודגמתי גרסה כפשי וכן גרס כלמל" כחצץ
 אכנים דקים שבתוך העמר שהיו לשן עיסתן הגולים בתוך הגומות שחופרין בקרקע והחצץ נכנס
 לתוכה כשאמר הקבץ לי חצץ עשה לי כלי גולה לשחותכו ללוש בתוכו חדרה קטנה כד"ל
 הם ויעשו כן כענין שג והיה יחצץ לכלם במופת והם היו משחקים עליו ולא נעשו כן לשון
 שניהם "הכנישני כפה אותי באמר בכלי הקמי" ויש דומה במשנה טיש הגמל במזה הכפשה
 מדר "ואומל אבד כצחי" אמרתי בלבי בלוב עצותי אבד עולמי וסבדי "זכור תזכור כפשי
 את בני וממדי תשוח עלי כך הוא משוטף למי ענין שבת המקרא ומא יכול תזכור ידעתי שפתי
 לשכור את העשוי לי אבל תשוח עלי כפשי להמתן עד זמן הזכירה ומכאן יקרא הפייט בזאת
 ידעתי כי יש לך לשכור אבל תשוח עלי כפשי עד שתזכור "זאת אשיב ללבי" אחד שאמר
 לי לבי תבדה תחלתי מיני אשיב זאת אלבי ואוחיל עוד ומה זאת אשיב אלבי חסדי יני כי
 לא תמנו וכל הענין עד מה יתאונן אדם חי "כי לא תמנו" כמו בילא תמו ויש מדרשים כי לא
 תמנו כמו האם תמנו וחסדי יני "הם אשר לא תמנו ולא כלינו כעונינו" חדשים לבקשים
 מתחדשים הם חסדיך מיום ליום "כדי אמונתך גדולה היא הבטחתך ודבר גדול הוא
 להאמין כך שדק"ס ותשמור מה שהבטחת לך "חלקי יני אמנה כפשי" יני ממת חלקי
 ודין הוא שאוחיל לו טוב וחיל ודומם "וין עליו וחיל יתורה כמו וין שלואיה וענה טוב שיחל
 אדם וידם וצפה לישועת יני" ישב בדרך מי שאירע לו אבל וצדה ישב גלמוד וצפה לישועה
 וידם לשון המתנה כמו אם מה יאמרו אליכו דומן ויהובתן "כי ככל עליו" כי ככל הגזירות
 כשא עליו גזירה זו" כי לא יזכר לעולם יני למך טוב לידום "כי חס הוגה" אם האדם
 מבא עליו יגון בשביל עונו ואח"כ וריחם פצרו חסדין "הוגה רגה" לשון תוגה הם "כי לא
 ענה" ירגה בני איש מלבו "ומדענו כי העון גורם" לרמז תורת דגליו ולא להטות משפט
 גבר "ולא לעוות אדם בדיבו בלא יני לא בלואה לו ולא עלתה לפניו במחשבותיו לעשות
 כן" לא נאה לא הוכשר בעיניו שיעוות ב"ד שלמנה אדם בדיבו כמון מדאית ביעשית
 מי יד אמר ותהי" מפני עליון ואם באתי לומי לא מידו באה א הדעה הזאת עקלה הוא

ג

שהיה לי אין זאת כי חסד בין לעות בין טובות "שם זה אמר ותהי" אם יש לא עוה ומפני לא תעא חס
דעא חס טובה אבל מה יש לעתונא חסד חסד על הטובא כל איש ואיש יתאונן על הטובא חס
המבואר עליו הדעה "אכנים" להעבירם א שמים בלא חסד עב קטנה כדכר איש עולה מים וכן
על כפיס כספה חסד ומודע שגבתי נשא לבנינו באמת להקדיה כארס הדורא בדיקון בפיו שמעתי
מיד כל טיבוס כי מודע נשאל ירוחם והמורה ואינו עושב בטובל ועל כדון "נחנו פשענו
ומלינו" זה דלכינו על ידי יצר הדע "אתה לא שחת" וק"ה היתה נאה הסליחה כי כד דלכר
שכות באר חסד את חסד להיות מחדשה בידך ובינינו ותלדפינו "חסי ומאוס" הוא יכיע כל ש
משנה פתח וזיעו שטות מתוך הליאה ויצא דרך הגרין "תשימונו" לשון הווה הוא "פחד ופחד
כשענו מאפי הפחד נפלצו א הפחד" שוחה "השחת" לשון שחייה השחת "מאין הפגות" מאין
חל כין והעברה "עיני עוללה לכפשי מכל בנות טירי" רמזה אמשפחת כהנים היה ואומר
עיני כדמעה עוללה וכיוללה סבי על כפשי מכל בנות עירי" עוללה לשון כיוול במו ועוללת
כעפר קרני "מכל בנות עירי" משפחת יש לה לבנות מכל משפחת העיר שהיתה לבחלת
לקדושה ולעבודת הקדש מכל ישראל צמח בבור חסד בבית הכלא "צמחתי" חסדו כמו
צמח הגידים מבור לצמחתי "וידו אכרבי" על כי הבאר כד עשו לדניא ודמיה לאה ברוח
הקדוש "צמח בבור חסד" ואצל עצמות בבור חסד שאינו יכול לעלות מתוכו ולא שתו לבסגס
לזאת עד שידו חסד כי "צמו מים" שצמח עכא חסד במים עד מתגין עדין יש תקנה אבל חס
צמו המים על חסדו אז אמר אברה תקותי אבל חס איני עושה כך אא קדאתי" צמו מים
אמרת הצולם "קדחת ביום אקדחך" כך הייתי רגיל בימים הראשונים לקדש א ביום קדאי
דבת יני ליבי בפשי בימים שפדלו" לאית יני עותתי "כערה השחת שטוורת כי חסדי
שפטה משפטו" כאשר עשית בכל "מגבת לב" שכל לב בלא אמגך ישדא אשר
מגן צדיק בידיך לא מגבת לב חסד לב ערה ואנחה אשר היא כמגן כגד לבס
והמקדש כלשון תנוגה ויגון חסד שאין קין כוסלת בו שהגון ביגון אינו שורש לא בגון
של חסד מגדלת המונס וכגון מן שלקל מגדלת נקלה וכגון שלציון מגדלת עיה וכך
של שדון מגדלת שכל שממון שגעון תאחר לשון כולא עלי צועק

אברה

יוסם זהב קונה לו נאמרה על יאשיהו כמו שכללה הלא היא כתובה על
ספר הקונות ונמנו חסד בתוך הקינה חסד שאל בני ציון "חסד יכהה
כמו דמתלגמין כזה עמא" מ זהב מדאית פנים המצה יב כזהב
ישנה וישתנה ממדאיתו "הכנס קבוצת חלי קוניי הזהב שהם לעדיקתי פנים" חסדי
קדש ביום המאדים כאבנים טובות "ומא כל רביעות דס שיעא מיאשיהו בכל חס
וחץ שבעשו בו היה ידמיהו קובלה במהקמה ועליה חס קורא תשת ככר אכני קורש
המסולאים כפס המהוללים והכערכים כפס הדואה חסד אומר חסד תארס עליו במדאית
כז וכן לא תסולה כדתס אופיר כדתס סהול לאתמולה סל לרובכ במדבות כיה שמו
לשון הלול ועדך הן "בלי חדש" כדי חדש שנותבין בהן יין וככליה" וכפצו" גס תכיס
אכל שאכלי הוא חלש עד כשהחיה את בנו בא מלחמה לעב חולץ שדן מתוך נדתיקן
שיש לו כיוסן על דדיו ומוציאו מתוכו כדי שלא ידאהו בכין ממסרה ויחלל לחסודיו
והיפיקו גוריהן" בת עמי לאכזר' רואים את בניהם צועקים ללחם ואץ פורש להם שחיהם
קורמין להם לחיבניהם מחמת הדעב "האמונים על תולע" על כד צענוני "האמונים
לשון ויהי אומן את הדסה" אשפתול אשפות שלבבל שוככים על האשפות כחץ
ויגדל עין פורענות מוכיח עליהם שגדל עונם משלסדוס" ההפוכה כמו דגב שהיו
סדוס לא כמשכה צדעה במקע אחד כהפכה" ולא חלו בה ידים ידי האויב כי על
המלאכים כהפכה" ויש מא ואינו מושב על סדר המקדש ות" לכו כזיריה יעדיה כמו
כל וכתב ואני אומר כזיריה ממש שהיו מגדלי שער (ואם צוה) ומושב על בת עמי
אדמו עצם מפסטים אותם שהיו מדא ודס אדום מפסטים וגדלתם כמו ספיר חסד
תארס פסחמים" משחב" חסד חסד עצם לשון מראה כמו ובעצם השמים לטוהר

צפד נקמם ונתחבר ואת לו ומה שהם יאזבו מזה קדים' חללי ה' ומה שהם יאזבו מזה קדים' חללי ה'
 השדה שהיו האורבים עליהם בעד על העשבים הן לחסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 וכליון בבלקות ופחדים ופרשם צד וחלי צד מזה חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 מבוקשים בין נפחת לעב בין בקוע חרב קדו' חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 שמלקפנים ואוכלים רב פרשם ומיאוהם "לכדת' לגאכל כמו לא בלא אהם מזה חסד חלליהם
 את דויל' בלה י' את חמתו אשר בעדה בו גו' כמה שפס סנה כלה אהם בלשון חסד חלליהם
 מחסות כבי איה שלשקל היתה לה הדעה הזאת "גשו עור'ס בחסות" בלשון חסד חלליהם
 הולכים בשוק ויון כיום והגליהם בשמים בדם החלגים שהיו השעים הולכים בתוכה
 בגולו בדם' נתלכלכו בדם עד אשר לא יוכלו הקרובים אליהם ליגע כלבשיהם והיו קוראים להם
 סורו מעלינו אתם הסמנים המלכלכים בדם "כי בצו' לשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 שלשם מאת בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 עוריהם תכלה' עינינו אל עזרתנו הכל' כעצמה עלינו חלגה עדין' הן פנינו עוריהם
 אל חיל כרעה שנ' בהם ומצרים הכל ויהי יעצרו שחן מבטוחים אותנו עזרה ולא
 באו כמון שנ' בהם חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם בלשון חסד חלליהם
 קינות שהיו באים בשפלות רמז הקל'ה לים והעין לפניהם בדות כפחים במין מעי
 בני אדם בגעלים במים אמה זה לזה הטרות הללו הם אבהנו אנשי מצרים שפכונו
 בים מחמת היהודים הללו ואנחנו נוצאים לעזרתנו עמח וחזרו לאחוריהם "צפדו
 חכינו" צדו צעדים אויבנו אלבן את צעדינו מלכת פחדותינו כמו ואשר לא צדה
 ואתה צודה את כפשי לקחתה "משח' י' הוא יאשיהו כמו שנ' בלה דיקאן ימיהו
 על יאשיהו" בשחיתותם בגומות שחפזו" שישו' ושחמי' למי שעה אצל סופר שגם עלה תפוד
 חלבן בית שני שחלבוהו לומים "שיש' ושחמי' למי שעה אצל סופר שגם עלה תפוד
 כוס הפוכה ונתשכרו ממם" ונתעל' ונתקאי כמו ותעד כדה" תם עש' עש' עש'
 לקחת על כל חסותך "לא יסוף להגלותך" מגלות אדום ולהלן עוד "מימינו
 שתינו ישהיו ידאים לשאוב מים מן הנהל מקבי האויבים והיו קונים מהם כסף" על
 צואלינו כדלכנו בעול עבודה קשה" גענו ילאסוף מזון וכבשים ולא הנהל לנו יגשנו
 בידינו כי האויבים גובים וחוספך הכל במפס וגולגלית וארבותית "מצרים בתנו יד'
 דרך אדם הגופל ורועה לעמק מושיט ידו למי שאצלו לעזר לו ואך כאן למצרים השטנו
 יד שועזנו" ולא שור שיושינו בלחמם" סתנו כמו בתנו דגשות הבון משמשת במקום
 כון שניה וכן כי ממך הכל ומידך סתנו כך וכן ומתנו את בנותינו לכם" בנשינו נביא
 לחמינו בסבת כפשינו היינו מסוכנים כשהיינו מביאים מזונותנו מן השדה מפני
 חרב המדבר "בממדו נתחממו וכן כי בממדו דחמיו לשון גמרא יש חבה' על הזומד
 שלעגבים ממל' בסדא" זלעפות דעב' כמו וזו זלעפות לשון עליפה" פוחק בשאו'
 כשהיו האויבים מוליכין אותם בקד' לין' הן באתנו על כתפיהם לחיים ומשאות כד'
 לייגען וכן בעץ בשלו' בעל כוחם ולשון כליון בתעשת כח כמו שנ' בעזרא ואמר יהודה
 בשל' כח הסבל וכן הכשיל כחי "ואתה י' ידענו כח לעולם תשב והוא ל' וכן הוא"
 למה לצח' תשחוכו' הלא נשבעת לנו כך בשם שאתה קיים כך שבעתך קיימת "כיום
 מאוס מאתנו' בשביל שחטאנו לא היה לך להרבות קצף עד מאד כאשר קצפת"
 השיבנו י' מפני שמסיים בדבר תוכחה הוצרך לכפול מהדא שלפניו מעט אחרת
 וכן יעפיה חרי' עשר וקהלת"

נשום פירושו פני דין

דברי קהלת

כל מקום שג' דברי אינו לא דברי תוכחות אלה הדברים
אשר דבר משה ונשמך ישלחך דברי עמוס שמעו את הדבר
הזה פדות הצען דברי ירמיהו שאכלו בא וכלו אס וכלו זכר
אלה דברי דוד וכליעל בקוץ מוכד כוללים דברי קהלת נדח השמש ובא השמש כל
הנחלים הולכים אהים כדבר את הדשעים בחמה ולבנה וים שאן להם מתנת שכל כך
עושה בססרי ולמדתו ששם שהענין מוכד בדשעים והמשילים לתבורת החמה ששופר
עוקעת דא כל הנחלים הולכים אהים מה יחל בעצד עא ואמר עושים המשתתפים למים
צבירים שיש בהם ממש לפי שדואן את הים הגדול שכל הנחלים הולכים בו והוא אינו מלא
ואין נודעין להבין כי המקום שהנחלים הולכים שם הם שבים ללכת שמימי הגהדות הנחלים
לתוך הים הם המים עצמם שהלכו ככל הים כובעות מתחת התהום והולכים למעלה מן הדקיע
עד הים והנחלים נובעים למיכר אין הגהדות פוסקים ואין הים מלא ולא מסבי שיש בהם ממש
עד כאן קהלת עש שקיחל חכמות הדבר וכן במקום אחד קהלתו אגור בן יקא שאמר כל
החכמה והקניאה לא שיהיה אומר כל לדבריו בהקלה מלך בירושלים מיד החכמה הכל
הכלים אמר קהלת קהלת קוסא תגד ואומר על כל יענות שבעת ימי בדאשיות שהכל הכל
של הכלים הוא הכל בקוד חסר פתח לפי שהוא דבור כלומר הכלים הכל שבהכלים
שבעת הכלים כגדל מנשה בדאשיות שהן שבעת ימים מה יתרון שכל ומותר תחת השמש
תמונת התורה שהיא קצתה אד שג ונתנה אור כל עמל שהוא מחליף בן את עסק התורה
מה שכל בן דד הולך ודוד בא כל מה שהרשע יגע ועמל לעשות ולגזול אינו מכלה
את מעשיו כי הדור הולך ודוד בא אחר ונוסל הכל מיד בכין כעס שג בכין ידעו דלים
והארץ לעולם עומדת ומי הם המתקיימים הענויים הנמוכים הנגיפים עצמם עד לארץ
כענין שג נענויים ירשו ארץ ומדדע תנחומא אומיכל צדיקי ישלך בדדאן ארץ שג ואתסתהו
לי ארץ חפץ אדם אתם נדח השמש ודד הולך ודוד בא באשר השמש תזרח שחדות ותשקע
עבדת מלך כל הלילה שואפת לשוב אל מקום אשר גלדה את מול ממש וזרח שם גם
אדם ודוד לוחו שלשמש כמו א אשר יהיה שמה הדוח ללכת ועל סביבתו עב
גם מחל כל הדרך ושוב ששכל אתמול הוא סוף ושוב חסם הולך אדרס לעולם בעם
וסובב אצרון לעולם כלילה סובב סובב הולך א כפי מזל ומעלה שפעמים מהלכת ביום
ופעמים מסבבת בלילה בתמוז מהלכת וכתובת סובבת אף הדשעים כל מה שעמשן
זורחת פוען לעשות כל מה שהם הולכים ומתגברים פועל לשוב אל מקום צחצח ממקום
הטיבנות כאל ולמקום הטיבנות וכן כל הנחלים הולכים אהים ואיכנו מלא לפי שאינם
כשארם בתוכו כי יאוקינס גבוה מכל העולם כולו שג הקורא למי הים ושנכס ומחיצ
אדם שופר מלמעלה למטה הנחלים הולכים במחלות תחת ההרים באוקינס וחולדיו
ונובעין ואין למקום שהנחלים הולכים הם שבים שם אף הדשע כל עומת שבת בן ילך
כל הדברים יגעים לא תשבע עש ולא תמלא אגן מושב על מה יתחן אם מחלים הוא את
את עסק התורה לדבר בדברים בטלים הרי הם יגעים ולא יוכל להשיג את כולם ואם במדאית
העין בא לעשות אינו לא תשבע ואם בשמיעת האוזן לא תמלא מה שהיה הוא שהיה
בכל מה שהוא למד בדבר שהוא חליפי השמש אין בו חיווש לא יראה לא מה שהיה בבד
שגדא בששת ימי בראשית אבל ההנה בתורה תמיד מוצא בה חידושי פעמים כענין שג
דדא ירוחך בכל עת מה הדד הזה על זמן שהדבור ממסמם בו מוצא בו טעם וכן מענין כמדת
חגיגה שאמר לא יעזל בן חורקוס ודלים שלא שמעתין אוזן במעשה מדבבה יש דבר
בא לדרך תחת השמש שחמל כך האומר עליו דא דבר חדש הוא ואינו חדש שכלל היה
בעולמים שעבדו לפענו אא שאן זכרון לחיפונים לכך דומה להיות חדש וגם לאחזונים
שיהיו לאחזונים לא יהיה להם זכרון בדורות שהיו באחזונה להם ומה דרשו כגד אומר
דבר עמלק ומה שכתב למחל שג ולא יהיה שריד לבית עשו אני קהלת הייתי מלך

על כל העולם ולבסוף על ישראל ולבסוף על ירושלים ולבסוף על מקלן שהרי כאמר הויתי
 מלך ביחשלים אבל עכשיו אינו מלך " ונתתי את לבי לדרוש בתורה היא החכמה ולהתבונן בה
 על כל המעשה הדע האמור למעלה שפעשה תחת השמש ובימותי בה שהוא הענין אשר נתן
 הקב"ה לפני בני האדם את החיים ואת המות את הטוב ואת הרע "כפי" דע. מנגיד לעולם
 לענותו כו'. להתנהגו ענין דע יש לכתרו לשון מען צדירה יש לפתרו לשון ענין ומחשבה וכן
 לענותו כו' נתן להם הכייה לכביהם "ורעות לוח" שכל לוח כמו דועו וחתנו לוח "סוף המעשה
 בא לידי כאב לב" מענות בחייו לא יוכל לתקן מושמת מי שכלה בערב שבת ויכלל בשבת
 והכוננו כד"ש הובא על העלוי והוליד מנעה ממזל לו על תח' הפורש מן התורה שהיה ישל
 מתחלתו ונותנוות "וחדריו לא יוכל להתמנות זה שדחל עצמו ממני הכשרים לא עכל
 להמנות בדיבור שכלם "דברד" אני עם לבי עכשיו שידדתי מגדולתי אני נותן לבי לאמר מה
 יאמר עלי שאבא לידי מדה זו "אני הנה הגדלתי" ואתנה עכשיו אתלבי לדעת את טוב החכמה
 מה סופה ואת טוב ההוללות והסכלות הוללות "שעמום ופידוף הדעת לשון ערוב כמו מהל
 במים וסכלות שטות" ורעתי עתה שגם החכמה ישב שכל דוח כיכלב החכמה אדם
 סומך על לוב חכמתו ואינו מתדחק מן האשור וכא לוב כעס להקב"ה אני אמרתי ארבה פוסים
 ולא אשיב את העם מצלימה ובסוף השיבותי "אני אמרתי ארבה כשים ולא יסור לבבי וכבר
 כותב עלי נשיו הכו את לבבו וכן הוא אומל שעל רוב חכמתו הוא פמך ועשה כמה דברים
 של כאוס הגבר לאיתני לאיתני ואוכל "אמרתי אני כלבי" הואיל וכן הוא אחרל לי מן החכמה
 ואעסוק במשנה תמיד "אכסלה" לשון מסך וינלשתות כמו מסכה יפה עירוב יין במים לתקנו
 או עירוב בשמים כיון לקנדיסון "ולא ככוב" כמו וראות ככוב "והנה גם הוא הכל שהרי
 ראיתי ככבואה שהרבה קלקולים באים מתוך שחוק כלעל מת מתוך משנה אנשי דור
 המבול כשפטו מתוך רוב טובה שהשפעת להם "לשחוק אמרתי מהולל מעורבב בבטי ואנחה
 ולשמה מה זו טובה גשה הדי סופה תוגה "תדתי כלבי חזרת לתור כלבי להחזיק בכולן
 במשנה בחכמה ובשכלות ולמשוך ולעזן במשנה היי "את בשרי כל סעודת עובד קלוי
 עש היי" ולביכיהג בחכמה אף אם בשרי במשך ביי לבי מתגלגל בחכמה ולהחזיק בתורה
 ולחחך בשכלות בדברים הדומים לי לשכלות שאמרתי עליהם איתני ואוכל וכגון לבישור
 שעטבג ובליא הכלם שהשטן משיב עליהם (ואמות העו משיב) עליהם וכן הוא אמר טוב
 אשר תאחז בזה וגם על שאל שדמה בעיני וסכלות להדוג מאיש ועד אשה מעולל ועד
 יונק והא מצות המקום וקורא אותה סכלות "הגדלתי מעשי בימי גדולתי" עץ בג פלי
 שהיה שלמה מכיר בחכמתו את גירי הארץ איזה גיר הולך אל כוש ונפגע בו כלכל איזה
 הולך לארץ חרובין ונוטע בו חרובין שכל גיר הארצות באין לפני שמעו מעותו שלעולם
 עץ מציון מכלל יופי לכך נאמר עץ כלפרי במדדע תבואמא "אפריכות מים" במה בדלים
 שלדגים שחופתין בקדחת "סגולת מלכים" גבלי מלכים זהב וכסף ואבן יקרה שהמלכים
 מסגלים בגדניהם "המדיונות" סגולת כל סחודים שרים נשדות מיני כלל זמל "שדה ושדות
 מרכבות כנוי עגלות עב ובלשון גמרא יש שדה תיבה ומגדל" אף חכמתי גס חכמתי לא חכמתי
 בשביל כל המעשים האלה ועמדה לי ולא שכחתי "לא עמדה לי לעזרה מכל זה" לא אצלת
 לא רחקתי להבדל מהם וכן ויאצל מן הרוח ויתן על הזקנים במכורה שמדליקן ממנה
 נדות הרבה ואי אודה חסר כלום "וזה היה חלקי" ואחר עשותי כל זה אי לי מסלם אלה
 זה דב ושמו חד אמר מקלו וחד אמר מקייה שלחש ששוחן בה ויש פותרים מא כל
 הענין בבתי מדדש ור תלמידים ונתי כפלות "ער צומה עצים" עמי הארץ למלאכה
 שדות וכרמים "ופתית" עתה בכל מעשי ורואה אני שאין יתרון בהם בימנולס אני חסר
 ופתי אני לראות חכמה כונה אני מכל עסקי להתבונן בתורה והוללות וסגולת פוע
 עבירות כי מה האדם שיבא אחרי חכמה להתחנן לו על גזירה שגדח עליו וכבר
 עשאוהו למעשה הגזירה לגזירה "טוב לו להתחנן תחלה במעשי ולא יעדר לבקש
 מן הסכלות הוא הרעע "עיני בדאשו" בתחלת הולד משתכל מה והא כחשן "ידעתי
 גס אני" גס אני ידעתי אשר חשבה את החכם מן הפסיל ידע אני שעמיהם ימותו "ואמרתי
 אני כלבי כלומר למי ששכיהם מתים שמה אהרתי כלבי מעתה כמקדד הרעע גם אני

יקלני ולמה חיה צדיק חן נתר " ודברתי בלבי . שאם אהדהד כך הכל הוא " כי אין זכרון וחס
 והכסיל שוין אחרי מותם לא יזכרו שנים יחזי שזה זכרונו לטובה וזה זכרונו לרעה " בעל כבוד
 הימים הבאים הכל נשכח " בשביל אשר אני לואה את הרשעים אשר הם כבר והעלהו ממד
 ובימים הבאים אחריהם נשכחה כל גבורתם והעלחתם " ואיך ימות החכם עם הכסיל . אני
 רואה הצדיקים מצליחים במיתתם ומועילים לבניהם בגון וזכרתי את כליתי יעקב זכרתי
 לך חסד נעורייך " ונשחתי את החיים . שהיה מתנבא על חזו של דוד בעם שהיו רשעים " גם
 זה הכל . גם זה אחד מן ההבלים שבדלא בעולם שהחכם יגיע והכסיל יורשו ממדו . לאש
 שלא ליגו ולעמול " כי יש אדם במשמעו כך תשועו ופוא בתנחומא עובדה כלפי הקב"ה
 של בו ועל דמות הפסא דמות למראה אדם " שעמלו בחכמה שנ' י' בוחמה יסד אלך -
 בדעתו תהומות נבקעו ולבדיות שלא עמלו בו טען חלק ב' " וגם זה הכל ודעה רבה " והם
 נעשו דור של הכל ורבה דעת האדם בארץ בדור המבול " כי מה הווה " כי מה מותר הווה
 לאדם בכל עמלו ושבולו לבו ודאגה שהוא עמל ומכיה לאחרים " עבדנו מנהגו " גם זה
 אחד מן ההבלים הנזכרים בעולם " אין טוב צדק צדקה . שיאכל ושתה והלאה את נפשו
 טוב כלום חתן לבו לעשות משפט וצדקה עם המאכל והמשתה וכן נאמר ליהוויקים אביר
 הלא חבל ושתה ועשה משפט וצדקה אז טוב לו " כי מי יאכל " למה לא אשמה בחלתי
 במאכל ומשתה מי לאוי לאכול את יגועי ומי ימהר לבולעה מבליעדי " חוץ ממני . מבליעדי
 זו מידת הרשעים היא שאוספים לצורך האחרים " כל אדם ששוב לפנו . לכני הלהים הנזכר
 למעלה כי מיד הלהים היא " נתן חכמה ודעת ושמה . לב לעסוק בתורה ולמצוות ולשמוח
 בחלק במאכל ומשתה וכמות לקייה " ולחוטא נתן עין . מנהג דאגה לאסוף ולכנס ולתת
 טוב לפני הלהים כענין שנ' ותשם אסתר את מרדכי על בית המן " גם זה . אחד מן ההבלים
 שציתנו לבדיות שחם עמלים ואחד בוטל " כלל צמא " ישמה האוסף בהון מהכל כי אם
 עכשיו הוא בידין עוד יירששו צדיקים לא שעדין לא הגיע הזמן כי לכל דבר יש זמן קבוע
 כמי יהיה " לכל חפץ . לכל דבר . כל הצדיקים קלויים חפצים בלשון משנה " לא אמר לדיניה
 אשרי מי ששעת מיתתו כשעת לידתו מה שעת לידתו היה כמי אף כשעת מיתתו יהא כמי
 עת ללדת " לט' חדשים " ועת למות " קצוב שעות שלכל דור ודור " עת לטעם . גוי ומלכה
 ועת לשקוד . עת יבא להיפקד עת להדוג . אומה שלימה " כשמגיע יום פקד . כמו שנאמר
 ועת לידתך בחלב ודב " ועת לנפא שכלם כענין שנ' במצרים ושבנו עד י' ונשתל להם ורפאם
 עת לפרק . חומת העיר כשנגזר עליה שנ' וחומות ירושלים מפורצות " ועת לצלות
 שנ' וצנתיה בימי עולם " עת לכבדת . ב' כאל " ועת לשחוק . לעתיד לבא שנ' אז ימלא
 שחוק פינן " עת ספור . בימי אבל " ועת לקוד . בחתנים וכלות " עת להשליך אבנים
 בחור . ישרא מושלכים שנ' תשתפבנה אבני קדש " ועת כנוס . אותם מן הגולה והשיעם
 י' אהים ביום ההוא כצאן עמו כי אבם נזל התנוססות על אדמתו " עת לחבוק . כי כאשר
 ידבק האזור " ועת לדחוק מחבק . וליחוק י' את האדם " עת לבקש . כענין שנ' ואר
 האובד את אבן לבקש לענין נדחי ישרא . ועת לאבד . ועת שאבדס בגולה שנ' ואבדתם בגוים
 עת לשמור . יבדוק י' ושמך בשאתם עושים לצונ " ועת להשליך . וי' שלכם אדא אחרת
 עת לקדוע . מלכות בית דוד שנ' ואקדע את הממלכה " ועת לתפול . והיו לאחרים בידך
 וסא " חצו עוד לשתי ממלכות " עת לחשות . פעמים שאתה שותה ומקבל שכל שנ' וידם
 אחזק וזכה שתייחד הדבור עמו שנ' וידבר י' אהרן י' ונשכר לתשת " ועת לדבר . אז ישיר
 משה ובי' ותשר דבורה . קחו עמכם דברים " עת לאהוב . שנ' ואהבך " ועת לשנא . שנ' כל
 דעתם בגלגל עליון שנאותים " מה יתרון העושה . מה יתרון שלעושה לעבד שהוא עמל
 גם הוא עתו יבא והכל אבד " הטעם . המנהג " לענות . להתכבד " יפה בעתו . בעת הטובה
 יפה הוא לבא תשלום שכל מעשה הפונק בעת הדעה דאוויה היא לתשלום מעשה הדע " גם
 חת העלם נתן בלבס . גם את חכמת העולם אשר נתן בלב הבדיות לאבתן הכל בלב כל אחד
 ואחד לא זה קצת וזה קצת כדו שלא ימצא האדם את כל מעשה הקב"ה לדעת אותו ולא ידע
 את עת מקודתו וכמה יושל כדו . שיתן לב לשוב שידאג ויאמד חיוס אן מחד אמות ולכך
 מתוכ כאן העלם חסר לשון העלמה שאם ידע אדם ווס מיתתו קדובה לא יבנה בית ולא יושע
 בדם לך הוא חומר שחבל יפה עושה בעתו זה שיש עת למיתה דבר יפה הוא שסומך

האדם לומר שמה ענין עת מיתתו רחוק וכוונתו בית וכוונתו כנס וזו יפה שנקבלם מן הדברים
ידעתי עתה הואיל ונעלה עת חקירה כי אין טוב בדעת כיום לשמוח בחלקו ולקטוע החובבנות
בדברו בעוד שהוא חי וראה כטוב תורה ומוצות ידעתי כי כל אשר עשה הקב"ה במעשה בראשית
הוא דאחיה להיות לעולם ואין לשטתו לא בתוספת ולא בגדול וכשתגה' הלהים עזה שישתנה כדי
שייראו מלפניו אוקיות כפי גבול בדוד אע"פ שליש של עולם והאדם עשה שיראו ממנו
מלפניו שבעת ימים הלך חמה ביום המבול לצדו במעלה ולשקוע במסדה כדי שיראו ממנו
חמה גדולה לאחוריה עשר פעמים בימי חקירה ובימי מחל אביו נתקל היום ונתרבה חסידו
ביום כוונתו קדי' שלא יהא כספר כל זה כדי שיראו מלפניו לפיכך אין טוב לאדם לעשות אלא
במזנונו וללא מלפניו מה שהיה ביד הוא מה שהיה מלפניו במבדל כלל הוא עשוי ולחוננו
ושמנונו מאחרים שראוהו ויש לנו להיעזר עליו שראינו הקב"ה את הנדד פים יעקב כל דף
עשו לו דף ואוהב את יעקב ואת עשו עכתי' מצבים מודים את יעקב מצבים פוהבו ביום
וישאל הלכו ביד כמה ואשר עניו להיות עוד באחוריה הוא רוג מת מה שכבר היה כאשר באשנה
כן באחוריה אין הקב"ה משנה מדתו בעולם והאדם יבקש את כל דף ליפרע מן הדודף לביכר
מה יתרונו של עושה דעה כאשר הוא עמל הדי' מס להשתלב' מקום המשפט לחיות' בלח הדוד
מקום לשכת הגזית בירושלים שהיתה מלאת משפט שמה ישפוט דשפ' כמן שג ואשיה בשולח
ישפוטו ואיתי' פועלותם מקום הצדק שער התוך שהיה מקום חיותך הלכות' שמה הדשע'
שם ישבו שר שבים רב שרים נגדל שראצ' רב מה נפסד בדוד' וחיי לוד' ודין את ישראל ביום
קשים ומשפט' מות' שמה הדשע' פועמו למעלה לומר שהוא שם ובר כמו הדשע' לא לפי שהוא
סוף מסוק בהכר ליבדק קמץ גדול ואע"פ שבכל מקום לא מינו לאמר שמה כר באחוריה וסוף
מסוק אמרתי אני בלבי לפיכך אני אומר את הכל שופט הקב"ה לאחד זמן שמת שכב הדוד
סוף לבוא אשעת כי שעה ישלכ' חפץ אף לפועלות ולמקודת חרץ ישעת מת נבא ועל כל
המעשה שעשה האדם שם ישפוטו כבוא עת הפקודה שם באותו העת נתן זמן לכל המעשה
להשפט עליו אבנא חסדי מלי ואני דליושבנא אמרתי אני בלבי בראותי זאת של דבר
בני האדם שאחזו להם מידת גאות לנהוג ערכה ורבות ספוטם מהם לבדם הקב"ה להודיעם
שאף שדדתם כלום ולהראותם שהם אף השלי' והמלכים בהמה המה להם כשאר בהמה וחיה
המה לעצמם כי מקלה הם בני האדם הוא פועם הדמל אשר נתן הקב"ה מקלה ופגע לבני
אדם וש מקלה ופגע לבהמה ומקלה אחד לשניהם נתן כי בשם שזה מרש' מת ומות
האדם מן הבהמה אין יתרונו והעדות של אדם יותר מן הבהמה אינו גלוא משפח' כיהכל
בהכר להיות הכל לטוב אל העמל' מי יודע כמו מי יודע שובבי הוא אשר מבין ובותן לפי שדוח
בני האדם היא העולה למעלה ועומדת בדין ורוח הבהמה היא הנוקדת למטה לאד' ואין לה
ליתן דין וחשבון וצריך שלא להתנהג כבהמה שאינה מקפדת על מעשה' וראיתי כמה
ביאך טעם לאדם כאשר ישמח במעשיו בוגע כפון ישמח ויאכל ולא להרחיב בשאול כפשו לחמוד
להתעשר להרבות לא לו כי הוא חלקן יגיע כמותו חלק הכיתן לו משמים וכו' ישמח כי מי
יביאנו לראות לאחר שמת במה שיהיה לבניו אם יצליחו גם הם בעושר שאמר הוא והנים או
לא יצליחו' ושבתי אני ואראה במח הקדש את כל העשוקים הנעשים בעשוקים
בגיהנם כמעשיר אשר בעשים יתחת חליפיה של תורה והנה למעת העשוקים כובים על
כשנותם העשוקות בידו מלא כי משחית ואכזרים וכן הוא אומר עובדי בעלמ' ככלא מש
שיתוהו או יודלי גיהנם ואף מקרא זה כך גדלש בספרי ומיד העשוקים כח' עושק והם
מכדי חיים ותוקפים אותם בפה עכבר מנו' שלא שלט בהם יצל הדע הזה לרחותם מן
הקב"ה כגון חסות הראשונים שלא נענה משה לא עלי יריהם וכגון דוד אבי שלא נענית
אני בארבע ועשרים דרכות עד שאמרת זכרה לחסדי דוד עבדך שדך עדיין אשר לא
ראה את המעשה ראיתי במדרש קהל' או סוף קצו' ודחת שקו מפני להכרות ולא נבדאו
וראיתי אני את כל עמל' הן העבירות שהן עמל' בעיני הקב"ה ואת כל כחן המעשה
שאינו לשש לא לקבאת איש מדעתו שעצבים הכל כי היא קבאת איש מדעתו תשיל
הדשעיתך את ידיו ואינו יגיע ואינו אוכל לא מן הגזל ואוכל את בשלו ליום הדין

עריקים כעבוד והוא כדון כך כדלש כספרי "עוב מלא כפ כחת" להיות קצת נכסים מעכב
ומיגעו שיהא בהן כחת דוח ליוצא "ממלא חפנים" נכסים הדבה בעבודה שהיא עמל
ועצבות לפני הקצה "דחת השמש" במאות חת השמים יש אחד ואין שני "ישלך אדם
שעל ושה דבלי ובייחודי" גם בן וחד אדן לו "אם תבן הוא ואינו קונה לו דלגליד שהוא
טב ולא חזר שהוא טוח ואם דווקא הוא ואינו נושא אשה להיות לו טאק לעזר לו וללהויו
בן ואם סודר הוא אינו קונה שותפים וינא לידר יחיד "ואין קץ לכל עמלו" גי עבדירטא
ואם סודר הוא עמל כפרקמטוא "גם עיבו לא תשבע עושר כעמל תורה שהלכה תורה
למה אדם מתלמדין ולעבין הממון כדרך ונמיר אחד הממון" ולמי אני עמל מאחר
שאינו מעמיד תלמידים ואינו נושא אשה להוליד בנים טובים הנשים לכל דבר
מן האחר לפיכך יקנה לו אדם חבל וישא אשה אשר יש בהם דוח בעמלם הדבה מלאכה
נעשית בשעה שאין היחיד מתחיל בה לבדו "כי אם יבסו" כמשמעו "ולעבין המעשה
אם תתקמה עליו משנתו חבירו מחזירה לו או אם יפשל ולא יקדק את אשר שמע מפי
דברא חבירו ומעמידו על חאמת" ואילו "ואד לו" וחס להם כמשמעו ולעבין גבר
וכקוזה מתחממין זה מזה ומולידים "אם יתקפו האחד" אם באו עליו לפסוים לתקפו
אם שנים הם עמלו לכבוד ופש אם ג' ואם שלשה הם ודחוס המשולש לא כמהדה ינתק
לא מישהוא תח עבדו תח וכן עבדו תח שוב אין תורה פסקת מזדעו שז לא ימושן מפיך
ומפי זלעך ומפי זרע זלעך "דא חוט המשולש במקרא ובמעשה ובדרך אדן לא
במהדה הוא חופא בעבים אחדים כדלש במדרש יש אחד ואין שני לו אבל אין סדר
כל המקראות חללו מתישב עליהם "טוב ילד מסכן וחכם" זה יער טוב ולמה נקרא
ילד שאינו בא אדם עד יג שנה "מסכן" שאין האיברים שומעין לו כמו ליצר הדע
חכם שמלכיל את האדם לדרך טובה "ממלך זקן ופסיל" יער הדע שהוא שליט ענל
כל האיברים "זקן" שמעשה שכולל הוולד הוא כתון בו שז לפתח חטאות רוצץ "ופסיל"
שמוספה בדרך דעה כך כדלש במדרש "אשר לא ידע להזהל עוד" שהי' הזקין ואינו
מקבל תוכחה "כי מבית הסורים יצא למלך" ממקום הכנופות וסרחון כד מתלגמינן
ויבאש ועדי "כי גם במלכות" משמלך באדם כולל הדש המסכן הטוב ממנו ובה מתוך
כהדה ולא מתוך טעפת אדחם כך דעשהו במדרש "דא טוב ילד מסכן כמשמעו"
אשר לא ידע להזהל עוד "שככל הזקין בדעשו וכפילותו כי מבית הסורים יצא
למלך כי הילד המסכן קוסן שיאמרו עליו שיצא למלך מתוך עוכו ומבית הסוריו
טהר שבו שחוקים כקול רע והדי הוא כמו האסורים שזן מצונו ביוסף שמלך מתוך
יצאת בית האסורים "וכן דוד אבי להחיתך מן הצוה מאחר העאן" כי גם במלכותו כולל
שז"ש בשד וחגון הוא שימלך ביום במלכותו הוא טהפר ממנהג השללה ומקטין
עצמו אצל החבמים כמדת הדשים וכן עיר כדא אדם יולד שייהמר וישתנה לו ממה
שהיה בעיר כדא וקשה אדם" כולל נעשה ולשוך הווה הוא "ראיתי את כל החיים"
מצאתי במדרש הפסל הזה זה דור המבול שז בהם מכל החי "עם הילך השני" אשר
נקיים ממנו תחת אותו הדור שהם כוח ובכו "אין קץ לכל העם פדים ורצין היו יותר
ממאי כמו שז זלעם כפון לפניהם והכל אבד ובלגע שאול יותנו" גם האחרונים דול
הכלגה "לא ישמחו" גם הם כטוב הצית בידם "כיוס זה" סופו של הכל ורעון דוח כאשר
אדם מהלך אחרי יצלו "שמוך לגלך טאשר תלך אל בית הלהים" היאך תלך אס תביא

לא יהא
עלביע
בטעמ

בדבת שלמים הוא הטוב ושמואל עצמך שלא תעמך בהבאת חטאות ואשמות וקדוש
 לשמואל הוי קדוש לשמואל דברי הקבלה והוא פועל וקדוש להקבלה מתת הכסילים זכור
 שיחטא ויביא קרבן כי אינם יודעים לעשות דע אין הכסיל מבין שהוא בעשה דע
 לעצמו להוציא דבר לפני ה' להביא קשה כלפי מעלה כי הוא בעשים ואתה על הארץ
 ואפילו חלש מלונעלה וגבור למטה אימת חלש על הגבור וכש גבור למעלה וחלש
 למטה כי בא החלום בדוב עבין כי דרך החלום לבוא בדוב היהודים שאדם מהדהל ומעין
 כיוס כן דרך קולמסיל לבוא בדוב היהודים כי בהלכותו ודברים מוציא קול שלכסילות
 מכיוס לא יחדל פשע לכך אני אומר יהי דבריך מעשים אין חפץ בכסילים אין חפץ
 לפני הקבלה בדשעים הנודרים ואינם משלמים אתתן את כרך בכדל להביא את בשדך
 שיפקוד העון על בכרך ואל תאמר לפני המלאך שליח הבא לתוכך צדקה עפסקת
 בדבים כי שגרה היא בשגרה פסקנה כמכור הייתי שהיה וכולת בידי ליתן וחבל את
 מעשה ידיך מצוות שהיו בידך עשית בכל אבותם כך כדש במודש על הארץ בשדל
 קולך כי בדוב חלומות אשר כל מה שיאמר לך חלומות ונביאים הכל ודברים הרבה
 לפרוש טאת המקום כי אתה הלהים יראי הרי כי משמש בלשון לא אתשמוע להחלומות
 לא את האלהים יראי אם עשך דע וגזל משפט וצדק אם תראה במדינה שהם עושקים
 את הדשים וגזלים אתה משפט ואת הצדק אתתמה על חפצו של מקום כשיביא עליהם
 דעה כי גבור מעל גבור שומר וראה את מעשיהם וגבורה יש עליהם העשים שליחות
 של מקום וירם תקיפה לימנע מהם וגזל משפט וגזל של משפט לפי שהוא דבור הוא
 בקוד גזל כתח קבץ שאם לא היה דבור היה בקוד גזל קמץ ענין אחד אם תראה שהם
 עושקים דשים וגזלים משפט וראה אתה צדק בא לעול שהקבלה משמע להם טובה
 ואיכו נכדע מהם אתתמה על חפצו כי כן דרכו להאריך אפי כי גבור מעל גבור שומר
 ממתין עד שתתמלא פאתם וגבורה יש עליהם לימנע מהם בבוא עת פקודתם כמו
 לא תשמוע על חטאתי שומר אמוס שמו את הצדל ויתגון ארץ בכל היא ויתרון שליחשי
 הארץ שחם מתגאים ומכבדים למקום בכל היא בכל דבר הוא עושה שליחות לימנע
 ואפילו עי' ויתושיך כדדך עשה לביטוס הדשע מלך לשדה כעבד הקבלה בעשה טועל
 לצון לתבע עלבונה ממחריביה ולשלם שבר לבונה אוהב כסף לא ישבע כסף אוהב
 מצוות לא ישבע מהם ומי אוהב כהמון מצוות לבנות לא תבואה ואין באחד מהם
 מצוה משוימת וכיכדת כגון כין בל ובית הככשת ופול כאה גס זה הכל כך כדשים שני
 מהראות הלה במדש ועוד כים אחדים הגמים אך זה הקדמתי לפי שהוא מענין וגבורה
 שסממן הכתוב יחד לא ויתרון ארץ בכל היא שכל עבודת האדמה חשוב הוא על הכל
 שאפילו הוא צריך הוא להיות כעבד לשדה אם עשתה הארץ פירות יש לו מה יאכל ואם
 לאו מת בדעב אוהב כסף לא יאכל כסף ומי אוהב כהמון בממון לא תבואה שאינו אוהב
 לו פירות גס זה הכל לא ויתרון ארץ בכל היא שכלן שלילת כל דבר חס בין במהרה
 בין במשנה בין בגמרא מלך לשדה כעבד מלך במקרא וכמשנה עוזנו צריך להיחד
 כעבד לבעל גמרא שהוא מחדל לכין הודאות אישור והתר ופומאה ופומה וידי כין

אחרי כסף אהב תורה אינו שביע בה " והאזהרה בהמון תורה " לא תבואה שיש לו מקרא
משנה ואין לו גמרא מה הנאה יש לו כלל בקרא לכה " בדבות הטובה " כשישדא
מטובין מעשיהם " כי אם לאות ענין שדואר שהם כמופים לו כחית דוח לפניו שאמר
ונעשה דעונו " וכן לפני הקדמות " בדבות הטובה לבו אוכליה " שמביאים בדבות הדבה
לבן הבהנים אוכליה " ומה כשרון לבדליה " לפני הקדמה כי אם לאות ענין שאמר
ונעשה דעונו " מתוקה נזכרת הטובה " עובד הודמה ישן ועדפה נזכרתו עליו בין שהוא אוכל
מעט ובין שהוא אוכל הדבה כי כבר הודגל בכך " והשובע לעשיר אינו מניח לו לישון
ושובע בבסיס שלעשיר בעל מקדמות הדבה אינו מניח לו לישון כל הדליה מהדהל
בהן " לא מתוקה שבת העובד " את האלים אם מעט ימי שבו ואם הדבה ימי שבו " יאכל
שבו המועט והמדובה " משה מדכ את ישראל מן שבה ושמוא הנביא כדכס עשר עמים
ושקלו הכתוב זה כזה שם משה ואהרן כדכין ושמוא כדכין שמו כל דודש בתחומא
(השובע לעשיר בעל שמועות " איננו מניח לו לישון בדרך שם דודש שבתו ישנים כל תח שמועות
שמועות כדכין שבתות ודבות כדכין " עושר שמוא לבדליו לרעתו כעשרו שלקדח שעו כן
נתגאה ידדל שאול " ואין בידו מאמיה אף זכות אבות " ומאומה לא ישא בעמלו כשימח לא
ישא בידו שום זכות צדקה שעשה ממנו כחיו כל עומת שבא הממון כן הלך " וחוליו כמו
וחוליו קהו יתירה כמו ויו שלחיתו יעד " לאמר ולשתות ולראות טובה " לשחק בתורה שהיא
לקח סוג ואל יקבץ הון דב לא בחלקה היתר לו ישמח בו כי הוא חלקו " והשליכו לאכול מאגו
בחיו ולשאת חלקו במותו שיהיו לעסוק בתורה ובמצוות בחיו כד ישיקבל שכל " כי לאהבה
שאין אחר ימים בטולם הזה " יזכור את ימי חיו כי מעט הם ולא הדבה ולמה יסדח לאסור
הון דב יסדח בדבר העומד לו לעולם הבא בחיו " כי האלים מענה בשמחת לבו יש הקדמה עדות
דבעה לזה לעולם " בשמחת לבו " ששמח לעשות טוב בחיו " וראיתי במדרש זה אקנה שמדליך
את ישראל לעולות לעולה כדגלים וכדרך שמעלה אותן לשנה זו ולא היה מעלה אותן לשנה האחרת
כדי לפסס הדבר ולהדגילם לכיכר יחפון הכתוב ועלה האיש הנא מפיו " ואומר אני שהמדרש
הזה כן המקרא הוא כי האלים מענה בשמחת לבו זה אקנה שקבע לו הקדמה עדות בכתובים
והעיר עליו ועלה האיש ההוא מעידו " מענה " נקוד פתח קטן לכך אני מפרשו שם דבר
כמו כי אין מענה כפי שלשת האכסים " בשמחת לבו " שהיה שמחה בדבר " ודבר
היא על האדם בדדבה כפי אדם היא נוהגת " עושר וכססים " לפי פשוטו כמשמטו " ולא
ישליטו האלים לאכול ממנו " שיהא שמחה בחלקו למצא קודת מח בעשרו כי שואר לשון
ולדבות הון כענין שם (הוא ימות ולא ישבע וגם לא ישליטו לעשות צדקה לאכול הימנה
לעתיך ואיש כדדי יפול אותו ממון ויעשה בו צדקה ויהנה ממנו ומא בדת " עושר וכססים
ובדוד " מקרא מענה ואגדה " לא ישליטו " שלא יזה כגמרא ומתוך כך אין הנאה ממנו
בדבר הנהגה " כי איש כדדי יאכלנו " זה בעל הגמרא " אם יולד איש מאה פנים " ועב
שימון ימ שמו " לו ודב לשון דוד לכל טובה " ונפשו לא תשבע מאותה הטובה שאין בו
שמחה בחלקו להתקדר דוחן כמה שביח " וגם קבורה לא היתה לו " כעמים שנהרג וכלבים
אנשים אותן ושלחנים לא נמצאו באחאב שהוליד פנים הדבה. וממונו הדבה והיה
תומך שלאחדים ולא מצא קודת דוח ממנו וכלבים אכלו " טוב ממנו הנכל " שלאשה
כיהנכל בא בהכל ולדלך ולא מאה טוב ולא בתאוה לה ואין לו להצטער " וזו חיה

ואם חיה אדם שנה מה יתרון לו הואיל וטובה לא לאה הלא סופו לשוב אה עכר
 בשאר מעשים "כל עמל האדם בשביל כיהו הוא שייחנה ויאכל בעולם הזה והוא
 וזה לא בהנה ממנו בחייו" וגם הנפש לא תמלא בתמיה כלומר וזה חמילו תאותולא
 מלאה בהנה מוטעות כמו תמלאו נפשי לשון השגת תורה ואהי ענין הוא מה
 יותר לו בחכמתו משאם היה כסיל "ומה לענין חסדון מן העשיר שאין לו קדחת דוח
 גם יודע להלך בדרך אצל החיים "דאמרי" וגם הנפש לא תמלא לעולם הבא שהרי גא
 עשה מעשים טובים בחייו "טוב מדא ענינים מהלך נפש טוב היה והוכשר לזה לדחות
 עושלו למדא ענינו ממאכל והשתה ההולך בנפש "דא טוב מדא ענינים מהלך
 נפש טוב היה לזה והוכשר ללכת אחריו ענינו לגזול ולעשוק מהילוך נפשו שלא
 נתן לב הוכן נפשו תלך כשיטורל "גם זה הכל הוא הניתן לעשים" מה שהיה
 כבד בקדא שמו חשיבות וגדולה שהיתה לו בחייו כבד בקדא שמו כלום כבד
 היה ועבד כבד יצא לו שם בעדדה נעתה חלף ונודע שהוא אדם ולא אל וסוף
 שימות ולא יוכל לדין עם מלאך המות שהוא תקיף ממנו "כייש דברים הדבה
 שנתעסק בהן בחייו בשחוק המלכים קופים ופיללים ואלימות הכל הדבן לו ומה יותר לו
 משמח "כי מי יודע כי מי אשל יודע מעשים טובים ומה לאדם לעשות בחייו
 שיהיו טובים לג לעולם האדור" מספר ימי חיי הבלי שהם מעט מספר "ויעשו
 לחותם מעשים נשעה מופכות שהוא חי שהם זמן קצר כעל עוף העובר ואעפ
 שאמר שלמה בעל סתם ולא פירש אם על דקל אם על כותל שהם קצונים כבד
 פירשו דויד ימיו כעל עובר זהו על שלעוף הפורח כך בדדע במדדע "טוב שם
 משמן טוב יפה לאדם שם טוב משמן טוב" וביום מותו טוב השם מיום חלדו
 לכך הוקש שם טוב לשמן טוב יותר משא משקיף אתה נותן לתוכן מים
 והוא צפ ועולה ומכל אכל שאר משקיף אתה נותן לתוכן מים והם בולעים שם
 טוב משמן טוב שם טוב יודד למטה שם בשמן הטוב היווד על הזקן שם טוב
 עולה למעלה שם ואגדלה שמיר שמן טוב לעשה "שם טוב לעולם שם יחי
 שמו לעולם שמן טוב הולך מקדחת לבדקלן ולא יותר ושם טוב לשון העולם
 אמר ל יחודה ביר סימון מצינו בעלי שם טוב נכסו למקום חיים ויצאו לדופים
 והם כדב ואביהוא שנמשחו משמן המשחה ומצינו בעלי שם טוב שנכסו למקום
 מתים ויצאו חיים חנניא מישל ופדדיה שיצאו מצב שן האש "יום המות מים חלדו
 כולדה מדים אין הכל יודעין מה היא מתה כשתלקה הבאר וכן אהרן בעמוד ענן
 וכן משה במק "טוב ללכת א בית אכל מזה הנוהגת בחיים ובמתים" מלכת
 בית משתה שהיא מדה שאינה נוהגת א בחיים באשר הוא סוף כל האדם
 בשביל שהאכל הוא סוף כל האדם סופו על כל האדם לבוא ליוז כר לענך החי
 יתן א לבו כל מה שאגמול חסד עשהמת אצטורד אבי שיגמלו לי במותי ויד כל
 ידלוביה דיטען יטעטכיה דיספר יסכדוכיה דילוני ולוביה "ואי באשר הוא

סוף כל האדם שהמיתה היא סוף כל ימי האדם ואם לא עבדו לו חסד לא
 יגמול לו עוד אבל בית המשתה זימכו ולא הלכו ימול לומר לו סוף שיוכל לך
 בן ושם אהיה עמך תבא לך שמהת חתנות בניך ושם אלך והח' יתן ללבן הדבר
 הזה שאם לא עבדו לו חסד לא יגמול לו עוד "טוב בעיני מעשה" מ' שמואל
 מדת הדין אחריו א' יצטער כוב היה להם לדור המבול אם האדם הי' פני
 געומוות על עבירות שבידם משחוק ששחץ עמהם שאן הדארה להם קמעא לוב
 פנים היו חסדים למוטב כוב היה לאדוניו אם עצבו אביו על כל הדבר עושה משחוק
 שהדארה לו וצטור נהג עליו "יטב לבו" ייתכן לב האדם להיטיב דעתו "לב חכמים
 בבית אבל" מחשבתם עליוס המיתה "ולכפסילים בבית שמה" אין חסדים מיום
 המיתה ולבם בלוא כאולם "כי פקדו חסידים" עצי קוצים תחת סיד הנחשת הכפוי על
 תבעלת קוצים והם מקשקשים לתוכה אמר יהושע בן לוי כל קושיא כרי אנון דלקין לית
 קלהון אזיל בלם אלין סידתא קלהון אזיל למימר אף אנון מקושיא מו'יעים אף אנו
 מן העצים ויש צורך בט אף החסידים מדבים דברים לול גס אנו מן החסידים" גס זה
 הכל וטמא הוא בעיני שמהל הקלה לבדיות להיות יגיעים ומקטלים בהם "כי העושה
 יהולל חכם" כשהחסיד מקביל את החכם מעדבב דעתו וגס הוא כפסל דתן ואבירם
 קנתו את משה לומר יצ' עליכם וישפטו ועלצבוהו ואבדו את לבו נדמו לו שהדבר
 כנגד הקלה ואמר והצל לא הצלת את עמך ונעבש בדבר שהשיבוהו עתה תראה ולא
 תראה במלחמת לא מלכים" לב מתנה "לב חכמה שהיא מתנה לאדם שז' פי י' יתן
 חכמה" עושה' לשון רע וקנתורין יש פנים אחרים אף מפרידין המקדארות מן
 וכי האמור בדאש המקדא מוכיח שמהובר למקדא שלכניו "טוב אחרית דבר מדאשיו
 כמשמעו בדאשית הדבר אין אנו יודעים מה יהא בסופו אבל כשאחרית טוב כגמר
 בטובה "דא טוב אחרית דבר מדאשיתו" טוב שנתבואו לטובה כשהתחילו בו ל' מאיר
 הוה קאים ודיש כולי מילתא דא'שע בן אבירה במדלש קהלת "אדך חוה המאריך
 לוגזו ואינו ממנה לרוב" לתבולה לתמהל "לתמהל מה היה שהימים לתתמה
 על הטובה שהיתה באה על הצדיקים הראשונים כדור המדבר ודורו שליהושע ע
 ודורו שלדוד "כי לא מחכמה שאת" שהכל לפי זכות הדורות "טובה חכמה" ואמתם
 עמדה להם עם טהלת זכות אבותם כי טובה היא החכמה "ויתל לדואי השמש יתרון
 היא החכמה לכל הדורות" רואי השמש י' כל הצדיות כדתן הנור מרואי השמש אסור
 בשומין לא בתבון זה לא במי שהחמה לוא חותו "כי בעל החכמה בעל הכסף" כל מי
 שישנו בעל החכמה ישנו בעל הכסף שהחכמה תחיה בעליה "ראה את מעשה האלהים
 היאך הוא מחזק הכל לפי הקטולה שלאדם גן עזן לצדיקים וגיהנם לדשעים ראה
 לך באיזה תדבק" כי מי יוכל לתקן לאחר מיתה את הדבר אשר עוותו בחייו "כיוס
 טובה היה בטוב" כיוס שיש בידך לעשות טובה היה בעושי הטובה "כיוס לעה לאה
 כשתבא רעה על הדשעים אתה תהיה מן הדואים שז' יצאו וראו כפגדי האנשים
 ולא תהיה מן הדואק שז' וחז' דאון לכל בשר" גס את זה לעומת זה הטובה
 ושכל בעולתה לעומת הרעה ושכל בעולתה "אשר לא ימצא האדם מאומה
 להדהר אחריו שלהלכה" יש צדיק אובד בעדקו א'ענף שהוא אובד עודנו עומד
 בעדקו מעשה כיוס בן פנחס הכהן שעתה לו כימא בדגלו קראו לדומה לחתן

לגלל אמר לו כשאתה מגיע לחוס השערה הווי עיני וכן עשה קרא לחנניא בנו אמר
 לו בני עד כאן אתה חייב ליטפל בך מכאן ואילך אין אתה חייב ליטפל בי שאין בך
 מטומא לאבל מן החי מאביו "אתה צריך הרבה כסאות שדימה להיות צדיק ורחם
 על הדשעים" ולתתחכם יותר "לדון קן של שפלות ומה אם על נפש וחת אמרה תורה
 הבא עגלה ערופה" א תדע הרבה אפילו דשעת מעט לתוסף להדשיע למה
 תמות בלא עתיד כשאל של וימת שאול במעלו אשר מעל בנבז על הנהלים ובשמה
 כזה אשר תאחז בזה אחש בצדק ובדשע אם אמר לך הבבאי הצדק וציל שהוא
 דומה לך לדשע כגון שאמר שמואל לשאול א ייחל בעיניך לזקק בו "יבא את פולס
 ידי שניהם יקיים הצדק והדשע בהלכותן" החכמה תעז לחכם לפי שאמר א תדע
 הרבה אם דשעת מעט לתוסף עליו לא כשכש במעשיך ונתה תוהא על החטא
 אמר החכמה תעז לחכם העצמו לשב בתשובה "מעשה שלימים מעיניו בראשית
 שהעיד עליו הכת ובהם לא היה לכבו מלך הוי עמדה לו חכמתו ששמש במעשיו
 טוב לו מעשדה שלימים שהדשעו ולא שבו מדרכם" אשר היו בעיר בירושלים
 רחבעם אביה אחיה הוא שאחר מות יהודע אמנה אחז מנשה אמון יהויקים עד קהן
 כי אדם אין צדיק בארץ לפיכך צריך לפשע במעשיו "גם לכל הדברים לפי
 ל שכלל בשאול שקבל לשון הדע על נבז עיר הנהלים ועליו נאמ' את דשע הרבה
 אמר גם לכל הדברים אשר ידבדוק איך הולכי רכי לאלתתן לבך לקבל אש
 לא תשמע את עבדך מקללך אין טוב אשר תבה אהבך לשמוע את עבדך מקללך
 וא מעשדה שלימים או עשדה רבדים המחייבין את האדם שתי עיניו מדאין אות
 דבר עזה שתי אצניו משמיעין אותו רבדים בפלים שתי ידיו שגוזל וחוסם בזה שתי
 רגליו שמוליכין אותו לזבל עבירה וכן ולבו "וא החכמה תעז לחכם אה סח
 מעשדה שלימים דוחת שלפניו "וא לחכם זה אברהם מעשדה שלימים ודוד
 שלפניו "וא לחכם זה יוסף מן שלימים לו אחיו "וא לחכם זה משה מעשדה
 שלימים עשדה רבדים המשמשין את הגוף עי' מאכל מן פומא לושכא לזרעו ו
 כוחיתא במדש קהלת" וחכמתו עמדה לו למשה שלא כעסודך למאכל לו חסום
 לילה כל הפנים הללו במדש ואיני יכול לישב עליהן מקדא שלחורין כי אדם אין
 צדיק בארץ כל זה כשיתי בחכמה על מקדאות שלמעלה ושלמטה "כשיתי
 בחכמה בתורה" אמרתי אחכמה לדעת את החכמה והיא דחוקה ממני ומה היא
 זו לחוק מה שהיה את הדברים הדחוקים שהיו ביצירת כדאשיות "ועמוד עמוד
 הוא מי ימצאנו שאין לו דעות להחלי בהן מה למעלה מה למטה מה לפנים מה
 לאחור" ועוד סביתי לדעת ולתור ולבקש חכמת כדשן פדה ארומה וחשבון
 הגאולה "ולדעת דשע כסל לעמוד על סוף דעות של אפיקורוס וסכלות וחוללות
 מעורבצ מעמס שבה" ומוצא אני מל ממות שהיא קשה מעשדה רבדים הקשים
 שנבדאו בעולם כדאיתא בבב' בהשותפין ומוצא אני מל וקשה ממנה את האשה
 זו האפיקורוסות וחלמים לכה לשון ממורות פמו גורדן כדמנו "אפיקורוסות
 אקוריס ייה משהחזיקה באדם הדי הוא כדקשר עבותות אסורים שם וכל שלפניו
 כמו וימצאו אחריו אסורין קטגין כך פדשו מנחם "ראה זה מצאתי אמרה קהלת
 אחת לאחת למצא חשבון כל המצות שהצדיקים עושים והעבירות שהדשעים

עובדין נמנן לפני הקב"ה אחת על אחת עד שמצטרפות לחשבון גדול כך פירשן רבותי כו
 במשכת סופה "אמרה קהלת" אמרה קבוצת החכמה "אמרה נכשן המשכיל המאצט
 החכמה" קהלת לשון נקיבה הוא ונשהוא אומרו כלשון זכר מוטב על הקבוצה והוא שלמה
 ובמדד מצינו אל כ ידמה בן אלמל רוח הקדש פעמים משיתה כלשון זכר ופעמים משיתה
 כלשון נקיבה כן אחד אומ' עזרי ומלפני לי וכן אחד אומ' בי אתה עזרתי וכן אחד אומ'
 קול מבשר וכן אחד אומ' מבשרת ציון "אשר עוד בקשה בפני" לחד אה האמורדי
 למעלה שכן שנים ולא מצאנו בקשה עוד בפני כשדה בפני ולא מצאנו בי כולן דעתן
 קלה עליהן "אדם אחד פנה מעוזתו בכהג' שבע וכל' אלף בפכס' למקרא אין יוצאין
 מהן להצליח שאמ' למשנה לא מהא ואותם טאה שנכנסו למשנה אין יוצאין מהן לגמרא
 לא עשרה וחותן עשרה שנכנסו לגמרא אין מעליח מהן לא אחד להוצאה הרי אחד מבי
 אלף "ואשה ככל' אפילו באלף לכך אתה צריך להיזהר בה" לבד דאה זה מצאנו
 שבאה לעולם תקלה על ידה "אשר עשה קב"ה את האדם ישר" והמה משכנ' דווגה לו
 חוה אשתו ונעשו שנים כדאן המה "בקשו חשבונות רבים" מזהמת ומחשבות של חטא
 כך כדל' במדד "מי מהחכם יודע" מי בעולם חסד כאדם חכם "ומי יודע פשר דבר
 פשרון של דבר כמו שמעבוד דבר מתוך חמתו שהיה חכם בידאת שמים נתגלו לו
 לז' פשרים מי כמשה עשה פשרים בין ישראל לאביהם שבשמים ועוז פכו יסוד
 משאך בדיוות עד כי יראו מגשת איו כי קדש עוד פכו "אני פי מלך שמואל לסיכר אבי
 עדיך וכו' לשמואל פי מלכו של עולם שהיא הטובה שבכל' ועל דברת שמועת האה'ם
 שנשבע לו בחודש לשמור מצותיו "לא אבי כי כבון לשמור פי סלפי האומות המעשלים
 ככו בגולגולות וארכובות" ועל דברת ועל דברת שמועת האה'ם וכלבד שלא יגבירכו על השמועה
 שבעצמו למקום "ועל דברת" ואצל שמועת אה'ם אשמואל פי המלכים וכן מצינו בחנניה
 מישל ועזריה שאמרו לכבוד דבר לא חשדון אכחא על דכא פתגם להחכותך אב
 מלכא למא כבוד דבר ואם נבוכד נצל למא מלכא אככר אמרו לו לך אכן אומרים
 דאת מלכא לכו לעבודה ולמסים ולגולגולות אך על דכא שאת אומ' עלכא לעבוד עז
 נבוכד נצל את ולא מלך "ואת וכלבא שחין" אתההל מפיו תכל' אתהי כבהל לומר
 שתכל' ותברח מפניו למקום שאינו שליט שם שכל מקום הוא שליט "ואל תעמוד בדבר
 דע' א תעמוד עמל עוסק בדברים רעים כי כל אשר יחפץ להיפדע ממך דעות ויבולת
 בידו לעשות "אשר דבר מלך שלמון בשכיל אשר דבר הקב"ה מושל הוא ומי יאמר
 לו מה תעשה "ואם שומל מצוה אתה לא תדע דבר דע ולא תבואך" תע' ומשפט
 ידע לב חכם החכם יודע שיש עת לקבוע לפקודת דשעים ומשפט יש לפני הקב"ה
 שספן להיפדע מהם משפט והיא הפודענות "כי לכל חפץ שהאדם עושה חפץ
 ועובד על דת יש עת להיפדע מהם ומשפט ופודענות מוכות" כי דעת האדם
 דבה עלי' כאשר דבה דעת האדם ופאתו גיושה אז באה פקודתו כי משמש כלשון
 מה שיהיה בשחלשע עובל עבירה אינו כותן לבן למה שעתיד הקב"ה להביא במשפט
 ואין לו בכך "כי כאשר יהיה הפודענות מי יגיד לו להמלך בו וליכול בו עצה וליכול
 דעות פתע פתאום עומדו "אין אדם שליט ברוח" בדוחו ויצרו של שלוחו של מקום לכלא
 ולמנוע ממנו את הרוח שבגופו שלא יוכלו מלאך המות "ואין שלטון שלשום מלך
 כיכל ביום מותו" בכל מקום אתה מוצא והמלך דוח ופיוס מותו ויקדכו ימי דוד למות
 לא חזק כל' מכות באן "ואין משלחת במלחמה" זו לאמר אשרל בני או עבדי במקומי
 את כללן באות האמור למעלה "וכתנ' לבי לכל המעשה וגם כל מעשה בני אדם

נתתי את לבי ודאיתי עת אשר שלט האדם בחבירו וגבל עלינו וסופו בחסד מלעתו
 עמלק נתגבל על ישראל וסופו ואחריהו עוי חובד בן מרעה בן כבודד כד בן סנחית
 ובן ותר דאית דשעים וצורים בכבמחה בן דאית דשעים וצורים שהיו דאית דשעים
 בעמל עתה נצצים בין שאל ומוצא ענ עליהם זה העם לא היה ושלמו בבית שלמקום
 שהיא מקום קדוש וכלבתם מעם אחרים היו משתבחים בעירם אשר כל וכל עשו בביתו
 שלמקום א תנינדי קושטבוח לא משהכחו כך דעשהו דבוחינו לל ולעצן השמחה כך
 מדע באגריה וסמן שישתעשע שאם וזכרנו מן העיר עצמה אשר כלן עשו בה שמחמל
 הקבטת את כל הגוים א עמק יהושפט במקום שיוצאו לפכו יפרע מהם וכן הוא אומר
 יני בעיר עליהם תבזה גס זה אחר מן ההבלים שחממו לעולם ליגע הבדידות
 שאין הקבילה ממהל להיכרע מעושי הדעה והבדידות סבורים אין דין ויין אחר
 אין כעשה פתגם מעשה משה ודעה שאין הקבילה ממהל להיכרע מעושי
 הדעה ועל בן הס סבורים אין דין ויין וכלא לבס בלדס לעשות דע "אשר חושא
 לבי שדואים שהחוטא עושה דע מחמת אלים ודבוחות ומאריך לו הקבילה ואינו במכס
 ממנו" מחמת מקדח קצד הוא וצנוק לפכו לומ מחמת ימים מחמת שנים ומחמת אלף
 וכן שבוות מחמת קצר וחמר שבוות בעש ולא מיין כשאר שבוות" גס זה יורע
 אני כי אף בכל זאת שאינו ממהל להיכרע מן הדשעים ולהיות הפדע בין
 צדיקים לדשעים יורע אף שסוף כל אחרי ואחר ליסול שכלו וליראיו יהיה
 טוב וטוב לא יהיה לדשע לפי אשר איננו ירא לפי האלהים" יש הכל דבר
 המהביל את הבדידות" אשר יש צדיקים שמגיע אליהם דעה כמעשה הדשעים
 יש דשעים שמגיע אליהם טובה כמעשה הצדיקים אמרתי שגם זה אחרי כן
 מן ההבלים הבורגים בעולם ודבוחותו דלשו לעד אחד במסכת הוריות
 ואיך מינו שכל לי על שבת דבור ששים החסם לומ שגם זה הכל את השמחה
 שיהא שמים בחלקו ועמק במקורים ישרים מעמחי לב ולא יהא שטוף אחד
 הדבות בון כשך ובמדת גזל כל מי שאינו שמים בחלקו ושטוף אחד
 הממוק בן לידי צדיקות וגזל ואונאה ודבית ושאינו שמים בחלקו לעכין
 אהבת אשתו שטוף אחרי הנשים להרהל אחרי אשת איש" לאכול ולשתות
 ממה שזמן לו הקבילה לשמוח בחלקו ומא כל אכילה ושתיה שפוקהלת
 איסור לא תלמודו כעכין שכל שכלו ואכולו" והוא ילכו יתחבר עמו כעש
 שכל והלך לפכך צדיק" ימי חיו אשר כתן לו האלהים יעשה כך וסוף
 המקדח מוסב על דאשו ומקדח מסורס הוא איך טוב לאדם ימי חיו אשר
 כתן לו האלהים כי אם לאכול ולשתות והוא ילכו בעמלו" כאשר נתתי את לבי
 אין כאשר זה משמש לשון דוגמא כמו כאשר תעשו כן יעשה לא לשון זמן
 כמו כאשר בא יוסף כאשר כלו לאכול אף זה בן כשהיית דותן לבי לדעת
 ולתור אז ודאית כל מעשה האלהים" שיבה בעיני איננו רואה חלשע שטוף
 אחד הממוק והעציות" ודאית את כל מעשה האלהים שפוקהלת
 יוכל האדם למצוא אין הבדידות יכולת לעמוד על שוף דלשון
 שכל כל המעשה שבעשה תחת השמש שדואין דשעים מעליהם וצדיקים

ויודים " בשל אשר יעמל האדם לזקש בשביל אשר לאיתנו הלצה עמלים לזקש
 ולמצוא את טופ המדה ואינן יכולין " וגם אשר יאמל האדם שהוא יודע לא יוכל
 שווי משה רבינו לא עמד על הדבר באמרו הודיעני נא את דרכיך " ולבול את
 כל זה בידלתי והבדלתי " אשר הצדיקים והחכמים ועבדיהם בידה אלהים הוה
 עושים והיו שופטים כדי להיטיבם באחריות " ועבדיהם הם תלמידיהם משמשיהם
 הולכי אחרותם " גם אהבה גם שגחה " אין יודעים שאל הצדיות ואין מפתין לתת
 לב כמה יאהבו למקום ובמה הם שנואים " הכל לפניהם לפני הצדיקים והחכמים
 הכל כאשר לכל הכל בותרים ללבם כאשר מגיע לכל אדם מקרה אחד ויודעים שטוף
 דבר לתת לכל איש בדרכיו " מקרה אחד " ויודעים שטוף הכל אשר צדיק ואשר רשע
 למות ומקרה אחד יש בעולם הזה לכולם כלזה הם יודעים ואעפ"כ בוחדים להם דרך טוב
 לפי שיוודעים שיש הרשע ביניהם לעולם הבא " לצדיק פגון פח " לרשע פדעה פכה " זה
 נעלע וזה נעלע לטוב זה משה " ולטהור זה אהרן " ולפגמא או מרגלים
 אילו אמרו שפחה שלא ואלו אמרו גבותה לו לא נכנסו לארץ וא לא נכנסו
 לארץ הרי מקרה אחד לעולם ולזכות זה יאשיהו שג וישא יאשיהו " ולא שר
 אינו זוכה זה אחאב שביטל את ישראל מעלות לדגל זה מת בחצים זה מדר
 בחצים " כסא זה דניאל " כחוסא זה נבוכדנצר " זה בנה בנה זה המליכו זה
 מלך מ שנה וזה מלך מ שנה " כנשבע זה צדקיהו שנשבע לשקד שג גם
 במלך נבוכדנצר מלך אשר השבינו וגו' שאשר שבועה ירא זה עמשון שג
 ויאמל אלהם שמעון השבעו לי כן תפגעו בי גם אתם " למדנו שהיתה שבעה
 חמשה עליו זה מת בתיקור ענים זה מת בתיקור עינים " על כן לב בכי
 האדם מלא רע " שאומה " אין דין פורענות לרשעים אין הכל לא לפי המקרה
 פעמים לצדיק פעמים לרשע " ואחריו א המרנים וסוס יודים לגיהנם " כימי
 אשר יבחר כל החיים יש בטחון " כי בעודו בחיים אפילו הוא רשע וקצתו
 לרשעים כמו שג אל כל החיים אפילו לרשעים יש בטחון שגא ישוב לפני מותו
 כי לכלל חי טוב מן האריה המת " ושניהם רשעים טוב היה לו לטובל ארץ
 שהיה עבד לרשע " וסג"ל שלא תהימתו מיתתו מנבוכדנצר לבו שגלה
 אריה של עליה אריה מסובכו ומת ברשעו בגיהנם ועבד בגן עדן ודבותו
 דעו לעבין מחתכין את הנבלה לפי הכלבים בשבת ומת המוטל באמה
 אסור לטלטלו לא אכ הכיח עליו תיבוק או כפר " כיהחיים יודעים שימותו
 ואפילו ישיב ל לבס יוס המיתה וישובו מדרסם אבל משמתו אינן יודעים
 מאומה ואין להם שכל עוד פעולה שיעשו מן המיתה ואינך לא מישטרה
 בעש יאכל בשבת " גם אהבתם שאהבו פתי ולצון " גם שגאתם ששנאו זעת
 גם שגאתם שגאתם להצלה במעשה ידיהם " וחלה אין להם מיתה " לך
 חכול בשמחה אבל אתה הצדיק שגבר לצה הקלה מעשיך הטובים ותשנה
 לעוה"כ לך חכול בשמחה " בכל עת יהיו בגדיך לבנים ותהי עמך בכלשעה
 במעשה פנים שחם תמות היום תכנס בשלום ומשל שלמה החכם את הדבר
 פה לאדם שגבר המלך ליום שגוריה ולא קבע לו זמן אם חכם הוא אם פה
 מלך מנצח " וזוהי עת מחד עת יקרא ל הסעודה והחול
 שנה בגדי לבנים והוא לוצץ וסך כך ורשוהו דבותינו במסכת שבת " לאה

חיים עם אשה אשר אהבת. ראה והבן ללמוד אומנות להתמסר ממנה עם תלמוד
 תורה אשר צריך "כי הוא חלקך בחיים" אם עשיתכן יהיה חלקך זה חיים בעולם
 להתמסר ממך האומנות ובעולם שיגיעו עליהם מעשרות עון "כל אשר תמצא ידך
 לעשות ידעך קונך בעור שאתה בכוונת עשה" כי אין מעשה בשאול. לעתך מעשרות
 ואם עשיתכן אין לך שום חשבון בשאול שתדאג ממנו וכן המקרא משורר כי אין
 מעשה ודלת והכמה בשאול לרשעים ואין חשבון לצדיקים כשיהיו החוסרים
 דין וחשבון וכך נדרש במדרש והבא לפתור בלא סירוס כמשמעו פתח חשבון לשון
 מחשבה מה יוכל עור לעשות להפטר מן הדך "שבותי ארצה כמו צנור" לא
 לקלים המרוץ. לא עמדה לפעול קלותו משהגיעה מקומו "ולא לגבורים רגליהם
 לא עמדה לאבדל גבורותו משהגיע יומו" וגם לא לחכמים לחם כגון אבי שהיה לחמי
 ליום ששים כול קולת ועכשיו זה חלקי מכל עמלי. מקל ומקידה "וגם לא לכבוצים עושר
 כגון איוב בתחלה יהיה מקדו וגו' וכשבאה שעת אמר חבוצי חבוצי אתם רע" ולא
 ליתעייס חן. הרי משה אין יודע וכבון ממנו בשר לא מצא חן בתפלתו שיכנס
 לארץ "כי עת ופגע" כלשמו לא כי עת ופגע יקרה את כולם. והתגיה והתחיה
 יהיו לגילין בהן שלא יבוא לדברים הללו פדגים שנאחזים במצודה כדגים גדולים
 שנאחזים במצודה גדולה וחלושה ופירשו לבנותנו היא חבה שאינה לא כמין מחט
 ודג גדול כלכל בה "בהם יתקשים צבי האדם" במכשול קטן וחלש כמו המצודה הרעה
 והפח כשלים בהם צבי אדם בעת פקודת לעתם כשפא עתם ליכול הרעה עליהם
 מתאוס במצודה רעה "בהם כמותם" ואדם לא צנור. לא היה חושבן לכלום ואמרת
 אני בדאותי בן טובה חכמה מגבורה והרי חכמתו שלמה בזויה לכולם ועכשיו
 כולם נמלטו על ידו "עיר קטנה" זה הגוף "ואנשים בה מעט" או אצרים שלחדם
 מלך גדול. זה יצר הרע "שכל האצרים מרגישים בו" איש משכן. זה יצר הטוב
 בכוח נשמעים מקובלים הם לבריות "מזמנת מושל בכסילים" מלך האומות
 משה כסטר זה כמה שנים ועדיין גזירותיו מקובלים על ישראל ונמה מלך
 האומות גזרים גזירות על ישראל ואין דבקהם מתקיימים "טובה חכמה מכל
 קרב" חכמתה שלסרז שכן ותבא האשה א העם בחכמה עמדה להם יותר מכל
 קרב שהיה בידם להלחם עם יואב "וחסא אחד יאבד טובה הרבה" אולי שהרגה
 לשבע בן בכרי היא כולם אובדים על ידו "וא חסא אחד יאבד טובה הרבה" הרי
 שהיו ישראל מחצה צדיקים ומחצה רשעים ובא אחד וחסא ועשאן מצובים נמצא
 שהכריע את כולם לחובה "צבתי מות יבאיש יביע" כגון בימי החורף שאין
 בצבובין כח והם קרובים למות גם אם בא לתוך שמן דלקח ומתעדרב בצמחים
 הוא מבאישן והוא מעלה קצף ונראה בו כמין אכזריות וזהו משמעו שליביע
 הרי דבר קל שהפסיד דבר חשוב כך יקר מחכמה ומכבוד סבלות מעט שהי
 הכריע את כולם הרי שהיה אדם זה שקול במחצה עבירות ומחצה צדיקות
 ובא ועבר עבירה אחת והכריענו למך חובה נמצא שכלותה שהוא דבר
 מועט יקר ושקל יותר מכל החכמה והכבוד שהיה בו שהרי הפריע את
 כולם "יקר" לשון כובל הוא כבד ושקול יותר מן החכמה ונמצא שכל
 יצר רע לצבובי מות "יבאיש יביע" שם טוב שהוא ערב משמן דלקח
 לימינו חכמתו מווסמת להטותו א דרך המיומנות לטובתו "ואמר" ואלו
 לעקשו מן הדרך המיומנות שהיא תפארת וכוונת לו "ואמר"

בחיבתו ובדיבורו הכל מצויים שהוא שוטה "אם לוח המושל מושל העולם תעלה
לדקדק אחריך בלדת הדין" מקומך א תנח מרחק הפובה א תנח לוח מה יועיל
צדקתו לי "כי מדברא דקדוקי דין בייסודין הבאין עליך מדברא היא לענותך יבחר
חכמים הגדולים בשגרה שיצא מלפני השליט דומה הוא לשליט שהוציא צבא שגרה
מפני שוגג ואי אפשר לחזור כל חזרה ואין להשיב "נתן הסכל במדומים רבים" זו
אמר הוא נדעה שהיא בשגרה שיצא מלפני השליט שניתן השטות והלשע במדומי גובה
שהגביתם היתה את הכסילים ואת הדשעים שאב לואה בלוח הקדש שהם עתידים
למשוטט בלילה ולעסות חתנות אמות "ועשורים בשתל ישובו ישרא שכל הגדולים
והמבור שיש להם עבשיו במי עתידין לישב בשתל שז ישובו לארץ ידמו "לאית
עבדים על סוסים בעצמם שגבהם זה העם לא היה נתעלה להיות על סוסים
מוליכים את עבדיו ישראל אסורין בעתיד "הולכים בעבדים על הארץ לכניק דובין
על בעשים" ונמר גומץ שוחה "בו יכל" מעמים שהוא כופל בו כלום ישלך חדש
דעה וסוף לשוב עליו בסוף שכלה זרעו של צבא כדבצר עיניו כל מה שזע ועל מה
שמיא התדוממת "ופורץ גרל" סייג של חכמים לעמוך על דבדיהם "ישכנו נחש
מיתה ביד שמים ולפי שדבר בלשון פניצת גדר הציל בתשל מין לשון בשיבת
נחש שהוא כל מחורי קצי כותלי בתים פרוצים "מגיע אבנים יעצב בהם מגיע אבנים
ממקצבתם בהרים מתייגע בהם "יעצב" לשון יגיעה כמו בעצבון תאכלמה כלומר
כלאדם לפי מלאכתו עצמו אף עושה דעה לפי גליעתו יקצור "יסכן בס" יתחמס
בס כמו ונתה לו שופט אף העוסק בנדיה ובמצוות סופו ליהנות מהם "אם קהיה
הבדל חלבות צורים שקיהו כיהם וחלודם" והוא לא כנים לקלל ואינס לפושטי
ומורכוס למען היות להם בלד אפלטף וחייבים יגבר מגביר הוא במלחמה ארץ
גבירי החיילים לכצח "ויתרון העשר חכמה ומעלת כשרון יש עוד לחכמה יותר
מן הבדל אם תח משחיתין פניו בדעב ואתה לואהו מסכן בין העשירים הדבד
חילים מתגבדים על דיו וא תתמה על ויו שלוחיילים כיהדבה ויון כופלות כן
בלשון עבדית כמו אם לאית גבב ותרץ עמו עני קצמדת מה ויהי לי לישועה
והדבה מפורשים פזה "אם ישך הבחש את איש בלשן לחש מחמת שלא לחשו
החבר שלא ישור" ואין יתרון להגדיל הדשע שהיה רגיל ללחשו בלא לחש כך אם
בני עירך בשלים באיסורין מחמת שאין חכם דודע להם ומלמד את חוקי התור
אין יתרון לו בשתיקתו ולא ישתכר "דברי פי חכם חן על שומעיהם בשמענים ופובלו
שטטל גדולה עליהם ושפתות כשיל תבלענו זה המסית את חבירו מדדך סובר
כגון בלעם שפרץ גדידך שלאומות שגדלו עצמן מן העריות מדוד המבול ואילך
הוא יעץ להם להיות מפקידים בשותיהם לצנות תחלת דברי פיהו סמלות כשאמ
לוהקבה מי האנשים האה עמך היה לו להשיב יי אתה ידענה לא אמר בלד
כן צפור מלך מואב שלח אי כלום אם בעימך אי כבשה חשוב אני בעיני מלפני
הארץ "ואחית פיהו הוללות שיעמוס נערבוב לכה איעצר זמנת אולת והסכל
יבד ודדים שהיה מתפאר בעצמו שידע דעת עתיד "כי לא ידע האדם מה
שחיה לו לאחל זמן שהי הלך ליטול שכרו מושלם במדין ולא ידע שיט
בחרב ולפי פשוטו הסכל ידבה דברים גושל ואומר מרד אלשה כן לפלחי ואינו
קדע מה יהיה מחד "אשל יהיה אחרי מי יגיד לו כלום לאסוף צבא שאינו יודע
מה שיהי לאחר זמן לא אף ההוה עכשיו כאחריו שלא כנגד עיניו לא מאחורי
ערסו מרחוק צריך הא שיהיה מי יגיד לו עמל הכסילים תגענו כסילות גורם
להם עמל המיגש אשר לא למדו דרכי מבואות חעיר ומתייגע ליעצב דרך
והם ובעים הרים ויגע כטביעות רגליו בבוץ כלום עולות שלעסבי התורה

גורם להם יגיעת עמל בגיהנם אשר לא ידע ללכת א' כתיב אמת לכרוש מן העבירה
לפי שלא למד תורה ש' כל להגלי דברך "א' לך ארץ שמלכך קעלי בזמן שמלכך
ווייניך מתהגים בבעדות "בגבורה ולא בשתי" עושה קין בגבורת החכמה והחכמה
ולא בשתיית היין "בעצלתים ימך המקרה" כשאדם מתעצל ואינו מתקן כל צרכיו
שבתקדש הבית "ימך המקרה" ישפל הבנין המקרה את הבית והמסבך עליו "ולך
יטמון ולך גשמים כלום כשישאל מתעצלים בתורה הם כמוקיים וביא גאון עוזבים
חלב וסך" לשחוק עושים לחם לחדות מזמטו חתנים עושים פעורה וסתם פעורה
גדולה קדוה לחם נוא בלשצר מלכא עבד לחם לב "ויין" משקץ בפעורה אשר
ישמח החיים "והכסף יענה את הכל" אם אין כסף אין מעודה ללכך לא יתעצל
אדם מן המלאכה כד שיהא לו מה להוציא "גם במדעך מלך א' תקלל" אפילו
במחשבותך בלא דיבור גם אפילו מלך אל תקלל תרגיל למלכו שלעולם דבר
אחר במשמעו מלך בן "עוף השמים" גשמה הסנוכה כך שמונה לעוף על השמים
ובעל כנפים מלאך המלואה אותך כענף שג' מלאכיו יצוה לך ולפי משמעו קעו
העובדים והשמים יש לך לחג שיאמר לך לבך עליו אל תדאכו עוד כאדם שמעך
מזכותו על מני המים כי בדוב הימים תמצאנו עוד ימים באים ותקם תשלומך
לאה מה כאמר ביתרו קראן לו ויאכל לחם וסבול שהוא מצדי ולא ידאנו עוד מה
היה סופו בעשה חתנו ומלך על ישראל והכניסו תחת כנפי השכינה וזכורבבז נבי
בכו לשב בלשכת הגזית" תן חלק לשבעה וגם גשמונה חלקת מלחמתך ומשך
לשבעה צדיקי חסד חלק עוף לשמונה שיבואו אחריהם ולא תאמר די "כילא תדע
מה יהיה דעה" שמא עוד ימים באים ותעצרך ככולם או תבצל ע' הצדקה מן הדעה
ואם לא עבשו אימותי ורבותי חמדותן חלק לז' אני ימי בדאשיות תן חלק אחד מהן
ליוצרך לבח בשבת" וגם לז' א' שמונת ימי המילה "דא' תן חלק לשבעה" א' קדבנות
עבד שלשבעות ימי הפסח וגם לז' שמונת ימי החג "כילא תדע מה יהיה דעה"
אסיחוב הבית ולא תקדיבו עוד ויועולו הקדבנות הראשונים לבטל הגזירה הדעה
דא' כילא תדע מה יהיה דעה" לא ידעת מה כגזר על הגשמים בחג וייעלו הקדבנות
ויבטלו גזירות דעות" אם ימלאו העבים גשם" אם מאית עבים מלאים גשם ידעת
שפופס ימקו גשמייהם על הארץ במקום שהסוכה עמדת ונפרדת שם סופה לבח
אפ' כן דע שאם יפול עץ" אם ישכון אדם חכם וצדיק בעיר או במדינה מהם שישכון
שם יהיו כדאין מעשיו אחרי מותו וחכמותיו נמדת תלמידותיו ותשלום פוכה ליושבי המקום
על מנהג הטוב שהדריכם בדרך ישלה" יפול ישכון כמו על פני כל אחז סל" עץ
תח שמגין בזכותו כעץ המיסך על הארץ "שומר לוח" מצפה וממתן עז בא הדוח
לא יזדע פעם ממתין ואינו בא" ורואה בעבים" כותן עיכז בעבים וכשלאה אותם
קוודים ירא לקצור מפני הגשמים ולעולם לא יקצור לפי שירא תמיד" כאשר אינך
בעצמים בצבן המלאה ודברים הסגרים והכעצמים בצבן שהיא מלאה ואף על פי
שכולפת לחץ "כאשר אינך יודע" הרי זה מקדח חסדך כאשר אינך קייע בידע
מסופו לדאשו אינך יודע דרך הדוח כלום ידעת שתי א' שות לא זו גלויה לך ולא
זו גלויה לך פעם אחת סבור להכיר בעצמים שיבא הדוח ואינו בא טאן כי עובד
והולך לו א' ארץ אחרת והרי לשון זה כמו כגן י' בארץ מצרים בשפחה בגברותה
כקונה כמובל ופעמים שהוא משה מוקדם למאחר ופעם שהיא משה מאחר
למקדם אף כאן לימי ידעת הדוח מידעת הבטן כלום אין לך לאמור את הדוח
לדאח בעבים" פעמים כמו עוצם עיניו" ככה לא תדע" אף גזירותי שלמים לבטל
עביות ועשירות כן עולמות הם תמיד ממך ולא תמנע מן הדוח לראות שאתה עובד

א

5

ואע"פ לא אעסוק בתורה ואחככול ממלאכתו ואע"פ לא אשא אשה ויהיו לי בנים ואעסוק
יהו"ע עליהם" בפקל זרע את זרעך. ח"ח למדת תורה בילדותך למד תורה בזקנותך
אם יהיו לך בנים תלמידים בילדותך יהיו לך תלמידים בזקנותך בשאת אשה בתבנים
בילדותך לא אשה בתבנים בזקנותך עשית צדקה בילדותך עשה צדקה בזקנותך. כי
אינך יודע איזה יזעזע. אם תלמידים עשית צדקה בילדותך יתקיימו לך או שמא לא יתקיימו
לא שבזקנותך מצונו בדבי עקיצה שהיו עשירים וד"א תלמידים סגפתי ועל אנפיופטר כל
כולם מתו מפסח ועד עצרת ובא אצל לבנותינו שפדיון ושגאה להם ולענין הבנים
מצונו באצטן שהיו לו שלשים בנות שלה החוצה ושלשים בנות הביא לבניו וכולם מתו
בחייו ובזקנותו הוליד את עובד ונתקיים לו" ומתוך האור. מתוך הוא אורה שלתורה
וטוב לעינים לדאות את השמש" ואשר יהיה תלמידים לעיניהם לואים הלכה מלובצת ומחוחות
על צוריה כך כדע באגדת תלים" בכולם ישמח. יהיה שמיה בחלקו ובכלך שיזכור
ימי החשך וישוב מעשיו שינצל מהם והם ימי מיתת עולם הם ימי הדשעים" ביהודה
יהיו באותן הימים יהיו יותל מימי החיים" כל שבא הכל יהיה הכל נחשך ושהכל שהוא
לשון פורענות וצרות כמו כי בהכל נחשך וכלך" שמח בחול בילדותך. כאדם שאומ
לנבדו ולבנו חטא חטא כי פעם אחת תלקה על הכל אף כאן החכם אמר שמח בחור
בילדותך והלך בדרכי יצחק ובטוח תהיה כי על כל אה יביאך השופט במשפט" והסל
בעס ידברים המכעיסים את המקום" והעצל לעה. יצל העל מבשרך שיהיה לך לב בשל
והשחרות בעצות שדאש אדם שחור בימי עלומיו" וזכור את בוראך. תמן תכנן עקביה
בן מהללל אומ הסתכל בגדברים. ונמקדא זה דלע וזכור את בוראך שתתן דין
וחשבון לבניו" וזכור את בוראך. דברך יהוה עמל למה ותוליעה" ונבולאות בילך
באר שאת שגבעת ממקומה היא כותה שמימי שלזרע ושללובן" ימי הדעה. ימי
ההנהגה והחלשות" יעד אשר לא תחשך השמש אמרו לבנותי זו פדחת שהיא מאורה
ומצהבת באדם בחור וכשמזקנת היא מעלת קמטים וזין מצהבת" והאור זה הוא
שהוא תואר קלסתל פכים" והידיון זה נשמה שמתאדה לאדם שבין שניטלה הימכו
אין לו מאור העינים" והכוכבים" או הלסתות דומני דאפי שללחיים שמצהיבין ושבו
העבים אחי הגשם תבוא בהיות המאור אחד דמעת הבני מכמה צדות שעברו עליו
שיצונו ידעונו" עומדי הבית" או העלעות והבסלים המגינים על כל חלל הגוף
והתענות. וזהו ענות" והתענות אנשי החייל" או השוקים שנשען כל הגוף על דם
ובשלו התענות" או השינים" כי מיעטו. לעת זקנה לוב שיניו בשדות" האות
באורבור" או העינים" וסגרו ולתים" או נקצו" בשפל קול הטובה" קול לירחים
הסודנים מאכל שבמעיו והוא הקרקבן והמסוס" ויקום לקול הצפור. שאכילו קול
צמר ממעדת מעצתו שהצדן" וישחו כל בנות השיר. כל קולות שלכלי שיל דומות
עליו בשירה ולפי שומא משמעו ישחו כמו ישכלו כל שרים ושדות יהיו צללים בעיניו
וכן בדלי הגלגלי אמר לדוד אם אשמע עוד קול שרים ושדות" גם מגבית" או
מגבשיות ותלוליות שברחובות היה דומא לצאת לשוח כן יכשל בהם. התחתים בדרך
אימות וחתת הרבה בודכ" י"ן לו" התחתים לשון כפול הוא בתיבה כמו גלגלים
קשקשים גלגלים" ויקאץ השקר. לשון הבצו הדמאים" שהדי האף לא נקראת בה אמרו
לבנותי זו קיבלתה שיעצ הידן וקאץ בה ובזקנותו בשלו כחוש והנצם בולט כמו
בן חוילן שהוא בולט השקר. אף שלשקדים כלום שתקפוץ הזקנה על השקר הזה
הסמאל להיץ לפי כל האלמות" ויסתכל הדגב" או העגבות שיהיו עגבותין
ולת עליו בסובל משא כבד" עמל האביזנה. חמדת תאות כשים שאינו נזקק לעש
לשון" אפוסה תאות כמו ולא אביתם האבתי לשועתך" עד אשר לא ידתי חב
לשון חוסה וזהו שהיה לך כעס ונמחות חסר מוחו ומתדוקן ויכע ומתעקס
לשון" ע"י שלשלת ידתך לשון חתיקות כסף" ותרוץ גולת הזהב" והאמה